

Compass
Bibliography

Wittner

Pontificale

8° Liturg.

1401^u

2/30

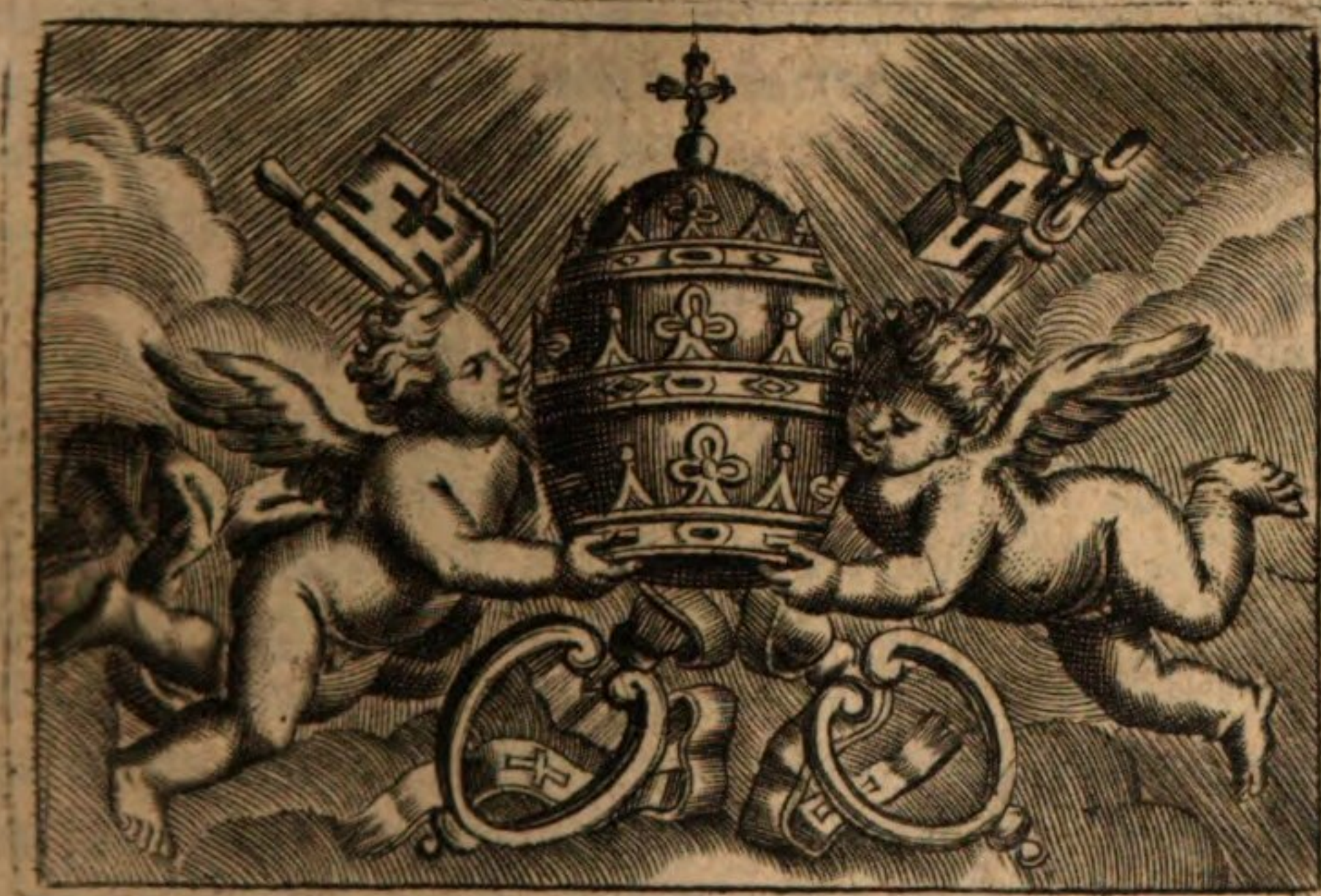
6
PONTIFICALE
R O M A N U M
CLEMENTIS VIII.
A C
U R B A N I VIII.

Jussu editum,

Postremò à Sanctissimo Domino Nostro

B E N E D I C T O XIV.

recognitum & castigatum.

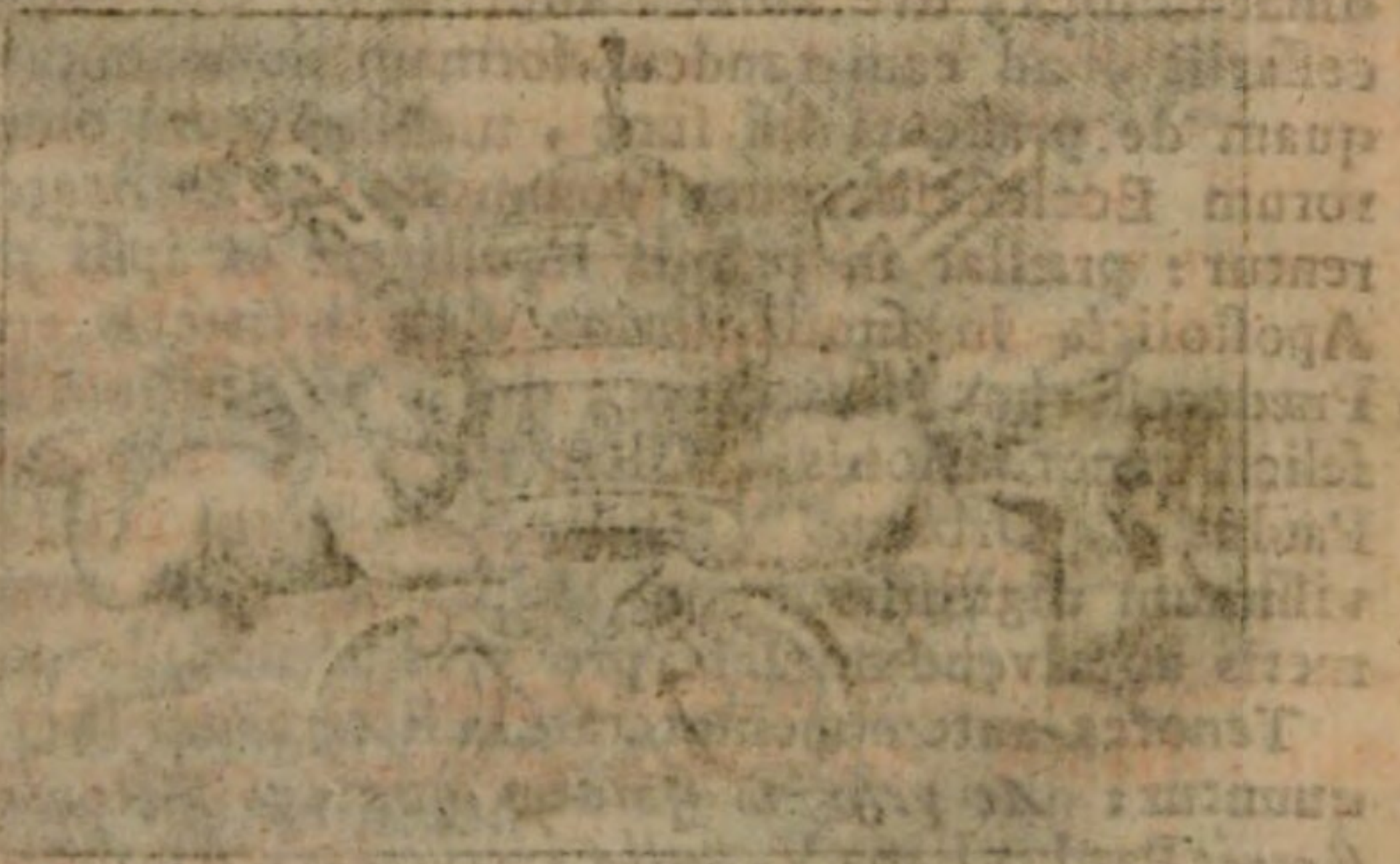
V E N E T I I S,
Ex TYPOGRAPHIA BALLEONIANA.

M D C C L X X V.

lg. n. 220.

SANCTISSIMI DOMINI NORTH
LIBRARIUS XIV. 11

BIBLIOTHECA
1824
MS. 11. 11

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI BENEDICTI XIV.

*Apostolica Litteræ in forma Brevis de nova Ri-
TUALIS, CÆREMONIALIS EPISCOPORUM, necnon
& ROMANI PONTIFICALIS editione
quibus selegimus ea, quæ Pontificale
Romanum tantummodò spectant.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Uàm ardenti studio, incredibili sollicitudi-
ne, assidua cura, & indefesso diuturnoque
labore, adhibitis etiam accitisque undequa-
que viris in sacra Doctrina disciplinaque
Ecclesiastica versatis, æque ac de rerum Li-
turgicarum peritia meritissimis, sedulam operam na-
vaverint atque contenderint Prædecessores Nostri Ro-
mani Pontifices, ut Rituale Romanum, Cæremoniale
Venerabilium Fratrum Episcoporum, & Pontificale Ro-
manum, siue emendatis erroribus, siue correctis inor-
dinationibus, siue ablatiis inutilibus, siue restitutis ne-
cessariis, ad eam tandem formam normamque, juxta
quam de præsentis usi sunt, maximo cum omnium vi-
rorum Ecclesiasticorum commodo & utilitate redige-
rentur: præstat in primis intelligere ex ipsis præsertim
Apostolicis in simili forma Brevis litteris eorundem
Prædecessorum Nostrorum, qui post S. Pium Papam V.
felicis recordationis, Clemens VIII. Innocentius X.
Paulus V. Urbanus VIII. & Benedictus XIII. ad gra-
vissimum dignissimumque hujusmodi opus omnibus nu-
meris absolvendum sese pro viribus addiderunt.

Tenores autem memoratarum litterarum sunt, qui se-
quuntur: *Ac primum quidem quæ pro Rituali Romano
statuit Paulus Papa V. Bulla incipiente, Apostolicæ Sedis;
Item quæ pro Cæremoniali Episc. Clemens Papa VIII. Bul-
la incipiente, Cum novissimè; Innocentius Papa X. Bulla
incipiente, Et si alias; Quinetiam Benedictus XIII. Bulla
incipiente, Licet alias; Brevitatis gratia hic omittuntur.*

Pro Pontificali verò Romano Clemens Papa VIII. *Ad
perpetuam rei memoriam.* Ex quo in Ecclesia Dei mul-
ta, tum à sacris Conciliis, tum à Romanis Pontificibus
Prædecessoribus Nostris, ad Dei gloriam augendam, &

ad Catholicæ fidei unitatem ubique retinendam, piè ac sapienter instituta sunt, nihil magis iidem Pontifices Prædecessores Nostri curandum sibi esse statuerunt, quam ut communes Ecclesiastici muneris rationes ad propriam normam, servata antiquitatis auctoritate, revocarent.

Hac sollicitudine impulsus fel. rec. Pius Papa V. Prædecessor Noster, formulam primùm psallendi Horas Canonicas & celebrandi Missas, variè prius constitutam, & à nonnullis Prædecessoribus Nostris restitui & instaurari ceptam, ad unam pariter formam, Romano Breviario ac Missali propterea summo studio ac diligentia edito, redigendam curavit. Atque hoc sane consilio alii Romani Pontifices, qui eundem Pium præcesserunt, Pontificales etiam caeremonias ac ritus, quibus ejusdem Catholicæ Ecclesiæ Præsules in suorum munerum functione uterentur, certis similiter forma & modo præfinitis, in Romanum Pontificale retulerunt.

Ceterùm, quia eadem Cæremoniæ ac Rituum formulæ ibi expressæ postea, siue diuturnitatis injuria, siue Typographorum negligentia, siue alia de causa, in ipso Pontificali partim immutatæ, partim corruptæ, veteris instituti atque auctoritatis gratiam magna ex parte amiserant; idcirco necessaria res visa est, ut eadem formulæ in sacris Præsulum Ecclesiasticorum muneribus servandæ, recuperato prioris integritatis statu, omninò restituerentur, & ab omnibus præscripta forma aliqua ratione observarentur.

Nos igitur ad summum Apostolatus apicem, meritis licèt imparibus, evecti, prædictorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum vestigiis inhærentes, omni cura & sollicitudine adnitendum Nobis esse duximus, ut errores, qui quidem nec pauci, nec leves in idem Pontificale, depravatis passim locis, irrepsissent, quàm accuratissimè tollerentur.

Idem enim Pontificale corrupti & mendosi voluminis speciem adeò præseferibat, ut (multis dictionibus, hinc inde partim in unam contractis, partim una in plures distincta, partim iisdem malè ac perperam collocatis & trajectis, partim denique ipso orationis sensu mutato) dubium esset, quibus tandem officiis, vel laudibus iidem Ecclesiæ Præsules divinum Numen prosequerentur; præterquamquod in rubricis etiam sparsim turbata ordinis seriè dispositis, tanta erat varietas & obscuritas, ut multis in locis rectè se haberent, opinione magis, quàm iudicio esset statuendum.

Hanc ergo ad rem, tam cum Ecclesiæ cultu officioque Nostro conjunctam, tamque eorum, qui pro impo-

fiti oneris debito sacris Ecclesiæ muneribus vacare debent, concordia & unitati congruentem examinandam & absolvendam, piis quibusdam atque insignibus viris, diu multumque in Pontificalibus cæremoniis & ritibus versatis, negotium dedimus, dictum Pontificale undequaque corrigendi & restituendi, necnon quæcumque ad exactam illius editionem spectare viderentur, perquirendi & præstandi.

Cumque apud eos paterna hortatione ad hoc opus maturandum quotidie ferè uteremur, re tota tandem ad Nos perlata, & in hanc, quæ nunc editur, formam redacta, singulari Dei benignitate (neque enim aliter accipimus) Pontificale Romanum tandem restitutum & absolutum est, atque ita ex omni parte dispositum (quod ii etiam, qui negotio ac muneri huic præfuere, confirmarunt) ut nihil ab antiquis Pontificalium codicibus, qui tum in clarioribus Urbis Ecclesiis, tum in Nostra Varicana Bibliotheca, ac denique in quibusdam aliis insignibus locis asservantur, alienum aut discrepans irrepserit.

Ad quam operam in vetustis libris inter se conferendis, strenuè ac fideliter navatam, id commodi quoque accessit, quod ii, qui ea in re industriam collocarunt, ex gravissimis scriptoribus eos demum auctores, qui omnium probatissimi haberentur, secuti fuerint: quodque ambiguis omnibus ac dubiis rebus prætermisissis, eas dumtaxat, quæ essent in veteris Pontificalis volumine comprehensæ, delegerint, iis tamen exceptis, quæ ad Romanum Pontificem attinebant, quod nimirum in Cæremoniali Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sunt expressæ.

Ex rubricis verò multis detractis, quæ exactiore methodo in librum Cæremoniarum Episcoporum sunt relata, plerisque etiam, uti necessitatis ratio postulabat, adjectis, & prætereà non paucis quibusdam in melius commutatis, clariusque expositis, ac denique cantu plano in aptiorem modulationis formam (permultis syllabis, pro temporum natura, ubi ratio eas produci & corripipi postulabat, contra quam prius in antiquo Pontificali expressum erat, magis appositè extensis, vel contractis) à viris ejus rei peritis, ad hoc jussu Nostro delectis, diligenter redactò opus jam absolutum probavimus, & Romæ edi, editumque divulgari mandavimus.

Ut autem ipsius operis labor finem eum, ob quem est susceptus, sortiatur, utque posthac in omnibus & singulis Ecclesiis uno eodemque modo cæremoniæ & ritus Pontificales observentur; Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnia & singula Pontificalia in hunc usque diem in quibuscum-

que terrarum orbis partibus impressa & approbata, & quibuscumque privilegiis Apostolicis munita, & decretis ac clausulis roborata, per præsentem suppressimus & abolemus, eorumque usum in posterum universis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, & locis, atque etiam omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis Ecclesiarum Prælatibus, ceterisque omnibus, & singulis Personis Ecclesiasticis, sæcularibus & regularibus utriusque sexus interdiciamus & prohibemus, & hoc nostrum Pontificale sic restitutum & reformatum in omnibus universi terrarum orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis etiam exemptis, si quæ sunt, recipi & observari præcipimus.

Statuentes, Pontificale prædictum nullo umquam tempore in toto, vel in parte mutandum, vel ei aliquid addendum, aut omnino detrahendum esse, ac quascumque personas, quæ Pontificalia munera exercere, vel alias, quæ in dicto Pontificali continentur, facere aut exequi debent, ad ea peragenda & præstanda, ex huius Pontificalis præscripto & ratione, teneri, neminemque ex iis, quibus ea exercendi & faciendi munus impositum est, nisi formulis, quæ hoc ipso Pontificali continentur, servatis satisfacere posse.

Omnibus igitur & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & ceteris Ecclesiarum Prælatibus, necnon aliis quibuscumque Personis Ecclesiasticis, sæcularibus & regularibus utriusque sexus, ad quas id spectat, præcipimus ac mandamus, ut omissis, quæ sic suppressimus & abolevimus, ceteris omnibus Pontificalibus, hoc Nostrum in suis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Diocesium, & locis prædictis recipiant, illoque posthac perpetuò utantur. Ceterum ut præsentem litteram omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exemplar de more affigi.

Volumusque prætereà, & motu atque auctoritate similibus decernimus, ut qui in Romana Curia sunt præsentem, lapsis duobus mensibus; qui verò intra Montes, octo; & qui ultra ubique locorum degunt, duodecim integrè excursis, vel aliàs ubi venalium huius Pontificalis voluminum notitiam & facultatem habuerint, sacras ceremonias & ritus in eodem Pontificali præscriptos, juxta illius modum & normam, in quibuscumque actibus exercere, & observare teneantur.

Ipsarum autem litterarum exempla, manu Notarii publici,

blici, & sigillo alicujus Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ, aut illius Curiaë obsignata, vel in ipsis voluminibus, absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eam ubique locorum & gentium fidem faciant, quam præsentēs facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die x. Februarii M. D. XCVI. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

M. Vestrius Barbianus.

Ac laudatus URBANUS VIII. *ad perpetuam rei memoriam.* Quamvis aliàs fel. recor. Clemens Papa Octavus Prædecessor Noster, Pontificale Romanum tunc multis, & non levibus erroribus scatens, piorum atque insignium virorum in Pontificalibus cæremoniis & ritibus versatorum opera undequaque corrigi & restitui curaverit; attamen successu temporis compertum est, plurimos errores denuò in Pontificale hujusmodi Typographorum incitia, seu incuria, aliave de causa irrepsisse.

Unde curæ Nostræ Pastoralis esse rati sumus ad novam ejusdem Pontificalis, quod Cæremoniarum & rituum, quibus Catholici Antistites in suorum munerum functione uti debent, norma existit, correctionem animum appellere. Idcirco, ut idem Pontificale denuò typis quàm emendatissimè auctoritate Nostra ederetur, emendationem errorum, qui in illud, ut præfertur, irrepsērunt, nonnullis Venerabilibus Fratribus Nostriis S. R. E. Cardinalibus, & aliis viris doctrina & pietate conspicuis, Pontificalium Cæremoniarum, & rituum peritis, commisimus, quorum opera cum Pontificale prædictum ab omnibus, quibus scatebat, mendis & erroribus accuratissimè repurgatum fuerit, Nos, ne tam exacta Cardinalium, & aliorum prædictorum hac in re industria & diligentia optato frustretur effectu, mandavimus dilecto filio Andreæ Brogiotto, Typographiæ Nostræ Apostolicæ Præfecto, procurationem emendati Pontificalis hujusmodi elegantibus typis, & insigni forma in lucem edendi; quod exemplar, qui posthac Pontificale Romanum impresserint, sequi omnes teneantur.

Extra Urbem verò nemini licere volumus idem Pontificale in posterum typis excudere, aut evulgare, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, siquidem inibi fuerint; sin minus, ab locorum Ordinariis.

Quòd si quis quacumque forma contra præscriptum hoc Pontificale Romanum, aut Typographus impresserit, aut noviter impressum Bibliopola vendiderit, extra ditionem

Nostram Ecclesiasticam excommunicationis latae sententiae poenae subiaceant, a qua, nisi à Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo constituti) absolvi nequeant; in alma verò Urbe, ac reliquo statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum & Typorum omnium eidem Camerae applicandorum poenas, absque alia declaratione, irremissibiliter incurrant; & nihilominus Pontificalia sine prædicta facultate impressa aut evulgata, eo ipso prohibita censeantur.

Inquisitores verò, locorumque Ordinarii facultatem hujusmodi non prius concedant, quam Pontificale tam ante, quam post impressionem cum hoc ipso exemplari auctoritate Nostra vulgata diligenter contulerint, & nihil in iis additum detractumque cognoverint; in ipsa autem facultate, cujus exemplum in fine, aut initio cujuscumque Pontificalis impressum semper addatur, mentionem manu propria faciant absolutæ hujusmodi collationis, repetæque inter utrumque Pontificale conformationis, sub poena Inquisitoribus privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda; Ordinariis vero locorum, suspensionis à Divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ; eorum verò Vicariis privationis officiorum & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, necnon excommunicationis absque alia declaratione incurrendæ. Injungimus autem Nuntiis Nostris ubique locorum degentibus, ut huic negotio diligenter invigilent, cunctaque ad præscriptum hujus voluntatis Nostræ confici curent.

Non obstantibus licentiis, indultis, & privilegiis Pontificalia imprimendi quibuscumque Typographis per Nos, seu Romanos Pontifices Prædecessores Nostros hucusque concessis, quæ per præsentem expressè revocamus, & revocata esse volumus; necnon constitutionibus, & ordinationibus generalibus, & specialibus in contrarium præmissorum quomodocumque editis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut præsentium litterarum Nostrarum exemplaribus, etiam in ipsis Pontificalibus impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ
ipsis

ipsis presentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel
ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Pi-
scatoris, die xvii. Junii MDCXLIV. Pontificatus No-
stri Anno Vigesimo primo. *M. A. Maraldus.*

Quoniam autem Nos pro paterna charitate vehementer
cupientes, ut Christifidelibus in articulo mortis constitu-
tis, quoad fieri posset, universis Apostolica Benedictio No-
stro nomine impertiretur, & Plenaria omnium peccatorum
suorum Indulgentia elargiretur, per alias Nostras sub plum-
bo litteras anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVII. No-
vis Aprilis Pontificatus Nostri anno Septimo datas omnibus
Ecclesiarum Antistitibus hujusmodi facultatem sub certis mo-
do & forma expressam tribuimus, atque insimul formu-
lam Benedictionis & Indulgentiæ hujusmodi dandæ præscri-
psimus; quemadmodum Encyclicam etiam Nostram Epistolam
die xix. mensis Martii anno MDCCXLIV. ad dilectos filios
Generales Ordinum Regularium, quibus à Sancta Sede in-
dulta, vel indulgenda erat facultas Pontificiam Benedictio-
nem effundendi super Populum statis diebus, scripseramus
super modo & ritu, quibus prædicta Benedictio danda est.

Præterea ad nonnullas lites & controversias exortas è
medio tollendas itidem per alias Nostras in simili forma
Brevis litteras confirmaveramus leges & instituta Cere-
monialia jussu Nostro edita pro Provinciæ Præsidibus,
Gubernatoribus, Prælatibus, & Apostolicis Vicelegatis, quæ
sunt tenoris sequentis.

Omittitur Bulla Benedicti XIV. incip. Quod Apostolus,
de Cæremoniali differens. Sequitur præsens Bulla.

Insuper Formulam itidem Benedictionis, & Traditio-
nis Pallii ac jurisjurandi à Procuratoribus absentium
Archiepiscoporum, antequam à Dilecto Filio Nostro
S. R. E. Cardinali Diacono idem Pallium accipiant,
ipforum Archiepiscoporum nomine præstandi per no-
stram Constitutionem die xii. Mensis Augusti anno
MDCCXLVIII. sub plumbo expeditam statuimus.

Porro accedit ad hæc methodus quoque Scholæ Sa-
crorum Rituum in Gregoriano Collegio Romano hujus
almæ Urbis nostræ Nobis approbantibus institutæ non
sine uberi per hoc tempus in Sacris Ritibus addiscendis
profectu, aliarumque ad instar ejusdem Scholæ, alibi
jam erectarum, vel erigendarum; quæ methodus multis
in libris, & præcipuè in decimo Operum Nostrorum
Volumine Romanæ editionis reperitur inserta, pluri-
mumque à Nobis commendatur, eamque plurimum stu-
diosius Sacrorum Rituum prodesse compertum est.

Ea propter cum Nobis à quamplurimis supplicatum

fuerit, ut Typis iterum reimprimendi Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, & Pontificale Romanum hujusmodi, & non solum in iisdem antedicta omnia à Nobis statuta addendi, verum etiam Nostro jussu in lucem emittendi, licentiam de Apostolica benignitate & auctoritate concedere & indulgere digneremur: Nos itaque probè scientes, & experientia edocti quantum profit, ut in uno volumine simul collecta ad manus sint ea omnia, quæ sparsim ac divisim impressa inveniuntur, & considerantes quantam hujusmodi collectio utilitatem memoratæ Scholæ Liturgicæ in Collegio Societatis Jesu ejusdem alme Urbis Nostræ à Nobis institutæ, aliisque ubique locorum erectis afferre possit, Apostolica auctoritate tenore præsentium communibus tot insignium Virorum ac Præfulum votis & supplicationibus benignè annuentes, facultatem tribuimus & impartimur, ut Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, ac Pontificale Romanum sub iisdem modo & forma, quibus de præfenti impressa reperiuntur, & usui sunt, una simul cum omnibus & singulis, quæ, ut superius relatum est, à Nobis præscripta, ordinata, & publici etiam juris facta sunt, necnon cum sæpè dicta methodo Scholæ Sacrorum Rituum in Operibus Nostris jam editis inserta jussu Nostro, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus, Typis reimprimantur, & in lucem emittantur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die xxv. Martii Anno MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

Cajetanus Amatus.

AD LECTOREM.

DE RECUSO PONTIFICALI.

Vos ò Pontifices, vos ò sacra nomina Mystæ,
Atque Sacerdotes, vario quos ordine Divum
Mancipat obsequiis ultro jurata voluntas:
Quos votum, extortisque ligat pia regula vitæ,
Huc animum, huc oculos. Vobis huic sancta laborat
Religio, & Latii sancit decreta Senatus.
Multa docens, & quos præscribit Romula ritus
Insula, & antiquum templorum insistere morem.
Vos decet, officii quoscumque sacrata professi
Secta vocat, sanctas animum informare per artes,
Atque vices Sacrorum, & debita munera templis,
Ac sibi præscriptam populis impendere curam;
Illic cuncta patent, seu vos præscribere munus,
Seu præstare juvat. Jam primo in limine libri
Rore sacro Puerum, & ligni sudantis olivo
Præsul, & inscriptam perducit Chrismate frontem,
Invictumque animum, obnixamque in prælia præstat
Cuncta fidem. Post hæc majores inserit annos
Ordinibus: tonsis illos ad prima capillis
Templa vocens: alios, si fani janua poscit
Excubias, sacrisque vocat pia cura legendis:
Sive truces Genios, & conjurata nocentum
Agmina possitis lustrali carmine membris
Exsurbare opus est, cerave liquente coruscas
Ferre faces, & pendentes accendere lychnos.
Sunt & quos jam prima gradus ad munera poscunt
Magna ministeria & ritus præstare potentes;
Inter sacra Deum, circumque altaria stantes,
Dum sacros latices, & mystica liba Sacerdos
Immolat, atque suo sistit se victima Patri
Filius; Abigeris numquam ò concessa potestas
Calitibus; nec quos gentis primæva Parentes
Sæcla tulere alias, quamvis de sanguine claro
Abramidum, & regnatoris simulacra futuri.
Jamque suum jus omne, potestatemque regendi
Conferet, unanimi si quem suffragia voto
Optavere sibi, populisque præesse tuendis
Pontificem; longum solemnes stabit ad aras
Multa precans, sacroque caput lustrabit olivo,
Et pastoralis gemma donabit & auro,
Connubio jungens stabili, sponsæque dicabit
Jam proprium. Seu cum Tarpejo à Præsule munus
Rarum, augustum, ingens, humerosque ac pectora circum

AD LECTOREM.

Pallia ritè dabit. Nunc quos exercita virtus
Cenobii, tonsaque vocat custodia gentis,
Multa super votis, super officioque fideli
Multa monens, manibus capiti bene fausta precatur
Impositis, mitraque etiam facit esse potentem:
Seu quas virgineis Matres imponere septis
Est opus, optantique datur Antistita turbae.

Inde novum molitur opus, solennia Regum
Auspicia, & primos templis attollere fasces.
Ecce gravi Rex incessu procedit, & aras
Suppliciter venerans, regno sua iura pacisci,
Constantesque animos in religione Piorum
Annuat, atque humeros oleo dextramque perunctus
Accipit oblatum Mystis cingentibus ensen,
Et sceptri decus, & radiantia tempora circum,
Imperii specimen, gemmeo diademata textu.

Jam cum prima novo signant fundamina templo,
Attolluntque Crucem, sacrata in veste Sacerdos
Spargens rore levi, sacraque aspergine lymphæ
Lustrabitque locum, fundetque precantia vota,
Ac Silicem inscriptum faustis pro more sequetur
Ominibus, stabilemque petet per sacula sedem.
Sed cum delubri se jam fastigia celo
Extulerint, & digna Deo domus auspice stabit,
Quid memorem rursus longo celebrata paratu
Prima loci auspicia, & solennes ordine ritus,
Jejunasque preces, olei, & libamina sacri,
Et super aurato lucentes stipite ceras,
Insperfosque solo cineres, inscriptaque signa,
Præsul ubi arcanas voces, tacitusque precatus
Fundit humi incumbens, ac verba potentia dicit?

Idem corporibus terram designat humanis,
Constituitque Cruces, triplicemque in vertice figit
Hinc atque inde facem: nebulam fumantis acerræ
Interea, Arabiumque facis adolebit odorem.
At cum templa scelus, sævique licentia ferri
Polluit impulsu tetro, furis que nefandæ
Tisiphones, cessitque animo reverentia Divum;
Concipit ille preces, offensaque numina terris
Conciliat, redditque sacræ sua munia sedi,
Atque profanatos delubro instaurat honores.

Nunc aureos Calices, & gemmea vasa dicabit
Usus in Sacrorum, & nostris gestamina Mystis:
Et vestes auro rigidas, ac linea texta,
Puraque sternendis mantilia devovet aris;
Auratasque cruces, simulacraque sancta Deorum
Spargens rore super: nec non quæ pendula summis

AD LECTOREM.

Turribus æra sonant, quæis dat Campaniæ nomen,
Nolaque Paulino quondam sub Præsule felix:
Telaque in infidos vibranda potentiùs hostes,
Et clypeum & loriceam hamis auroque trilicem:
Sicubi vel gentes stimulis celestibus actas
Isacicum tractus, Solymamque reposcere bello,
Atque Saracenam Syrio de limite pestem
Exturbare procul pelagi trans æquora suavit
Religionis amor; tunc aurea segmina textu
Quadrifido, insutamque humeros ac pectora circum
Multa crucem precibus, nec non lustralibus undis
Prosequitur, lætosque vovet post bella triumphos.
Elataque manus candentia signa coruscans
Mittit in infidos Superis præcuntibus hostes,
Et certam fausto jam concipit omine palmam.

Sed neque, qui superest, pigeat decurrere campum.
En tibi suggestu Præsul sublimis ab alto
Usque recurrentes fastos sacrosque quotannis
Evulgare dies, cætu auscultante Piorum,
Ingreditur; seu quo Jejunia tempore nobis
Esuriem indicunt, totasque adsistere luces
Impransos, donec pronos in cæcula currus
Sol invergit, & emeritò nox ingruit orbi;
Seu qua luce redux ad vitæ lamina Christus
Mœrentes socios, orbūque reviset ovile.

Quid eum iusta reos damnante Antistite fontes
Pæna premit, clausique gemunt ad limina templi
Mœsta cohors, scelerum dum longa piacula solvunt,
Impositos Cilicum rextus, setasque rigentes
Tergemino nexa, & nodosa cannabe cincti;
Dum rursus admissis sacra ad communia Præsul
Defletam exemit perfectò tempore labem
Supplicibus, cunctaque animos à sorde piavit.

Hinc discas quo more oleum mortalibus agris
Antè parat; seu fortè aliquis natalibus undis
Lustrandus primo sistit se ad limina templi;
Seu jam tinctus aquis, interque adscriptus amicos
Christiadam cætus firmari ad cuncta rogabit
Dura fidem, sacri ceromatis unguine frontem,
Et signo Crucis inscriptus. Post agmina Præsul
Longa Sacerdotum, magnis conventibus actis
Cogit, & officii cunctos præscripta tuendi.
Multa monens, iterumque iterumque hortantibus ambit,
Aut cessatores urgens ad pensa ministros,
Ignavosve docens. Sed jam quo crimina ritu,
Puniri reos leges sanxere sacrorum,
Perlege; sive malos sacris communibus arcent,

AD LECTOREM.

Officiique vices certis cessare diebus
Præcipiunt, & Mystra gradu periturus ab altæ
Dejicitur, sacrique gerens insignia cultus,
Paulatim ereptas vestes, ac tegmina membris
Exuis infelix, tota & traducitur urbe.

Cætera quid memorem, cum Præsul ovilia primum
Et populos (si cura recens commissa reposcet)
Lætus adit, primos Cleri excepturus honores;
Seu cum Romulea longè legatur ab urbe
Purpurea de gente aliquis, populosque remotos,
Quos procul innumeris circumerrat flexibus ingens
Sequana, Parisiasque subit solemnibus arces
Auspiciis; vel quos diti Tagus ambit arena,
Vistulave, & longis tendit qua Sarmata campis:
Aut ubi rex fluviorum haud uno nomine notus
Ister in Arctoum præceps evolvitur æquor
Regna per & Latio fidos sub Præsule fines,
Queis non religio fallax, promptumque novandi
Ingenium ritus animis excussit avorum.

Hinc & scire licet, Reges cum templa subibunt,
Imperiique potens se magnam Augustus ad urbem
Sistet orans, propè Theutonico comitante Senatu:
Aut Proceres, aut magnanimo de sanguine Regum
Femina pilentis Divorum in mollibus ædes
Accedet venerans, quantos sacer ordo paratus
Molitur, qualique præit solemnia pompa
Obvius Antistes cætu stipante suorum.

Vade liber, numquam simili procedere cultus
Antè datum; te cinnabari minioque rubentem
Latius, & leges ornat Rubrica sacratas:
Exigua tu magnarum compendia rerum
Molle capis, quali numquam retrò antè vel usu,
Vel studio, supraque notis inscripta legendi
Præscribit vox quæque modum, quem longa tenorem
Exigit, utque brevis celeri se syllaba flatu
Proripit accelerans, se subducitque legenti.

At te quis meritum curis pro talibus ornet
Laudibus, aut dignos nam quæ tibi gratia plausus
Ritè ferat, cujus studiis ingentibus olim
Ordo Sacerdotum mores insistit avitos
Sanctius, & cunctis orandi pensa diebus
Noster inoffenso decurrit tramite Clerus?
Nunc & Pontifices curis insignibus ipsos
Obstrinxisse juvat, quorum solemnia sacra,
Auspice te, retrahat opus, propriosque Tiaræ
Te curante, vices cultu meliore tuentur.

PONTIFICALIS

PARS PRIMA.

DE CONFIRMANDIS.

PONTIFEX, infantes, pueros, vel alios sacri baptismatis unda perfusos, confirmare volens, paratus supra rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum, amictu, stola, pluviali albi coloris, & mitra, accedit ad faldistorium ante medium altaris, aut in alio convenienti loco sibi paratum; & in eo sedens, renibus altari, & facie populo versis, baculum Pastoralem in sinistra tenens, populum coram se stantem admonet, quod nullus alius, nisi solus Episcopus, Confirmationis ordinarius minister est.

Nullus confirmatus debet reconfirmari.

Nullus, qui non sit confirmatus, potest esse in confirmatione patrinus, nec pater, aut mater, maritus, aut uxor.

Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut Christianæ fidei rudimentis non edoctus, ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum.

Adulti deberent prius peccata confiteri, & postea confirmari; vel saltem de mortalibus, si in ea inciderint, conterantur.

Hoc Sacramento contrahitur spiritualis cognatio, impediens matrimonium contrahendum, & dirimens jam contractum; quæ cognatio confirmantem & confirmatum, illiusque patrem & matrem, ac tenentem non egreditur.

Nullus præsentet nisi unum, aut duos, non plures, nisi aliter necessitas suadeat, arbitrio Episcopi.

Confirmandi deberent esse jejuni.

Confirmato debet ligari frons, & sic manere quousque Chrisma deficcetur, vel extergatur.

Pro

De Confirmandis.

Proinde unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.

Nullus confirmatus discedat, nisi benedictione accepta, quam Pontifex post omnium confirmationem dabit.

Infantes per patrilos ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachiis dextris. Adulti vero, seu alii maiores, ponant pedem suum super pedem dextrum patrini sui. Et ideò, neque masculi feminis patrini, neque femina masculis matrinæ esse deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis; Pontifex sedens lavat manus; deinde deposita mitra surgit, & stans versa facie ad confirmandos, junctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectentibus, & manus ante pectus junctas tenentibus, dicit:

Spiritus sanctus superveniat in vos, & virtus Altissimi custodiat vos à peccatis.

R. Amen.

Deinde signans se manu dextra à fronte ad pectus signo Crucis dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Tunc extensis versus confirmandos manibus, dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua & Spiritu sancto, quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum: emitte in eos septiformem Spiritum tuum sanctum Paracletum de cælis. **R.** Amen.

Spiritum sapientiæ & intellectus. **R.** Amen.

Spiritum consilii & fortitudinis. **R.** Amen.

Spiritum scientiæ & pietatis. **R.** Amen.

Adimple eos Spiritu timoris tui, & consigna eos signo Crucis Christi, in vitam propitiatus æternam.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Pon.

De Confirmandis.

Pontifex sedens super faldistorium prædictum, vel etiam, si multitudo confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum mitra, illos confirmat per ordinem genuflexos; & uno ordine confirmato, illi surgunt, & alii genuflectunt, & confirmantur; & sic usque in finem. Et Pontifex inquit sigillatim de nomine cujuslibet confirmandi, sibi per patrum vel matrum flexis genibus præsentati, & summitate pollicis dextræ manus Chrismate intincta, dicit:

N. Signo te signo Cru^{ci} **✠** cis: quod dum dicit, producit pollice signum Crucis in frontem illius; deinde prosequitur:

Et confirmo te Chrismate salutis: In nomine Pa^{tris} **✠ tris, & Fi^{lii} **✠** lii, & Sp^{iritus} **✠** sancti.**

R. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla cædit, dicens: **Pax tecum.**

Omnibus confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis, & lavat pollicem & manus super pelvim.

Deinde aqua lotionis cum panem fundatur in piscinam sacrarii. Interim dum lavat manus, cantatur sequens Antiphona, vel legitur à Ministris; quod etiam in similibus servari debet.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

Ps. Glória Patri, &c.

R. Sicut erat, &c. **Deinde repetitur Antiph. ton. 8.**

Confirma hoc Deus. Qua repetita, Pontifex deposita mitra surgit, & stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

Ps. Ostende nobis Dómine misericórdiam tuam.

R. Et salutáre tuum da nobis.

Ps. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Deinde junctis adhuc ante pectus manibus, & omnibus confirmatis devotè genua flectentibus, dicit:

Orémus.

Deus, qui Apóstolis tuis sanctum dedisti Spíritum, & per eos, eorúmque successóres, céteris

teris fidelibus tradendum esse voluisti: respice propitius ad humilitatis nostrae famulatum; & praesta, ut eorum corda, quorum frontes sacro Chrismate delinivimus, & signo sanctae Crucis signavimus, idem Spiritus sanctus in eis superveniens, templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat: Qui cum Patre & eodem Spiritu sancto vivis & regnas Deus, in saecula saeculorum. *R. Amen.*

Deinde dicit:

Ecce sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum.

Et vertens se ad confirmatos, faciens super eos signum Crucis, dicit:

Bene. *✠* dicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitae vestrae, & habeatis vitam aeternam. *R. Amen.*

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrinis & matrinis annuntiat, quod instruant filios suos bonis moribus, quod fugiant mala, & faciant bona, & doceant eos, Credo in Deum, & Pater noster, & Ave Maria: quoniam ad hoc sunt obligati.

Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die, hora, & loco, ex causa ad arbitrium Episcopi.

DE ORDINIBUS CONFERENDIS.

Quando Episcopus ordinationem facere disposuerit, omnes, qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad civitatem evocentur. Episcopus autem Sacerdotibus, & aliis prudentibus viris, peritis divinae legis, ac in Ecclesiasticis functionibus exercitatis, sibi ascitis, ordinandorum genus, personam, aetatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter investiget & examinet.

Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad

De Ordinibus conferendis.

ad Presbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promoveatur. Sciant tamen Episcopi, non singulos in ea ætate constitutos debere ad hos Ordines assumi, sed dignos dumtaxat, & quorum probata vita senectus sit. Regulares quoque, nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur.

Prima Tonsura non initientur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint, & fidei rudimenta edocti non fuerint; quique legere & scribere nesciant, & de quibus probabilis conjectura non sit, eos non sæcularis judicii fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum præstent, hoc vitæ genus elegisse.

Ad minores Ordines promovendi bonum à Parocho, & à magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi verò, qui ad singulos majores erant assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant; qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publicè in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita à fide dignis diligenter inquirat, & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.

Minores Ordines iis, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur, ut eo accuratiùs, quantum sit hujus disciplinæ pondus, possint edoceri: ac in unoquoque munere, juxta præscriptum Episcopi, se exercent; idque in ea, cui ascripti erunt, Ecclesia (nisi fortè ex causa studiorum absint) atque ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum ætate vitæ meritum, & doctrina major accrescat. Quod, & bonorum morum exemplum, & assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros & superiores Ordines reverentia, & crebrior, quàm antea, Corporis Christi Communio, maximè comprobabunt. Cùmque hinc ad altiores gradus, & sacratissima mysteria sit ingressus, nemo iis initietur, quem non scientiæ spes majoribus Ordinibus dignum ostendat. Hi verò non nisi post annum
à su-

De Ordinibus conferendis.

à susceptione postremi gradus minorum Ordinum , ad sacros Ordines promoveantur : nisi necessitas , aut Ecclesiæ utilitas , iudicio Episcopi , aliud exposcat.

Subdiaconi & Diaconi ordinentur , habentes bonum testimonium , & in minoribus Ordinibus jam probati , ac litteris ; & iis , quæ ad Ordinem exercendum pertinent , instructi . Qui sperent , Deo auctore , se continere posse ; Ecclesiis , quibus ascribentur , inserviant ; sciantque maximè decere , si saltem diebus Dominicis & solemnibus , cùm altari ministraverint , sacram Communionem perceperint . Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem , si per annum saltem in eo non sint versati , ad altiore gradum (nisi aliud Episcopo videatur) ascendere non permittantur . Duo sacri Ordines non eodem die , etiam Regularibus , conferantur .

Qui piè & fideliter in ministeriis antea actis se gesserint , & ad Presbyteratus Ordinem assumuntur , bonum habeant testimonium : & hi sint , qui non modò in Diaconatu , ad minùs annum integrum , nisi ob Ecclesiæ utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo videretur , ministraverint ; sed etiam ad populum docendum ea , quæ scire omnibus necessarium est ad salutem ac ad ministranda Sacramenta , diligenti examine præcedente , idonei comprobentur ; atque ita pietate & castis moribus conspicui , ut præclarum bonorum operum exemplum , & vitæ monita ab eis possint expectari .

Illegitimi sine dispensatione Apostolica , ad sacros Ordines promoveri non possunt ; ad minores tamen possunt ex dispensatione sui Episcopi ordinari : neque etiam furiosi , amentes , servi , homicidæ , irregulares , insigni corporis vitio deformes , aut manci ordinari possunt .

Examinentur de ordine , in quo sunt constituti , & quando , & à quo illum receperunt .

Clericus sæcularis , quamvis aliàs sit idoneus moribus , scientia , & ætate , ad sacros Ordines non promoveatur , nisi priùs legitimè constet , eum beneficium Ecclesiasticum , quod sibi ad victum honestè sufficiat , pacificè possidere . Id verò beneficium resignare non possit , nisi facta mentione , quòd ad illius bene-

beneficii titulum sit promotus; neque ea resignatio admittatur, nisi constituto, quòd aliundè vivere commodè possit, & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium verò, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum; eo quoque priùs perspecto, patrimonium illud, vel pensionem verè ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint: atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguì, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliundè habeant, unde vivere possint.

Advertat diligenter Pontifex, cùm Ordines confert, ne in expressione formarum, vel collatione instrumentorum ipsorum Ordinum deficiat; frequenter Pontificale respiciat, & maturè procedat. Moneat ordinandos, quòd instrumenta, quibus character imprimitur, tangant. Secretas morosè dicat, ut ordinati ad Sacerdotium possint illas cum eo dicere: debent enim ex consuetudine concelebrare, & etiam verba consecrationis proferre.

Tempora ordinationum sunt: Sabbata in omnibus Quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Passione, & Sabbatum sanctum.

Clericatus, seu prima Tonsura, quocumque die, hora, & loco conferri potest.

Minores verò Ordines possunt dari singulis Dominicis, & festivis diebus duplicibus, ubicumque, in manè tamen.

Ordinandi omnes debent in Ecclesia se præsentare cum tonsura, habitu, & paramentis Ordini suo convenientibus, & candelis in manu accensis. Et cùm à Notario Episcopi nominati fuerint, respondeant, **Adsum:** & accedant ad locum ordinationis, secundum ordinem descriptionis.

Advertat quoque Pontifex, quòd si unus tantum sit per eum ad quemcumque Ordinem promovendus, illum admoneat, & alloquatur, non in plurali, ut textus dicit, sed in singulari.

In Sabbatis Quatuor Temporum, in quibus fiunt ordinationes generales, Tonsuræ fieri debent post

K yrie eléison. Deinde, dicta prima lectione, ordinantur Ostiarii. Post secundam lectionem, Lectores. Post tertiam, Exorcistæ. Post quartam, Acolythi. Post quintam, Subdiaconi. Finita Epistola, Diaconi. Et demum ante ultimum versum Tractus, vel, infra Octavam Pentecostes, ante ultimum versum Sequentiæ, ordinantur Presbyteri.

Si ordinationes fiant in Sabbato ante Dominicam de Passione, quia unica tantum dicitur lectio, Tonsuræ debent fieri immediatè post Introitum. Omnes minores Ordines post **K yrie eléison.** Subdiaconi immediatè post Collectam. Diaconi post Epistolam. Presbyteri ante ultimum versum Tractus.

Idem fervetur, quandocumque dantur Ordines sacri extra Tempora, ex dispensatione Apostolica. Quòd si fiat inter Pascha & Pentecosten, Presbyteri ordinantur ante ultimum **Y.** Si inter Pentecosten & Septuagesimam, ordinantur ante **Y.** **Allelúja.** Et antequam ad collationem Ordinum procedatur, legitur mandatum Apostolicum, sive supplicatio, cujus vigore Pontifici facultas conceditur ordinandi: quibus lectis, dicit Pontifex, **Deo grátias,** & ad ordinationem procedit.

Si verò Sabbato sancto ordinationes fiant, Officium incipitur à prima Prophetia, & continuatur, prout in ordinario, usque ad Litanias inclusivè: in quibus, dicto, **Ut ómnibus fidélibus, &c.** surgit ab accubitu Pontifex, & conversus ad Ordinandos, eos benedicit, prout post Litanias infra ponitur. Deinde perficiuntur Litiæ, & Pontifex facit Confessionem, & dicto **K yrie eléison,** pro Missa, ordinat ad primam Tonsuram. Tum dicit, **G lória in excélsis Deo, &c.** quo dicto, ordinat ad quatuor minores Ordines. Deinde dicit orationem ordinariam cum alia pro Ordinandis; quibus dictis, ordinat ad Subdiaconatum. Tum dicitur Epistola, & ea dicta, ordinat Diaconos. Dicitur deinde **Allelúja,** cum suo versu, & prima pars Tractus; quibus dictis, ordinat Presbyteros: post quorum ordinationem dicitur versus Tractus, Evangelium, & alia, prout in Ordinario.

Quando autem Pontifex extra Missarum solemnitas est promoturus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad qua-

quatuor minores Ordines, sufficit quòd habeat stolam supra rochetum, vel supra superpelliceum (si sit Regularis) & mitram simplicem. Cum autem est celebraturus pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia, & omnia paramenta Pontificalia, & dicere Psalmum, **Quàm dilécta, &c.**

Ordinationes sacrorum Ordinum, statutis à jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis, præsentibusque ad id Ecclesiæ Canonicis, publicè celebrentur: si autem in alio diœcesis loco, præsentem Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adeatur.

Cum igitur ordinationes faciendæ sunt, per Sacristam, seu alium, ad quem spectat, præparantur omnia, quæ necessaria sunt pro Missa Pontificali. Et demum, cum tempus ordinationis instat, hora competenti, Pontifex cappa magna indutus, Capellano illam post eum deferente, venit ad Ecclesiam, ubi ordinationes fieri debent; & accedens ante altare, genuflexus ibidem aliquamdiu orat. Deinde, vadit ad sedem, ubi paramenta capere consuevit; vel, si non sit in Ecclesia sua, ad faldistorium, ad cornu Epistolæ sibi paratum, ubi sedens accipit omnia paramenta Pontificalia coloris temporis convenientis, & mitram simplicem, dicens Psalmum, **Quàm dilécta, &c.**

Pontifex sic paratus, baculum Pastoralem in sinistra tenens, accedit ad gradus altaris, ubi depositis baculo & mitra, facta altari reverentia cum profunda capitis inclinatione, facit cum Ministris Confessionem. Interim cantatur à choro Introitus, & **K yrie eléison**: Finita Confessione, Pontifex ascendit ad altare, illud in medio osculatur, & textum Evangelii ad sinistram; incensat altare more solito, resumit mitram, & revertitur ad sedem, seu ad faldistorium, ad cornu Epistolæ; ubi deposita mitra, & versa facie ad altare, oblato sibi per Ministrum libro, ex eo legit Introitum, & **K yrie eléison**: quibus dictis, sedet cum mitra, donec perficiatur à choro ultimum **K yrie eléison**. Quo finito, surgit Pontifex, & cum mitra ad faldistorium, ante medium altaris sibi præparatum, accedit, & in illo sedet, renibus altari versis. Tum Archidiaconus vocat

De Clerico faciendo.

vocat omnes Ordinandos, dicens: Accédant omnes qui ordinandi sunt. Quibus ante altare coram Pontifice genuflexis, & in modum coronæ dispositis, Archidiaconus publicè interrogat omnes, si sint aliqui, qui fortè non sint confirmati: quia non debent ad ordinationem accedere, nisi prius confirmentur. Et si aliqui confirmandi erunt, tunc depositis Pontifex annulis & chirothecis, lavat manus, reassumit annulos, & confirmat, prout habetur supra folio primo; vel si non erunt aliqui confirmandi, palàm interdicat per unum ex suis, sub his verbis:

Reverendissimus in Christo Pater, & Dóminus, Dóminus **N.** Dei & Apostólicæ sedis grátia Epíscopus **N.** sub excommunicationis pœna præcipit & mandat omnibus & singulis, pro suscipiendis Ordínibus híc præsentibus, ne quis forsán eórum irregularis, aut áliás à jure, vel ab hómine excommunicátus, interdíctus, suspénsus, spúrius, infamis, aut áliás à jure prohibitus, sive ex aliéna diocécési oriúndus, sine licéntia sui Epíscopi, aut non descriptus, examinátus, approbátus, & nominátus, ullo pacto áudeat ad suscipiéndos Ordines accédere. Et quòd nullus ex ordinátis discédát, nisi Missa finíta, & benedictióne Pontificis accépta.

Demum ad ordinationem procedat.

DE CLERICO FACIENDO.

Clericus fieri potest etiam extra Missarum solemnia quocumque die, hora, & loco.

Pro Clericis ordinandis parentur forfices pro incidendis capillis, & bacile pro illis imponendis. Et quilibet Ordinandorum habere debet suum superpelliceum super brachium sinistrum, & candelam in manu dextra. Et vocantur omnes tonsurandi nominatim & sigillatim per Notarium, & quilibet responderet, Adsum.

Quibus ante altare coram Pontifice in faldistorio cum mitra sedente genuflexis, Pontifex surgit cum mitra, & dicit:

Ÿ. Sit nomen Dómini benedíctum.

R. Ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Ÿ. Adju-

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

O Remus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum, pro his famulis suis, qui ad deponendum comas caput suorum pro ejus amore festinant, ut donet eis Spiritum sanctum, qui habitum religionis in eis in perpetuum conservet, & à mundi impedimento ac seculari desiderio corda eorum defendat: ut sicut immutantur in vultibus, ita dextera manus ejus virtutis tribuat eis incrementa, & ab omni cæcitate spiritali & humana oculos eorum aperiat, & lumen eis æternæ gratiæ concedat: Qui vivit & regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Post hæc, sedente Pontifice, schola inchoat, & prosequitur Antiphonam & Psalmum 8. ton.

Tu es Domine, qui restitues hereditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te. *
Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Repetitur tota Antiphona.

Tu es Domine.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis, videlicet: in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, & in bacile deponit; & cuilibet, cum tondetur, dicit:

Dominus pars hereditatis meæ, & calicis mei: tu es, qui restitues hereditatem meam mihi.

Omibus tonsis, mitra deposita, surgit Pontifex, & stans versus ad illos, dicit:

O remus.

Presta quæsumus omnipotens Deus, ut hi famuli tui, quorum hodie comas caput pro amore Pontif. Rom. B di-

divino deposuimus ; in tua dilectione perpetuo
maneant : & eos sine macula in sempiternum cu-
stodias. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

**Tunc schola inchoat, & prosequitur Antipho-
nam sequentem. Qua incepta, Pontifex sedet cum
mitra. Antiphona 7. ton.**

Hi accipient benedictionem à Domino, & miseri-
cordiam à Deo salutari suo : quia hæc est generatio
querentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus ; * orbis
terrarum, & universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum : * & super
flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini ? * aut quis sta-
bit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus & mundo corde : * qui non
accepit in vano animam suam, nec juravit in do-
lo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino, * & mise-
ricordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio querentium eum, * querentium
faciem Dei Jacob.

Atollite portas principes vestras, & elevamini
portæ æternales : * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dominus fortis & po-
rens, Dominus potens in prælio.

Atollite portas principes vestras, & elevamini
portæ æternales : * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dominus virtutum ipse
est Rex gloriæ.

Gloria Patri, & Filio, * & Spiritui sancto :

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, * &
in sæcula sæculorum, Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona :

Hi accipient, &c.

Qua finita, surgit sine mitra Pontifex, & ad al-
tare conversus, dicit :

Oremus. Et Ministri dicunt :

Flectamus genua.

R. Levate.

Et

De Clerico faciendo:

13

Et mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex, dicit:

A Désto, Dómine, supplicationibus nostris, & hos fámulos tuos bene + dicere dignáre, quibus in tuo sancto nómine hábitum sacre religionis impónimus: ut, te largiente, & devóti in Ecclesiá tua persístere, & vitam percípere mereántur æternam. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, & accipiens in manu superpelliceum, dicit singulis:

I Nduat te Dóminus novum hóminem, qui secúndum Deum creátus est, in iustítia & sanctitáte veritátis.

Et mox imponit illud cuilibet, repetendo, Induat te, &c. immittens usque ad scapulas, & immediatè trahens, si unum tantum sit superpelliceum; sicque facit usque ad ultimum, qui eo totaliter induitur: si verò quisque suum superpelliceum habeat, singuli totaliter induuntur. Quo expedito, sine mitra surgit Pontifex, & versus ad illos dicit:

O rémus.

O Mnípotens sempitérne Deus, propitiáre peccátis nostris, & ab omni servitute sæcularis hábitus hos fámulos tuos emúnda: ut, dum ignomíniám sæcularis hábitus depónunt, tua semper in ævum grátia perfruántur; ut sicut similitúdinem coronæ tuæ eos gestáre fácimus in capítibus, sic tua virtúte hæreditátem súbsequi mereántur æternam in córdibus: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde sedet cum mitra Pontifex, & alloquitur eos sub his verbis:

F Ilíi charíssimi, animadvértere debétis, quòd hódie de foro Ecclesiæ facti estis, & privilégia Clericália sortíti estis. Cavéte igitur, ne propter culpas vestras illa perdátis; & hábitu honesto, bonisque móribus atque opéribus Deo placére studeátis: Quod ipse vobis concédatur per Spíritum sanctum suum.

R. Amen.

Tum, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua.

B

2

DE

DE MINORIBUS ORDINIBUS:

Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solemnias, diebus Dominicis, & Festivis duplicibus; sed in manè tantum.

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines esse debent superpelliceis induti, cum candela in manu dextera.

DE ORDINATIONE OSTIARIORUM:

Pro Ostiariis Ordinandis parentur claves Ecclesiæ. Pontifex, Clericis ordinatis, surgit, & cum mitra ad sedem, seu ad baldistorium ad cornu Epistolæ revertitur; ubi, deposita mitra, & ad altare conversus, oblato sibi libro, cantat primam Collectam; deinde sedet, reassumit mitram, & cantatur prima Lectio. Interim accedunt duo Capellani, cum libro & candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus finitis, surgit Pontifex, & cum mitra ad baldistorium ante medium altaris sibi præparatum proficiscitur, & in illo sedet renibus altari versis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens:

Accédant qui Ordinandi sunt ad officium Ostiariorum.

Et mox Notarius singulos nominatim vocat, & quilibet respondet, Adsum.

Omnibus in superpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pontifex admonet illos, dicens:

Suscepturi, filii charissimi, officium Ostiariorum, videte quæ in domo Dei agere debeatis. Ostiarium oportet percutere cymbalum & campānam, aperire Ecclesiā & sacrarium, & librum aperire ei, qui prædicat. Providete igitur, ne per negligentiam vestram, illarum rerum, quæ intra Ecclesiā sunt, aliquid depereat; certisque horis domum Dei ape-

riatis fidelibus ; & semper claudatis infidelibus :
Studete etiam , ut sicut materialibus clavibus Ec-
clesiam visibilem aperitis & clauditis , sic & invi-
sibilem Dei domum , corda scilicet fidelium , dictis
& exemplis vestris claudatis diabolo , & aperiatis
Deo ; ut divina verba , quæ audierint , corde reti-
neant , & opere compleant : Quod in vobis Dó-
minus perficiat per misericórdiam suam .

**Hæ admonitiones non sunt Cardinalibus , neque
electis Episcopis .**

**Deinde Pontifex accipit & tradit omnibus cla-
ves Ecclesiæ , quas successivè manu dextera singuli
tangant , Pontifice dicente :**

Sic agite ; quasi reddituri Deo rationem pro iis
rebus , quæ his clavibus recluduntur .

**Post hæc Archidiaconus , sive alius Archidiaconi
vice fungens , ducit eos ad ostium Ecclesiæ , & fa-
cit illos claudere & aperire ; tradit etiam eis fu-
nem campanarum , faciens eos campanas pulsare ;
deinde illos reducit ad Pontificem : quibus coram
Pontifice genua flectentibus , stans cum mitra Pon-
tifex versus ad ipsos ordinatos , dicit :**

Dum Patrem omnipotentem , fratres charissimi ,
suppliciter deprecemur , ut hos famulos suos be-
ne + dicere dignetur , quos in officium Ostiariorum
eligere dignatus est : ut sit eis fidelissima cura in
domo Dei diebus ac noctibus , ad distinctionem
certarum horarum , ac invocandum nomen Dómi-
ni : Adjuvante Dómino nostro Jesu Christo , qui
cum eo vivit & regnat in unitate Spíritus sancti
Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen.

**Tum , mitra deposita , stans Pontifex , & conver-
sus ad altare , dicit :**

O remus . Et Ministri subjungunt :

Flectamus genua .

R. Levate .

**Et statim versus ad illos genuflexos , stans sine
mitra , dicit :**

Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus ,
bene + dicere dignare hos famulos tuos in offi-
cium Ostiariorum : ut inter Janitores Ecclesiæ tuo
pareant obséquio , & inter electos tuos partem tuæ

mereantur habere mercedis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Quí tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Post hæc Ordinati, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE LECTORUM.

Pro Lectoribus ordinandis paretur liber
Lectionum.

Ostiariis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium à parte Epistolæ. Interim cantatur primum Graduale, vel primum Allelúja; si sit infra Octavam Pentecostes; & Pontifex sedens cum mitra, oblato sibi libro & candela, legit dictum Graduale, vel Allelúja. Quibus dictis, surgit, deposita mitra, & versus ad altare cantat secundam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur secunda Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro & candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium ante medium altaris positum, ubi sedet cum mitra, & Lectores vocantur per Archidiaconum, hoc modo: **Accédant** qui Ordinandi sunt ad officium Lectorum.

Et mox nominantur per Notarium, ut suprà dictum est. Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Electi filii charíssimi, ut sitis Lectóres in domo Dei nostri, officium vestrum agnóscite, & impléte. Potens est enim Deus, ut áugeat vobis grátiam perfectiónis æternæ. Lectórem síquidem oportet légere ea quæ (*vel* ei qui) prædicat, & lectiones cantáre, & benedícere panem, & omnes fructus novos. Studéte ígitur verba Dei, vidélicet lectiones sacras distíctè & apértè, ad intelligéntiam & ædificatióem fidélium, absque omni men-

mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinarum lectionum incuria vestra ad instructionem auditorum corrumpatur. Quod autem ore legitis, corde credatis, atque opere compleatis; quatenus auditores vestros, verbo pariter & exemplo vestro docere possitis. Ideoque, dum legitis, in alto loco Ecclesiae stetis, ut ab omnibus audiamini, & videamini figurantes positione corporali, vos in alto virtutum gradu debere conversari; quatenus cunctis, a quibus audimini, & videmini, caelestis vitae formam praebeatis: Quod in vobis Deus impleat per gratiam suam.

Deinde Pontifex accipit, & tradit omnibus codicem de quo lecturi sunt, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipite, & estote verbi Dei relatores, habituri, si fideliter & utiliter impleveritis officium vestrum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administraverunt ab initio.

Quibus expeditis, & illis genuflexis, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos in Ordinem Lectorum dignatus est assumere, bene & dictionem suam clementer effundat: quatenus distincte legant quae in Ecclesia Dei legenda sunt, & eadem operibus impleant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit:

Oremus. Et Ministri subjungunt:

Flectamus genua. R. Levate.

Deinde conversus ad Ordinatos genuflexos, dicit, sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene & dicere dignare hos famulos tuos in officium Lectorum, ut assiduitate lectionum instructi sint atque ordinati, & agenda dicant, & dicta opere impleant: ut in utroque sanctae Ecclesiae exemplo sanctitati suae consulant. Per Dominum nostrum Jesum

Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

Postea, suggerente Archidiacono, redeunt Ordinati ad loca sua.

DE ORDINATIONE EXORCISTARUM.

Pro Exorcistis Ordinandis paretur liber exorcismorum, cujus loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Lectoribus ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro & candela, legit secundum Graduale, vel secundum **Allelúja**; si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur à choro ipsum Graduale, vel **Allelúja**. Quo finito, surgit Pontifex deposita mitra, & versus ad altare cantat tertiam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur tertia Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro & candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, revertitur ad faldistorium ante altare, & sedet cum mitra. Exorcistæ verò vocantur per Archidiaconum modo consueto, dicens:

Accédant qui Ordinandi sunt ad officium Exorcistarum.

Et ipsi singulatim nominantur per Notarium, ut prius dictum est. Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Ordinandi, filii charíssimi, in officium Exorcistarum, debétis nóscere quid suscépitis. Exorcístam étenim opórtet abjícere dæmones, & dicere pópulo, ut, qui non commúnicat, det locum; & aquam in ministério fúndere. Accípitis itaque potestátem imponéndi manum super energúmenos, & per impositionem mánuum vestrarum, grátia Spiritus sancti & verbis exorcísmi, pellúntur spíritus im-

immundi à corpóribus obséssis. Studéte igitur, ut sicut à corpóribus aliórum dæmones expéllitis, ita à méntibus & corpóribus vestris omnem immunditiam & nequítiam ejiciátis; ne illis succumbátis, quos ab áliis, vestro ministério, effugátis. Discite per officium vestrum vítiis imperáre; ne in móribus vestris áliquíd sui juris inimícus váleat vindicáre. Tunc étenim rectè in áliis dæmónibus imperábitis, cùm priùs in vobis eórum multímodam nequítiam superátis: Quod vobis Dóminus ágere concédát per Spíritum suum sanctum.

Post hæc Pontifex accipit, & tradit omnibus librum, in quo scripti sunt exorcismi, cujus loco tradi potest Pontificale, vel Missale, quem manu dextera tangunt, Pontifice dicente:

Accípíte, & commendáte memóriæ, & habéte potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive baptizátos, sive catechúmenos.

Posteà verò, omnibus devotè genuflexis, Pontifex cum mitra stans, dicit:

Deum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, súpplices deprecémur, ut hos fámulos suos bene + dicere dignétur in officium Exorcistarum: ut sint spirituáles imperatóres, ad abjiciéndos dæmones de corpóribus obséssis, cum omni nequítia eórum multifórmi. Per Unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum: Qui cum eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum conversus ad altare, depósita mitra, dicit:
O rémus. Et ministri subjungunt:

Flectámus gènuá.

R. Leváte.

Et mox conversus ad Ordinatos genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnípotens, atérne Deus, bene + dicere dignáre hos fámulos tuos in officium Exorcistarum: ut per impositionem mánuum & oris officium, potestátem & impérium hábeant spíritus immúndos coercéndi; ut probábiles sint médici Ecclesiæ tuæ, grátia curationum virtúteque cælésti confirmáti. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat

in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula
seculorum. *R.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, redeunt ad
loca sua.

DE ORDINATIONE ACOLYTHORUM.

Pro Acolythis ordinandis parentur candelabrum
cum cereo extincto & urceolus vacuus
pro vino, pro Sacramento.

Exorcistis Ordinatis, Pontifex reassumpta mitra
accedet ad sedem suam, vel ad faldistorium,
ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, ob-
lato sibi libro & candela, legit tertium Graduale,
vel tertium Allelúja, si sit infra Octavam Penteco-
stes. Interim à choro cantatur ipsum Graduale, vel
Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mi-
tra, & versus ad altare cantat quartam Collectam.
Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur quarta
Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro
& candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectio-
nem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad
faldistorium ante altare, ubi sedet cum mitra. Aco-
lythi verò vocantur per Archidiaconum.

Accédant qui Ordinandi sunt ad officium Acoly-
thorum.

Et mox nominantur per Notarium, ut supra.
Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus
genu flexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Suscipituri, filii charissimi, officium Acolythorum,
pensate quod suscipitis. Acolythum etenim opor-
tet ceroferarium ferre; luminaria Ecclesiæ accende-
re; vinum & aquam ad Eucharistiam ministrare.
Studete igitur susceptum officium dignè implere.
Non enim Deo placere poteritis, si lucem Deo má-
nibus præferentes, opéribus tenebrarum inserviatis,
& per hoc aliis exempla perfidiæ præbeatis. Sed
sicut Veritas dicit: Luceat lux vestra coram homini-
bus, ut videant ópera vestra bona, & glorificent
Patrem vestrum, qui in cælis est. Et sicut Apósto-
lus

Ius Paulus ait : In médio nationis pravæ & perversæ , lucete sicut luminaria in mundo , verbum vitæ continentes . Sint ergo lumbi vestri præcincti , & lucernæ ardentes in manibus vestris , ut filii lucis sitis . Abjiciatis opera tenebrarum , & induamini arma lucis . Eratis enim aliquando tenebræ , nunc autem lux in Domino . Ut filii lucis ambulæte . Quæ sit verò ista lux , quam tantoperè inculcat Apostolus , ipse demonstrat , subdens : Fructus enim lucis est in omni bonitate , & iustitia , & veritate . Estote igitur solliciti , in omni iustitia , bonitate , & veritate , ut & vos , & alios , & Dei Ecclesiam illuminetis . Tunc etenim in Dei Sacrificio dignè vinum suggeretis & aquam , si vos ipsi Deo sacrificium , per castam vitam & bona opera oblâti fueritis : Quod vobis Dominus concedat per misericordiam suam .

Post hæc Pontifex accipit , & tradit omnibus candelabrum cum candela extincta , quod successivè manu dextera singuli tangant , Pontifice dicente :

Accipite ceroferarium cum cêreo , & sciatis vos ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari , in nomine Domini . *R.* Amen .

Tunc accipit , & tradit eis urceolum vacuum , quem similiter tangere debent , dicens communiter omnibus :

Accipite urcéolum , ad suggerendum vinum & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi , in nomine Domini . *R.* Amen .

Postea , eis genuflexis permanentibus , Pontifex stans cum mitra versus ad eos , dicit :

Deuem Patrem omnipotentem , fratres charissimi , suppliciter deprecemur , ut hos famulos suos bene ✠ dicere dignetur in Ordine Acolythorum ; quatenus lumen visibile manibus præferentes , lumen quoque spirituâle moribus præbeant : Adjuvante Domino nostro Jesu Christo : Qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Tum Pontifex ad altare se convertens , deposita mitra , stans , dicit :

Oremus . Et Ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Et mox Pontifex conversus ad eosdem genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, & Apostolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti; quique, ut mortis nostræ antiquum abolerēs chirógraphum, gloriosissimæ illum Crucis vexillo affigi, ac sanguinem & aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene + dicere dignare hos famulos tuos in officium Acolythorum; ut, ad accendendum lumen Ecclesiæ tuæ, & ad suggerendum vinum & aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministrant. Accende, Domine, mentes eorum & corda ad amorem gratiæ tuæ, ut illuminati vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviant. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

O remus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Moysen & Aaron locutus es, ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii: bene + dicere dignare hos famulos tuos, ut sint Acolythi in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

O remus.

Omnipotens sempitærne Deus, fons lucis, & origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis mysterio redemisti: bene + dicere dignare hos famulos tuos, quos in officium Acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut eorum mentes, & lumine scientiæ illustres, & pietatis tuæ rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peragant, qualiter ad æternam remunerationem pervenire mereantur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua.

DE SACRIS ORDINIBUS IN G E N E R E.

Sacri & majores Ordines sunt, Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus: ad quos Ordinati omnes decent communicare, ideò parentur pro eorum numero Hostiæ parvæ consecrandæ.

DE ORDINATIONE SUBDIACONI.

Pro Ordinatione Subdiaconorum parentur Calix vacuus cum Patena superposita, Urceoli cum manutergio, & liber Epistolarum.

AColythis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ; ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro & candela, legit quartum Graduale, vel quartum Allelúja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim à choro cantatur ipsum Graduale, vel Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, & versus ad altare cantat quintam Collectam.

Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur quinta Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad sedem suam, ante medium altaris; & Archidiaconus versus ad Ordinandos, dicit:

Accédât qui Ordinandi sunt Subdiáconi.

Et Notarius unumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad titulum Ecclesiæ N.

N. ad titulum patrimonii sui.

Frater N. professus Ordinis N. ad titulum paupertatis.

Et sic de aliis; & quilibet vocatus, dicit: Adsum. & accedit versus Episcopum.

Debet

Debet autem quilibet Ordinandorum in Subdiaconum indutus esse amictu, non tamen super caput, alba, & cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tunicellam super brachio sinistro, & candelam in manu dextera.

Omnibus autem in Subdiaconos Ordinandis competenti spatio coram Pontifice stantibus, Pontifex cum mitra sedens admonet eos, (nisi omnes sint religiosi, quia tunc ista admonitio omittitur) dicens:

Filii dilectissimi, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendi, iterum atque iterum considerare debetis attentè, quod onus hodie ultrò appetitis. Hactenus enim liberi estis, licetque vobis pro arbitrio ad secularia vota transire; quod si hunc Ordinem suscepitis, amplius non licebit à proposito resilire, sed Deo, cui servire regnare est, perpetuò famulari; & castitatem, illo adjuvante, servare oportebit; atque in Ecclesiæ ministerio semper esse mancipatos. Proinde, dum tempus est, cogitate, & si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini huc accedite.

Illis tunc accedentibus, & coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus vocat ceteros Ordinandos, dicens:

Accédant qui Ordinandi sunt Diaconi & Presbyteri.

Quibus accedentibus, Archidiaconus ordinat eos, videlicet, Diaconandos paratos amictu, alba, cingulo, & manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, & candelam in manu dextera tenentes, contra cornu Epistolæ altaris, faciebus altari versis; & Presbyterandos paratos amictu, alba, cingulo, manipulo, stola in modum Diaconi, planetam super brachium sinistrum, mapulam albam manu sinistra, & candelam dextera tenentes contra faciem Pontificis, ac medium altaris, faciebus similiter altari versis. Quibus sic ordinatis, Pontifex mitram in capite tenens procumbit super faldistorium, in superiori gradu, sive plano altaris paratum, & omnes Ordinandi in locis super tapetia prosternunt se; Ministri verò, & alii astantes genuflectunt; & schola inchoat Litanias, choro res-

respondente : vel si officium fiat sine cantu ,
Pontifex dicit , Ministris & capellanis responden-
tibus :

K yrie eléison :

C hriste eléison :

K yrie eléison .

C hriste audi nos . **C** hriste exáudi nos :

P ater de cælis Deus , Miserére nobis .

F ili Redemptor mundi Deus , Miserére nobis :

S píritus sancte Deus , Miserére nobis .

S ancta Trínitas unus Deus , Miserére nobis .

S ancta María , Ora pro nobis :

S ancta Dei Génitrix . ora .

S ancta Virgo Vírginum , ora .

S ancte Michael , ora .

S ancte Gábiel , ora .

S ancte Ráphael , ora .

O mnes sancti Angeli & Archángeli , Oráte pro nobis .

O mnes sancti beatórum spirítuum órdenes , oráte .

S ancte Joánnes Baptísta , ora .

S ancte Ioseph , ora .

O mnes sancti Patriárchæ & Prophétæ , oráte .

S ancte Petre , ora .

S ancte Paule , ora .

S ancte Andréa , ora .

S ancte Jacóbe , ora .

S ancte Joánnes , ora .

S ancte Thoma , ora .

S ancte Jacóbe , ora .

S ancte Philíppe . ora .

S ancte Bartholomæ , ora .

S ancte Matthæ , ora .

S ancte Simon , ora .

S ancte Thaddæ , ora .

S ancte Mathía , ora .

S ancte Bárnaba , ora .

S ancte Luca , ora .

S ancte Marce , ora .

O mnes sancti Apóstoli & Evangelfstæ , oráte .

O mnes sancti Discípuli Dómini , oráte .

O mnes sancti Innocétes , oráte .

S ancte Stéphane , ora .

S ancte Lauréti , ora .

San-

Sancte Vincénti, ora.
Sancti Fabiáne & Sebastíáne, oráte.
Sancti Joánnes & Paule, oráte.
Sancti Cosma & Damiáne, oráte.
Sancti Gervási & Protási, oráte.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francíscce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes & Levítae, oráte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítae, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharina, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctæ Virgines & Víduæ, oráte pro nobis.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis Dómine.
Propítius esto, Exáudi nos Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos Dómine.
Ab omni peccáto, Líbera nos Dómine.
Ab ira tua, Líbera nos Dómine.
A subitánea & improvísá morte, Líbera nos Dómine.
Ab insidiis diaboli, Líbera nos Dómine.
Ab ira & ódio & omni mala voluntáte, Líbera nos Dómine.
A spíritu fornicatiónis, Líbera nos Dómine.
A fúlgure & tempestáte, Líbera nos Dómine.

A mor-

- A** morte perpétua, Líbera nos Dómine.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, Líbera nos Dómine.
Per Advéntum tuum, Líbera nos Dómine.
Per Nativitatem tuam, Líbera nos Dómine.
Per Baptísmum & sanctum Jejúnium tuum, Líbera nos Dómine.
Per Crucem & Passiõnem tuam, Líbera nos Dómine.
Per Mortem & Sepultúram tuam, Líbera nos Dómine.
Per sanctam Resurrectiõnem tuam, Líbera nos Dómine.
Per admirabilem Ascensiõnem tuam, Líbera nos Dómine.
Per Advéntum Spíritus sancti Parácliti, Líbera nos Dómine.
In die Judicii, Líbera nos Dómine.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut nobis parcas, Te rogámus audi nos.
Ut nobis indúlgeas, Te rogámus audi nos.
Ut ad veram poeniténtiam nos perdúcere dignéris, Te rogámus audi nos.
Ut Ecclesiám tuam sanctam régere & conserváre dignéris, Te rogámus audi nos.
Ut domnum Apostólicum & omnes Ecclesiásticos órdenes in sancta religiõne conserváre dignéris, Te rogámus audi nos.
Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliáre dignéris, Te rogámus audi nos.
Ut Régibus & Princípibus Christiánis pacem & veram concórdiam donáre dignéris, Te rogámus audi nos.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem & unitátem largíri dignéris, Te rogámus audi nos.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre & conserváre dignéris, Te rogámus audi nos.
Ut mentes nostras ad caléstia desidéria érigas, Te rogámus audi nos.
Ut ómnibus benefactoribus nostris sempitérna bona retríbuas, Te rogámus audi nos.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum & benefactorum nostrórum ab æténa damnatiõne erípias, Te rogámus audi nos.

Ut fru-

Ut fructus terræ dare & conservare digneris, Te rogamus audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus audi nos.

Hic datur benedictio, sanctificatio, & consecratio per Pontificem rebus consecrandis, ut infra in locis propriis dicetur.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus.

Fili Dei, Te rogamus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Dñe.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Postquam autem dictum fuerit in Litaniis,

Ut omnibus fidelibus defunctis, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Surgit Pontifex cum mitra ab accubitu, & se ad Ordinandos vertens, & baculum pastorem in sinistra manu tenens, Ordinandis prostratis manentibus, dicit:

Ut hos electos bene **+** dicere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Ut hos electos bene **+** dicere & sancti **+** ficare digneris. **R.** Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Ut hos electos bene **+** dicere, sancti **+** ficare, & conse **+** crare digneris. **R.** Te rogamus audi nos.

Tum iterum super faldistorium procumbit schola perficiente Litanias, Ut nos exaudire digneris, usque ad finem. Quibus finitis, Pontifex surgens cum mitra sedet super faldistorium ante medium altaris, & Archidiaconus dicit alta voce:

Recedant in partem qui Ordinandi sunt Diaconi & Presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, unde Pontificem celebrantem videre possint, transeuntibus, ad Ordinationem Subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modum coronæ, genuflexis, Pontifex admone eos, dicens:

Adepturi, filii dilectissimi, officium Subdiaconatus sedulo attendite, quale ministerium vobis traditur.

ditur. Subdiáconum enim oportet aquam ad ministré-
rium altáris præparáre; Diácono ministráre; pallas
altáris & corporália ablúere; Cálicem & Paténam
in usum sacrificii eidem offérre. Oblatiónes, quæ vé-
niunt in altáre, panes propositiόνis vocántur. De ipsis
oblatió nibus tantum debet in altáre poni, quantum
pópulo possit sufficere, ne áliquid pútridum in sacrá-
rio remáneat. Pallæ, quæ sunt in substratório altá-
ris, in álio vase debent lavári, & in álio corporá-
les pallæ. Ubi autem corporáles pallæ lotæ fúerint,
nullum áliud linteámen debet lavári, ipsaque loti-
onis aqua in baptistérium debet vergi. Studéte itaque,
ut ista visibília ministréria, quæ diximus, nitidè & di-
ligentíssimè compléntes, invisibília horum exémplo
perficiátis. Altáre quidem sanctæ Ecclésiæ ipse est
Christus, teste Joánne, qui in Apocalypsi sua al-
táre áureum se vidisse pèrhibet, stans ante thronum,
in quo, & per quem oblatiónes fidélium Deo Patri
consecrántur. Cujus altáris pallæ & corporália sunt
membra Christi, scilicet fidéles Dei, quibus Dómi-
nus, quasi vestiméntis pretiósíis circúmdatur, ut ait
Psalmísta: Dóminus regnávít, decórem indútus est.
Beátus quoque Joánnes in Apocalypsi vidit Fílium
hómínis præcínctum zona áurea, id est, Sanctórum
catérva. Si itaque humana fragilitáte contíngat in
áliquo fidéles maculári, præbéndá est á vobis aqua
cæléstis doctrínæ, qua purificáti, ad ornámentum
altáris, & cultum divíni sacrificii rédeant. Estóte
ergo tales, qui sacrificiis divínis & Ecclésiæ Dei,
hoc est, Córpori Christi dignè servíre valeátis, in
vera & cathólica fide fundáti; quóniam, ut ait Apó-
stolus, Omne quod non est ex fide, peccátum est,
schismáticum est, & extra unitátem Ecclésiæ est.
Et ideò, si usque nunc fuístis tardi ad Ecclésiám,
ámódò debétis esse assídui. Si usque nunc somno-
lénti, ámódò vígiles. Si usque nunc ebriósi, ámo-
dò sóbrii. Si usque nunc inhonésti, ámódò casti:
Quod ipse vobis præstáre dignétur, qui vivit &
regnat Deus in sæcula sæculórum. **Rz. Amen.**

**Deinde Pontifex accipit, & tradit omnibus Ca-
licem vacuum cum Patena vacua superposita, quem
successivè manu dextera singuli tangunt, Pontifice
dicente:**

Vidé-

V Idéte cuius ministérium vobis tráditur; ideò vos admóneo, ut ita vos exhibeátis, ut Deo placére possítis.

Et Archidiaconus accipit, & tradit eis urceolos cum vino & aqua, ac bacile cum manutergio, quæ omnia similiter tangere debent.

Posteà surgit Pontifex, & versus ad populum stans cum mitra, dicit:

O Rémus Deum ac Dóminum nostrum, fratres charíssimi, ut super hos servos suos, quos ad Subdiaconátus officium vocáre dignátus est, infúndat bene ✙ dictiónem suam & grátiam: ut in conspéctu ejus fidéliter serviéntes, prædestináta sanctis præmia consequántur: Adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex, dicit: O rémus. Et Ministri:

Flectámus génua.

R. Leváte.

Et mox Pontifex versus ad Ordinandos genuflexos, dicit sine mitra:

D Omine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, bene ✙ dicere dignáre hos fámulos tuos, quos ad Subdiaconátus officium elígere dignátus es: ut eos in sacrário tuo sancto strénuos sollicitósque cæléstis militiæ instítuas excubitóres, sanctíssque altáribus tuis fidéliter subministrent; & requiescat super eos Spíritus sapiéntiæ & intelléctus, Spíritus consílii & fortitúdinis, Spíritus sciéntiæ & pietátis; & répleas eos Spíritu timóris tui; & eos in ministério divíno confirmes, ut obediéntes factó, ac dicto paréntes, tuam grátiam consequántur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

Tum Pontifex sedens, accepta mitra, amíctum, qui in collo Ordinandorum jacet, imponit super caput singulis, dicens:

A Ccipe amíctum, per quem designátur castigatio vocis: In nómine Pa ✙ tris, & Fí ✙ lii, & Spíritus ✙ sancti. R. Amen.

Tum

Tum immittit manipulum in sinistrum brachium, cuilibet dicens:

Accipe manipulum, per quem designantur fructus bonorum operum: In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. R. Amen.

Post hæc induit quemlibet tunica, & si tantum unica sit, immittit illam cuilibet solum usque ad scapulas, ac retrahens postremum totaliter induit, dicens cuilibet:

Tunica jucunditatis, & indumento lætitiæ induat te Dominus: In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. R. Amen.

Postea accipit, & tradit omnibus librum Epistolarum, manu dextera ipsum simul tangentibus, dicens:

Accipite librum Epistolarum, & habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. R. Amen.

Omnibus expeditis, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua; unus tamen de noviter Ordinatis, tunica indutus, dicet Epistolam suo tempore.

DE ORDINATIONE DIACONI.

Subdiaconis ordinatis, Pontifex, reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro & candela, legit Hymnum, Benedictus es, vel Allelúja, cum versu Benedictus es, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur à choro dictus Hymnus, vel Allelúja, cum suo versu, ut supra. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, & versus ad altare, dicit in competenti tono, Glória in excelsis Deo, si sit infra Octavam Pentecostes, quod dum à choro perficitur, sedet cum mitra. Quo finito, deposita mitra, surgit, & versus ad populum, dicit, Pax vobis, vel Dominus vobiscum, si Glória in excelsis, non sit dicen-

cendum, & conversus ad altare cantat Orationem Missæ diei, cum Oratione pro Ordinatis & Ordinandis, sub uno, Per Dóminum nostrum, videlicet:

Oratio.

Exáudi, quæsumus Dómine, supplicum preces; & devoto tibi pectore famulantes perpétua defensione custodi: ut nullis perturbationibus impediti, liberam servitútem tuis semper exhibeamus officiis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat, &c.

Finita Oratione, sedet Pontifex, reassumpta mitra, & oblato sibi libro & candela, legit Epistolam. Interim per unum ex Subdiaconis noviter Ordinatis cantatur Epistola. Qua finita, surgit Pontifex, & accedit ad faldistorium ante altare cum mitra, & ibi sedet. Promovendi verò ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum vocantur, dicendo:

Accédant qui Ordinandi sunt ad Diaconátum.

Et mox singulatim nominantur per Notarium, nulla tamen facta mentione de titulo. Eis igitur amictu, alba, cingulo, & manipulo paratis, ac stolam in sinistra manu, & candelam in dextera, ac dalmaticam super brachium sinistrum tenentibus, & in modum coronæ coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus offerens illos Pontifici, dicit:

Reverendissime Pater, póstulat sancta mater Ecclesia Cathólica, ut hos præsentés Subdiáconos ad onus Diaconii ordinétis.

Pontifex interrogat, dicens:

Scis illos dignos esse?

Respondet Archidiaconus.

Quantum humana fragilitas nosse finit, & scio, & testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Et Pontifex dicit: Deo grátias.

Et ad eorum Ordinationem procedit. In primis Pontifex cum mitra sedens, clero & populo annuntiat, dicens:

Auxiliante Dómino Deo, & Salvatóre nostro Jesu Christo, elígitur hos præsentés Subdiáconos in ordinem Diaconii. Si quis habet áliquid contra illos, pro Deo, & propter Deum cum fidúcia exeat, & dicat; verúmtamen memor sit conditionis suæ.

Et

Et facta aliquali mora, Pontifex convertens sermonem suum ad Ordinandos, admonet eos, dicens:

Provehendi, filii dilectissimi, ad Leviticum ordinem, cogitate magnopere ad quantum gradum Ecclesiae ascenditis. Diaconum enim oportet ministrare ad altare, baptizare, & predicare. Sanè in veteri lege ex duodecim una Tribus Levi electa est, quæ speciali devotione tabernaculo Dei, ejusque sacrificiis, ritu perpetuo deserviret. Tantaque dignitas ipsi concessa est, quod nullus, nisi ex ejus stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assurgeret; adeo, ut grandi quodam privilegio hereditatis, & Tribus Domini esse mereretur, & dici: quorum hodie, filii dilectissimi, & nomen & officium tenetis, quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est, Ecclesiae Dei, eligimini in Levitico officio, quæ semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat, unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem, sed adversus principes & potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ, in caelestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare & munire debetis ornatu sancto, predicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et vos, filii dilectissimi, qui ab hereditate paterna nomen accipitis, estote assumpti à carnalibus desideriis, à terrenis concupiscentiis, quæ militant adversus animam; estote nitidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei; ut dignè addamini ad numerum Ecclesiastici gradus, ut hereditas & Tribus amabilis Domini esse mereamini. Et quia comministri & cooperatores estis Corporis & Sanguinis Domini, estote ab omni illécebra carnis alieni, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito præcipuæ castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Curate, ut, quibus Evangelium ore annuntiatis, vivis operibus exponatis, ut de vobis dicatur: Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habete pedes vestros calceatos Sanctorum exem-

exemplis, in præparatione Evangelii pacis: Quod vobis Dóminus concédât per grátiam suam. *R.* Amen.

Deinde, si non sint Ordinati Subdiaconi, Ordinandi omnes prosterunt se, ubi genuflectebant; & Pontifice ante faldistorium suum genuflectente, dicuntur Litanix, & Ordinandi per Pontificem benedicuntur, prout suprà, pag. 25. in Ordinatione Subdiaconi dictum est. Post hæc Ordinandis ab accubitu surgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex, sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum & populum, dicens:

Commune votum, communis oratio prosequatur: ut hi totius Ecclesiæ prece, qui ad Diaconatus ministerium præparantur, Leviticæ bene *✠* dictionis ordine claréscant, & spirituáli conversatione præfulgéntes, grátia sanctificationis eluceant: Præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad Ordinandos dicit, alta voce legendo:

O Rémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suæ grátiam cleménter effúndat, eisque consecrationis indúltæ propítius dona consérvet, & preces nostras cleménter exáudiat: ut, quæ nostro gerenda sunt ministerio, suo benígnus prosequatur auxílio; &, quos sacris mystériis exequéndis pro nostra intelligéntia crédimus offeréndos, sua bene *✠* dictióne sanctíficet & confirmet. Per unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum eo & Spíritu sancto vivit & regnat Deus.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda. *R.* Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine
san-

sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor; qui in te manens innovas omnia, & cuncta disponis, per verbum, virtutem, sapientiamque tuam Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiterna providentia præparas, & singulis quibuscque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus, Ecclesiam videlicet tuam, cælestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexionam distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitam, in augmentum templi tui crescere dilatarique largiris; sacri muneris servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens, electis ab initio Levi filiis, qui in mysticis operationibus domus tuæ fidelibus excubiis permanentes, hæreditatem benedictionis æternæ sorte perpetua possiderent. Super hos quoque famulos tuos, quæsumus Domine, placatus intende, quos tuis sacris altaribus servituros in officium Diaconatus suppliciter dedicamus. Et nos quidem, tamquam homines divini sensus & summæ rationis ignari, horum vitam, quantum possumus, æstimamus. Te autem, Domine, quæ nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor es secretorum, tu scrutator es cordium. Tu horum vitam cælesti poteris examinare judicio, quo semper prævalet, & admissa purgare, & ea, quæ sunt agenda, concedere.

Hic solus Pontifex manum dexteram extendens, ponit super caput cuilibet Ordinando; & nullus alius, quia non ad Sacerdotium, sed ad ministerium consecrantur, dicens singulis:

Accipe Spiritum sanctum, ad robur, & ad resistendum diabolo, & tentationibus ejus: In nomine Domini.

Postea profequitur in primo tono, extensam tenens manum dexteram, usque in finem Præfationis.

Emitte in eos, quæsumus Domine, Spiritum sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiæ tuæ munere roborentur. Abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, & spiritalis observantia disciplinæ. In moribus eorum præcepta tua fulgeant,

geant, ut suæ castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; & bonum conscientiae testimonium præferentes, in Christo firmi & stabiles perseverent, dignisque succëssibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiùra mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quòd à circumstantibus possit audiri:

Per eundem Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spìritus sancti Deus, per òmnia sæcula sæculòrum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex sedet cum mitra cuilibet Ordinando ante se genuflexo stolam, quam singuli in manu habent, imponit successivè super humerum sinistrum, dicens singulis:

Accipe stolam ✙ cándidam de manu Dei: adimple ministerium tuum; potens enim est Deus, ut augeat tibi gratiam suam: Qui vivit & regnat in sæcula sæculòrum. **R. Amen.**

Faciens supra quemlibet eorum signum Crucis; & Ministri reflectent capita stolæ, & alligent sub brachio dextro.

Post hæc Pontifex accipiens dalmaticam, induit ea quemlibet successivè, usque ad humeros; & sic fit usque ad ultimum, quem ea totaliter induit; & hoc, si una tantùm sit dalmatica: si verò quilibet suam habet, tunc singulos sua totaliter induit, dicens cuilibet:

Induat te Dòminus indumento salutis, & vestimento lætitiæ, & dalmatica justitiæ circumdet te semper: In nómine Dòmini.

R. Amen.

Postremò Pontifex accipit, & tradit omnibus librum Evangeliorum, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipe potestatem legèndi Evagélium in Ecclësia Dei, tam pro vivis, quàm pro defunctis: In nómine Dòmini. **R. Amen.**

Quo facto, Pontifex stans ad altare conversus dicit, sine mitra:

Oremus. Et ministri:

Flectámus gènuâ.

R. Leváte.

Et

Et vertens se ad Ordinatos, dicit:

EXaudi, Dómine, preces nostras, & super hos fá-
mulos tuos Spíritum tuæ bene-⁺dictiónis emitte:
ut cælésti múnere ditáti, & tuæ majestátis grátiam
possint acquirere, & benè vivéndi áliis exémplum
præbere. Per Dóminum nostrum Jesum Christum
Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte
ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula
sæculórum. *R.* Amen. *O* rémus.

Domine sancte, Pater fidei, spei, & grátiae, &
proféctuum remunerátor, qui in cæléstibus &
terréniis Angelórum ministériis ubique dispósitis, per
ómnia eleménta voluntátis tuæ diffúndis efféctum,
hos quoque fámulos tuos spirituáli dignáre illustráre
afféctu: ut tuis obséquiiis expediti, sanctis altáribus
tuis ministri puri accréscant; & indulgéntia tua purió-
res, eórum gradu, quos Apóstoli tui in septenárium
númerum, beáto Stéphanó duce ac prævio, Spíritu
sancto auctóre, elegérunt, digni existant, & virtú-
tibus univérſis, quibus tibi servíre opórtet instrú-
cti, tibi compláceant. Per Dóminum nostrum Je-
sum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit &
regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per
ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde, cùm tempus fuerit, aliquis de noviter
Ordinatis dalmatica indutus Evangelium dicit. Or-
dinati autem statim, suggerente Archidiacono, re-
deunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE PRESBYTERI.

Pro Ordinatione Presbyterorum parentur oleum
Catechumenorum, Calix cum vino & aqua, Pate-
na & Hostia desuper posita, medulla panis, & ba-
cile cum buccali pro manibus abluendis, quas sin-
guli ad suas mappulas extergunt.

Diaconis ordinatis, Pontifex ad sedendum in se-
de sua, vel in faldistorio, in plano juxta cornu
Epistolæ accedit, & cantatur Tractus, usque
ad ultimum versum exclusivè; vel si sit infra Octa-

vam Pentecostes, Tractus & Sequentia, usque ad ultimum versum exclusivè. Interim accedunt duo Capellani cum libro & candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipsum Tractum & Sequentiam, usque ad ultimum versum exclusivè. Deinde Pontifex cum mitra revertitur ante altare, ubi sedet super faldistorium.

Tunc Archidiaconus vocat Ordinandos voce intelligibili, dicens: *Accédant qui Ordinandi sunt ad Ordinem Presbyteratus.*

Et mox nominatim leguntur per Notarium, prout suprà dictum est, nulla tamen de titulo facta mentione. Tunc illi more Diaconorum parati, amictu, alba, cingulo, stola, & manipulo, tenentes planetas super brachium sinistrum complicatas, & in manu dextera candelas ac mappulas albas pro ligandis & lavandis manibus, ad Pontificem accedunt, & coram eo in modum coronæ se disponunt. Tunc Archidiaconus præsentat Ordinandos Pontifici, dicens:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hos præsentes Diaconos ad onus Presbyterii ordinétis.

Et Pontifex interrogat, dicens: *Scitis illos esse dignos?*

Respondet Archidiaconus: *Quantum humana fragilitas nosse sinit, & scio & testifico ipsos dignos esse ab hujus omnis officii.*

Pontifex dicit: *Deo grátias.*

Et annuntiat clero & populo, dicens:

Quoniam, fratres charissimi, rectori navis & navigio deferendis eadem est vel securitatis ratio, vel communis timoris; par eorum debet esse sententia, quorum causa communis existit. Neque enim fuit frustra à Patribus institutum, ut de electione illorum, qui ad regimen altaris adhibendi sunt, consulatur etiam populus: quia de vita & conversatione præsentandi, quod nonnumquam ignoratur à pluribus, scitur à paucis; & necesse est, ut facilius ei, quis obediéntiam exhibeat Ordinato, cui assensum præbuerit Ordinando. Horum siquidem Diaconorum in Presbyteros, auxiliante Domino, Ordinandorum conversatio (quantum mihi videtur) probata & Deo placita existit, & digna (ut arbitror) Ecclesiastici honoris augmento. Sed ne unum fortasse, vel paucos, aut decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expe-

petenda multorum. Itaque quid de eorum actibus aut moribus novéritis, quid de mérito sentiátis, libera voce pandátis; & his testimónium Sacerdotii magis pro mérito, quàm affectiône aliqua, tribuátis. Si quis igitur habet aliquid contra illos, pro Deo, & propter Deum, cum fidúcia éxeat, & dicat; verúm-tamen memor sit conditionis suæ.

Posteà Pontifex, facta aliqua mora, convertens sermonem suum ad Ordinandos admonet eos, dicens:

Consecrándi, filii dilectíssimi, in Presbyterátus officium: illud dignè suscépere, ac suscéptum laudabíliter éxequi studeátis. Sacerdotem etenim opórtet offérre, benedícere, præesse, prædicáre, & baptizáre. Cum magno quippe timóre ad tantum gradum ascendéndum est, ac providéndum, ut cæléstis sapiéntia, probi mores, & diutúrna justítiae observátio ad id eléctos comméndet. Unde Dóminus præcípíens Móysi, ut septuaginta viros de universo Israel in adiutórium suum elígeret, quibus Spíritus sancti dona divíderet, suggéssit: Quos tu nosti, quòd senes pópuli sunt. Vos síquidem in septuaginta viris & sénibus signáti estis, si per Spíritum septiformem, Decálogum legis custodiéntes, probi & matúri in sciéntia simíliter & ópere éritis. Sub eódem quoque mystério & eádem figúra in novo Testaménto Dóminus septuaginta duos elégit, ac binos ante se in prædicatióem misit; ut doceret verbo simul & facto, ministros Ecclesiæ suæ, fide & ópere debére esse perféctos, seu géminæ dilectiόνis, Dei scilicet & próximi virtúte fundátos. Tales itaque esse studeátis, ut in adiutórium Móysi, & duódecim Apostolorum, Episcopórum videlicet catholicórum, qui per Móysen & Apóstolos figurántur, dignè, per grátiam Dei, éligi valeátis. Hac certè mira varietáte Ecclesiá sancta circúmdatur, ornátur, & régitur; cùm alii in ea Pontífices, alii minóris órdinis Sacerdótes, Diáconi, & Subdiáconi, diversórum órdinum viri, consecrántur; & ex multis, & alternæ dignitátis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque, filii dilectíssimi, quos ad nostrum adiutórium fratrum nostrórum arbitrium consecrándos elégit, ferváte in moribus vestris castæ & sanctæ vitæ integritátem. Agnóscite quod

ágitis. Imitámini quod tractátis; quátenus mortis Domínicæ mystérium celebrátes, mortificáre membra vestra à vitiis & concupiscétiis ómnibus procurétis. Sit doctrína vestra spirituális medicína pópulo Dei. Sit odor vitæ vestræ delectaméntum Ecclesiæ Christi, ut prædicatione atque exémplo ædificétis domum, id est, familiam Dei; quátenus nec nos de vestra provectione, nec vos de tanti officii suscepti-
one damnári à Dómino, sed remunerári pótius mereá-
mur: Quod ipse nobis concédatur per grátiam suam.

R. Amen.

Si non sint factæ ordinationes Subdiaconorum, vel Diaconorum, dicuntur Litanie, ut supra in Ordinatione Subdiaconorum dictum est, pag. 24.

Post hæc surgunt omnes, & Ordinandis coram Pontifice binis & binis successivè genuflectentibus, Pontifex stans ante baldistorium suum cum mitra, & nulla oratione nulloque cantu præmissis, imponit simul utramque manum super caput cujuslibet Ordinandi successivè, nihil dicens. Idemque faciunt post eum omnes Sacerdotes, qui adsunt, quorum tres, aut plures planetis, vel saltem cum stolis parati, si commodè fieri potest, esse deberent. Quo facto, tam Pontifex, quàm Sacerdotes, tenent manus dexterarum extensas super illos. Et Pontifex stans cum mitra dicit:

ORémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipoténtem, ut super hos fámulos suos, quos ad Presbytérii munus elégit, cæléstia dona multiplicet: & quod ejus dignatione suscipiunt, ipsius consequántur auxílio. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit:

Orémus. **Et ministri:**

Flectámus génua.

R. Leváte.

Et mox conversus ad Ordinandos, dicit:

EXáudi nos, quæsumus Dómine Deus noster, & super hos fámulos tuos bene **+**dictiónem sancti Spíritus, & grátia Sacerdotális infunde virtutem: ut quos tuæ pietátis aspéctibus offerimus consecrándos, perpétua múnieris tui largitate prosequáris. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum:

tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Tum, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia secula seculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda. **R.** Habemus ad Dominum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutäre; nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, honorum auctor, & distributor omnium dignitatum, per quem proficiunt univérſa, per quem cuncta firmántur, amplificátis semper in mélius naturæ rationalis incrementis, per ordinem congrua ratione dispositum. Unde & Sacerdotáles gradus, atque officia Levitarum, Sacraméntis mysticis instituta crevérunt; ut cum Pontífices summos regéndis pópulis præfecísſes, ad eórum societátis & operis adjumentum, sequéntis ordinis viros, & secundæ dignitátis elígeres. Sic in erémo per septuaginta virórum prudentium mentes Móysi spiritum propagásti, quibus ille adiutoribus usus, in pópulo innúmeras multitudines fácilè gubernávit. Sic & in Eleázarum & Ithamarum filios Aaron patérnæ plenitudinis abundantiam transfudísti, ut ad hóſtias salutáres, & frequentióris officii Sacraménta ministérium sufficeret Sacerdotum. Hac providéntia, Dómine, Apóstolis Fílii tui Doctóres fidei cómites addidísti, quibus illi orbem totum secundis prædicationibus implevérunt. Quaprópter infirmitati quoque nostræ, Dómine quæsumus, hæc adjumenta largíre; qui quantò fragilióres sumus, tantò his plúribus indigémus. Da, quæsumus, omnipotens Pater, in hos fámulos tuos Presbyterii dignitatem; innova in viscéribus eórum Spíritum sanctitátis, ut accéptum à te, Deus, secundí mériti munus obtíneant, censurámque morum exémplo suæ conversatiónis insínuent. Sint próvidi cooperatóres ordinis nostri; elúceat in eis totius forma justitiæ, ut bonam ratiónem dispensatiónis sibi creditæ redditúri, æternæ beatitudinis præmia consequántur.

Quod sequitur, legat submissa voce; ita tamen quod à circumstantibus audiri possit.

Per eundem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Pontifex fedet, accepta mitra, & reflectit orarium, sive stolam ab humero sinistro cujuslibet, capiens partem, quæ retrò pendet, & imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus in modum crucis, singulis dicens:

Accipe jugum Dómini; jugum enim ejus suáve est, & onus ejus leve.

Posteà imponit cuilibet successivè casulam usque ad scapulas, quam quilibet teneat super humeros complicatam, à parte anteriori deorsum dependentem, singulis dicens:

Accipe vestem Sacerdotálem, per quam cháritas intelligitur; potens est enim Deus, ut áugeat tibi charitátem & opus perfectum. *R.* Deo grátias.

Surgit Pontifex sine mitra, & omnibus genua flectentibus, dicit:

Deus sanctificationum ómnium auctor, cujus vera consecratio plénaque benedictio est: tu Dómine super hos fámulos tuos, quos ad Presbytérii honórem dedicámus, munus tuæ bene dictiónis infunde; ut gravitate áctuum & censúra vivendi probent se senióres, his institúti disciplinis, quas Tito & Timótheo Paulus expósuit; ut in lege tua die ac nocte meditántes, quod légerint, credant; quod crediderint, dóceant; quod docuerint, imiténtur; justítiam, constántiam, misericórdiam, fortitúdinem, ceterásque virtútes in se osténdant; exémplo præbeant, admonitióne confirmant, ac purum & immaculátum ministérii sui donum custódiant; & in obséquium plebis tuæ panem & vinum in Corpus & Sanguinem Fílii tui immaculáta benedictiône transformant; & inviolábili charitate in virum perfectum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi, in die justí & ætérni judicii Dei, consciéntia pura, fide vera, Spíritu sancto pleni resúrgant. Per eundem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat

in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Tunc Pontifex sine mitra ante altare conversus, flexis genibus incipit alta voce, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia,
Quæ tu creasti, pectora.

Surgit Pontifex, & facit ut in fine Hymni habetur: interim schola prosequitur Hymnum; qui, si propter Ordinandorum multitudinem necesse fuerit, repetatur, omisso primo versu.

Qui diceris Paráclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus Paternæ Dexterae,
Tu ritè promissum Patris,
Sermonè ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus,
Ductore sic te prævio
Vitamus omne noxium.

Per te sciâmus de Patrem,
Noscâmus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credâmus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui à mortuis
Surrexit, ac Paráclito,
In seculorum secula.

R. Amen.

Dicto primo versu, surgit Pontifex, & sedet in sedistorio cum mitra; & depositis chirothecis, & anulo Pontificali reassumpto, ponitur ei gremiale, sive mappula super gremium, & singuli Ordinandi

successivè coram eo genua flectunt & Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit unicuique ambas manus simul junctas, in modum crucis, producendo cum pollice suo dextero in dictum oleum intincto duas lineas, videlicet, à pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ, & à pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ, ungendo mox totaliter palmas, dicens, dum quemlibet inungit:

Consecrâre, & sanctificâre digneris, Dómine, manus istas per istam unctionem, & nostram bene **✙** dictiónem. **R.** Amen.

Pontifex producit manu dextera signum crucis super manus illius quem Ordinât, & prosequitur:

Ut quæcúmque benedixerint, benedicentur: & quæcúmque consecrâverint, consecrentur & sanctificentur: In nómine Dómini nostri Jesu Christi.

Et quilibet Ordinandus respondet, Amen.

Tum Pontifex claudit, seu jungit manus cuilibet successivè: quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet, dexteram super sinistram alligat; & mox unusquisque ad ordinem suum redit, & sic clausas & alligatas manus tenet. Omnium manibus unctis & consecratis, Pontifex pollicem mica panis tergit; tum tradit cuilibet successivè Calicem cum vino & aqua, & Patenam superpositam cum Hostia, & ipsi illam accipiunt inter indices & medios digitos, & cuppam Calicis & Patenam simul tangunt, Pontifice singulis dicente:

Accipe potestâtem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrâre, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nómine Dómini.
R. Amen.

His peractis, Pontifex lavat manus cum medulla panis, & aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium. Deinde cum mitra revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolæ, in plano sibi paratum, ubi sedet cum mitra. Et chorus cantat ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Allelúja. Interim accedunt duo Capellani ante Pontificem cum libro & candela, qui ex eo legit dictum ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Allelúja, legit etiam secretè, **Munda cor meum,** atque Evangelium.

Interea unus ex Diaconis noviter ordinatis accedit ad altare cum textu Evangelii ante pectus, & dicit, Munda cor meum, &c. & cantat Evangelium. Interim parantur per ministros Hostiæ super altare, pro numero Ordinatorum in Ordinibus sacris, qui omnes communicare debent, & proceditur in Missa ordine solito. Interea dum Offertorium cantatur, vel etiam prius, Ordinati Sacerdotes poterunt lavare manus suas cum medulla panis, & aqua benè mundare, atque extergere mappullis illis, quibus ligatæ erant; & aqua ablutionis huiusmodi projiciatur in sacrarium.

Pontifex verò, Offertorio lecto, accepta mitra, vadit ad faldistorium ante medium altaris, & ibi sedens accipit Offertorium ab omnibus Ordinatis, qui omnes accedunt bini & bini ad Pontificem, coram quo genuflexi offerunt illi singulas candelas accensas, & osculantur ejus manus; primò Presbyteri, tum Diaconi successivè, & alii suo ordine.

Accepto singulorum Offertorio, Pontifex lavat manus, & surgit sine mitra, ac tollitur faldistorium, & prosequitur Missam.

Presbyteri verò Ordinati, post Pontificem, vel hinc & inde ubi magis commodum erit, in terra genuflexi habeant libros coram se, dicentes:

Suscipe sancte Pater, &c. & omnia alia de Missa, prout dicit Pontifex: qui tamen benè advertat, quòd secretas morosè dicat, & aliquantulum altè, ita ut Ordinati Sacerdotes possint secum omnia dicere, & præsertim verba consecrationis, quæ dici debent eodem momento per Ordinatos, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro Ordinatis, quæ dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno, Per Dóminum, &c.

Tuis, quæsumus Dómine, operáre mystériis: ut hæc tibi múnera dignis méntibus offerámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Cum Pontifex dixerit Orationem, Dómine Jesu Christe, qui, &c. osculatur altare, & dat primo ex

singulis Ordinatis cujuslibet Ordinis sacri ad eum successivè accedenti, & altare prius ad dexteram Pontificis deosculanti, pacem, dicens: Pax tecum.

Cui ille respondet: Et cum spiritu tuo.

Et quilibet illorum dat sequenti sui Ordinis secum Ordinato, & ille alteri, & sic usque ad ultimum continuatur. Si autem Ordinatorum parvus sit numerus, Pontifex poterit dare pacem singulis.

Postquam verò Pontifex se communicaverit, & totum Sanguinem sumpserit, priusquam digitos abluat, accedunt ante altare Presbyteri, deinde Diaconi, tandem Subdiaconi: quibus ordinatè dispositis & genuflexis, Pontifex facta reverentia Sacramento, & aliquantulum versus cornu Evangelii se retrahens, ad eos se convertit, & singuli ex Diaconis & Subdiaconis tantum dicunt submissa voce:

Confiteor Deo, &c.

Et si officium fiat in cantu, unus de novior Ordinatis illud cantat.

Et Pontifex stans capite detecto, versus ad eos dicit intelligibili voce, nisi officium fiat in cantu:

Misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

R. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem peccatorum vestrorum, tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus.

R. Amen.

Et manu dextera signum Crucis super eos communiter producit. Presbyteri ante Communionem non dicunt Confessionem, nec datur eis Absolutio, quia concelebrant Pontifici: propterea si non sunt alii Ordinati, Confessio & Absolutio prædictæ omittuntur.

Tum accedunt Ordinati ad supremum gradum altaris bini & bini. Pontifex verò ponit plures Hostias consecratas super Patenam, quam ori cujuslibet communicandi supponit, & singulos communicat, cuilibet dicens:

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam æternam.

Quilibet respondet: Amen.

Et priusquam communionem sumat, manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur.

Unus ministrorum Pontificis stat juxta cornu Epistolæ altaris Calicem habens, non illum cum quo Pontifex celebravit, sed alium cum vino & mappulam mundam in manibus, ad quem singuli communicati accedunt, & se purificant, os extergunt, & ad partem se locant.

Omnibus communicatis, Pontifex extergit Patenam super Calicem suum, super eum digitos abluat, sumit ablutionem, accipit mitram, & lavat manus.

Pontifex, lotis manibus, mitra deposita, stans in cornu Epistolæ altaris, versus ad illud inchoat in cantu, schola prosequente, Responsorium, & ton. quod à Septuagesima usque ad Pascha dicitur sine Allelúja.

Jam non dicam vos fervos, sed amicos meos, quia omnia cognovistis quæ operatus sum in medio vestri, allelúja. * Accipite Spiritum sanctum in vobis Paráclitum, * Ille est, quem Pater mittet vobis, allelúja.

✠. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis. * Accipite.

✠. Glória Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Ille est quem.

Incepto Responso, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyteros Ordinatos, qui ante altare coram ipso stantes profitentur fidem quam prædicaturi sunt, dicentes :

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem cæli & terræ. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex María Virgine. Passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mortuus, & sepultus. Descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis. Ascendit ad cælos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos, & mortuos. Credo in Spiritum sanctum. Sanctam Ecclesiam Catholicam. Sanctorum Communionem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem. Vitam æternam, Amen.

Quo finito, Pontifex cum mitra sedens super faldistorium,

itorium, ante medium altaris, imponit ambas manus super capita singulorum coram eo genuflectentium, dicens cuilibet:

Accipe Spiritum sanctum, quorum remisseris peccata, remittuntur eis; & quorum retinueris, retenta sunt.

Deinde explicans casulam, quam unusquisque habet super humeros complicatam, induit illa quemlibet, singulis dicens:

Stola innocentiae induat te Dominus.

Et mox unusquisque iterum ad Pontificem accedit; & genuflexus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis dicentis cuilibet, si suus est Ordinarius:

Promittis mihi, & successoribus meis reverentiam, & obedientiam?

Et ille respondet: **P**romitto.

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius, cum manus eorum inter suas tenet, ut praefertur, dicit singulis Presbyteris saecularibus:

Promittis Pontifici Ordinario tuo, &c.

Singulis vero Regularibus:

Promittis Praelato Ordinario tuo, &c.

Promittis Pontifici (vel Praelato) Ordinario tuo, pro tempore existenti reverentiam, & obedientiam?

Et ille respondet: **P**romitto.

Tunc Pontifex, tenens manus illius inter suas, osculatur unumquemque, dicens:

Pax Domini sit semper tecum.

Et ille respondet: Amen.

His expleis, & eis ad ordinem suum reversis, Pontifex, sedens cum mitra & baculo, admonet eos, dicens:

Quia res, quam tractaturi estis, satis periculosa est, filii dilectissimi, moneo vos, ut diligenter totius Missae ordinem, atque Hostiae consecrationem, ac fractionem, & communionem, ab aliis jam doctis Sacerdotibus discatis, priusquam ad celebrandum Missam accedatis.

Pontifex surgit cum mitra & baculo, & Presbyteris coram eo adhuc genuflexis benedicit, dicens voce competenti:

Benedictio Dei omnipotentis Pa-
tris, & Fi-
& Spiritus sancti descendat super vos, ut sitis
benedicti in ordine Sacerdotali, & offeratis placabi-
les Hostias pro peccatis atque offensionibus po-
puli omnipotenti Deo: cui est honor & gloria per
omnia secula seculorum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, & amoto fal-
distorio, convertitur ad altare, prosequitur Missam,
& cantatur Communio; & dicitur hæc Postcommu-
nio pro Ordinatis sub uno Per Dominum, cum
Postcommunionem Missæ diei.

Postcommunio.

Quos tuus, Domine, reficis Sacramentis, conti-
nuis attolle benignus auxiliis: ut tuæ redem-
ptionis effectum, & mysteriis capiamus, & mori-
bus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Fi-
lium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate
Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Deinde dicitur, Benedicamus Domino, vel,
Ite Missa est, prout tempus requirit, & per Pontifi-
cem, Placeat tibi sancta, &c.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra & baculo
pastorali, dat benedictionem solitam, dicens: Sit
nomen Domini benedictum, &c.

Tum sedet, & alloquitur Ordinatos sub his
verbis:

Filii dilectissimi diligenter considerate Ordinem
per vos susceptum, ac onus humeris vestris im-
positum: studete sanctè & religiosè vivere, atque
omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possitis
acquirere, quam ipse vobis per suam misericordiam
concedere dignetur.

Singuli ad primam Tonsuram, vel ad quatuor mi-
nores Ordines promoti dicite semel septem Psalmos
Poenitentiales, cum Litanis, Versiculis, & Oratio-
nibus. Ad Subdiaconatum vel Diaconatum, Noctur-
num talis diei. Ad Presbyteratum verò Ordinati, post
primam vestram Missam, tres alias Missas, videlicet,
unam de Spiritu sancto, aliam de beata Maria semper
Virgine, tertiam pro fidelibus defunctis dicite, &
omnipotentem Deum etiam pro me orate.

Quod

Quod illi devotè suscipiunt, & respondent se facturos.

Tum Pontifex convertit se ad altare, & dicit submissa voce: *Dóminus vobíscum.*

Inítium sancti Evangélíi secúndum Joánnem. In princípíio, &c.

Signat altare, & se; & revertitur ad sedem, vel ad faldistorium, ubi exuitur sacris vestibus. Ordinati etiam ad Presbyteratum dicunt idem Evangelium, & in loco convenienti sacras vestes deponunt, & cum eis alii Ordinati.

DE CONSECRATIONE

ELECTI IN EPISCOPUM.

Nemo consecrari debet, nisi prius constet Consecratori de commissione consecrandi, sive per litteras Apostolicas, si sit extra curiam, sive per commissionem vivæ vocis oraculo, à summo Pontifice Consecratori factam, si Consecrator ipse sit Cardinalis.

Statuta die Consecrationis, quæ debet esse Dominica, vel natalitium Apostolorum, vel etiam festiva, si summus Pontifex hoc specialiter indulserit; & tam Consecrator, quàm Electus conveniens est, ut præcedenti die jejument.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia, si commodè fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet Consecratio, ornantur duæ capellæ, major pro Consecrante, & minor pro Electo. Et in majori quidem, super altari parato, ut est moris, erit Crux in medio, & ad minús quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata, super quibus procumbit Electus, sed Consecrator, & alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo & congruo credentia pro Consecratore, super quam erit mappa munda, duo candelabra, vasa ad abluendum manus, cum suis mantilibus, vas cum aqua benedicta, & aspersorio, thuribulum cum navicella, cochleari, & in

De Consecr. Electi in Episcopum.

& incenso, si officium fit in cantu, aliàs non; ampullæ cum vino & aqua pro sacrificio, Calix, Hostiaria cum Hostiis, medulla panis pro abstergendis manibus, sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris temporis & officio Missæ convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, Crux pectoralis, stola, tunicella, dalmatica, chirothecæ, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus pastoralis, manipulus, & Gremiale.

Item paratur faldistorium ornatum pro Consecratore, & tres sedes pro Electo & duobus Episcopis Assistentibus, Missale, & Pontificale. Consecrator habeat tres capellanos ad minus, cum superpelli-
ceis, & duos scrutiferos ad credentiam.

In capella verò minore pro Electo, quæ à majore debet esse distincta, paratur altare cum Cruce, & duobus candelabris, & super illud Missale, & Pontificale; ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut suprà pro Consecratore numerata sunt; & ultra illa, pluviale album, & prope altare credentia minor cum mappa munda, & vasis ad abluendum manus, & medulla panis ad extergendum manus & caput.

Ponuntur etiam octo mappulæ ex duabus cannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem; quarum duæ sint longitudinis sex palmorum quælibet, aliæ verò sex, æqualis sint quantitatis. Et candelæ saltem octo, unius libræ quælibet; quarum quatuor super altare Consecrantis, duæ super ejus credentiam, & duæ super altare Electi ponuntur.

Annulus cum gemma benedicendus, & Electo tradendus, pecten eburneus. Et pro Offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, & duo barilia vini. Panes & barilia ormentur; duo, videlicet, videantur argentea, & duo aurea, hinc & inde insignia Consecratoris & Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra, pro cuiusque gradu & dignitate.

Adfint duo ad minus Episcopi Assistentes, qui induuntur rochetto, & si sint Regulares, superpelli-
ceo, amictu, stola, pluviali (quæ cum reliquis para-
men-

mentis sine coloris tempori & officio Missæ congruentis,) & mitra simplici alba; & quisque habeat suum Pontificale.

Hora igitur competenti Consecrator, Electus, Assistentes Episcopi, & alii, qui Consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt; & Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua; vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolæ præparatum, & ibi de more paratur. Electus verò cum Assistentibus Episcopis vadit ad capellam suam, & ibi capit paramenta opportuna, videlicet, si Missa cantatur, amictum, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, & pluviale. Si verò officium legitur, poterit, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia, & legere Psalmum, *Quàm dilecta*, &c. Assistentes etiam Episcopi interim sua paramenta prædicta capiunt.

Omniſibus itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, & ibi in medio sedet super faldistorium, vertens renes altari. Electus verò cum suo bireto ducitur sic paratus, medius inter Assistentes sibi Episcopos paratos, & mitratos; & cum ante Consecratorem pervenerit, nudato capite, illud profundè inclinando, ei reverentiam facit: Assistentes verò Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis, ante Consecratorem, hoc modo: Electus contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos sit competens distantia. Antiquior Episcopus Assistens ad dexteram Electi, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi Assistentes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, & aliquantulum quieverint, surgunt, Electus sine bireto, & Assistentes Episcopi sine mitris, & senior Assistentium versus ad Consecratorem, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc præsentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Consecrator dicit:

Habétis mandátum Apostólicum?

Respondet Episcopus senior Assistentium:

Habémus.

Con-

Consecrator dicit :

Legatur.

Tum Notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu Episcopi Assistentis , legit à principio ad finem . Interim sedent omnes , tectis capitibus . Mandato per Notarium perlecto , Consecrator dicit :

Deo grátias . Vel , si Consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum , per quas etiam juramenti per Electum præstandi receptio Consecratori committitur ; litteris ipsis lectis , antequam Consecrator aliud dicat , Electus de sede sua veniens coram Consecratore genuflectit , & legit juramentum de verbo ad verbum , juxta tenorem commissionis prædictæ præstandum , in hunc modum videlicet :

FORMA JURAMENTI.

EGO **N.** Electus Ecclesiæ **N.** ab hac hora in antea fidelis & obediens ero beato Petro Apostolo , sanctæque Romanæ Ecclesiæ , & Domino nostro , Domino **N.** Papæ **N.** suisque successoribus canonicè intrantibus . Non ero in consilio , aut consensu , vel facto , ut vitam perdant aut membrum , seu capiuntur mala captione , aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur , vel injuriæ aliquæ inferantur , quovis quæsito colore . Consilium verò , quod mihi credituri sunt , per se , aut Nuntios suos , seu litteras , ad eorum damnum , me sciënte , nemini pandam . Papatum Romanum , & Regalia sancti Petri adiutor eis ero ad retinendum & defendendum , salvo meo ordine , contra omnem hominem . Legatum Apostolicæ sedis in eundo & redeundo honorificè tractabo , & in suis necessitatibus adjuvabo . Jura , honores , privilegia , & auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ , Domini nostri Papæ & successorum prædictorum , conservare , defendere , augere , & promovere curabo . Neque ero in consilio , vel facto , seu tractatu , in quibus contra ipsum Dominum nostrum , vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra vel præjudicialia personarum , juris , honoris , status , & potestatis eorum machinentur . Et , si talia à quibuscumque

tractári vel procurári nóvero, impédiam hoc pro posse; & quantò cítius pótero, significábo eidem Dómino nostro, vel áleri, per quem possit ad ipsíus notítiam perveníre. Régulas sanctórum Patrum, decreta, ordinationes, seu dispositiones, reservationes, provisiones, & mandata Apostólica, totis víribus observábo, & fáciam ab áliis observári. Hæreticos, schismáticos, & rebélles eidem Dómino nostro vel successóribus prædictis pro posse persequar & impugnábo. Vocátus ad synodum, véniam, nisi præpeditus fúero canónica præpeditióne. Apostolorum límina singulis trienniis personáliter per me ipsum visitábo; & Dómino nostro ac successóribus præfátis ratióne reddam de toto meo pastoráli officio, ac de rebus ómnibus ad meæ Ecclesiæ statum, ad cleri & pópuli disciplinam, animárum denique, quæ meæ fidei traditæ sunt, salutem quovis modo pertinentibus, & vicíssim mandata Apostólica humíliter recípiam, & quàm diligentíssimè exequar. Quòd si legítimo impediménto deténtus fúero, præfata ómnia adimplébo per certum Núntium ad hoc speciále mandátum habéntem, de grémio mei Capítuli, aut álium in dignitatè Ecclesiástica constitútum, seu áliás personátum habéntem; aut, his mihi deficientibus, per diocesanum Sacerdotem; & clero deficiente omnínò, per áliquem álium Presbyterum sæculárem vel regulárem, spectatæ probitátis & religiónis, de supradíctis ómnibus plenè instrúctum. De hujúsmodi autem impediménto docébo per legítimas probatiónes ad sanctæ Románæ Ecclesiæ Cardinále PropONENTEM in Congregatione sacri Concílii, per supradíctum Núntium transmitténdas.

Posseiones verò ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donábo, neque impignorábo, nec de novo infeudábo, vel áliquo modo alienábo, étiam cum consénsu Capítuli Ecclesiæ meæ, inconsúlto Románo Pontífice. Et si ad áliquam alienatióne devénero, pœnas in quadam super hoc édita constitutióne conténtas eo ipso incúrrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum
ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte
libri

libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente:

Sic me Deus ádjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Consecrator: Deo grátias.

Ad hoc tempus singulorum triennorum tenentur omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest; veluti Siculi, Sardi, Corsi, & alii adjacentium provinciarum Italiae, atque etiam Dalmatiae & Græcarum, quæ e regione ipsius Italiae & Siciliae oris sunt.

Ad tempus singulorum quadrienniorum, Germani, Galli, Hispani, Belgæ, Boemi, Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Hiberni, & cæteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum & Balticum, atque omnium insularum maris Mediterranei.

Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europæ fines sunt his ab provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris aduersi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis & Occidentalis Europæ, atque Africae, citra continentem Novi orbis, tam qui nunc sunt, quàm qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, & qui extra Asiam, & in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, & Septentrionalibus, tam in insulis, quàm in continentibus, & denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde Electo & Assistentibus, in locis suis (ut dictum est) sedentibus, Consecrator intelligibili voce legit sequentem examinationem, quæ legi debet semper, sicut jacet, in singulari, etiam si plures simul examinentur. Assistentes verò Episcopi submissa voce dicunt, quæcumque dixerit Consecrator, & omnes debent tunc mitras tenere, & sedere.

E X A M E N.

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet & præcipit, ut is, qui ad Episcopatus Ordinem eligitur, antea diligentissime examinetur cum omni charitate de fide sanctæ Trinitatis; & interrogetur de diversis causis & moribus, quæ huic regimini congruunt, ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum: Manus nemini citò imposueris. Et ut etiam is, qui Ordinandus est, erudiatur, qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; & ut irreprehensibiles sint qui ei manus Ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate & præcepto interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinæ Scripturæ sensibus accommodare volueris?

Tum Electus aliquantulum assurgens, detecto capite, respondet:

Ita ex toto corde volo in omnibus consentire & obedire.

Et hoc servabit ad omnes alias responsiones sequentes. Et si plures Electi fuerint, successivè quisque sic respondet.

Interrogat Consecrator:

Vis ea, quæ ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui Ordinandus es, & verbis docere & exemplis? **R.** Volo.

Interrogatio.
Vis traditiones Orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctæ & Apostolicæ Sedis Constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare? **R.** Volo.

Interrogatio.
Vis beato Petro Apostolo, cui à Deo data est potestas ligandi ac solvendi, ejusque Vicario Domino nostro, Domino **N.** Papæ **N.** suisque successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, & obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? **R.** Volo.

Interrogatio.
Vis mores tuos ab omni malo temperare, & quantum pote-

póteris, Dómino adjuvánte, ad omne bonum commutáre? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis castitátem & sobrietátem cum Dei auxilio custodíre & docére? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis semper in divínis esse negótiis mancipátus, & à terrénis negótiis vel lucris túrpibus aliénus, quantum te humana fragílitas consénserit posse? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis humilitátem & patiéntiam in teípso custodíre, & álios simíliter docére? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis paupéribus, & peregrínis, omnibúsque indigéntibus esse propter nomen Dómini affábilis & miséricors? **R.** Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

Hæc ómnia, & cétera bona tríbuat tibi Dóminus, & custódiat te atque corróboret in omni bonitáte.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

Credis, secúndum intelligéntiam & capacitátem sensus tui, sanctam Trinitátem, Patrem, & Fílium, & Spíritum sanctum, unum Deum omnipoténtem, totámque in sancta Trinitáte Deitátem, coessentiálem, consubstantiálem, coæternam & coomnipoténtem, unius voluntátis, potestátis, & majestátis, creatórem ómnium creaturárum, à quo ómnia, per quem ómnia, & in quo ómnia, quæ sunt in cælo & in terra, visibília & invisibília, corporália & spirituália?

R. Asséntio, & ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitáte persónam unum Deum, verum, plenum, & perfectum?

R. Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Fílium Dei, verbum Dei æternáliter natum de Patre, consubstantiálem, coomnipoténtem, & coæquálem per ómnia Patri in divinitáte, temporáliter natum de Spíritu sancto ex María sem-

per

per Virgine cum ánima rationáli, duas habéntem nativitatés, unam ex Patre atérnam, áliteram ex matre temporálem, Deum verum & hóminem verum, próprium in utráque natúra atque perféctum, non adoptívum nec phantasmáticum, sed únicum & unum Fílium Dei in duábus & ex duábus natúris, sed in unius persónæ singularitaté, impassíbilem & immortalém divinitaté, sed in humanitaté pro nobis & pro salúte nostra passum vera carnis passióne, & sepúltum, ac tértia die resurgéntem à mórtuis vera carnis resurrectione; die quadragésimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, & ánima ascendisse ad cælum, & sedére ad dexteram Patris; inde ventúrum iudicáre vivos & mórtuos; & reddíturum unicuique secúndum ópera sua, sive bona fuerint, sive mala? **R.** Asséntio, & ita per ómnia credo.

Interrogatio.

Credis étiam Spíritum sanctum, plenum, & perféctum, verúmque Deum, à Patre & Fílio procedéntem, coæquálem & coessentiálem, coomnipoténtem & coetérnum per ómnia Patri & Fílio?

R. Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitátem, non tres Deos, sed unum Deum omnipoténtem, atérnum, invisíbilem, & incommutábilem? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis sanctam, Cathólicam, & Apostólicam, unam esse veram Ecclésiám, in qua unum datur verum baptísma, & vera ómnium remíssio peccatórum?

R. Credo.

Interrogatio.

Anathematízas étiam omnem hæresim, extolléntem se advérsus hanc sanctam Ecclésiám Cathólicam?

R. Anathematízo.

Interrogatio.

Credis étiam veram resurrectionem ejúsdem carnis, quam nunc gestas, & vitam atérnam? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis étiam novi & véteris Testaménti, legis, & Prophetárum, & Apostolórum, unum esse auctórem Deum ac Dóminum omnipoténtem?

R. Credo.

Postea

Postea Consecrator dicit:

Hæc tibi fides augeatur à Dómino, ad veram & æternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes, Amen.

Expleto itaque examine, præfati Assistentes Episcopi ducunt Electum ad Consecratorem, coram quo genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit solito more Confessionem, Electo à sinistris ejus manente; & omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, & osculatur illud, & Evangelium in Missa dicendum; & incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, & procedit in Missa usque ad Allelúja, five ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè.

Si verò Missa legitur, osculato altari & Evangelio, omissa incensatione, omnia prædicta legit in altari; & illis dictis, five Missa legatur five canteur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante median altaris sibi reponitur.

Episcopi verò Assistentes ducunt Electum ad Capellam suam: & ibi, deposito pluviali, Acolythi induunt illum sandalia, ipso Psalmos & orationes consuetas legente, si prius illa non accepit. Tunc accipit Crucem pectoralem, & stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, & manipulo induitur; quibus indutus accedit ad suum altare, ubi stans in medio, medius inter Episcopos Assistentes, detecto capite legit totum officium Missæ, usque ad Allelúja, five ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè; nec vertit se ad populum cum dicit: Dóminus vobiscum, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter Ordinationem Episcoporum numquam mutatur officium diei; dicitur tamen, post Collectam diei, pro officio Consecrationis Collecta pro Electo, sub uno. Per Dóminum nostrum, &c.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus: ut quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio,
Pontif. Rom. D stério,

stério, tuæ virtutis impleatur effectu. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Finito Graduali, si Allelúja dicitur, alioquin dicto Tractu vel Sequentia, usque ad ultimum versum, exclusivè, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, & ibi sedet cum mitra: Assistentes verò Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electus, deposito bireto, caput profundè inclinans humilem reverentiam facit: Assistentes verò cum mitris se aliquantulum inclinantes etiam Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius; & Consecrator sedens cum mitra, versus ad illum, dicit:

Episcopum oportet iudicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, & confirmare.

Deinde omnibus surgentibus, Consecrator stans cum mitra, dicit ad circumstantes:

O Remus, fratres charissimi, ut huic Elécto, utilitati Ecclesiæ providens, benignitas omnipotentis Dei gratiæ suæ tribuat largitatem. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, & Assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt: Electus verò prostermit se à sinistris Consecratoris; ministri etiam atque alii, omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si Officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias, dicens, Kyrie eléison, &c. proseguendo totas, prout suprà in Ordinatione Subdiaconi dictum est, pag. 25.

Postquam autem dictum fuerit, Ut ómnibus fidelibus defunctis, &c.

R. Te rogámus audi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electum conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, Primò:

Ut hunc præsentem Eléctum bene + dicere dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Secundò dicit:

Ut hunc præsentem Eléctum bene + dicere & sancti + ficare dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Ter-

Tertiò dicit:

U t hunc præsentem Electum bene + dicere & sancti + ficare, & conse + crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Producendo semper signum Crucis super illum, idemque faciunt & dicunt Assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator, & cantor, seu ipse qui prius dixit, eas prosequitur usque ad finem:

U t nos exaudire digneris, &c.

Quibus finitis, surgunt omnes, & Consecrator ante balditorium suum cum mitra stante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis Assistentibus, nihil dicens, imponit super cervicem & scapulas Electi; ita quòd inferior pars libri cervicem capitis Electi tangat, litteræ ex parte inferiori manente: quem unus ex Capellanis Electi, post ipsum genuflexus, quousque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continuè sustinet.

Deinde Consecrator & Assistentes Episcopi ambabus manibus caput Consecrandi tangunt, dicentes:

Accipe Spiritum sanctum.

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra, dicit:

Propterea, Domine, supplicationibus nostris, & inclinatio super hunc famulum tuum cornu gratiæ Sacerdotalis, bene + dictionis tuæ in eum effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Ps. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Ps. Sursum corda. R. Habemus ad Dominum.

Ps. Grátias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

V erè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique grátias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, honor

De Consecr. Electi in Episcopum.

62
omnium dignitatum, quæ gloriæ tuæ sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu inter cetera cælestis documenta culturæ, de habitu quoque indumenti Sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra iussisti; ut intelligentiæ sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas, ne eruditio doctrinæ tuæ ulli deesset ætati. Cum & apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, & apud nos certiora essent experimenta rerum, quam ænigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitus nostræ mentis ornatus est; & Pontificalem gloriæ non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia & illa, quæ tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quæ in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco huic famulo tuo, quem ad summi Sacerdotii ministerium elegisti, hanc quæsumus, Domine, gratiam largiaris: ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, & in multiformi operis varietate signabant, hoc in ejus moribus actibusque clariscat. Comple in Sacerdote tuo ministerii tui summam, & ornamentis totius glorificationis instructum, cælesti unguenti rore sanctifica.

**Si in Romana curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellanis Pontificis, ligat caput Electi cum una ex longioribus mapoulis, de octo superius dictis; & Consecrator, flexis genibus, versus ad altare incipit, ceteris prosequen-
tibus, Hymnum: Veni, Creator Spiritus, &c.**

Et dicitur usque ad finem, prout habetur supra in Ordinatione Presbyteri. pag. 43.

Finito primo versu, surgit Pontifex, & sedet in baldachorio ante medium altaris; capit mitram, deponit anulum & chirothecas; resumit anulum, & imponitur ei gremiale à ministris. Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, & caput Electi coram se genuflexi inungit, formans primò signum Crucis per totam coronam, deinde reliquum coronæ liniendo, interim dicens:

UNgatur, & consecratur caput tuum, cælesti benedictione, in ordine Pontificali.

Et

Et producens manu dextera tertio signum Crucis super caput Electi, dicit:

In nomine Pa-^{tri} tris, & Fi-^{lii} lii, & Spíritus ^{san-}cti. *R.* Amen. *V.* Pax tibi. *R.* Et cum spírítu tuo.

Et si plures sint Consecrandi, hoc in persona cuiuslibet singulariter repetit.

Expleta unctione, Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit: & finito Hymno prædicto, deposita mitra, surgit; & in pristina voce profequitur, dicens:

Hoc, Dómine, copiosè in caput ejus influat; hoc in oris subjécta decurrat; hoc in totius corpóris extrémá descéndat: ut tui spírítus virtus & interiúra ejus répleat, & exteriúra circúmtegat. Abúndet in eo constántia fidei, púritas dilectiónis, sinceritas pacis. Sint speciósi múnere tuo pedes ejus ad evangelizándum pacem, ad evangelizándum bona tua. Da ei, Dómine, ministérium reconciliatiónis in verbo & in factis, in virtúte signórum & prodigiórum. Sit sermo ejus & prædicatio, non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spírítus & virtútis. Da ei, Dómine, claves regni cælórum, ut utátur, non gloriétur, potestáte, quam tribuis in ædificatióem, non in destructioném. Quodcúmque ligáverit super terram, sit ligátum & in cælis; & quodcúmque sólverit super terram, sit solútum & in cælis. Quorum retinúerit peccáta, reténta sint; & quorum remísierit, tu remíttas. Qui maledíxerit ei, sit ille maledíctus; & qui benedíxerit ei, benedíctiónibus repleátur. Sit fidélis servus & prudens, quem constitúas tu, Dómine, super familiam tuam; ut det illis cibum in témpore oppórtuno, & exhibeat omnem hóminem perfectum. Sit sollicitúdine ímpiger, sit spírítu fervens; óderit supérbiam, humilitátem ac veritátem díligat, neque eam umquam déserat, aut láudibus aut timóre superátus. Non ponat lucem ténebras, nec ténebras lucem; non dicat malum bonum, nec bonum malum. Sit sapiéntibus & insipiéntibus débitor; ut fructum de proféctu ómnium consequáatur. Tribuas ei, Dómine, cáthedram Episcopálem, ad regéndum Ecclésiám tuam, & plebem sibi commíssam. Sis ei auctoritas, sis ei potéstas, sis ei firmitas. Multiplica

64 **De Consecr. Electi in Episcopum.**

super eum bene **✠**dictiōem & grātiā tuā; ut ad exorādam semper misericordiā tuā tuo mūnere idōneus, & tuā grātia possit esse devōtus.

Deinde submissa voce dicit legendo, ita quod à circumstantibus audiri possit:

Per Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium tuum:
Qui tecum vivit & regnat in unitate Spīritus sancti Deus, per omnia sēcula sēculōrum.

R. Amen.

Post hac Consecrator inchoat, schola prosequente, Antiphonā ton. 2.

Unguētum in cāpite, quod descēdit in barbā, barbā Aaron, quod descēdit in orā vestimentī ejus: mandāvit Dōminus benedictiōem in sēculum.

Psalmus 132.

Ecce quā bonum, & quā jucundum * habitāre fratres in unum:

Sicut unguētum in cāpite, * quod descēdit in barbā, barbā Aaron,

Quod descēdit in orā vestimentī ejus: * sicut ros Hermon, qui descēdit in montem Sion.

Quōniam illic mandāvit Dōminus benedictiōem, * & vitam usque in sēculum.

Glōria Patri, &c. Sicut erat in principio, &c.

Deinde repetitur tota Antiphona.

Unguētum in cāpite, &c.

Incepta Antiphona ante Psalmum, imponitur ad collum Electi alia ex longioribus mappulis, de octo supradictis. Consecrator sedet, accipit mitram, & Electo ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul jūctas cum Chrismate in modum crucis si producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas: videlicet à pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ, & à pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ; & mox inungat totaliter palmas Electi, dicens:

Ungāntur manus istæ de oleo sanctificāto, & Chrismate sanctificatiōis: sicut unxit Sāmuēl David Regem & Prophētā, ita ungāntur & consecrēntur.

Et producis manu dextera ter signum crucis super manus Electi, dicit:

In nōmine Dei Pa **✠tris, & Fi **✠**lii, & Spīritus **✠**san-**

sancti, facientes imaginem sanctæ Crucis Salvatoris nostri Jesu Christi, qui nos à morte redemit, & ad regna cælorum perduxit. Exaudi nos pie Pater omnipotens, æternæ Deus; & præsta, ut, quod te rogamus, exoremus. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Et profequitur sedens:

Deus, & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluisti dignitatem, ipse te Chrismate & mysticæ delibutionis liquore perfundat, & spiritalis bene+ dictionis ubertate fecundet: quidquid bene+ dixeris, benedicatur; & quidquid sanctificaveris, sanctificetur; & consecratæ manus istius vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. *R.* Amen.

Premissis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, & dexteram super sinistram tenet, & eas imponit mappulæ à collo dependenti. Consecrator verò abstergit paululum cum medulla panis pollicem: & deposita mitra, surgit, & benedicit baculum pastorem, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.
Sustentator imbecillitatis humanæ Deus, bene+ dic baculum istum: & quod in eo exteriùs designatur, interiùs in moribus hujus famuli tui, tuæ propitiationis clementia, operetur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde illum aspergit aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, solus tradit illum Consecrato coram eo genuflexo, capienti ipsum inter indices & medios digitos, manibus non disjunctis, Consecratore dicente:

Accepe baculum pastoralis officii: ut sis in corrigendis vitiis pie sæviens, judicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deferens. *R.* Amen.

Quo facto, deposita mitra, surgit Consecrator, & benedicit anulum, si non sit prius benedictus, dicens:

Oremus.
Creator & conservator humani generis, dator gratiæ spiritalis, largitor æternæ salutis, tu, Dó-

mine, emitte benedictionem tuam super hunc annulum: ut quicumque hoc sacrosanctæ fidei signo insignitus incésserit, in virtute cælestis defensionis ad æternam vitam sibi proficiat. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Tum aspergit ipsum annulum aqua benedicta: sedet cum mitra, & solus annulum in digitum annularem dexteræ manus Consecrati immittit, dicens:

Accipe annulum, fidei scilicet signaculum; quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus illibate custodias. *R.* Amen.

Tum Consecrator accipit librum Evangeliorum de scapulis Consecrati; &, adjuvantibus ipsum Episcopis Assistentibus, tradit eum clausum Consecrato, tangenti illum sine apertione manuum, dicens:

Accipe Evangélium, & vade, prædica populo tibi commisso; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam: qui vivit & regnat in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Demum Consecrator recipit Consecratum ad osculum pacis; similiter & Assistentes Episcopi singuli, dicentes ipsi Consecrato: Pax tibi.

Et ipse respondet singulis: Et cum spiritu tuo.

Tum Consecratus, medius inter Assistentes Episcopos, redit ad Capellam suam, ubi abstergitur ei sedenti caput cum medulla panis, & cum panino mundo: deinde cum pectine mundantur & complanantur capilli, postea lavat manus. Consecrator verò in suo faldistorio manus lavat. Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusivè. Idem facit Consecratus in Capella sua.

Dicto Offertorio, Consecrator sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et Consecratus veniens ex sua capella, inter Assistentes Episcopos medius, coram Consecratore genuflectit; & illi offert duo intorticia accensa, duos panes, & duo barilia vino plena; & Consecratoris prædicta recipientis manum reverenter osculatur.

Deinde Consecrator lavat manus, & accedit ad altare; Consecratus etiam ad posterius cornu Epistolæ altaris ejusdem accedit: & ibi stans medius inter

Epi-

De Consecr. Electi in Episcopum:

67

Episcopos Assistentes, ante se habens Missale suum, simul cum Consecratore dicit, & facit omnia, prout in Missali. Et ponatur una Hostia consecranda, pro Consecrante & Consecrato, & vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro utroque.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno, Per Dñm, per Consecratorem.

Secreta.

Suscipe, Dñe, mñera, quæ tibi offerimus pro hoc famulo tuo: & propitius in eo tua dona custodi. Per Dñm nostrum Jesum Christum Fñm tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spñs sancti Deus, per òmnia sæcula sæculòrum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

Secreta.

Suscipe, Dñe, mñera, quæ tibi offerimus pro me famulo tuo: & propitius in me tua dona custodias. Per Dñm nostrum Jesum Christum Fñm tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spñs sancti Deus, per òmnia sæcula sæculòrum.

R. Amen.

Infra actionem dicit Consecrator.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus, etiam pro hoc famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quæsumus Dñe, ut placatus accipias, & propitius in eo tua dona custodias: ut, quod divino mñere consecutus est, divinis effectibus exequatur; diēsque nostros in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electòrum tuòrum jubeas grege numerari. Per Christum Dñm nostrum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus, etiam pro me famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quæsumus Dñe, ut placatus accipias, & propitius in me tua dona custodias: ut, quod divino mñere consecutus sum, divinis effectibus exequar; diēsque nostros in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electòrum tuòrum jubeas grege numerari. Per Christum Dñm nostrum. **R.** Amen.

D 5

Dicta

Dicta Oratione, **Dómine Jesu Christe, qui &c.** per Consecratorem & Consecratum, Consecratus accedit ad dexteram Consecratoris, & ambo osculantur altare: tum Consecrator dat pacem Consecrato, dicens: **Pax tecum.**

Cui respondet Consecratus: **Et cum spíritu tuo.**

Et dat eam Assistentibus suis, seniori primò, tum alteri, singulis, dicens, **Pax tecum.**

Et illi sibi respondent, **Et cum spíritu tuo.**

Deinde, postquam Consecrator Corpus Domini sumpserit, non totum Sanguinem sumit, sed solum partem ejus cum particula Hostiæ in Calicem missa. Et priusquam se purificet, communicat Consecratum ante se in eodem cornu capite inclinato stantem, & non genuflectentem, prius de Corpore, tum de Sanguine: deinde purificat se, postea Consecratum. Tum abluit digitos super Calicem, & sumit etiam ablationem; &, assumpta mitra, lavat manus.

Interim Consecratus cum Assistentibus Episcopis accedit ad posteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Evangelii, & ibi prosequitur Missam, sicut Consecrator in cornu Epistolæ.

Postcommunio, quæ dici debet cum Postcommunionem diei sub uno, **Per Dóminum.**

Plenum, quæsumus Dómine, in nobis remedium tuæ miserationis operare: ac tales nos esse perfice propitius, & sic fove, ut tibi in omnibus placere valeamus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Deinde dicto, **Ite Missa est, vel, Benedicámus Dómino,** prout tempus requirit, Consecrator dicto in medio altaris, **Pláceat, &c.** accepta ibidem mitra, si non sit Archiepiscopus, & in sua provincia, stans versus ad altare populo solemniter benedicit, dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, &c.

Data benedictione, reponitur faldistorium ante medium altaris, & Consecrator cum mitra in eo sedet: Consecratus verò, parvum biretum in capite

te tenens, coram eo genuflectit. Tunc Consecrator, deposita mitra, surgit, & benedicit mitram, si non sit benedicta, dicens: **Oremus.**

Domine Deus, Pater omnipotens, cujus præclara bonitas est, & virtus immensa, à qua omne datum optimum, & omne donum perfectum, totiusque decòris ornaméntum: bene **+** dicere, & sancti **+** ficare dignare hanc mitram hujus famuli tui Antistitis capiti imponendam. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Et mox eam aspergit aqua benedicta: deinde sedens cum mitra, adjuvantibus ipsum Assistentibus Episcopis imponit eam capiti Consecrati, dicens:

Imponimus, Dómine, capiti hujus Antistitis & agonistæ tui galeam munitiónis & salutis, quatenus decorata facie & armato capite, cornibus utriusque Testaménti terribilis appareat adversariis veritatis; &, te ei largiente grátiam, impugnator eorum robustus existat; qui Móysi famuli tui faciem, ex tui sermónis consórtio decoratam, lucidissimis tuæ claritátis ac veritátis cornibus insignisti, & capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi iussisti. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, si chirothecæ non sint benedictæ, surgit Consecrator, mitra deposita, & eas benedicit, dicens: **Oremus.**

Omnipotens Créator, qui hómini ad imáginem tuam còndito manus discretiónis insignitas, tamquam órganum intelligentiæ, ad rectè operandum, dedisti, quas fervari mundas præcepisti, ut in eis ánima dignè portaretur, & tua in eis dignè consecrarentur mystéria: bene **+** dicere & sancti **+** ficare dignare mánuum hæc teguménta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis quam óperis ei munditiam tua misericórdia subministret. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta. Tunc extrahitur Consecrato annulus Pontificalis, deinde sedet Consecrator, &, accepta mitra, adjuvantibus Assistentibus Episcopis, imponit illas manibus Consecrati, dicens:

Circúmda, Dómine, manus hujus Ministri tui mundítia novi hóminis, qui de cælo descéndit: ut quemádmódum Jacob diléctus tuus, pellículis hoedórum opértis mánibus, patérnam benedictiónem, obláto patri cibo potúque gratíssimo, impetrávit; sic & iste, obláta per manus suas hóstia salutári, grátia tuæ benedictiónem impetráre mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui in similitúdinem carnis peccáti tibi pro nobis óbtulit semetípsum.

R. Amen.

Et statim imponit ei annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, & accipit Consecratum per manum dexteram, & primus ex Assistentibus Episcopis per sinistram, & inthronizant eum, ponendo ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator: vel, si id fiat in Ecclesia propria Consecrati, inthronizant eum in sede Episcopali consueta; & Consecrator tradit ei baculum pastorem in sinistra.

Deinde versus ad altare Consecrator, deposita mitra, stans incipit, ceteris usque ad finem prosequentibus, Hymnum:

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cæli, & univérse potestátes:

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclamant:

Sanctus, **S**anctus, **S**anctus, * Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cæli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártýrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,

Patrem * imménse majestátis,

Venerándum tuum verum, * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * Paráclitum Spíritum.

Tu Rex * glóriæ Chríste.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, * non horruísti Vírginis úterum.

Tu

Tu devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna celorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso Sanguine redemisti.

Aterna fac * cum Sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum Domine: * & benedic hereditati tuae.

Et rege eos, * & extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * & in saeculum saeculi.

Dignare Domine die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua Domine super nos, * quemadmodum speravimus in te.

In te Domine speravi, * non confundar in aeternum.

Incepto Hymno, Consecratus ducitur ab Assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam, & omnibus benedicit; Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco. Cum vero Consecratus reversus fuerit ad sedem suam, seu faldistorium, iterum sedet, quousque finiatur Hymnus praedictus: Assistentes deponunt mitras, & stant apud Consecratorem.

Finito Hymno, Consecrator stans sine mitra apud sedem, seu faldistorium a parte dextra Consecrati, dicit; vel si Officium cantatur, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 6.

Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua: justitia & judicium praeparatio sedis tuae.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur tota Antiphona; qua finita, Consecrator dicit:

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

DEus, omnium fidelium pastor & rector, hunc famulum tuum, quem Ecclesie tue præesse voluisti, propitius respice: da ei, quaesumus, verbo & exemplo, quibus præest, proficere; ut ad vitam, unâ cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes stant sine mitris.

Consecratus verò surgit, & accedens cum mitra, & baculo pastorali ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexteræ manus ante pectus, dicit:

Sit nomen Domini benedictum. *R.* Ex hoc nunc & usque in sæculum.

Deinde faciens signum crucis à fronte ad pectus, dicit:

Adjutórium nostrum in nómine Domini;

R. Qui fecit cælum & terram.

Tum elevans, ac jungens manus, & caput inclinans, dicit:

Benedicat vos omnipotens Deus.

Et cum dixerit Deus, vertit se ad populum, & tertio super eum signans benedicit, dicens:

Pater, & **Fi**lius, & **S**píritus **S**anctus,

R. Amen.

Tum Consecrator accipit mitram, stans in cornu Evangelii, versa facie ad cornu Epistolæ; apud quem etiam stant Assistentes cum mitris: Consecratus verò accedit ad cornu Epistolæ altaris, & ibidem cum mitra & baculo genuflexus, versus ad Consecratorem, dicit cantando: **A d multos annos.**

Deinde accedens ante medium altaris, ubi iterum ut prius genuflexus, dicit altiùs cantando: **A d multos annos.**

Postea accedit ad pedes Consecratoris, ubi tertio genuflexus, ut supra, iterum altiùs cantando dicit: **A d multos annos.**

Tum Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis; & similiter faciunt Assistentes Episcopi, qui Consecratum cum mitra & baculo pastorali inceden-

cedentem & Evangelium sancti Joannis, **I**n principio erat Verbum, &c. dicentem, post reverentiam Cruci super altare factam, inter se medium ducentes, ad suam capellam revertuntur, ad se exuendum sacris vestibus, & interim dicit Antiph. **Trium puerorum, & Canticum. Benedicite, &c.** Consecrator vero, pacis osculo, ut præmittitur, Consecrato dato, dicit submissa voce: **D**ominus vobiscum.
In initium sancti Evangelii secundum Joannem?
In principio erat Verbum, &c.

Signat altare, & se, & facta similiter Cruci reverentia, apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes, interim etiam dicens Antiphonam: **Trium puerorum, & Canticum. Benedicite, &c.** quibus depositis, Consecratus Consecratori & Assistentibus suis, pro more, gratias agit, & vadunt in pace omnes.

Quando Electus in Patriarcham vel Archiepiscopum Consecratur, forma præmissa in omnibus observatur: sed per hujusmodi Consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchæ, vel Archiepiscopi, quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur, usque ad quam dicitur Electus, etiam post Consecrationem prædictam; prout infra dicitur. Electus verò in Episcopum, cum primum Consecratus est, Episcopus vocatur, non Electus.

In anniversario Consecrationis Episcopi dicitur Missa ut in Missali Romano.

DE PALLIO.

Cum Pallium à Sede Apostolica mittitur, Pontifex, cui res ipsa committitur, statuta die cum Electo convenit in Ecclesia sua, si commodè fieri potest, vel alia Ecclesia suæ diocesis vel Provinciæ magis commoda, in qua Missarum solemnia peragantur. Et, facta communione per celebrantem, Pallium reponitur supra medium altaris extensum, & serico, in quo involutum portatum fuit, coopertum. Deinde peractis Missarum solemnibus Pontifex indutus amictu, stola, pluviali, & mitra, sedens ante altare, super faldistorio capit juramentum

tum fidelitatis, nomine Sedis Apostolicæ, ab ipso Electo, omnibus Pontificalibus paramentis, ac si celebraturus esset, mitra tamen & chirothecis demptis, induto, ante se genuflexo, juxta formam per litteras Apostolicas traditam.

FORMA JURAMENTI.

EGo **N.** Electus Ecclesiæ **N.** ab hac hora in antea fidelis, &c. prout habetur in Consecratione Electi in Episcopum, pag. 53.

Expleto Juramento ab Electo, dictus Pontifex in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, & Electo, adhuc coram eo genuflexo, dicente: Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum Pontifex respondet: Deo grátias.

Juramento præstito, Pontifex surgit cum mitra, & Pallium de altari accipit, & illud super humeros Electi adhuc ante se genuflexi imponit, dicens:

Ad honórem omnipoténtis Dei, & beátæ Mariæ semper Vírginis, ac beatórum Apostolórum Petri & Pauli, Dómini nostri **N.** Papæ **N.** & sanctæ Románæ Ecclesiæ, necnon Ecclesiæ **N.** tibi commissæ, trádimus tibi Pállium de corpore beáti Petri sumptum: in quo est plenitúdo Pontificális officii, cum Patriarchális vel Archiepiscopális nóminis appellatione; ut utáris eo intra Ecclesiám tuam certis diébus, qui exprimúntur in privilégiis ab Apostólica sede concessis: In nómine Pa tris, & Fí lii, & Spíritus sancti. **R.** Amen.

Quo dato, Pontifex, detecto capite, vadit ad cornu Evangelii altaris; & Patriarcha vel Archiepiscopus surgit cum Pallio, & ascendens ad altare, Crucem suam ante se habens, si sit in Ecclesia sua, vel alia suæ diócesis vel provinciæ, detecto capite benedicit populo solemniter, dicens: Sit nomen, &c.

Qua Benedictione data, dimissis in Ecclesia paramentis, omnes ad sua revertuntur.

Et, quia Pontificalis officii plenitudo confertur per

per Pallium, antequàm obtinuerit quis Pallium, licet sit consecratus, non sortitur nomen Patriarchæ, Primatis, aut Archiepiscopi; & non licet ei Episcopos consecrare, nec convocare Concilium, nec Chrisma conficere, neque Ecclesias dedicare, nec Clericos ordinare, etiam si Pallium in alia Ecclesia habuisset, cum oporteat petere novum Pallium.

Potest tamen, quando vult, Missam sine Pallio & sandaliis celebrare.

Potest etiam hujusmodi Consecrationes ante Pallii receptionem alteri committere, dummodò non sit in mora petendi Pallium.

Neque ante habitum Pallium potest Electus ante se Crucem deferre, sed tantùm postea.

Nec potest Patriarcha vel Archiepiscopus uti Pallio extra suum Patriarchatum vel provinciam; & non omni tempore, sed tantùm in Ecclesiis, in Missarum solemnibus, in Festis præcipuis, non in processionibus, neque in Missis pro defunctis. Et quia Pallium est personale, ideò accommodari non potest, neque in morte alicui relinqui; sed Patriarcha vel Archiepiscopus cum eo sepeliri debet.

DIES, QUIBUS PALLIO

uti potest Patriarcha sive Archiepiscopus, sunt hi:

Nativitas Domini nostri Jesu Christi.
 Sancti Stephani Protomartyris.
 Sancti Joannis Apostoli & Evangelistæ.
 Circumcisio Domini.
 Epiphania Domini.
 Dominica in Palmis.
 Feria quinta in Coena Domini.
 Sabbatum sanctum.
 Dominica Resurrectionis cum duobus diebus sequentibus.
 Dominica in Albis.
 Ascensio Domini.
 Dominica Pentecostes.
 Festum Corporis Christi.

Festi-

Festivitates quatuor beatae Mariae semper Virginis.
Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, &
Nativitatis.

Nativitas sancti Joannis Baptistae.

Festum Omnium Sanctorum.

Festivitates Omnium Apostolorum.

Dedicationes Ecclesiarum.

Principales festivitates Ecclesiae suae.

Ordinationes Clericorum.

Consecrationes Episcoporum & Virginum.

Dies anniversarius Dedicationis Ecclesiae.

Et Consecrationis suae.

DE BENEDICTIONE

ABBATIS.

IN primis Benedicendus provideat de mandato
Apostolico, benedictionem sibi impendendam
Pontifici committente.

Deinde statuta die Benedictionis, quae debet esse
Dominica, vel festiva, tam ipse Pontifex, quam Ele-
ctus convenit, quod die praecedenti jejunent.

In Ecclesia, ubi Benedictio fiet, ornantur duae ca-
pellae, major pro Pontifice, minor pro Electo, in ma-
jori quidem super altari parato, ut est moris, erit Crux
in medio, & ad minus quatuor candelabra. Inter-
ra ad gradus altaris erunt tapetia strata.

Paratur etiam in loco congruo credentia pro Pon-
tifice, super quam erit mappa munda, duo cande-
labra, vasa ad abluendum manus cum suis manti-
libus, vas cum aqua benedicta & aspersorio, thu-
ribulum cum navicella, cochleari & incenso, am-
pullae pro vino & aqua pro sacrificio, Calix, Ho-
stiarum cum Hostiis.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris tem-
pori & officio Missae convenientis, videlicet, fan-
dalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis,
stola, tunicella, dalmatica, chirothecae, planeta,
mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus
pastoralis, & manipulus.

Item paratur faldistorium ornatum pro Pontifice,
& tria

& tria scabella, pro Electo & duobus Abbatibus Assistentibus, Missale, & Pontificale. Pontifex habeat tres Capellanos ad minus, cum superpelliceis, & duos scutiferos ad credentiam. In Capella verò minore pro Electo, quæ à majori debeat esse distincta, paratur altare cum Cruce & duobus candelabris, & super illud Missale, & Pontificale, ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut suprà pro Pontifice numerata sunt. Et hoc, si Abbas benedicendus sit de mitra: si verò non sit de mitra, parantur tantum paramenta Sacerdotalia, & ultra illa, pluviale album; prope altare sit credentia minor cum mappa munda & vasis ad abluendum manus. Ponuntur etiam quinque mappulæ æqualis mensuræ, factæ ex una canna cum dimidia panni linei subtilis; & candelæ octo unius libræ quælibet, quarum quatuor super altare Pontificis, duæ super ejus credentiam, & duæ super altare Electi ponuntur. Annulus cum gemma benedicendus & Electo tradendus, vestes monasticæ seu regulares, & pro offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, & duo barilia vini; panes & barilia ornentur, duo videlicet videantur argentea, & duo aurea, hinc & inde insignia Pontificis & Monasterii, seu electi, habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra pro cujusque gradu & dignitate.

Adsint duo Abbates Assistentes, qui sint induti superpelliceo, stola, pluviali, & mitra simplici alba.

Hora igitur competenti Pontifex, Electus, Assistentes, & alii, qui benedictioni interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt; & Pontifex, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in Capella sua, juxta cornu altaris Epistolæ preparatum, & ibi de more paratur. Interim etiam Abbates Assistentes sua paramenta prædicta capiunt. Quibus sic paratis, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris sibi paratum. Electus verò in habitu suo quotidiano, medius inter Abbates Assistentes paratos & mitratos, Pontifici cum debitis reverentiis præsentatur, atque eidem mandatum Apostolicum traditur. Quo publicè lecto per Pontificis

Nota-

Notarium, Electus genuflectit ante Pontificem, qui surgit, deposita mitra, & super eum dicit Orationes sequentes, nisi jam sit Professus:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus indulgentiæ Pater, qui severitatem tuæ distributionis temperans, indulisti ne filius portet iniquitatem patris; & qui mira dispensatione, etiam malis benè utens, tuæ dignationis gratiam per eos frequenter operaris: quæsumus clementiam tuam, ut huic famulo tuo non obsistat, quòd habitum religionis per nos, tanta ac tali re indignos, accipit; sed ministerium, quòd exteriùs per nos exhibetur, tu interiùs per donum Spiritus sancti exequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Oremus.

Deus, qui per coæternum Filium tuum cuncta creasti, quique mundum peccatis inveteratum per mysterium sanctæ Incarnationis ejus renovare dignatus es: te suppliciter exoramus, ut ejusdem Domini nostri gratia super hunc famulum tuum, abrenuntiationem sæculi profitentem, clementer respicere digneris, per quam in spiritu suæ mentis renovatus, veterem hominem cum actibus suis exuat; & novum, qui secundum Deum creatus est, induere mereatur. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui es via, fine qua nemo venit ad Patrem, quæsumus clementiam tuam, ut hunc famulum tuum, à carnalibus desideriis abstractum, per iter disciplinæ regularis deducas; & qui peccatores vocare dignatus es, dicens, Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego vos reficiam: præsta, ut hæc vox invitationis tuæ ita in eo convaléscat, quatenus peccatorum onera depónens, & quàm dulcis es gustans, tua refectiōe sustentari mereatur. Et sicut attestari de ovibus tuis dignatus es,

agnó-

agnosce eum inter oves tuas, ut ipse te agnoscat, & alienum non sequatur, sed te; neque audiat vocem aliorum, sed tuam, qua dicis, Qui mihi ministrat, me sequatur: Qui vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

*O*remus.

SAncte Spiritus, qui te Deum ac Dominum mortalibus revelare dignatus es, immensam tuæ pietatis gratiam postulamus: ut, sicut ubi vis, spiras, sic & huic famulo tuo affectum devotionis indulgeas. Et quoniam tua sapientia est conditus, tua quoque providentia gubernetur. Quem juxta tibi consuetam gratiam unctio tua de omnibus doceat; & per intercessionem sancti *N.* quem præcipuum hujus sanctæ institutionis legislatorem dedisti, necnon & aliorum Sanctorum, ad quorum nomina professionem facit, eum à vanitate sæculi veraciter converte. Et sicut es omnium peccatorum remissio, ita deprimentes impietatis colligationes in eo dissolve; & ad observantiam hujus sancti propòsiti fac eum ita certatim fervere, ut in tribulationibus & angustis, tua indeficienti consolatione valeat respirare; ut justè & piè, per veram humilitatem atque obedientiam in fraternâ charitate fundatus, quod, te donante, hodie promittit, felici perseverantia còmpleat: Quod ipse præstare digneris, qui cum Deo Patre, sanctoque unigenito Filio ejus Domino nostro Jesu Christo, vivis & gloriaris Deus, per infinita secula seculorum.

R. Amen.

Deinde benedicuntur vestes, quæ novæ afferuntur, & tenentur per unum ex ministris Electi coram Pontifice, qui stans sine mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

Domine Jesu Christe, qui tægumen nostræ mortalitatis induere dignatus es, obsecramus immensam tuæ largitatis abundantiam: ut hoc genus vestimenti, quod sancti Patres ad innocentiae vel humilitatis indicium abrenuntiantes sæculo ferre sanxerunt, tu ita bene + dicere digneris, ut hic famulus tuus, qui hoc indutus fuerit vestimento,

te

te quoque induere mereatur: Qui vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Et aspergit vestes cum aqua benedicta. Post hæc Pontifex sedet cum mitra, & exuit Electum veste seculari, dicens:

EXuat te Dóminus véterem hóminem, cum áctibus suis.

Et mox induit illum habitum Monasticum, dicens:

INduat te Dóminus novum hóminem, qui secundum Deum creatus est, in iustitia & sanctitate veritatis.

Tunc deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit:

O rémus.

DEus miséricors, Deus clemens, cui cuncta bona placent, sine quo nihil boni inchoatur, nihilque boni perficitur, adsint nostris humillimis precibus tuæ pietatis aures: & hunc famulum tuum, cui in tuo sancto nómine hábitum sacre religionis imponimus, à mundi impedimento, vel seculari desiderio defende: & concede ei, ut in hoc sancto proposito devotus persistere, & remissione peccatorum percépta, ad electorum tuorum váleat pervenire consórtium. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Quibus dictis, sedet Pontifex, & imponitur sibi mitra; & Electus, Professionem emissurus, junctis ante pectus manibus, coram eo genuflexus dicit:

SUscipe me Dómine secundum elóquium tuum, & vivam: & non confundas me ab expectatione mea.

Circumstantibus, vel Monachis, si sit in suo Monasterio, respondentibus:

SUscépinus, Deus, misericórdiam tuam, in medio templi tui.

V. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

Et hoc ter, tam per Electum, quam per circumstantes, repetitur. Deinde Electus ante altare & Pon-

tifi-

tificem se prostermit in terram: & dicuntur sequentes Psalmi per Pontificem sedentem cum mitra, circumstantibus respondentibus.

Psalmus 47.

Magnus Dominus, & laudabilis nimis * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundatur exultatione universae terrae mons Sion, * latera Aquilonis, civitas Regis magni.

Deus in domibus ejus cognoscetur, * cum suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terrae congregati sunt: * convenerunt in unum.

Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt: * tremor apprehendit eos.

Ibi dolores ut parturientis, * in spiritu vehementi conteres naves Tharsis.

Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri: * Deus fundavit eam in aeternum.

Suscipimus Deus misericordiam tuam, * in medio templi tui.

Secundum nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terrae: * justitia plena est dextera tua.

Laetetur mons Sion, & exultent filiae Judae, * propter judicia tua Domine.

Circumdante Sion, & complectimini eam: * narrate in turribus ejus.

Ponite corda vestra in virtute ejus: * & distribuite domos ejus, ut enarratis in progenie altera.

Quoniam hic est Deus, Deus noster in aeternum, & in saeculum saeculi: * ipse reget nos in saecula.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Psalmus 50. Misere mei Deus * secundum magnam misericordiam tuam, &c. Et totus dicitur cum

Gloria Patri, ut infra habetur, pag. 91.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, & quam jucundum * habitare fratres in unum:

Sicut unguentum in capite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron,

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quo-

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, *
& vitam usque in sæculum.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Quibus finitis, Pontifex deposita mitra, surgit, & dicit: Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui non vis mortem peccatoris, sed per poenitentiam & emendationem, vitam semper inquiris: te suppliciter deprecamur, ut hac famulo tuo, secularibus actibus renuntianti; largæ tuæ pietatis gratiam infundere digneris; quatenus castris tuis insertus, ita tibi militando statum vitæ præsentis percurrere valeat, ut bravium æternæ remunerationis, te donante, percipiat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His dictis, sedet Pontifex, & mitram accipit; ac coram eo genuflexus Electus emittens professionem, ex præscripto cujusque Congregationis, in charta scriptam, quam in manibus tenet, & legit.

Qua lecta, ponit chartam ipsam super altare; & iterum, ut prius, genuflectit coram Pontifice incipiente, & schola prosequente, Antiphonam.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, *ton. 8.*

Qua dicta, Pontifex adhuc cum mitra sedens accipit eum in Congregationem & Societatem aliorum Monachorum sui Ordinis, dicens:

OMnes quamvis per gratiam baptisimi fratres simus in Christo, & unum Patrem habeamus in cælo, si ejus præceptis, prout possumus, obse-

obséquimur, proculdubio tunc maxime unimur, quando orationibus & beneficiis invicem nos copulamur: quemadmodum in primitiva Ecclesia sancti Patres, quibus cor unum & anima una erat, fecisse leguntur, quorum plures Christi amore mente accensi, possessiones & facultates rerum vendentes, congregatis in unum pretiis, ad Apostolos ferebant gaudentes. Quæ Apostoli accipientes, tribuebant omnibus, prout opus erat. Sicque iste nihilominus, Deo inspirante, eorum exemplo commotus, religiosorum Ordinis sancti **N.** optat conjungi consortiis. Idcirco damus ei communem societatem vivendi cum illis, quantum a Domino possumus promereri, & nostrum est largiri; quatenus cum electis a remuneratore omnium bonorum valeat præmia reposita percipere: Præstante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Qua dicta, Pontifex & omnes Monachi præsentés recipiunt eum ad osculum pacis.

Deinde Electus vadit ad Capellam suam, in qua paratur amictu, alba, cingulo, & stola in modum Presbyteri, ac pluviali; & associatus medius inter duos Abbates indutos superpelliceo, stola, pluviali, & mitra simplici, si Benedicendus sit de mitra; aliàs inter priorem & seniore, aut duos seniores religiosos, sui, si adsunt, aut alterius Monasterii, indutos superpelliceo & pluviali, ducitur ad Pontificem in faldistorio ante altare sedentem, cui, deposito bireto, se humiliter inclinans facit reverentiam: Assistentes etiam, detectis capitibus, illa inclinantes Pontificem venerantur. Tum sedent omnes eo ordine, prout in Consecratione Episcopi supra dictum est. Et, postquam parum quieverint, surgunt omnes, capitibus detectis: & senior Assistentium, stans detecto capite versus ad Pontificem dicit: Adest, &c. ut infra.

DE BENEDICTIONE

Abbatis Auctoritate Apostolica.

Adest, Reverendissime Pater, Eléctus Monastérii **N.** Ordinis sancti **N.** diocécis **N.** quem ad vestram Reverendissimam Paternitatem, ex parte convéntus ejúsdem Monastérii dúximus præsentándum: humíliter postulánte à Vobis, ut ipsum in Abbátem dicti Monastérii, auctoritaté Apostólica vobis commíssa, dignémini ordináre.

Pontifex interrogat eos, dicens: Habétis mandátum Apostólicum? **Responder ille: H**abémus.

Pontifex dicit: Legátur.

Tunc Notarius Pontificis accipiens mandatum à præsentante, illud legit à principio usque ad finem. Interim omnes sedent, rectis capitibus. Quo totaliter perlecto, Pontifex dicit: Deo grátias:

Vel si benedictio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti receptio committitur, litteris lectis, antequàm Pontifex aliquid dicat, Eléctus de scabello suo veniens, coram Pontifice genuflectit, & legit juramentum de verbo ad verbum, juxta formam juramenti prout infra.

Ego **N.** Eléctus Monastérii **N.** Ordinis sancti **N.** diocécis **N.** ab hac hora in ánteà fidélis & obédiens ero beáto Petro Apóstolo, sanctæque Románæ Ecclesiæ, & Dómino nostro, Dómino **N.** Papæ **N.** suisque successóribus canónicè intrántibus. Non ero in consílio, aut consénsu, vel factó, ut vitam perdant aut membrum, seu capiántur mala captióne, aut in eos violénte manus quomodólibet ingerántur, vel injúriæ áliquæ inférántur, quovis quæsito colóre. Consílium verò, quod mihi creditúri sunt, per se, aut Núntios suos, seu líttas, ad eórum damnum, me sciénte, némini pandam. Papátum Románum, & Regália sancti Petri adjútor eis ero ad retinéndum & defendéndum, salvo meo órdine, contra omnem hóminem. Legátum Apostólicæ Sedis in eúndo & redeúndo honoríficè tractábo, & in suis peccessitatibus adjuvábo. Jura, honóres, privilégia, & auctoritaté

san-

sanctæ Romænæ Ecclesiæ Dómini nostri Papæ & successorum prædictorum, conservare, defendere, augere, & promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dóminum nostrum, vel eandem Románam Ecclesiám aliqua sinistra vel præjudicialia personarum, juris, honoris, status, & potestatis eorum machinentur. Et, si talia à quibuscumque tractari vel procurari nóvero, impédiam hoc pro posse; & quantò citius pótero, significábo eidem Dómino nostro, vel álteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Régulas sanctórum Patrum, decreta, ordinationes, seu dispositiones, reservationes, provisiones, & mandata Apostólica, totis víribus observábo, & fáciam ab aliis observári. Hæreticos, schismáticos, & rebelles eidem Dómino nostro vel successoribus prædictis pro posse persequar & impugnábo. Vocátus ad Synodum, véniam, nisi præpeditus fúero canónica præpeditiõne. Possessiones verò ad Monastérium meum pertinentes non vendam, nec donábo, neque impignorábo, nec de novo infeudábo, vel aliquo modo alienábo, étiam cum consensu Convéntus Monastèrii mei, inconsulto Románo Pontífice. Et si ad aliquam alienationem devénero, pœnas in quadam super hoc édita constitutione conténtas eo ipso incúrrere volo.

Quo per eum lecto, Pontifex supra gremium suum librum Evangeliorum apertum tenens, inferiori parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, Electo dicente:
Sic me Deus ádjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Et textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Pontifex:
Deo grátias.

Deinde, Electo & Assistentibus sedentibus, Pontifex intelligibili voce legit sequens examen.

Antiqua sanctórum Patrum institutio docet & præcipit, ut is, qui ad régimen animarum eligitur, examinári & interrogári debeat de diversis causis & moribus, quæ huic regimini congruunt ac necessaria sunt. Eadem igitur auctoritate, te, frater charissime, interrogámus.

Interrogatio.

Vis tuum sanctum propositum, & sancti **N.** regulam observare, tibi que subiectos, ut idipsum faciant, diligenter instruere?

Respondet Electus, Volo.

Assurgens, detecto capite ad istam, & ad omnes alias responsiones sequentes respondet, **Volo.**

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, & quantum, adjuvante Domino, poteris, ad omne bonum commutare? **R.** **Volo.**

Interrogatio.

Vis castitatem, sobrietatem, humilitatem, & patientiam, cum Dei adiutorio, in te ipso custodire, subditosque tuos talia docere? **R.** **Volo.**

Interrogatio.

Vis res Monasterii tibi commissi fideliter custodire, & in usus Ecclesiae, fratrum, pauperum, & peregrinorum distribuere? **R.** **Volo.**

Interrogatio.

Vis sanctae matri Ecclesiae Romanae, ac Sanctissimo Domino nostro **N.** summo Pontifici ejusque successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, & reverentiam devote & fideliter per omnia perpetuo exhibere? **R.** **Volo.**

Si vero Benedicendus exemptus non est, neque auctoritate Apostolica, sed ab Ordinario suo Pontifice benedicatur, post praedictas omnes interrogationes subjungitur etiam sequens, quae alias omittitur, quando Benedicendus est ab ordinaria jurisdictione exemptus.

Interrogatio.

Vis sanctae Ecclesiae **N.** nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedrali, cujus Praelati jurisdictioni Electus Abbas seu ejus Monasterium subiecti existunt.

Mihique ejusdem Patriarchae, vel Archiepiscopo, vel Episcopo, & meis successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, & reverentiam devote & fideliter perpetuo exhibere?

R. **Volo.**

Si autem Benedicendus Abbas, non exemptus auctoritate Apostolica, ab alio, quam Ordinario suo, Pontifice

Pontifice benedicitur; Pontifex benedictionem ei impensurus, loco interrogationis proximè positæ, & illa omiſſa, ſequentem ſubjungit, dicens:

Vis ſanctæ Eccleſiæ N. nominando Eccleſiam Patriarchalem, Metropolitanam, ſeu Cathedralẽ, cujus Pontificis jurisdictioni Electus Abbas ſeu ejus Monasterium ſubjecti exiſtunt, illiùſque Patriarchæ, aut Archiepiſcopo, vel Epifcopo, ac ſuis ſucceſſoribus fidem, ſubjectionem, obediẽtiam, & reverẽtiam devotè & fideliter perpetuò exhibere?

R. Volo.

Subjungit Pontifex:

Hæc omnia & cetera bona tribuat tibi Dóminus, & cuſtodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

R. Amen.

Tunc Electus ante Pontificem genuflexus osculatur ejus manum. Deinde depolita mitra, ſurgit Pontifex, & ſtans verſus ad altare facit Confessionem, Electo à ſiniſtris ſibi reſpondente. Qua finita, Pontifex aſcendens ad altare, osculatur illud, & Evangelium in Miſſa dicendum; atque incenſat altare more ſolito: deinde accedit ad ſedem ſuam, & procedit in Miſſa uſque ad Allelúja; ſive ultimum verſum Tractus vel Sequentiæ, excluſivè. Si verò Miſſa legitur, osculato altari & Evangelio, omiſſa incenſatione, omnia prædicta leguntur in Altari. Electus verò vadit cum Aſſiſtẽtibus ad Capellam ſuam, ubi depolito pluviãli, accipit ſandalia, dicens Pfalmos conſuetos ante Miſſam. Tum accipit crucem pectoralem; & aptatur ei ſtola, ut ab humeris dependeat; deinde ſumit tunicellam, dalmaticam, planetam, & manipulum: & hoc, ſi ex privilegio mitra uti poſſit; qua ſi uti ſibi licet, & priùs ſit Profeſſus, ac Miſſa legatur, poteſt accipere ſandalia, & dicere Pfalmum, **Quam dilecta**, &c. ac paramenta omnia Sacerdotalia capere, dempta planeta, cujus loco accipit pluviãle; ante inchoationem officii, eo tempore, quo Pontifex eum benedicturus eſt, Pontificalia paramenta recipit. Si verò non ſit de mitra, depolito pluviãli, & retenta ſtola in modum Presbyteri, accipit planetam tantum. Qua indutus, ſtans in Altari ſuo medius inter Aſſiſtẽtes,

prosequitur Missam usque ad Allelúja, si dicitur, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ, exclusivè. Et cum dicit, Dóminus vobiscum, non se debet ad populum vertere. Missa dicitur de die cum Collecta pro Electo sub uno, Per Dóminum, cum Collecta diei per Pontificem. **Oratio.**

Concède, quæsumus Dómine, huic famulo tuo, ut prædicando & exercendo quæ recta sunt, per exemplum bonorum operum ánimos suorum instruat subiectórum: & æternæ remunerationis mercédem à te piíssimo Pastóre percípiat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Electus verò, dicit Orationem:

Concède, quæsumus Dómine, mihi famulo tuo, ut prædicando & exercendo quæ recta sunt, per exemplum bonorum operum ánimos meórum instruat subiectórum: & æternæ remunerationis mercédem à te piíssimo Pastóre percípiam. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Dicto Graduali, si Allelúja est dicendum, alioquin dicto etiam Tractu vel Sequentia usque ad ultimum versum exclusivè, Pontifex sedet cum mitra in faldistorio suo ante altare, & ante eum reducit Electus per Assistentes; & facta Pontifici reverentia, ut prius, surgit Pontifex, & genuflexus cum mitra procumbit in faldistorio suo. Assistentes genuflectunt ante scabella. Electus verò ad sinistram Pontificis prostermit se. Tunc cantores incipiunt, choro respondente, vel, si non sint cantores & chorus, dicit Pontifex, ceteris sibi respondentibus, Antiphonam ton. 4.

Ne reminiscáris, Dómine, delicta nostra, vel párentum nostrórum; neque vindictam sumas de peccátis nostris, Dómine Deus noster.

Psalmus 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et

Et ánima mea turbáta est valdè : * sed tu Dómine úsquequò ?

Convèrtere Dómine , & éripe ánimam meam : * saluum me fac propter misericórdiam tuam .

Quóniam non est in morte qui memor sit tui : * in inférno autem quis confitébitur tibi .

Laborávi in gémitu meo , lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo .

Turbátus est à furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos .

Discédite à me omnes qui operámini iniquitátem : * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei .

Exaudívit Dóminus deprecationem meam , * Dóminus orationem meam suscepit .

Erubéscant & conturbéntur vehementer omnes inimíci mei : * convertántur & erubéscant valdè velóciter .

Gloria Patri. **S**icut erat , &c.

Psalmus 31.

Beáti , quorum remíssæ sunt iniquitátes : * & quórum tecta sunt peccáta .

Beátus vir , cui non imputávit Dóminus peccátum , * nec est in spíritu ejus dolus .

Quóniam tácui , inveteravérunt ossa mea , * dum clamárem tota die .

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * convérsus sum in ærúmna mea , dum configitur spina .

Delictum meum cógnitum tibi feci : * & injustítiam meam non abscondi .

Dixi : Confitébor advérsus me injustítiam meam Dómino : * & tu remisísti impietátem peccáti mei .

Pro hac orábit ad te omnis sanctus , * in témpore opportúno .

Verúm tamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt .

Tu es refúgium meum à tribulatione , quæ circumdedit me : * exultátio mea érue me à circumdántibus me .

Intelléctum tibi dabo , & instruam te in via hac , qua gradiéris : * firmábo super te óculos meos .

De Benedictione Abbatis.

Nolite fieri sicut equus & mulus: * quibus non est
intellektus.

In camo & freno maxillas eorum constringe, *
qui non appropinquunt ad te.

Multa flagella peccatoris, * sperantem autem in
Domino misericordia circumdabit.

Latamini in Domino, & exultate iusti, * & glo-
riamini omnes recti corde.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

Psalmus 37.

Domine ne in furore tuo arguas me, * neque
in ira tua corripas me.

Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * & con-
firmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non
est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput
meum: * & sicut onus grave gravatae sunt super me.

Putruerunt, & corruptae sunt cicatrices meae, * a
facie insipientiae meae.

Miser factus sum, & curvatus sum usque in fi-
nem: * tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * &
non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: * rugie-
bam a gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum: * &
gemitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus
mea: * & lumen oculorum meorum, & ipsum non
est mecum.

Amici mei & proximi mei * adversum me appro-
pinquaverunt, & steterunt.

Et qui iuxta me erant, de longe steterunt: * &
vim faciebant qui querebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanita-
tes: * & dolos tota die meditabantur.

Ego autem tamquam surdus non audiebam: * &
sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: * & non
habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te Domine speravi: * tu exaudies me
Domine Deus meus.

Quia

Quia dixi : Nequādo supergāudeant mihi inimici mei : * & dum commovēntur pedes mei , super me magna locūti sunt .

Quoniam ego in flagella parātus sum : * & dolor meus in conspēctu meo semper .

Quoniam iniquitatem meam annuntiābo , * & cogitābo pro peccāto meo .

Inimici autem mei vivunt , & confirmāti sunt super me : * & multiplicāti sunt qui odērunt me iniquē .

Qui retribuunt mala pro bonis , detrahēbant mihi : * quoniam sequēbar bonitatem .

Ne derelinquas me Dómine Deus meus : * ne discesseris à me .

Intēnde in adiutórium meum , * Dómine Deus salutis meae .

Gloria Patri . **S**icut erat , &c . **Psalmus 50 .**

Miserere mei Deus , * secūndum magnam misericórdiam tuam .

Et secūndum multitudinem miserationum tuarum , * dele iniquitatem meam .

Amplius lava me ab iniquitate mea : * & à peccāto meo munda me .

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : * & peccātum meum contra me est semper .

Tibi soli peccavi , & malum coram te feci : * ut iustificeris in fermónibus tuis , & vincas cum iudicāris .

Ecce enim in iniquitatibus concēptus sum : * & in peccātis concēpit me mater mea .

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta & occulta sapiētiæ tuæ manifestasti mihi .

Aspērges me hyssopo , & mundabor : * lavabis me , & super nivem dealbabor .

Auditui meo dabis gāudium & lætitiā : * & exultābunt ossa humiliata .

Averte faciē tuā à peccātis meis : * & omnes iniquitates meas dele .

Cor mundum crea in me Deus : * & spīritum rectum innova in viscēribus meis .

Ne projiciis me à faciē tua : * & spīritum sanctum tuum ne auferas à me .

E . 5 . **R** edde

Redde mihi lætitiā salutāris tui: * & sp̃ritu prīncipālī confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * & impii ad te convertētur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ: * & exultābit lingua mea iustitiam tuam.

Domine labia mea apéries: * & os meum annuntiābit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectāberis.

Sacrificium Deo sp̃ritus contribulātus: * cor contritum & humiliatum Deus non despiciēs.

Benignē fac Domine in bona voluntate tua Sion: * ut ædificētur muri Jerūsalem.

Tunc acceptābis sacrificium iustitiæ, oblationes, & holocausta: * tunc impōnent super altāre tuum vitulos.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

Psalmus 101.

Domine exaudi orationem meam: * & clamor meus ad te veniat.

Non avērtas faciē tuā à me: * in quacūque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacūque die invocāvero te, * velōciter exaudi me:

Quia defecerunt sicut fumus dies mei: * & ossa mea sicut crēmum aruerunt.

Percussus sum ut foenum, & aruit cor meum: * quia oblītus sum comēdere panem meum.

Avoce gemitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicāno solitudinis: * factus sum sicut nyctīcorax in domicīlio.

Vigilāvi, * & factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrābant mihi inimīci mei: * & qui laudābant me, advērsus me jurābant.

Quia cinerem tamquam panem manducābam, * & potum meum cum fletu miscēbam,

Afacie iræ & indignationis tuæ: * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavērunt: * & ego sicut foenum arui.

Tu autem Domine in æternum permanes : * & memoriale tuum in generationem & generationem.

Tu exurgens miserere Sion : * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus, * & terra ejus miserebuntur.

Et timebunt Gentes nomen tuum Domine, * & omnes reges terra gloriam tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion : * & videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium : * & non sprexit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera : * & populus, qui creabitur, laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelsis sancto suo : * Dominus de cælo in terram aspexit :

Ut audiret gemitus compeditorum : * ut solveret filios interemptorum :

Ut annuntient in Sion nomen Domini : * & laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum, * & reges ut serviant Domino.

Respōdit ei in via virtutis sue : * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum : * in generationem & generationem anni tui.

Initio tu Domine terram fundasti : * & opera manuum tuarum sunt cæli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes : * & omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur : * tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt : * & semen eorum in sæculum dirigetur.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad te Domine : * Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tue intendentes, * in vocem deprecationis mee.

Si iniquitates observáveris Dómine : * Dómine quis sustinébit ?

Quia apud te propitiatio est : * & propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia : * & copiósa apud eum redemptio.

Et ipse rédimet Israel , * ex ómnibus iniquitatibus ejus.

Glória Patri. **S**icut erat, &c.

Psalmus 142.

Domine exáudi orationem meam , áuribus percípe obsecrationem meam in veritate tua : * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in iudícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obsúris sicut mórtuos sæculi : * & anxiátus est super me spíritus meus , in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum , meditátus sum in ómnibus opéribus tuis : * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expánde manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me Dómine : * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam à me : * & similis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam : * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam , in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis Dómine , ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam , quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum Dómine vivificábis me , in æquitáte tua.

Edú-

Edúces de tribulatióne ánimam meam : * & in miseri-
córdia tua dispérdes inimícos meos .

Et perdes omnes , qui tribulant ánimam meam : *
quóniam ego servus tuus sum .

Glória Patri , &c.

Sicut erat , &c.

Deinde repetitur Antiphona . Ne reminiscáris
Dómine , &c. **suprà ante Psalmos posita . Et subjun-**
gantur immediatè Litaníæ , quæ habentur in Or-
dinatione Subdiaconi , pag. 25. Cùmque in iis di-
ctum fuerit ,

Ut ómnibus fidélibus , &c.

R. Te rogámus audi nos .

Surgit ab accubitu Pontifex , & in manum fini-
stram accipit baculum pastorem , & conversus ad
Electum , dicit :

Ut hunc præséntem Eléctum bene + dicere dignéris .

R. Te rogámus audi nos .

Deinde dicit :

Ut hunc præséntem Eléctum bene + dicere , &
sancti + ficare dignéris .

R. Te rogámus audi nos .

Producendo singulis vicibus super Electum manu
dextera signum Crucis ; & mox redit ad accubitum , &
perficiuntur Litaníæ : quibus finitis , Pontifex , depo-
sita mitra , surgit , & stans versus ad Electum pro-
stratum manentem , dicit : Pater noster .

V. Et ne nos indúcas in tentatiónem .

R. Sed líbera nos à malo .

V. Salvum fac servum tuum Dómine .

R. Deus meus sperántem in te .

V. Mitte ei Dómine auxílium de sancto .

R. Et de Sion tuere eum .

V. Hic accípiet benedictiódinem à Dómino .

R. Et misericórdiam à Deo salutári suo .

V. Memor esto congregatiónis tuæ .

R. Quam possedísti ab initio .

V. Dóminus custódiat intróitum tuum , & éxitum
tuum .

R. Ex hoc nunc , & usque in sæculum .

V. Dóminus custódiat te ab omni malo .

R. Custódiat ánimam tuam Dóminus .

V. Dómine Deus virtútum convérte nos .

R. Et

R. Et ostende faciem tuam, & salvi erimus. **Hic**
V. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.
Concède, quæsumus omnipotens Deus, affectui nostro tuæ miserationis effectum: & hunc famulum tuum, quem ad regimen animarum eligimus, gratiæ tuæ dono proséquere; ut, te largiente, cum ipsa tibi nostra electione placeamus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.
Cunctorum bonorum institutor Deus, qui per Moysen famulum tuum ad gubernandas Ecclesias præpositos instituisti: tibi supplices fundimus preces, teque devotis mentibus exoramus; ut hunc famulum tuum, quem communis electio famulorum tuorum Abbatem ovium tuarum esse constituit, protectionis tuæ gratia munire digneris; sicque regere subditas commendatasque oves concedas, ut cum illis omnibus regna cælorum adipiscatur, quatenus te, Domine, opitulante, Apostolicis iugiter fultus doctrinis, centesimo cum fructu lætus intrócat portas paradisi; atque à te, Domine, colaudante audire mereatur, Euge serve bone & fidelis, qui super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui: Quod ipse præstare digneris, qui vivis & regnas Deus.

Tum surgit Electus, & ante Pontificem genuflectit, & Pontifex, extensis manibus ante pectus, dicit:
Per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.
V. Sursum corda. **R.** Habemus ad Dominum.
V. Grátias agamus Domino Deo nostro.
R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, affluentem spiritum tuæ bene + dictiõis super hunc famulum tuum, nobis orántibus, propítius infunde.

Hic

Hic Pontifex imponit ambas manus extensas, digitis non disjunctis, super caput Electi, & eas sic tenet, dicens:

U t qui per nostræ manus impositionem hodie Abbas constituitur, sancti + ficatione tua dignus, à te electus permaneat, & numquam postmodum à tua gràtia separètur indignus.

Hic Pontifex amover manus de capite Electi, ac eas ante pectus extensas tenens, dicit:

S uscípiat te, Dómine largiente, hodie in bono opere perseverantiam, in adversis constantiam, in tribulationibus tolerantiam, in jejuniis desideriam, in impietatibus misericordiam, in humilitate principatum, in superbia odium, in fide dilectionem, in doctrina pervigilantiam, in castitate continentiam, in luxuria abstinentiam, in varietatibus moderationem, in moribus doctrinam: te tribuente, Dómine, talis in hoc ministerio perseveret, qualis Levita electus ab Apóstolis sanctus Stéphanus méruit perdurare; totam ab hac die mundanam conversationem despiciat; tua Dómine bene + dictione largiente, contemnat presentia, diligat cælestia, desideret sempiterna: sit exemplum & forma justitiæ, ad gubernandam regendamque Ecclesiam tuam fideliter; ut speculator idoneus inter suos collégas semper efficiatur. Sit magni consilii, industria censuræ, & efficacia disciplinæ: ita, te Dómine tribuente, in omnibus mandatis tuis sine reprehensione tibi mundo corde serviens, ut ad bravium supérnæ vocationis, multiplicato fœnore, cum centesimo fructu coronæque justitiæ ad cælestium thesaurorum dona tua perveniat.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus intelligi possit.

Præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde dicit:

O remus.

D eus, cui omnis potestas & dignitas famulatur: da huic famulo tuo prósperum suæ dignitatis effectum, in qua semper te timeat, tibi que jùgiter placere contèndat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

O ré-

Oremus.

OMnium, Dómine, fons bonórum justórumque provéctuum munerátor, tríbe quæsumus huic fámulo tuo, adéptam benè gérere dignitátem: & à te sibi præstitam bonis opéribus comprobáre. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

EXáudi Dómine, preces nostras, quas in conspéctu tuæ majestátis super hunc fámulum tuum fúndimus, qui vice tui nóminis ad gubernatióem óvium tuárum statúitur, ut eum respícere, & interveniente beáto **N.** bene **+** dicere dignéris: & qui ad redemptionem & protectiόem nostram de cælo descendisti, & mundo te verum & summum Pastórem exhibuísti, dicens, Ego sum Pastor bonus; te invocámus, te suppliciter deprecámur, ut huic fámulo tuo, quem pastorális officii culmen subíre voluísti, tua bónitas adsit & bene **+** dictio ómnibus diébus vitæ suæ. Prótege eum, Dómine, & defénde ab ómnibus visibílium & invisibílium adversitatibus inimicórum, dírige gressus ejus in viam pacis & justítiæ, & largíre tuárum dona virtútum; justítiam, temperántiam, fortitúdinem, prudéntiam, charitátem, sobrietátem, patiéntiam, longanimitátem, constántiam insuperábilem, fidem non fictam, spem inconcússam, mentem devótam, humilitátem perfectam, intelligéntiam rectam, benignitátem, modéstiam, unanimitátem, pacem, concórdiam, castitátem, abstinentiam, vigilántiam, discretiónem, rectitúdinem, sciéntiam, pietátem, consílium, & in cunctis áctibus bonis inviolátam perseverántiam. Aufer, Dómine Jesu Christe, ab eo quidquid pravum & distórtum est, quidquid salúti contrárium, quidquid ánimæ nocívum; supérbiam, jactántiam, vanam glóriam, elatióem, & quidquid ad últimum tibi displicens esse potest. Circúmدا eum intérius & extérius tuæ protectiόis auxílio, ut, te defensóre, sit tutus; te protegén-te, secúrus; te docénte, sciús. Oíténde ei viam, per quam ámbulet; tríbe ei thesáurum sapiéntiæ, ut sciat & hábeat unde nova & vétera próferat. Fac eum in ómnibus tua sequi vestigia, & de sua

mi-

ministratiōe gāudium bonum adipisci; ut post hujus sæculi excūrsū, cū ante tribūnal tuū vēnerit; cum multīplici fructu animārum, illud ei prēmium largiāris cum omnibus, quos tibi præsentiābit, quod fidēlibus dispensatōribus tuis, pro tuo nōmine laborāntibus in terris, te promisisti datūrum esse in calis: Qui cum Patre & Spīritu sancto vivis & regnas Deus in sæcula sæculōrum.

R. Amen.

Postea sedens Pontifex, accepta mitra, dat ei ambabus manibus tangenti & recipienti Regulam, dicens:

Accipe Regulam à sanctis Pātribus traditam ad regēdum custodiendūque Gregem tibi à Deo creditum, quantum Deus ipse te confortāverit, & fragilitas humana permiserit. Accipe Gregis Domīnici paternam providentiā, & animārum procuratiōnem: & per divīnæ legis incedēdo præcepta, sis ei dux ad cælēstis hæreditātis pascua: Adjuvāte Dōmīno nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spīritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculōrum.

R. Amen.

Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans benedicit baculum pastorem, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Sustentātor imbecillitātis humanæ, Deus, bene **†** dic bāculum istum: & quod in eo exteriùs designātur, interiùs in mōribus hujus famuli tui propitiatiōis tuæ clemētia operētur. Per Christum Dōminum nostrum. **R. Amen.**

Deinde aspergit illum aqua benedicta. Tum sedens accipit mitram, & stans tradit baculum Abbati coram se genuflexo ambabus manibus illum capienti, dicens:

Accipe bāculum pastorālis officii, quem præferas catervæ tibi commissæ: ut sis in corrigēdis vitiis piè sapiens; & cū irātus fueris, misericordiæ memor eris.

Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, & benedicit annulum, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Creātor & conservātor humani gēneris, dator grātiæ spirituālis, largitor æternæ salutis, tu,
Dó-

Dómine ; emitte bene ✠ dictiónem tuam super hunc ánnulum ; ut quicumque hoc sacrosáncæ fidei signo insignitus incésserit , in virtúte cæléstis defensiónis ad ætérnam sibi proficiat salútem . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

Post hæc aspergit annulum aqua benedicta ; sedet cum mitra , & annulum in digitum annularem dexteræ manus Abbatis immittit , dicens :

Accipe ánnulum , fidei scílicet signáculum ; quatenus sponsam Dei , sanctam videlicet Ecclesiám , intemeráta fide ornátus illibátè custódias .

Tum , deposita mitra , surgit Pontifex , & stans versus ad illum coram se genuflexum , dicit :

O rémus .

TE , omnipotens & piíssime Dómine , deprecámur , hunc fámulum tuum propítius intuére : ut , grátia tua auxiliánte , in sua subjectórumque conversatióne præcépta sanctæ Régulæ efficáciter stúdeat adimplére ; ut uná cum commisso sibi grege perpétua potiatur beatitúdine . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

His expeditis , Pontifex accipit Abbatem ad osculum pacis . Idem faciunt Assistentes . Tum surgens Pontifex accedit ad altare , si Missa legitur ; si verò cantatur , accedit ad sedem suam , vel ad faldistorium , & ibi prosequitur Missam usque ad Offertorium inclusivè .

Abbas autem redit cum Assistentibus ad capellam suam , & ibi in altari suo similiter Missam prosequitur usque ad Offertorium inclusivè ; quo dicto , Pontifex sedet ante altare in faldistorio cum mitra , & Abbas ante eum medius inter Assistentes reducitur , & coram eo genuflexus offert ei duo intorticia accensa , duos panes , & duo barilia vini plena , & Pontificis prædicta recipientis manum reverenter osculatur , deinde surgit Abbas : Pontifex verò lavat manus , & accedit ad altare , ac prosequitur Missam ; Abbas verò ante scabellum , super quod coram se habeat Missale in loco conveniente , medius inter Assistentes suos genuflexus , legit totam Missam , exceptis verbis consecrationis , quæ non proferet .

Pro

Pro Abbate benedicto, cum Secreta diei sub uno
Per Dóminum, per Pontificem dicitur:

Secrera.

M Unera nostra, quæsumus Dómine, súscipe placátus: & hunc fámulum tuum semper & ubique misericórditer prótege. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Per Abbatem dicitur: Secreta.

M Unera, quæsumus Dómine, súscipe placátus: & me famulum tuum semper & ubique misericórditer prótege. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

Dicta Oratióne, Dómine Jesu Christe, qui, &c. per Pontificem & Abbatem, Abbas accedit ad altare, ad dexteram Pontificis, & ambo osculantur altare. Tum Pontifex dat pacem Abbati, dicens: Pax tecum.

Cui Abbas respondet: E t cum spíritu tuo.

Et redit ad suum scabellum, & dat pacem Assistentibus suis; primùm seniori, tum alteri, singulis dicens: Pax tecum.

Et illi respondent: E t cum spíritu tuo.

Deinde postquam Pontifex se de Corpore & Sanguine, (quem totum sumere debet) communicaverit, & antequam se purificet, communicat Abbatem genuflexum de Corpore tantum. Tum Pontifex, accepta mitra, lavat manus, & prosequitur Missam usque ad finem. Abbas etiam in scabello suo Missam perficit.

Postcommunio, quæ dicitur sub uno Per Dóminum, cum Postcommunione diei per Pontificem:

Postcommunio.

HÆc nos commúnio, Dómine, purget à crímine: & hunc fámulum tuum benígna pietáte consérvet. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Per

Per Abbatem dicitur, Postcommunio.

HÆc nos commūnio, Dómine, purget à crīmī-
ne: & me famulum tuum benigna pietate con-
servet. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fí-
lium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate
Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
R. Amen.

*Pontifex in fine dat Benedictionem solemnem: qua
data, si Abbas est de mitra, reponitur faldistorium an-
te medium Altaris, & Pontifex cum mitra in eo sedet.
Abbas verò biretum in capite tenens coram eo ge-
nuflectit. Tunc Pontifex, deposita mitra, surgit, &
benedicit mitram, si non sit benedicta, dicens:*

Oremus:

Domine Deus, Pater omnipotens, cujus præ-
clára bónitas est, & virtus imménfa, à qua
omne datum óptimum, & omne donum perféctum,
totiúsque decóris ornámentum: bene *✠* dicere, &
sancti *✠* ficáre dignáre hanc mitram hujus fámuli
tui Abbátis cápiti imponéndam. Per Christum Dó-
minum nostrum.

R. Amen.

*Et mox eam aspergit aqua benedicta, deinde
sedens cum mitra, imponit eam capiti Abbatis,
dicens:*

Impónimus, Dómine, cápiti hujus fámuli tui Ab-
bátis gáleam munitiónis & salútis, quátenus de-
coráta fácie & armáto cápite córnibus utriúsque Te-
staménti terríbilis appáreat adversáriis veritátis; &
te ei largiénte grátiam, impugnátore eórum robústus
exístat: qui Móysi fámuli tui fáciem ex tui sermón-
is consórtio decorátam, lucidíssimis tuæ claritátis
ac veritátis córnibus insignísti, & cápiti Aaron Pon-
tíficis tui tiáram impóni iussísti. Per Christum Dó-
minum nostrum. *R.* Amen.

*Deinde, si chirothecæ non sint benedictæ, surgit
Pontifex, mitra deposita, & eas benedicit, dicens:*

Oremus:

Omnípotens creátor, qui hómini ad imáglnem
tuam cóndito, manus discretiónē insignítas,
tamquam órganum intelligéntiæ ad rectè operán-
dum dedísti, quas servári mundas præcepísti, ut in
eis ánima dignè portarétur, & tua in eis dignè

con-

consecrarentur mystéria : bene dicere , & sancti-
ficare dignare manuum hæc tegumenta ; ut
quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontifi-
cum his velare manus suas cum humilitate volue-
rit , tam cordis quam operis ei munditiam tua mi-
sericordia subministret. Per Christum Dominum no-
strum. *R.* Amen.

*Et aspergit eas aqua benedicta. Deinde, accepta
mitra, sedet, & imponit illas manibus Abbatis, ex-
tracto prius illi annulo Pontificali, dicens:*

Circúmda, Dómine, manus hujus Ministri tui mun-
ditia novi hóminis, qui de cælo descendit : ut
quemádmódum Jacob dilectus tuus, pelliculis hœ-
dórum opértis manibus, patérnam benedictionem,
oblato patri cibo potúque gratíssimo, impetrávit ;
sic & iste, oblata per manus suas hóstia salutári,
grátiae tuæ benedictionem impetráre mereatur. Per
Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum,
qui in similitúdinem carnis peccáti tibi pro nobis
obtulit semetípsum.

R. Amen.

*Et statim imponit ei annulum. Si Abbas non sit
de mitra, omnia, quæ post benedictionem, finita
Missa, per Pontificem datam, posita sunt, præter-
mittuntur. Tum Pontifex mitram in capite tenens,
campanis pulsantibus, si sit in monasterio Abbatis,
ducit illum etiam mitram in capite tenentem, si sit
de mitra, ad chorum ; & statuens eum in sede præ-
decessoris sui, & dans ei baculum pastorem in
manu sinistra, dicit :*

Accipe plenam & liberam potestatem regén-
di hoc Monastérium & Congregationem ejus,
& omnia quæ ad illius régimen intérius & ex-
térius spiritaliter & temporaliter pertinere no-
cuntur.

*Si verò Benedictio sit extra Monasterium suum,
Pontifex statuit illum in faldistorio, quo ipse usus
est, ante medium altaris posito, dicens :*

STa in justitia & sanctitate, & tene locum à Deo
tibi delegatum ; potens est enim Deus, ut au-
geat tibi grátiam suam.

*Et Abbas, si non sit de mitra, biretum sibi ipsi
reponit. Deinde Pontifex stans à dexteris Abbatis,*

versus ad altare, mitra deposita, incipit Hymnum, schola vel clericis prosequentibus.

Te Deum laudamus, ut supra, pag. 70.

Et manet sine mitra apud sedem usque ad finem Hymni,

Dicto primo versu, surgit Abbas, si sit de mitra, & circuiens per Ecclesiam, associatus à suis Assistentibus cum mitris, benedicit populo, rediens ad sedem seu faldistorium, in quo sedet: & si sit in suo Monasterio, recipit omnes Monachos suos ad manus & oris osculum, qui tamen omnes prius ei reverentiam exhibeant. Si verò non sit de mitra, manet sedens in sede, seu faldistorio, cooper-to capite à principio Hymni prædicti usque ad illius finem, & recipit omnes Monachos suos ad osculum, ut supra. Finito Hymno, Pontifex stans sine mitra, à dexteris Abbatis cum mitra (si sit de mitra, alioquin cum bireto) sedentis, dicit super eum: **V.** Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

V. Salvum fac servum tuum Dómine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Esto ei Dómine turris fortitudinis.

R. A fácie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Exáudi, Dómine, preces nostras, & super hunc famulum tuum spíritum tuæ bene + dictiónis emitte: ut cælésti múnere ditátus, & tuæ majestátis grátiam possit acquirere, & benè vivéndi áliis exémplum præbere. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

His dictis, Pontifex accepta mitra, vadit ad cornu Evangelii altaris, apud quem stant Assistentes cum

Auctoritate Apostolica.

cum mitris. Abbas verò, si sit de mitra, surgit cum mitra & baculo pastorali, & accedens ante medium altaris, populo solemniter benedicit, dicens: *Sit nomen, &c.*

Postea accedit ad cornu Epistolæ altaris, & ibidem cum mitra & baculo genuflexus, versus ad Pontificem, dicit cantando: *A d multos annos.*

Si verò non sit de mitra, omissa benedictione, dicit:

A d multos annos, ut supra dictum est: quo dicto, Pontifex recipit eum surgentem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes, qui deinde Abbatem Evangelium sancti Joannis, *I n principio erat Verbum, &c.* dicentem, inter se medium ad ejus Capellam reducunt, cum mitra, si ea utitur, & baculo pastorali incedentem, Pontifex verò pacis osculo, ut præmittitur, Abbati dato, dicit submissa voce:

D òminus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

Signat altare & se, & apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes. Quibus depositis, Abbas Pontifici & Assistentibus, pro more, gratias agit; & vadunt in pace omnes.

DE BENEDICTIONE

Abbatis auctoritate Ordinarii.

Benedicendus Abbas, si non sit provisor à Sede Apostolica, sed per Ordinarium suum, aut ejus auctoritate benedicitur, die statuto pro ejus benedictione ordinantur omnia, quæ supra, in benedictione Abbatis auctoritate Apostolica, posita sunt. Deinde Pontifex accipit omnia Pontificalia paramenta, & sedet cum mitra in faldistorio ante medium altaris preparato. Electus verò in sua capella indutus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, ac sandaliis, si illis ex privilegio uti possit, & Missa legenda sit, ducitur medius inter duos Abbates Assistentes, superpelliceo, stola, pluviali, & mitra indutos, si sint ad hoc privilegiati, coram Pontifice: cui facta reverentia debita, Electus

pro-

prosterne se in terram, ante medium altaris; & Pontifex, deposita mitra, surgit, & incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

Qua finita, incipit, & dicit cum Assistentibus usque ad finem Psalmum sequentem: quo incepto, sedet cum mitra.

Psalmus 67.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: * & effugiant qui oderunt eum à facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant: * sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et justī epulentur, & exultent in conspectu Dei: * & delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus, * turbabuntur à facie ejus, patris orphanorum, & iudicis viduarum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitare facit uniū moris in domo:

Qui educit vinctos in fortitudine, * similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

Deus cum egredereris in conspectu populi tui, * cum pertransires in deserto;

Terra mota est, etenim cæli distillaverunt à facie Dei Sinai, * à facie Dei Israel.

Pluviam voluntariam segregabis Deus hereditati tuæ: * & infirmata est, tu verò perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi Deus.

Dominus dabit verbum evangelizantibus, * virtute multa.

Rex virtutum dilecti dilecti: * & speciēi domus didere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ, * & posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit cælestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos?

Mons

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: * etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia latantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi: * & Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingat pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos Deus, * ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Praevenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistriarum.

In Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Ibi Benjamin adolescens, * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum, * principes Zabulon, principes Nephtali.

Manda Deus virtuti tuae: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa Gentes, quae bella volunt, venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.

Regna terrae cantate Deo: * psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super calum caeli, * ad Orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Glória Patri. **S**icut erat, &c.

Deinde repetitur Antiphona. Tum, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans versus ad Electum, dicit:

V. Salvum fac servum tuum Dómine.

R. Deus meus sperántem in te.

V. Mitte ei, Dómine, auxílium de sancto.

R. Et de Sion tuére eum.

V. Memor esto congregatiónis tuæ.

R. Quam possedísti ab infítio.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

O rémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui facis mirabilia magna solus, præténde super hunc fámulum tuum, & super congregatiónes illi commissas spírítum grátiae salutáris: &, ut in veritate tibi pláceat perpétuum ei rorem benedictiόνis infúnde. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

O rémus.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándó proséquere: ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te coepta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde surgit Electus, & unà cum Assistentibus coram Pontifice genuflectit; & prior Assistentium dicit Pontifici:

Adest, Reverendíssime Pater, Eléctus Monastérii **N.** quem ad vestram Reverendíssimam Paternitátem ex parte Convéntus ejúsdem Monastérii dúximus præsentándum; humíliter postulántes à Vobis, ut ipsum in Abbátem dicti Monastérii dignémini ordináre.

Tunc

Tunc Pontifex interrogat eos, dicens:

Scitis illum esse dignum?

R. Scimus & testificamur ipsum dignum esse.

Interrogatio.

Fuit ejus electio canonicè & concorditer celebrata?

R. Fuit.

Pontifex dicit: D eo grátias.

Quo dicto, surgunt omnes, & sedent in suis scabellis, & Pontifex prosequitur examen, dicens: Antiqua sanctorum Patrum, &c. & omnia alia fiunt, prout suprà, pag. 85. in benedictione Abbatis auctoritate Apostolica posita sunt.

Finito examine & manu Pontificis per Electum osculata, idem Electus ante Pontificem genuflexus, coram se tenens schedulam scriptam, & suo pendenti sigillo sigillatam, debitæ fidelitatis juramentum Pontifici, Ordinario suo, præstat in hunc modum:

E Go **N.** Monasterii **N.** ordinandus Abbas promitto coram Deo & Sanctis ejus, & hac solènni fratrum congregatione, fidelitatem, dignamque subjectionem, obedientiam, & reverentiam, matri meæ Ecclesiæ **N.** nominando Ecclesiam cujus jurisdictioni ordinariæ subiectus existit.

Tibi que **N.** Domino meo, ejusdem Ecclesiæ Patriarchæ, vel Archiepiscopo, aut Episcopo, & successoribus tuis, secundum sacrorum Canonum instituta, & prout præcipit inviolabilis auctoritas Pontificum Romanorum.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex super genua sua tenet apertum, inferiori parte ejusdem libri Electo versa, quem ipse Electus, ambabus manibus supra scripturam positus, tangit, dicens: Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit: qui illa recepta & mitra deposita, surgit, & facit Confessionem, & proceditur in omnibus & per omnia, prout suprà ordinatum est. pag. 85.

DE BENEDICTIONE

Abbatissæ.

Electa in Abbatissam & confirmata benedicere debet in die Dominico, vel aliis, quibus consecrantur Virgines, si non est prius consecrata & velata; alioquin fieri potest qualibet die hoc modo. Pontifex paratus omnibus Pontificalibus ornamentis, apud altare majus paratum, cum sua credentia & rebus consuetis, procedit in Missa usque ad Allelúja, si dicitur, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ, exclusivè. Interim Electa in veste sua audiat Missam in choro, quæ dici debet de die, cum Collecta pro Electa, sub uno Per Dóminum, ut infra, Pontifice celebrante.

Oratio.

DA, quæsumus Dómine, huic fámulæ tuæ, quam virginitátis honóre dignátus es decoráre, inchoáti óperis consummátum efféctum: & ut perfectam tibi ófferat plenitúdinem, inítia sua perducere mereátur ad finem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Dicto Graduali, seu Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum versum exclusivè, Pontifex accedit ad baldistorium ante medium altaris, & ibi sedet cum mitra. Electa verò è Monasterio egressa, associata à duabus Matronis senioribus, ac velo ante faciem demisso, Pontifici præsentata, coram eo genuflexa, in manibus habens schedulam scriptam, & suo pendenti sigillo sigillatam, debitæ fidelitatis juramentum præstat Pontifici, suo Ordinario, in hunc modum:

EGO N. Monastérii N. ordinánda Abbatissa, promitto coram Deo & Sanctis ejus, & hac solémni, sorórum congregatióne, fidelitátem, dignámque subjectionem, obediéntiam, & reveréntiam, matri meæ Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam, cujus jurisdictioni ordinariæ subiecta existit, Tibique N. Dómino meo ejúsdem Ecclesiæ Patriarchæ, vel Archiepíscopo, aut Epí-

Episcopo ; & successoribus tuis , secundum sacrorum Canonum instituta , & prout precipit inviolabilis auctoritas Pontificum Romanorum .

Si verò fuerit exempta , ita præstabit juramentum .

Ego **N.** Monasterii **N.** Ordinis sancti **N.** diocesis **N.** ab hac hora in antea fidelis & obediens ero beato Petro Apostolo , sanctæque Romanæ Ecclesiæ , & Domino nostro , Domino **N.** suisque successoribus canonicè intrantibus , & Tibi , vel pro tempore existenti meæ religionis Superiori , secundum Regulam sancti Patris nostri **N.** & prædicti Ordinis constitutiones .

Deinde librum Evangeliorum , quem Pontifex super genua sua tenet apertum , inferiori parte ejusdem libri Electæ versa , quem ipsa Electa , ambabus manibus supra scripturam positis , tangit , dicens : Sic me Deus adjuvet , & hæc sancta Dei Evangelia .

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit , qui surgit cum mitra , & super faldistorium procumbit . Electa verò prostermit se super tapete ad ejus sinistram ; & chorus dicat Litanias , prout supra , pag. 25. in quibus cum dictum fuerit ,

Ut omnibus fidelibus , &c.

R. Te rogâmus audi nos .

Pontifex surgit cum mitra , & baculum pastorem in sinistra tenens , versus ad Electam dicit :

Ut hanc præsentem Electam bene ✠ dicere digneris .

R. Te rogâmus audi nos .)

Deinde dicit :

Ut hanc præsentem Electam bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris .

R. Te rogâmus audi nos .

Tum iterum procumbit , & perficiuntur Litiæ , quibus finitis , surgit Pontifex , Electa adhuc prostrata manente ; & stans versus ad illam , deposita mitra . dicit : Pater noster , &c.

V. Et ne nos inducas in tentationem .

R. Sed libera nos à malo .

V. Salvam fac ancillam tuam Domine .

R. Deus meus sperantem in te .

- V.** Mitte ei, Dómine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eam.
V. Hæc accipiet benedictionem à Dómino.
R. Et misericórdiam à Deo salutári suo.
V. Memor esto congregatiónis tuæ.
R. Quam possedisti ab initio.
V. Dóminus custódiat introitum tuum, & exitum tuum.
R. Ex hoc nunc, & usque in sæculum.
V. Dóminus custódiat te ab omni malo.
R. Custódiat ánimam tuam Dóminus.
V. Dómine Deus virtútum convérte nos.
R. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus.
V. Dómine exáudi oratióem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Concède, quæsumus omnipotens Deus, affectui nostro tuæ miserationis effectum: & hanc famulam tuam, quam ad régimen animarum elígitur, grátia tuæ dono proséquere; ut, te largiente, cum ipsa tibi nostra electiône placeamus. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Orémus.

Cunctórum bonórum institutor Deus, qui per Móysen famulum tuum ad gubernandas Ecclesias præpósitos instituísti, tibi supplices fundimus preces, teque devótis mentibus exoramus: ut hanc famulam tuam, quam communis electio famularum tuarum Abbatisam óvium tuarum esse constituit, protectionis tuæ grátia munire digneris; ficque régere súbditas commendatásque oves concédas, ut cum illis ómnibus regna cælórum adipiscátur, quatenus, te, Dómine, opitulante, Apostólicis júgiter fulta doctrínis, centésimo cum fructu læta intróeat portas paradísi; atque à te, Dómine, collaudante audire mereátur, Euge serve bone & fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gárdium Dómini tui: Quod ipse præstare digneris, qui vivis & regnas Deus.

His

His dictis, Electa surgit, & ante Pontificem genuflectit, qui proſequitur, manus ante pectus extenſas tenens, dicens:

Per omnia ſæcula ſæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobíſcum. *R.* Et cum ſpíritu tuo.

V. Surſum corda. *R.* Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo noſtro.

R. Dignum & juſtum eſt.

Verè dignum & juſtum eſt, æquum & ſalutáre, nos tibi ſemper, & ubíque grátias ágere: Dómine ſancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, affluéntem ſpíritum tuæ bene *+*dictiónis ſuper hanc famulam tuam, nobis orántibus, propítius infúnde.

Pontifex imponit ambas manus extenſas, digitis tamen non diſjunctis, ſuper caput Electæ, & eas ſic tenet, proſequendo:

Ut quæ per noſtræ manus impoſitiónem hódie Abbatíſſa conſtitúitur, ſancti *+*ficatióne tua digna, à te elécta permáneat, & numquam póſtmodum à tua grátia ſeparétur indigna.

Pontifex amover manus de capite Electæ, proſequens, ante pectus eas extenſas tenens:

Suſcípíat, te, Dómine, largiéntè, hódie in bono ópere perfeverántiam, in advérſis conſtántiam, in tribulatió nibus tolerántiam, in jejúniis deſidérium, in impietátibus miſericórdiam, in humilitáte principátum, in ſupérbia ódium, in fide dilectiόnem, in doctrína pervigilántiam, in caſtitáte continéntiam, in luxúria abſtinéntiam, in varietátibus moderatiόnem, in móribus doctrínam: te auxiliánte, Dómine, talis in hoc miniſtério perfevéret, qualis Levíta eléctus ab Apóſtolis ſanctus Stéphanus méruit perduráre; totam ab hac die mundánam converſatiόnem deſpíciat; tua, Dómine, bene *+*dictiόne largiéntè, contémnat præſéntia, díligat cæléſtia, deſíderet ſempitérna: ſit exémplum & forma juſtitiæ, ad gubernándam regendámque Eccléſiam tuam fidéliter, ut ſpeculátrix idónea inter ſuas colégas ſemper efficiatur; ſit magni conſílii, indúſtria cenſuræ, & efficácia diſciplinæ: ita, te, Dómine, tribuéntè, in ómnibus mandátis tuis ſine repreheníōne tibi mundo corde ſérviens, ut ad bravíum ſupérnæ vocatiόnis, multiplicáto foenore, cum

centéſimo fructu coronâque juſtitiæ, ad cæléſtium theſaurórum dona tua pervéniat.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce, ita tamen, quòd à circumſtantibus audiatur.

Præſtante Dómino noſtro Jeſu Chriſto: Qui cum Patre & Spíritu ſancto vivit & regnat in ſæcula ſæculórum. R. Amen.

Tum Pontifex adhuc ſine mitra, ut ſuprà, ſtans dicit: Orémus.

DEus, cui omnis potéſtas & dignitas ſamulâtur: da huic ſamulæ tuæ próſperum ſuæ dignitátis efféctum, in qua ſemper te tímeat, tibi que jùgiter placére conténdat. Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

R. Amen.

Orémus.

OMnium, Dómine, ſons bonórum juſtorúmque provéctuum munerátor, tribue quæſumus huic ſamulæ tuæ, adéptam benè gérere dignitatem: & à te ſibi præſtitam bonis opéribus comprobâre. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. **R. Amen.**

Orémus.

Concède, quæſumus omnipotens Deus, ſamulæ tuæ, ut oſtendéndo & exercéndo quæ recta ſunt, per exémplum bonórum óperum ánimas ſuárum ínſtruat ſubjectárum: & æternæ remunerationis mercedem à te piíſſimo Paſtore percípiat. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. **R. Amen.**

Orémus.

Domine Deus omnipotens, qui ſorórem Móysi Mariám, præéuntem cum céteris muliéribus inter æquóreas undas cum tympanis & choris, lætam ad littus maris venire feciſti: te ſúpplices deprecámur, pro hac fidéli ſamula tua, quæ hódie ſuper univérſas ſibi ſúbditas Abbatiſſa conſtituitur; ut ita monáſtica vel canónica norma tueátur cunctas ſamulas tuas ſibi commiſſas, quátenus ad æternam glóriam, te auxiliánte, cum ómnibus illis in-eróeat læta, ibique exúltans cum Angelis, canens cántica nova, ſequátur Agnum quocúmque íerit, Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſæcula ſæculórum.

R. Amen.

Tum

Tum fedet Pontifex, accepta mitra, & tradit Abbatisſæ coram ſe genuflexæ in manibus Regulam, dicens:

Accipe Régulam à ſanctis Pátribus tráditam, ad regéndum custodiendúmque Gregem tibi à Deo commiſſum, quantum Deus ipſe te confortáverit, & fragilitas humana permíſerit. Accipe Gregis Domínici matérnam providéntiam, & animárum procuratiónem; & per divínæ legis incedéndo præcépta, ſis ei dux ad cæléſtis hæreditátis páſcua: Adjuvánte Dómino noſtro Jeſu Chriſto, qui cum Patre & Spíritu ſancto vivit & regnat Deus in ſæcula ſæculórum.

R. Amen.

Deinde, ſi prius, dum erat Monialis, non fuit velata, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & benedicit velum, quod per unum ex miniſtris coram eo tenetur, dicens:

O rémus.

Suppliciter te, Dómine, rogámus, ut ſuper hanc veſtem ancillæ tuæ cápiti imponéndam, benedictio tua benigna deſcéndat: & ſit veſtis hæc benedicta, conſecráta, immaculáta, & ſancta. Per Chriſtum Dóminum noſtrum. **R. Amen.**

O rémus.

Caput ómnium fidélium, Deus, & totíus cóporis ſalvátor, hoc operiméntum veláminis, quod ſámula tua propter tuum tuæque Genitrícis beatíſſimæ Vírginis Mariæ amórem ſuo cápiti eſt impoſitúra, dextera tua ſanctífica: & hoc, quod per illud myſticè datur intéllegi, tua ſemper cuſtódia, córpore páriter & ánimo incontamináto, cuſtódia; ut, quando ad perpétuam Sanctórum remuneratió-nem vénerit, cum prudéntibus & ipſa virgínibus præparáta, te perducénte, ad ſempitérnæ felicitátis nuptias introíre mereá-tur: Qui vivis & regnas Deus, per ómnia ſæcula ſæculórum. **R. Amen.**

Deinde aſpergit velum ipſum aqua benedicta. Tum ſedens, accepta mitra, imponit illud ſuper caput Abbatisſæ, ita ut dependeat ſuper ſcapulas, & ante pectus, & uſque ad oculos, ſic dicens:

Accipe velámen ſacrum, quo cognoscáris mundum contempſiſſe, & te Chriſto Jeſu veráciter humilitérque, toto cordis anníſu, ſponſam perpe-

tuáliter ſubdidiffe, qui te ab omni malo deféndat, & ad vitam perdúcat ætérnam. *R. Amen.*

Si verò Abbatiſſa prius velata fuit, omittuntur prædicta. His finitis, ſurgunt omnes, & Pontifex procedit in Miſſa, quam Abbatiſſa in loco ad partem audit. Incepto à choro Offertorio, & per Pontificem lecto, ſedet Pontifex in ſalſitorio ante medium altaris, accepta mitra; & Abbatiſſa, præcedentibus eam duobus famulis duo intorticia accenſa portantibus, venit de loco ſuo, affiliata à duobus Matronis, & coram Pontifice genuſſectit, ac ei ſucceſſivè dicta duo intorticia offert, & Pontificis ea recipientis manus oſculatur; tum ad locum ſuum revertitur.

Pontifex verò manus lavat, ſurgit deſcripta mitra, & Miſſam proſequitur. Secreta.

O Blátis hóſtiis, quæſumus Dómine, præſénti ſámulæ tuæ perſeverántiam perpétuæ virginitátis accómmoda: ut apértis jánuis, ſummi Regis advéntu, regnum cæléſte cum lætítia mereátur intráre. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſæcula ſæculórum. *R. Amen.*

Postquam Pontifex ſe communicaverit, Abbatiſſam communicet. Tum, accepta mitra, lavat manus, deinde proſequitur Miſſam uſque ad benedictionem excluſivè.

Postcommunio.

R Espice, Dómine, ſámulæ tuæ tibi débitam ſervitútem: ut inter humanæ fragilitátis incérta nullis adverſitátibus opprimátur, quæ de tua protectione confidit. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſæcula ſæculórum. *R. Amen.*

Dicto, Ite Miſſa eſt, vel Benedicámus Dómino, & Pláceat, &c.

Pontifex cum mitra inthronizat Abbatiſſam in ſede, & ſi ſit in proprio Monafterio, dicit:

A Ccipe plenam & líberam poteſtátem regéndi hoc Monafterium & Congregationem ejus, & ómnia quæ ad illius régimen intérius & extérius, ſpirituáliter & temporáliter pertinére noſcuntur.

Si

Si verò benedictio fit extra Monasterium ſuum, Pontifex dixit:

STa in juſtitia & ſanctitate, & tene locum à Deo tibi delegatum; potens eſt enim Deus, ut augeat tibi grátiam ſuam.

Tunc Pontifex ſtans à dextris Abbatiſſæ, verſus ad altare, mitra depoſita, incipit cantando, ſchola proſequente, Hymnum:

T e Deum laudámus, ut ſuprà. pag. 70.

Et dicitur totus, & Pontifex manet ſine mitra apud ſedem uſque ad finem Hymni. Interim dum cantatur Hymnus, Abbatiſſa revertitur ad Monasterium, aſſociata, ut ſuprà, & à Monialibus ſenioribus excipitur intra portam, atque ad chorum perducitur; ubi Moniales omnes faciunt ei reverentiam, ſingulariter genuflexæ ante illam, & recipiuntur ab ea benignè ad osculum. Finito Hymno, Pontifex ſtans ſine mitra, ſedente Abbatiſſa in ſede ſua in choro ſuper eam dicit:

Ÿ. Confirma hoc Deus, quod operátus es in nobis.

R. A templo ſancto tuo, quod eſt in Jerúſalem.

Ÿ. Salvam fac ancíllam tuam Dómine.

R. Deus meus ſperántem in te.

Ÿ. Eſto ei, Dómine, turris fortitúdinis.

R. A fácie inimíci.

Ÿ. Nihil proficiat inimícus in ea.

R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

Ÿ. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Ÿ. Dóminus vobíſcum.

R. Et cum ſpíritu tuo.

O rémus.

FAmulam tuam, Dómine, cúſtodia múniat pietátis: ut virginitátis ſanctæ propóſitum, quod, te inſpiránte, ſuſcépit, te protegente illaſum cúſtodiat. Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

R. Amen.

Deinde Pontifex aſſumpta mitra, benedicit ſolemniter populo, dicens:

Sit nomen Dómini, &c.

Et benedictione data, vadunt omnes in pace.

DE BENEDICTIONE & Consecratione Virginum.

Benedictio & Consecratio Virginum fieri debet in Epiphania Domini, vel in Albis Paschali-
bus, aut in Natalitiis Apostolorum, seu in Dominicis diebus. Die verò præcedenti, hora vespertina, vel etiam manè, antequam Pontifex ad Missam se parat, in loco convenienti præsentantur ei Virgines benedicendæ, qui de earum ætate & proposito singulariter singulas, videlicet, an annum vigesimum quintum compleverint, si voluntatem & propositum servandæ virginitatis habeant, diligenter inquirat, & insuper seorsum cum qualibet de vita, & conscientia, & carnis integritate. Quo facto super altari in cornu Epistolæ locantur pro Virginitatibus benedicendis vestes, vela, annuli, & torques, sive coronæ, tempore suo Virginitatibus tradenda. Deputantur paranymphæ Matronæ seniores, & propinquæ earum, quæ Virgines associant & præcedunt, collocant & deducunt ad Pontificem, & reducunt. Ordinatur etiam in Ecclesia papilio, aut alius locus conveniens paratur, in quo Virgines ipsæ conveniunt, & suo tempore se vestiunt benedictis vestibus. Post hæc, hora congrua Pontifex, paratus omnibus Pontificalibus paramentis, procedit more consueto ad Missam, & in ea usque ad Allelúja, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè.

Missæ dicitur de die, cum Collecta pro Virginitatibus, sub uno Per Dóminum.

Oremus.

DA, quæsumus Dómine, his famulábus tuis, quas virginitatis honóre dignátus es decoráre, inchoáti óperis consummátum efféctum: &, ut perfectam tibi ófferant plenitudinem, iníitia sua perducere mereántur ad finem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Dicto

& Consecratione Virginum.

117

Dicto Graduali, Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum versum exclusivè, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris præparatum. Virgines verò in vestibus, quibus in Monasterio usæ sunt, sine velis, sine mantellis, & sine cucullis è Monasterio egressæ, associatæ singulæ à duabus Matronis senioribus & propinquis, ac velis ante faciem demissis, Ecclesiam ingrediuntur; & Archipresbyter superpelliceo & pluviali indutus cantat, competenti voce, hanc Antiphonam ton. 4.

Prudentes Virgines aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

Virgines verò audientes vocem Archipresbyteri, & accendentes cereos suos progrediuntur binæ & binæ. Archipresbyter verò præcedens statuit eas extra chorum, ut facies ad altare majus vertant, & Pontificem coram altari sedentem possint videre, & ipse eas. Tunc idem Archipresbyter, in parte Virginum stans, dicit competenti voce, in tono lectionis, ad Pontificem, Virginibus genuflectentibus:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut has præsentēs Virgines dignèmini benedicere, & consecrare, ac Dómino nostro Jesu Christo, summi Dei Fílio, desponsare.

Pontifex interrogat, dicens: Scis illas dignas esse?

Respondet Archipresbyter: Quantum humana fragilitas nosse finit, credo, & testificor illas dignas esse.

Tunc Pontifex adhuc sedens cum mitra, dicit ad circumstantes:

Auxiliante Dómino Deo, & Salvatøre nostro Jesu Christo, eligimus has præsentēs Virgines benedicere, & consecrare, ac Dómino nostro Jesu Christo, summi Dei Fílio, desponsare.

Deinde Pontifex vocat Virgines in cantu, dicens: Venite.

Virgines respondent: Et nunc séquimur.

Surgentes mox feriatim veniunt usque ad introitum chori, exterius tamen genua flectentes.

Tunc Pontifex eas secundo altiùs vocat in cantu, dicens: Venite.

Virg-

Virgines surgentes respondent similiter in cantu, dicentes: **Et nunc séquimur in toto corde.**

Deinde usque ad medium chori procedunt, & ibi genua flectunt. Tunc Pontifex tertio altiùs vocat eas in cantu, dicens: **Venite filia, audite me: timorem Dómini docébo vos.**

Virgines verò surgentes respondent cantantes Antiphonam:

Et nunc séquimur in toto corde, timémus te, & quærimus fáciem tuam vidére: Dómine, ne confundas nos, sed fac nobis juxta mansuetúdinem tuam, & secúndum multitudinem misericórdiæ tuæ.

Et præmissa cantantes Virgines, magis appropinquantes, ascendunt in Presbyterium: ubi omnes coram Pontifice genuflectunt, & capita profundè, quasi usque ad terram, inclinant. Deinde singulae successivè caput aliquantulum erigentes, cantant etiam hunc versum:

Suscipe me, Dómine, secúndum elóquium tuum; ut non dominétur mei omnis injustitia.

Quo per singulas dicto, surgunt omnes, & à Matronis prædictis seriatim ordinantur; stantes ibidem in modum coronæ coram Pontifice, congruo tamen spatio distantes ab eo. Tunc Pontifex hortatur illas publicè ad amplectendum & servandum sanctæ Virginitatis propositum, & mox interrogat eas palam, & communiter dicens: **Vultis in sanctæ Virginitátis propósito perseveráre?**

Et singulae respondent: **Vólumus.**

Tunc unaquæque sigillatim genuflectit coram eo, & immixtis manibus junctis inter ambas manus Pontificis, Pontifex interrogat quamlibet dicens: **Promittis te Virginitátem perpétuò serváre?**

Respondet illa: **Promitto.**

Et Pontifex dicit: **Deo grátias.**

Illa verò osculatur manus Pontificis, surgitque, & ad suum locum revertitur, & genuflectit. Orantibus autem sic per ordinem expeditis, & ad sua loca reversis, & genuflexis, Pontifex communiter omnes interrogat, dicens:

Vultis benedíci, & consecrári, ac Dómino nostro Jesu Christo, summi Dei Fílio, desponsári?

Respondent omnes: V olumus.

Post hæc Pontifex ante altare super faldistorium procumbit cum mitra, & ministri hinc & inde genuflectunt; Virgines verò post Pontificem super tapetia, in modum coronæ, se prosternunt; & cantores incipiunt & prosequuntur Litanias ut suprà, pag. 25. Et postquam dictum fuerit, & à choro responsum:

U t omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogâmus audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, & vertens se ad Virgines prostratas, tenens baculum pastorem in sinistra, in pristino tono dicit, primò:

U T præsentes ancillas tuas bene + dicere digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

U T præsentes ancillas tuas bene + dicere & sancti + ficare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Quibus dictis, Pontifex redit ad accubitus, cantoribus Litanias, ubi dimiserant, reassumentibus & perficientibus. Quibus finitis, surgunt omnes, & dicitur Hymnus: V eni, Creator Spîritus, &c. ut suprà, pag. 43.

Pontifice, sine mitra ante altare genuflexo, incipiente, & choro illum prosequente usque ad finem: primo versu dicto, Pontifice surgente & usque ad finem ejusdem Hymni sine mitra stante. Hymno dicto, Virgines ad papilionem, seu ad alium locum idoneum proximiorum, ad hoc ordinatum, revertuntur. Pontifex verò coram altari stans, deposita mitra, benedicit Virginum vestes, dicens:

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spîritu tuo.

Oremus.

D Eus, æternorum bonorum fidelissime promissor, certissime persolutor, qui vestimentum salutis & indumentum æternæ jucunditatis tuis fidelibus promisisti: clementiam tuam suppliciter exorâmus, ut hæc indumenta, humilitatem cordis & contemptum mundi significántia, quibus famulæ tuæ sancto visibîliter sunt informandæ proposito, propi-

tius

tius bene + dicas : ut beatae castitatis habitum , quem , te inspirante suscipiunt , te protegente custodiant ; & quas veneranda vestibus promissionis induis temporaliter , beata facias immortalitate vestiri . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia secula seculorum .

R. Amen.

O remus .

Domine Deus , bonarum virtutum dator , & omnium benedictionum largus infusor , te obnixis precibus deprecamur : ut has vestes bene + dicere & sancti + ficare digneris , quas famulae tuae pro indicio cognoscenda religionis induere se volunt ; ut inter reliquas feminas tibi cognoscantur dicatae . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen.

O remus .

Exaudi , omnipotens Deus , preces nostras : & has vestes , quas famulae tuae ad seipsas operiendas exposcunt , uberrimae benedictionis imbre perfunde , sicut perfudisti oram vestimentorum Aaron benedictione unguenti , profluentis a capite in barbam ; & sicut benedixisti vestes omnium religiosorum tibi per omnia placentium , ita eas bene + dicere & sancti + ficare digneris : ac praesta , clementissime Pater , ut supradictis famulabus tuis sint haec vestes salutis protectio , haec cognitio religionis , haec initium sanctitatis , haec contra omnia tela inimici robusta defensio , ut centesimi muneris opulentia , perseverante continentia , ditentur . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Et vestes aqua benedicta aspergit , quae portantur Virginibus ad locum , ad quem divertunt : ubi dimissis quotidianis vestibus , induunt benedictas . Pontifex autem stans , ut supra , benedicit vela Virginum , dicens :

O remus .

Suppliciter te , Domine , rogamus , ut super has vestes ancillarum tuarum capitibus imponendas , bene + dictio tua benigna descendat : & sint haec vestes benedictae , consecratae , immacolatae , & sanctae . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

O re-

Orémus.

Caput ómnium fidélium Deus, & totus córpo-
ris salvátor, hæc operiménta veláminum, quæ
sámulæ tuæ proptertuum tuæque Genitrícis beatíssi-
mæ Vírginis Mariæ amórem suis capítibus sunt impo-
sitúæ, délixtera tua sanctí + fica: & hoc, quod per
illa mysticè datur intélligi, tua semper custódia, cór-
pore páriter & ánimo incontamináto custódiant; ut,
quando ad perpétuam Sanctórum remuneratióem vé-
nerint, cum prudéntibus & ipsæ Virgínibus præpa-
ratæ, te perducénte, ad sempitérnæ felicitátis nú-
ptias introíre mereántur: Qui vivis & regnas Deus,
per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Et vela ipsa aqua benedicta aspergit. Post hæc stans
adhuc, ut suprà, Pontifex benedicit annulos, dicens:

Orémus.

Creátor & conservátor humáni géneris, dator
grátia spirituális, & largítor humánæ salutis: tu,
Dómine, emítte bene + dictiónem tuam super hos án-
nulos; ut quæ eos gestáverint, calésti virtúte muni-
tæ, fidem íntegram fidelitatémque sincéram teneant;
sicut sponsæ Christi virginitátis propósitum custó-
diant, & in castitaté perpétua perseverént. Per Chri-
stum Dóminum nostrum. R. Amen.

Et aqua benedicta eos aspergit. Tum stans adhuc
sine mitra Pontifex, benedicit torques, sive coro-
nas, dicens: Orémus.

Bene + dic, Dómine, ornáménta ista: & præsta,
per invocatióem tui nóminis, ut quæcúmque ea
portáverint, si tibi fidéliter servierint, coronam,
quam illa désignant, in calo percípere mereántur:
Qui in Trinitáte perfécta vivis & regnas Deus, per
ómnia sæcula sæculórum. R. Amen.

Deinde eas aqua benedicta aspergit. His expletis,
Virgines, benedictis vestibus, exceptis velis, indu-
tæ, binæ & binæ feriatim redeunt ad Pontificem,
cantantes Responsorium, ton. 5.

Regnum mundi, & omnem ornátum sæculi con-
témpli propter amórem Dómini nostri Jesu Christi:
* Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem
diléxi. y. Eructávit cor meum verbum bonum: dico
ego ópera mea Regi. * Quem vidi.

Tum

Tum disponuntur à paranympis ante altare genuflexæ coram Pontifice, in modum coronæ, vultibus demissis. Pontifex verò surgit, mitra deposita, & versus ad eas, dicit:

Oremus.

Respice, Dómine, propítius super has fámulas tuas: ut sanctæ Virginitátis propósitum, quod, te inspiránte, suscepérunt, te gubernánte, custódiant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Deinde dicit competenti voce, extensis manibus ante nectus. Præfationem,

Per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, castórum córporum benígnus habitátor, & incorruptárum Deus amátor animárum: qui humánam substántiam, in primis homínibus diabólica fraude vitiátam, ita in Verbo tuo, per quod ómnia facta sunt, réparas, ut eam non solùm ad primæ orígini innocéntiam révoces, sed étiam ad experiéntiam æternórum bonórum, quæ novo in sæculo sunt habénda, perdúcas; & obstrictos adhuc conditione mortálium, jam ad similitúdinem pròvehas Angelórum. Réspice, Dómine, super has fámulas tuas, quæ in manu tua, continéntiæ suæ propósitum collocánte, tibi devotióinem suam offerunt, à quo & ipsæ vota assumpsérunt. Quómodo enim ánimus mortáli carne circúmdatus, legem natúræ, libertátem licéntiæ, vim consuetúdinis, & stímulos ætátis evínceret, nisi tu, Deus, per líberum arbitrium hunc in eis amórem Virginitátis cleménter accénderes, tu hanc cupiditátem in eárum córdibus benígnus áleres, tu fortitúdinem ministráres? Effúsa namque in omnes Gentes grátia tua ex omni natióne, quæ sub cælo est, in
stel-

stellárum innumerábilem númerum, novi Testamén-
ti hærédibus adoptátis, inter céteras virtútes, quas
filiis tuis non ex sanguínibus, neque ex voluntáte car-
nis, sed de Spírítu sancto tuo génitis indidísti, étiam
hoc donum in quasdam mentes de largitátis tuæ fon-
te deflúxit; ut cum honórem nuptiárum nullá inter-
dicta minuíssent, ac super sanctum conjúgium nu-
ptiális benedíctio permanéret, existerent tamen subli-
mióres ánimæ, quæ in viri ac mulieris cópula fa-
stidírent connúbium, concupíscerent Sacraméntum,
nec imitaréntur quod núptiis ágitur, sed dilígerent
quod núptiis prænotátur. Agnóvit auctórem suum
beáta Virgínitás, & æmula integritátis Angélicæ,
illíus thálamo, illíus cubículo se devóvit, qui sic per-
pétuæ Virginitátis est sponsus, quemádmódum per-
pétuæ Virginitátis est filius. Implorántibus ergo auxí-
lium tuum Dómine, & confirmári se bene **+** dicti-
onis tuæ consecratione cupiéntibus, da protectiónis
tuæ munímen & régimen, ne hostis antiquus, qui
excellentióra stúdia subtilióribus infestat insídiis,
ad obscurándam perféctæ continéntiæ palmam, per
áliquam mentis serpat incúriam, & rápiat de pro-
pósito Virgínium, quod étiam móribus decet inesse
nuptiárum. Sit in eis, Dómine, per donum Spíri-
tus tui prudens modéstia, sápiens benignitas, gra-
vis lenitas, casta libértas. In charitáte ferveant, &
nihil extra te dilígant. Laudabíliter vivant, lauda-
ríque non appetant. Te in sanctitáte córporis, te
in ánimæ suæ puritáte gloríficent. Amóre te tímeant;
amóre tibi sérviant. Tu eis sis honor, tu gáudium,
tu volúntas; tu in mœróre solátium; tu in ambi-
guitáte consílium; tu in injúria defénsio; in tri-
bulatióne patiéntia; in paupertáte abundántia; in je-
júnio cibus; in infirmitáte medicína. In te hábeant
ómnia, quem dilígere appetant super ómnia; per te,
quod sunt proféssæ, custódiant. Scrutatóri péctorum
non córpore placitúra, sed mente, tránseant in nu-
merum puellárum sapiéntum, ut cæléstem sponsum,
virtútum accénsis lampádibus, cum óleo præparatió-
nis expéctent, nec turbátæ improvísó Regis advéntu,
sed secúra, cum lúmine, & præcedéntium Virgínium
choro junctæ, jucundánte occúrrant. Et ne exclu-
dántur cum stultis, sed regálem jánuam cum sapién-
tibus

tibus Virgínibus licénte introéant, & in Agni tui perpétuo comitatu probábiles mansúra castitate permáneant. Quátenus centésimi fructus, dono Virginitátis decorári, te donánte, mereántur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quòd à circumstantibus audiat.

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, incipit, schola prosequente, Responsorium ton. 2.

Veni, Elécta mea, & ponam in te thronum meum :

*** Quia concupívit rex spéciem tuam. * Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam. * Quia.**

Incepto Responso, sedet Pontifex cum mitra, & eo finito, surgunt Virgines; & duæ primæ ex eis præsentantur à paranympis Pontifici, coram quo humiliter genua flectunt, & cantantes simul Antiphonam ton. 2.

Ancílla Christi sum, ideò me osténdo servílem habére persónam.

Qua dicta, Pontifex interrogat illas palàm, dicens: Vultis persístere in sancta Virginitáte, quam professæ estis?

Et illæ simul respondent: Vólumus.

Tum Pontifex imponit velum super caput cujuslibet, quod dependeat super scapulas, & super pectus, & usque ad oculos singulis, dicens:

Accipe velámen sacrum, quo cognoscáris mundum contempsísse, & te Christo Jesu veráciter humilitérque, toto cordis annísu, sponsam perpetuáliter subdidísse, qui te ab omni malo deféndat, & ad vitam perdúcat ætérnam.

R. Amen.

Ambabus velatis, ambæ simul genuflexæ, ut erant, cantant hanc Antiphonam ton. 7.

Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam.

Quo factó, reducuntur à Matronis prædictis ad loca ordinis sui, ubi prius erant, & aliæ duæ, quæ post illas in ordine sequuntur, præsentantur Pontifici, coram quo similimodo genua flectunt, cantant, & velan-

lantur, ut primæ. Omnibus autem sic velatis, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans versus ad illas, dicit: *Ÿ. Dóminus vobiscum.*

R. Et cum spíritu tuo. Oremus.

FAmulas tuas, Domine, tuæ custódia múniat pietátis: ut virginitátis sanctæ propósitum, quod te inspiránte suscepérunt, te protegéntē illæsum custódiant: Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
R. Amen.

Tum Pontifex accepta mitra, vocat Virgines, incipiens Antiphonam, schola prosequente ton. 7.

Desponsári, dilécta, veni, hiems tránsiit, turtur canit, vineæ floréntes rédolent.

Qua incoepta, sedet Pontifex cum mitra; & ea finita, illæ, quæ primæ venerant ad recipiendum velum, præsentantur Pontifici à Matronis prædictis, eo modo & ordine, sicut prius. Tunc Pontifex accipiens anulum cum dextera sua, & dexteram manum Virginis cum sinistra manu sua, & mittens anulum ipsum digito annulari dexteræ manus Virginis, desponsat illas Jesu Christo, dicens singulis:

Despónso te Jesu Christo, Fílio summi Patris, qui te illæsam custódiat. Accipe ergo ánnulum fidei, signáculum Spíritus sancti, ut sponsa Dei vocéris; & si ei fidéliter servieris, in perpétuum coronéris: In nómine Pa *✠* tris, & Fi *✠* lii, & Spí *✠* ritus *✠* sancti.

R. Amen.

Quo facto, ambæ simul genuflexæ, decantant Antiphonam ton. 7.

Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviant, cujus pulchritúdinem sol & luna mirántur.

Qua cantata, reducuntur à Matronis prædictis ad loca sua; & aliæ duæ, quæ illas sequuntur in ordine, præsentantur Pontifici, coram quo genuflectunt, cantant, & desponsantur, modo præmisso. Omnibus ergo sic seriatim desponsatis, & ad loca sua reductis, omnes genuflexæ simul levant in altum, & ostendunt dexteram manum, cantantes hanc Antiphonam ton. 7.

Annulo suo subarrhávít me Dóminus meus Jesus Christus, & tamquam sponsam decorávit me coróná.

De-

Deinde Pontifex cum mitra surgit, & stans versus ad illas, dicit:

Bene + dicat vos cōditor cæli & terræ, Deus Pater omnipotens, qui vos eligere dignatus est ad beatæ Mariæ matris Dōmini nostri Jesu Christi consōrtium: ut integram & immaculatam Virginitatem, quam professæ estis, coram Deo & Angelis ejus conservetis, propōsitum teneatis, castitatem diligatis, patiētiā custodiatis, ut coronam virginitatis accipere mereāmini. Per eūdem Christum Dōminum nostrum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex cum mitra stans, iterū vocat illas in cantu, inchoans, schola prosequente, hanc Antiphonam ton. 7.

Veni sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dōminus præparavit in ætēnum.

Incoepta Antiphona, sedet Pontifex cum mitra; & ea finita præsentantur ei à paranympis duæ primæ Virgines, ut prius, coram eo genuflexæ. Ipse autem torquem sive coronam accipiens, imponit capiti cujuslibet Virginis, seriatim singulis dicens:

Accipe coronam Virginālis excellētiæ: ut sicut per manus nostras coronāris in terris, ita à Christo glōria & honore coronāri mereāris in cælis. Per eūdem Christum Dōminum nostrum.

R. Amen.

Et mox ambæ simul decantant hanc Antiphonam ton. 7.

Induit me Dōminus cyclade auro texta, & immēsis monilibus ornāvit me.

Qua cantata, reducuntur à Matronis prædictis ad loca sua, & aliæ præsentantur, quæ simili modo genuflectunt, cantant, & coronantur. Omnibus coronatis, & ad loca sua reductis & stantibus, Pontifex, deposita mitra, surgit, & stans versus ad illas, dicit:

Y. Dōminus vobiscum.

R. Et cum spīritu tuo.

O rēmus.

DA, quæsumus omnipotens Deus, ut hæc famulæ tuæ, quæ pro spe retributiōnis æternæ tibi Dōmino Deo desiderant consecrari, plena fide animoque in sancto propōsito permāneant. Tribue eis, Dōmine,

mine, humilitatem, castitatem, obedientiam, charitatem, & omnium bonorum operum quantitatem, ut ad meritum æternæ gloriæ possint pervenire. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde omnibus simul genua neclentibus, Pontifex stans, ut prius, sine mitra, dicit hanc Orationem:

Oremus.

TE invocamus, Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, super has famulas tuas, quæ tibi voverunt pura mente mundoque corde servire: ut eas sociare digneris inter illos centum quadraginta quatuor millia, qui Virgines permanserunt, & se cum mulieribus non coinquinaverunt, in quorum ore dolus non est inventus: ita & has famulas tuas facias permanere immaculatas usque in finem. Per immaculatum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Qua finita, Virgines surgentes, simul cantant Antiphonam ton. 1.

Eccce quod concupivi, jam video; quod speravi, jam teneo: illi sum juncta in cælis, quem in terris posita, tota devotione dilexi.

Post hæc Pontifex, junctis ante pectus manibus, dicit super illas stantes, humiliter inclinatas, Benedictionem.

DEus plasmator corporum, afflator animarum, qui nullam spernis ætatem, nullum sexum reprobas, nullam conditionem gratia tua ducis indignam, sed omnium æqualis creator es & redemptor: tu has famulas tuas, quas ex omni numero gregis; ut bonus pastor, ad conservandam coronam perpætuæ Virginitatis & castimoniam animæ eligere dignatus es, tuæ protectionis scuto circumtege, & ad omne opus virtutis & gloriæ, magistrante sapientia, præpara; ut vincentes carnis illécebras, & illicita connubia recusantes, insolubilem Filii tui Domini nostri Jesu Christi copulam mereantur. His petimus, Domine, armas suggeras, non carnalia, sed spiritus virtute potentia, ut, te muniēte earum sensus & membra, in earum corporibus & animabus non possit

possit dominari peccatum; ac sub tua gratia vivere cupientibus, nihil sibi defensor malorum, & inimicus bonorum de his vasis nomini tuo consecratis praevalcat vindicare. Omnem etiam nocivum calorem imber gratiae tuae caelestis extinguat, lumen vero perpetuae castitatis accendat; facies pudica scandalis non pateat, neque incautis occasionem tribuat negligentia delinquendi. Sitque in eis casta Virginitas: sint ornatae pariter & armatae fide integra, spe certa, charitate sincera; ut, preparato animo ad continentiam, virtus tanta praestetur, quae superet diaboli universa figmenta: & contemnendo praesentia, futura sectentur: jejunia epulis carnalibus praeferrant: lectiones sacras & orationes conviviiis & potationibus anteponant: ut orationibus pastae, & eruditionibus explatae, illuminatae vigiliis, opus gratiae virginalis exerceant. His igitur virtutum armis has tuas famulas interius exteriusque communiens, praesta, inoffensum cursum Virginitatis implere. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, stans dicit sequentem benedictionem super illas genuflexas:

Benedicat vos Deus Pa *✠* ter, & Fi *✠* lius, & Spiritus *✠* sanctus omni benedictione spiritali: ut manentes semper incorruptae, inviolatae, & immaculatae, sub vestimento sanctae Mariae matris Domini nostri Jesu Christi, requiescat super vos Spiritus septiformis gratiae, spiritus sapientiae & intellectus, spiritus consilii & fortitudinis, spiritus scientiae & pietatis; & repleat vos spiritus timoris Domini, fragiles solidet, invalidasque confirmet, pietate allevet, & mentes regat, vias dirigat, cogitationes sanctas instituat, actus probet, opera perficiat, charitate aedificet, sapientia illuminet, castitate muniat, scientia instruat, fide firmet, in virtute multiplicet, in sanctitate sublimet, ad patientiam praeparet, ad obedientiam subdat, sobrias protegat, & pudicas in infirmitate visitet, in dolore relevet, in tentatione custodiat, in prosperitate temperet, in iracundia mitiget, in iniquitate emundet, infundat gratiam, remittat offensam, tribuat disciplinam. Ut his & similibus virtutibus fultae, & sanctis operibus illustratae, illa semper studeatis agere, quae digna fiant remunera-

neratione. Illum habeatis testem, quem habitura estis iudicem; & vos aptetis, ut praefulgentem gestetis in manu lampadem: intratura sponsi thalamum, occurratis cum gaudio, & nihil in vobis repériat foetidum, nihil sordidum, nihil occultum, nihil corruptum, nihil inhonestum, sed niveas & candidas animas, corporaque lucida atque splendida; ut cum ille dies tremendus remunerationis iustorum, retributionisque malorum advenerit, non invéniat in vobis ultrix flamma quod urat, sed divina pietas quod coronet; quas jam in hoc saeculo conversatio religiosa mundavit, ut ad tribunal aeterni Regis ascensura, celsaque palatia, cum iisdem mereamini habere protectionem, qui sequuntur Agnum, & cantant canticum novum sine cessatione, illic perceptura praeium post laborem, semperque maneatis in viventium regione. Atque ipse benedicat vos de caelis, qui per Crucis passionem humanum genus est dignatus venire in terris redimere, Jesus Christus Dominus noster: Qui cum aeterno Patre & Spiritu sancto in unitate perfecta vivit & regnat Deus, in saecula saeculorum.

& Amen.

Deinde Pontifex, sedens cum mitra, publica voce anathema ponit, ne quis eas à divino servitio, quae vexillo castitatis subiectae sunt, abducat, nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant, in hanc formam:

Auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, firmiter & sub interminatione anathematis inhibemus, ne quis praesentes Virgines seu sanctimoniales à divino servitio, cui sub vexillo castitatis subiectae sunt, abducat, nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, maledictus sit in domo & extra domum, maledictus in civitate & in agro, maledictus vigilando & dormiendo, maledictus manducando & bibendo, maledictus ambulando & sedendo. maledicta sint caro ejus & ossa, à planta pedis usque ad verticem non habeat sanitatem. Veniat super illum maledictio hominis. quam per Moysen in lege filiis iniquitatis Dominus permisit. Deleatur nomen ejus

Pontif. Rom.

G

de

de libro viventium, & cum iustis non scribatur. Fiat pars & hereditas ejus cum Cain fratricida, cum Dathan & Abiron, cum Anania & Saphira, cum Simone mago & Juda proditore, & cum eis, qui dixerunt Deo: Recede a nobis, semitam viarum tuarum nolumus. Pereat in die iudicii, devoret eum ignis perpetuus cum diabolo & angelis ejus, nisi restituerit, & ad emendationem venerit. Fiat, Fiat.

Tum dicitur, Allelúja, sive ultimus versus Tractus vel Sequentiæ, & cetera usque ad Offertorium inclusive, Virginibus in ordine suo manentibus.

Offertorio dicto, singulæ Virgines consecratæ, velatis capitibus, ad manus Pontificis, in baldachio ante medium altaris cum mitra sedentis, offerunt, coram eo genuflexæ, quælibet candellam accensam.

Interim parantur pro eis tot Hostiæ consecrandæ, quot sunt ipsæ numero. Facta oblatione, Pontifex cum mitra sedens lavat manus; deinde, deposita mitra, surgit, & profequitur Missam, more consueto.

Secreta.

O Blatis hostiis, quæsumus Domine, presentibus famulabus tuis perseverantiam perpetuæ Virginitatis accommoda: ut apertis januis, summi Regis adventu, regnum cæleste cum lætitia mereantur intrare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Postquam Pontifex se de Corpore & Sanguine communicaverit, tum accedunt ad supremum gradum altaris Virgines ipsæ binæ & binæ, & ibidem genuflectunt: Pontifex verò singulas communicat, & omnibus communicatis ipsæ Virgines ante altare, ut in Missa fuerunt genuflexæ, simul cantant Antiphonam ton. 1.

Mel & lac ex ejus ore suscepisti, & sanguis ejus ornavit genas meas.

Interim Pontifex ablutionem sumit: tum, accepta mitra, stans lavat manus, deinde perficit Missam.

Postcommunio.

Deus, qui habitaculum tuum in corde pudico fundasti: respice super has famulas tuas, &

quæ

quæ castigationibus assidue postulant, tua consolatione percipiant . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum . *R.* Amen .

Missa finita, Pontifex dat benedictionem solemnem.

Et, quia in nonnullis Monasteriis est consuetudo, quod, loco Diaconatus, Virginibus consecratis datur facultas incipiendi Horas Canonicas, & legendi Officium in Ecclesia; Pontifex stans ante altare sine mitra, Virginibus consecratis coram eo genuflexis, dicit:

Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, & super has famulas tuas spiritum tuum bene + dictionis emitte : ut celesti munere ditata, & tue maiestatis gratiam possint acquirere, & bene vivendis aliis exemplum præbere . Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, & tradit Breviarium illis, ambabus manibus ipsum tangentibus, dicens:

Accepit librum, ut incipiatis Horas canonicas, & legatis Officium in Ecclesia . In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + Sancti . *R.* Amen .

Surgit Pontifex, mitra deposita, & conversus ad altare incipit Hymnum, Te Deum laudamus, quem chorus prosequitur usque ad finem, ut supra, pag. 70. & eo finito, duæ ex choro dicunt:

Y. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Respondet chorus:

A templo sancto tuo, quod est in Ierusalem .

Et Pontifex stans in cornu Epistolæ altaris, conversus ad altare, ex libro ibidem super altari posito, dicit:

Actiões nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando proséquere : ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te coepta finiatur . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Post hæc Virgines consecratæ revertuntur ad portam Monasterii, ubi Pontifex eas coram se genuflexas præsentat Abbatisæ similiter genuflexæ, dicens:

Vide, quómodo istas consecratas Deo serves, & repræséntes immaculatas; redditúra pro eis ratiónem, ante tribúnal sponsi eárum, ventúri júdicis.

Tum Pontifex redit ad Ecclesiám, dicens:

Dóminus vobíscum.

Inítium sancti Evangélíi secúndum Joánnem.

In princípío, &c.

Et sacris vestibus depositis, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE & Coronatione Regis.

Cum Rex est Coronandus, Episcopi regni ad civitatem, ubi Coronatio fieri debet conyocantur. Rex triduanum jejunium devotè peragit per hebdomadam præcedentem, videlicet quarta, & sexta feria, & sabbato. Dominica verò proxima sequenti coronatur, qua ipse Rex se ad Communionem parat. Ecclesia verò ipsa Metropolitana, five Cathedralis; ubi solemnitas celebrabitur, paretur & ornetur, quo meliùs fieri poterit. Ad altare majus parantur ea, quæ consueta sunt parari, Pontifice celebrante, & credentia juxta altare cum rebus opportunis. Super altare ponitur gladius, corona, & sceptrum Regi danda, & oleum Catechumenorum, bombyx ad lingendum & extergendum brachium Regis, & inter scapulas post unctionem, fascia ad ligandum bombycem in brachio. Paratur in Ecclesia in loco competenti thalamus, five suggestum pro Rege, in quo sit regalis sedes ornata, & thalamus ipse sit ornatus pannis sericeis & aulæis. Sed advertendum est, quòd altitudo thalami non sit major quàm gradus supremus altaris. Paratur etiam in loco convenienti tentorium, five papilio, sub quo Rex vestes regales, pro regni consuetudine, quæ ibidem pro eo parantur, suo tempore recipit. Et si Regina etiam simul est coronanda, paratur pro ea alius thalamus,

non

non longè à regio, sed illo aliquantulum humilior;
& ita sunt situandi thalami, ut inde possint videri
altare, & Pontifex celebrans. Parantur etiam ante
altare hinc & inde sedes, pro numero Episcoporum
Coronationi interessentium.

Die autem Dominica, qua Rex benedicendus &
coronandus est, omnes Episcopi conveniunt manè
in Ecclesia, in qua hoc fieri debet; & Metropolita-
nus, sive Pontifex, ad quem spectat, parat se
solemniter cum ministris, Missam celebraturus, pa-
ramentis temporis convenientibus. Episcopi verò
induuntur supra rochetum (vel supra superpelli-
ceum, si sint Religiosi) amictu, stola, pluviali al-
bo, & mitra simplici. Quibus omnibus paratis,
Metropolitanus in faldistorio ante medium altaris
posito sedet cum mitra, & Episcopi parati hinc &
inde super sedibus pro eis paratis, quasi in mo-
dum coronæ sedentes, sibi assistunt. Interim Rex,
vestibus militaribus indutus, cum suis Prælati-
bus domesticis non paratis, ac Baronibus, Nobilibus, &
aliis venit ad Ecclesiam: & cum fuerit prope pres-
byterium, duo priores Episcopi ex paratis veniunt
ei obviam, & cum mitris capita illi aliquantulum
inclinantes, ipsum inter se medium, bireto deposi-
to, usque ante Metropolitanum deducunt, cui Rex
caput inclinans, humilem reverentiam exhibet;
qua facta, prior Episcoporum deducentium stans,
detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit
intelligibili voce:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ec-
clēsia Catholica, ut præsentem egregium mi-
litem ad dignitatem Régiam sublevetis.

Interrogat Metropolitanus:

Scitis illum esse dignum, & utilem ad hanc digni-
tatem?

Ille respondet:

Et novimus, & credimus eum esse dignum, & úti-
lem Ecclēsiæ Dei, & ad régimen hujus Regni.

Metropolitanus dicit:

Deo grátias.

Tunc sedet Rex medius inter duos Episcopos de-
ducentes, congruenti spatio à Metropolitanis, ita
ut illi faciem vertat, ipsi etiam deducentes Epi-

scopi, senior ad dexteram, alius ad sinistram Regis se collocant, ita ut & ipsi ad alterutrum facies vertant. Quibus sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandum Regem admonet, dicens:

Cum hodie per manus nostras, optime Princeps, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem & Regni insignia sis suscepturus; benè est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Régiam hodie suscipis dignitatem, & regèndi fideles populos tibi commissos curam sumis. Præclarum sanè inter mortales locum, sed discriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verùm, si consideraveris, quod omnis potestas à Dómino Deo est, per quem Reges regnant, & legum conditores justa decernunt; tu quoque de Grege tibi commissio ipsi Deo rationem es redditurus. Primùm, pietatem servabis, Dóminum Deum tuum tota mente ac puro corde coles, Christiánam religionem ac fidem Cathólicam, quam ab incunábulis professus es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes. Ecclesiárum Prælátis, ac réliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiásticam libertatem non conculcabis. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcussè administrabis, bonis præmia, nóxiis debitas poenas retribuendo. Víduas, pupillos, páuperes, ac débiles, ab omni oppressiõne defendes. Omnibus te adeuntibus benignum, mansuetum, atque affabilem, pro Régia tua dignitate, te præbebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare, præmiúmque benefactorum tuorum, non in terris, sed in cælo expectare videaris: Quod ipse præstare dignetur, qui vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

R. Amen.

Rex Electus accedit ad Metropolitanum, & coram eo, detecto capite, genuflexus, facit hanc professionem, dicens:

Ego *N.* Deo annuente, futurus Rex *N.* profiteor & promitto coram Deo & Angelis ejus,
dein-

deinceps legem, justitiam & pacem Ecclesiæ Dei, populoque mihi subiecto, pro posse & nosse, facere ac servare, salvo condigno misericordiæ Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius poterò invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei condignum & canonicum honorem exhibere; atque ea, quæ ab Imperatoribus & Régibus Ecclesiis collata & reddita sunt, inviolabiliter observare. Abbâtibus, Comitibus, & vassallis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum, præstare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Postea Rex electus Metropolitanæ manum reverenter osculatur.

His expeditis, illo genuflexo manente, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, & stans versus ad ipsum Coronandum, dicit comperenti voce sequentem Orationem, quam etiam dicunt omnes Pontifices parati, similiter sine mitris stantes: dicunt etiam omnia alia Benedictionem & Coronationem ipsam concernentia, voce submissa, Metropolitanum tamen in omnibus observantes & imitantes.

O remus

Omnipotens sempiternæ Deus, Creator omnium, Imperator Angelorum, Rex regum, & Dominus dominantium, qui Abraham fidèlem servum tuum de hostibus triumphare fecisti, Moysi & Josue populo tuo prælatis multiplicem victoriam tribuisti, humilèmq; David puerum tuum regni fastigio sublimasti, & Salomonem sapientiæ pacisque ineffabili munere ditasti: respice, quæsumus Domine, ad preces humilitatis nostræ; & super hunc famulum tuum **N.** quem supplici devotione in Regem eligimus, bene + dictionum tuarum dona multiplica, eumque dexteræ tuæ potentia semper & ubique circumda; quatenus prædicti Abraham fidelitate firmatus, Moysi mansuetudine fretus, Josue fortitudine munitus, David humilitate exaltatus, Salomonis sapientiâ decoratus, tibi in omnibus compláceat, &

per trāmitem iustitiæ inoffenso gressu semper incēdat, tuæ quoque protectionis gālea munitus, & scuto insuperābili iūgiter protēctus, armisque cælestibus circūdatus, optābilis de hōstibus sanctæ Crucis Christi victoriæ triūmphum feliciter cāpiat, terrōremque suæ potētiæ illis inferat, & pacem tibi militāntibus latānter repōrtet. Per Christum Dōminum nostrum, qui virtūte sanctæ Crucis tārtara destrūxit, regnōque diaboli superāto, ad cælos victor ascēdit, in quo potēstas omnis, regnūque consistit victōria, qui est glōria humīlium, & vita salūsque populōrum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spīritus sancti Deus, per ōmnia sæcula sæculōrum.

R. Amen.

Post hæc Metropolitanus cum mitra procumbit supra faldistorium. Rex verò ad ejus sinistram in terram se prosternit, aliis Prælati paratis ante sedes suas similiter procumbentibus. Tunc cantores incipiunt & prosequuntur Litanias, ut suprā, pag. 25. choro respondente. Cum dictum fuerit, Ut ōmnibus fidēlibus, &c.

R. Te rogāmus audi nos.

Metropolitanus surgit, & accepto baculo pastorali in sinistram manum, super electum Regem prostratum, dicit:

Ut hunc electum in Regem coronāndum bene + dicere dignēris. *R.* Te rogāmus audi nos.

Secundò dicit:

Ut hunc electum in Regem coronāndum bene + dicere & conse + crare dignēris.

R. Te rogāmus audi nos.

Producendo semper super eum signum Crucis. Idem dicunt, & faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitus, cantoribus resumentibus & perficientibus Litanias. Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, illo prostrato, atque Episcopis deposita mitra genuflexis manentibus, versus ad Coronandum, dicit: Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum Dōmine.

R. Deus

R. Deus meus sperantem in te.

V. Esto ei Dómine turris fortitudinis.

R. A fácie inimíci.

V. Nihil proficiat inimícus in eo.

R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

V. Dómine exáudi oratiónem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Oremus.

Præstende, Dómine, huic fámuló tuo dexteram
cæléstis auxilií : ut te toto corde perquirat, &
quæ dignè póstulat, cónsequi mereátur.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirádo
præveni, & adjuvádo proséquere : ut cuncta
nostra orátio & operátio à te semper incípiat, &
per te coepta finiátur. Per Christum Dóminum no-
strum. **R.** Amen.

Post hæc Metropolitanus sedet, accipit mitram,
& electus Rex coram eo genuflectit ; & circum-
stantibus Prælatís paratís, cum suis mitris, in mo-
dum coronæ, Metropolitanus intingit pollicem dex-
teræ manus in oleum Cathecumenorum, & inun-
git in modum Crucis illius brachium dexterum,
inter juncturam manus, & juncturam cubiti, at-
que inter scapulas, dicens hanc Orationem :

Deus, Dei Fílius, Jesus Christus Dóminus no-
ster, qui à Patre óleo exultatiónis unctus est
præ participibus suis, ipse per præsentem sanctæ
unctiόnis infusiόnem Spírítus Parácliti super caput
tuum bene ✠ dictiόnem infúndat, eamdémque us-
que ad interiόra cordis tui penetráre fáciat : quã-
tenus hoc visíbili & tractábili óleo, dona invisí-
bília percípere, & temporáli regno justis modera-
tiόnibus perácto, æternáliter cum eo regnáre me-
reáris, qui solus sine peccáto Rex regum vivit &
gloriátur cum Deo Patre in unitáte Spírítus sancti
Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Oremus.

Omnípotens sempitérne Deus, qui Házael super
Syriam, & Jehu super Israel per Elíam, David
quoque & Saúlem per Samuēlem Prophétam in Re-

ges inungi fecisti: tribue, quæsumus, manibus nostris opem tuæ benedictionis, & huic famulo tuo N. quem hodie, licet indigni, in Regem sacra unctione delinimus, dignam delibutionis hujus efficaciam & virtutem concede: constitue Domine principatum super humerum ejus, ut sit fortis, justus, fidelis, providus, & indefessus regni hujus & populi tui gubernator, infidelium expugnator, justitiæ cultor, meritorum & demeritorum remunerator, Ecclesiæ tuæ sanctæ & fidei Christiænæ defensor, ad decus & laudem tui nominis gloriosi. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Quo facto, Metropolitanus mica panis abstergit pollicem, & lavat manus, surgit cum mitra, descendit ante altare; ubi, deposita mitra, stans, cum suis ministris facit Confessionem. Rex vero electus ad partem se retrahit, & genuflexus cum suis Prælatiis domesticis idem facit. Similiter & Episcopi parati sine mitris stantes, bini & bini Confessionem dicunt. Finita Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, & procedit in Missa more solito usque ad Allelujā, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè, Prælati parati juxta suas sedes stantibus, vel sedentibus, prout tempus requirit. Interim schola inchoat Introitum & prosequitur in Missa; & Rex à suis ducitur in Sacristiam, vel sub papilione ab hoc parato, ubi inter scapulas & brachium inunctum bombyce benè abstergitur, & induitur regalibus indumentis, ex more regni. Paratus itaque Rex & ornatus, procedit cum suis Prælatiis, Baronibus, & aliis ad eminentem & ornatum thalamum, in Ecclesia sibi præparatum, & ibi super aliquo faldistorio ornato genuflexus incumbens, audit Missam, quam Prælati sui non parati circumstantes etiam genuflexi legunt usque ad Allelujā, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ exclusivè. Missa dicitur de die, & cum Oratione diei dicitur pro ipso electo Rege, sub uno Per Dominum, hæc Oratio.

Quæsumus omnipotens Deus, ut famulus tuus
N. Rex noster, qui tua miseratione suscepit re-
 gni

gni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa: quibus decenter ornatus, & vitiōrum monstra devitare, & ad te qui via, veritas, & vita es, gloriōsus valeat pervenire. Per Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spīritus sancti Deus, per omnia secula seculōrum.

R. Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare cum mitra in faldistorio, & Rex à suis associatus medius inter priores Prælatos paratos ad Metropolitanum reducitur; cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc Metropolitanus accipit gladium, quem unus ministrorum sibi porrigit de altari, & illum evaginatum tradit in manus Regis, dicens:

Accipe gladium de altari sumptum per nostras manus, licet indignas, vice tamen & auctoritate sanctorum Apostolorum consecratus, tibi regaliter concessum, nostræque bene + dictionis officio in defensionem sanctæ Dei Ecclesiæ divinitus ordinatum; & memor esto ejus, de quo Psalmista prophetavit dicens: Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; ut in hoc per eundem vim æquitatis exerceas, molem iniquitatis potenter destruas, & sanctam Dei Ecclesiam ejusque fideles propugnes ac protegas; nec minus sub fide falsos, quam Christiāni nominis hostes execreris ac dispergas, viduas & pupillos clementer adjuves ac defendas, desolata restaures, restaurata conserves, ulciscaris injūsta, confirmes benè disposita; quatenus hæc agendo, virtutum triumpho gloriōsus, justitiæque cultor egregius, cum mundi Salvatore sine fine regnare merearis. Qui cum Deo Patre & Spīritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia secula seculōrum. R. Amen.

His expeditis, ensis a ministris in vaginam reponitur, & Metropolitanus accingit ense Regem, dicens:

Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; & attende, quod Sancti non in gladio, sed per fidem vicerunt regna.

Et mox Rex accinctus surgit, & eximit ensē de

vagina, illumque viriliter vibrat; deinde super brachium sinistrum tergit, & in vaginam reponit; ac iterum coram Metropolitano genuflectit. Tunc ei Corona imponitur, quam omnes Prælati parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitano illam regente, capiti illius imponente, ac dicente:

Accipe coronam regni, quæ, licet ab indignis, Episcoporum tamen manibus capiti tuo imponitur: In nomine Pa- tris, & Fi- lii, & Sp- ritus- sancti; quam sanctitatis gloriam, & honorem, & opus fortitudinis significare intelligas, & per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut sicut nos in interioribus pastores rectoresque animarum intelligimur, ita & tu in exterioribus verus Dei cultor, strenuusque contra omnes adversitates Ecclesiæ Christi defensor assistas, regnique tibi à Deo dati, & per officium nostræ benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi utilis executor, proficiusque regnator semper appareas, ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornatus, & præmio sempiternæ felicitatis coronatus cum Redemptore ac Salvatore nostro Jesu Christo, cujus nomen vicemque gestare crederis, sine fine gloriéris: Qui vivit & Imperat Deus cum Patre & Spiritu sancto in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Postea Metropolitanus dat ei adhuc genuflexo sceptrum, dicens:

Accipe virgam virtutis ac veritatis, qua intelligas te obnoxium mulcere pios, terrere reprobos, errantes viam docere, lapsis manum porrigere, disperdere superbos, & relevare humiles; & aperiat tibi ostium Jesus Christus Dominus noster, qui de semetipso ait, Ego sum ostium, per me, si quis introierit, salvabitur; qui est clavis David, & sceptrum domus Israel; qui aperit, & nemo claudit; claudit, & nemo aperit. Sitque tibi ductor, qui educit vinctum de domo carceris, sedentem in tenebris & umbra mortis; & in omnibus sequi merearis eum, de quo David Propheta cecinit, Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: virga directionis,

virga regni tui; & imitādo ipsum, dñligas justitiam, & odio háb eas iniquitatem, quia propterea unxit te Deus, Deus tuus, ad exemplum illius, quem ante sæcula ún xerat oleo exultationis, præ participibus suis, Jesum Christum Dñm nostrum: Qui cum eo vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tunc Regi surgenti discinditur ensis, & in vagina datur alicui, qui eum ante Regem immediatè portat. Et Metropolitanus cum aliis Prælatiis paratis deducit Regem, sceptrum in manu & Coronam in capite ferentem, medium inter se à dextris, & digniorem Prælatus paratum à sinistris Regis, incedentem ad solium supra thalamum; &, adjuvante eum digniore Prælato prædicto, inthronizat Regem in solio, dicens:

STa, & rétime amodò locum tibi à Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, & per præsentem traditionem nostram, omnium scilicet Episcoporum, ceterorumque Dei servorum: & quantò Clerum sacris altaribus propinquiorem perspicis, tantò ei potiorem in locis congruis honorem impendere memineris; quatenus mediator Dei & hominum, te mediatores Cleri & plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, stans versus ad altare inchoat, schola prosequente, Hymnum: Te Deum laudamus, ut suprà, pag. 70.

Qui totus dicitur: quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Regis, ibi continuo manens usque ad finem Hymni; & eo finito, Metropolitanus stans ut prius ad dexteram Regis, sine mitra, dicit super illum:

Y. Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua.

R. Justitia & judicium præparatio fedis tuæ.

Y. Dómine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Y. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui victrices Móysi manus in oratione firmasti, qui quamvis ætate languésceret, infatigatus

fatigabili sanctitate pugnabat; ut dum Amalec iniquus vincitur, dum profanus nationum populus subjugatur, exterminatis alienigenis, hereditati tuæ possessio copiosa serviret, opus manuum tuarum pia nostræ orationis exauditione confirma: habemus & nos apud te, sancte Pater, Dominum Salvatorem, qui pro nobis manus suas extendit in cruce, per quem etiam precamur, Altissime, ut, tua potentia suffragante, universorum hostium frangatur impietas, populusque tuus, cessante formidine, te solum timere condiscat. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Oremus.

DEus inenarrabilis auctor mundi, conditor generis humani, confirmator regni, qui ex utero fidelis amici tui Patriarchæ nostri Abrahamæ præelegisti Regem sæculis profuturum, tu præsentem insignem Regem hunc cum exercitu suo, per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis, & omnium Sanctorum, uberi bene + dictione locupleta, & in solium regni firma stabilitate connecte: visita eum, sicut visitasti Moysen in rubo, Josue in prælio, Gedeonem in agro, Samuelem in templo, & illa eum fiderea bene + dictione ac sapientiæ tuæ rore perfunde, quam beatus David in psalterio & Salomon filius ejus, te remunerante, percipit de cælo. Sis ei contra acies inimicorum lorica, in adversis galea, in prosperis sapientia, in protectione clypeus sempiternus. Et præsta, ut Gentes illi teneant fidem, Proceres sui habeant pacem, diligant charitatem, abstineant se a cupiditate, loquantur justitiam, custodiant veritatem; & ita populus iste sub ejus imperio pullulet, coælitus benedictione æternitatis, ut semper tripudiantes maneant in pace, ac victores: Quod ipse præstare dignetur, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Prælati paratis redit ad sedem suam, vel faldistorium, prope altare, & (nisi sit coronanda Regina) dicitur Allelujâ, sive ultimus versus Tractus vel Sequentiæ, Evangelium, & alia usque ad Offertorium, inclusive. Quo dicto,

dicto, Metropolitanus residet in sedistorio suo ante medium altaris cum mitra, & Rex à suis Prælatiſ & Baronibus associatus venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexus, detecto capite, offert ei aurum, quantum sibi placet, & manum Metropolitanæ recipientis osculatur.

Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgensque accedit ad altare, & prosequitur Missam usque ad Communionem. Cum Secreta diei dicitur pro Rege, sub uno Per Dñm nostrum.

Secreta.

M Unera, quæsumus Dñme, oblata sanctifica : ut & nobis unigeniti tui Corpus & Sanguis fiant, & Regi nostro ad obtinendam animæ corporisque salutem, & ad peragendum injunctum officium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eundem Dñm nostrum Jesum Christum Fñlium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spñritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Pax datur Regi per primum ex Prælatiſ paratis, cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se de Corpore & Sanguine, quem totum sumere debet, communicaverit, Rex, detecto capite, de thalamo suo accedit ad altare, coram quo, in supremo gradu genuflectit, & Metropolitanus conversus ad Regem, ipsum communicat, Rex, priusquam communionemumat, osculatur manum dexteram Metropolitanæ, & sumpta communionem, ex calice de manu Metropolitanæ se purificat, & purificatus ad thalamum suum revertitur. Metropolitanus verò ablutionem sumit, & accepta mitra, lavat manus, & perficit Missam.

Cum Postcommunionem diei dicitur pro Rege, sub uno Per Dñm.

Postcommunio.

H Æc, Dñme, oblatio salutaris famulum tuum. Regem nostrum ab omnibus tueatur adversis : quatenus Ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, & post istius temporis decursum ad æternam perveniat hereditatem. Per Dñm nostrum Jesum Christum Fñlium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spñritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem, ut supra; qua data, singuli ad sua revertuntur.

DE BENEDICTIONE

De Coronatione Reginae.

SI verò tunc Regina benedicenda sit & Coronanda, quàm primùm, ipso Rege inthronizato, & orationibus expletis, Metropolitanus cum Prælati paratis ad altare reversus in faldistorio sedet. Rex de folio suo surgens, cum comitiva sua, Coronam in capite, & sceptrum in manu gestans, ante altare ad Metropolitanum proficiscitur, & facta ei reverentia, stans, detecto capite, petit Reginam benedici & coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem nostram, Nobis à Deo conjunctam, benedicere, & coròna Reginali decorare dignèmini, ad laudem & glòriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad solium suum revertitur.

Tunc Regina, quæ in aliquo loco ad partem in Ecclesia à principio steterat, à duobus Episcopis paratis, non his, qui Regem deduxerunt, sed primis post eos, crine soluto, & capite velato, in vestibus suis communibus ad Metropolitanum ante altare deducitur; & facta Metropolitanò reverentia, coram illo genuflectit, & ejus manum osculatur.

Tunc surgit Metropolitanus cum mitra, & in faldistorio procumbit. Regina verò ad ejus sinistram in terram se prosternit, & inchoantur ac perficiuntur Litanie, ut supra, pag. 25. quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, & stans versus ad illam ante se genuflexam, dicit sequentem Orationem intelligibili voce: quam etiam, & alia sequentia astantes Prælati parati submissa voce dicunt:

Orémus.

OMnipotens sempitèrne Deus, hanc famulam tuam **N.** cælèsti bene + dictione sanctifica, quam in adiutorium regni Reginam elìgimus: tua ubique sapientia eam doceat & confortet, atque Ecclesia tua fidèlem famulam semper agnòscat. Per eundem

dem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus.

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit :

Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere : Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, honorum cunctórum auctor ac distributor, benedictionúmque ómnium largus infúsor, tríbue super hanc famulam tuam Regnam bene **+** dictiónis tuæ cópiam ; & quam humana electio sibi præesse gaudet, tua supérnæ electiónis & benedictiónis infúso accúmulet. Concéde ei, Dómine, auctoritátem regíminis, consilii magnitudinem, sapiéntiæ, prudéntiæ, & intelléctus abundántiam, religiónis ac pietátis custódiam ; quátenus mereátur benedíci & augmentári in nómine, ut Sara ; visitári & foecundári, ut Rebécca ; contra ómnium muníri vitiórum monstra, ut Judith ; in regímine regni éligi, ut Esther ; ut quam humana nítitur fragilitas benedícere, cæléstis pótius íntimi roris répleat infúso. Et quæ à nobis éligitur & bene **+** dicitur in Regnam, à te mereátur obtinére præmium æternitátis perpétuæ. Et sicut ab homínibus sublimá-tur in nómine, ita à te sublimétur fide & operatióne. Illo étiam sapiéntiæ tuæ eam rore perfúnde, quem beátus David in repromissióne, & filius ejus Sálomon percépit in locupletatióne. Sis ei, Dómine, contra cunctórum ictus inimicórum loríca ; in advérsis gálea ; in próspéris sapiéntia ; in protectiόne clypeus sempitérnus. Sequátur pacem, díligat charitátem, abstíneat se ab omni impietáte, loquátur justitiam, custódiat veritátem, sit cultrix justítiæ & pietátis, amátrix religiónis. Vigeátque præsénti bene **+** dictiόne in hoc ævo annis plúrimis, & in sempitérno sine fine ætérnis.

Quod

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod à circumstantibus audiat.
 Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum :
 Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti
 Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Qua Præfatione expleta, sedet Metropolitanus, & accepta mitra, inungit in modum crucis cum Oleo Catechumenorum illius brachium dexterum, inter juncturam manus & juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens :

Deus Pater æternæ glóriæ sit tibi adjutor, & omnípotens benedícat tibi; preces tuas exáudiat; vitam tuam longitudine diérum adimpleat; benedictiónem tuam júgiter confirmet; te cum omni pópulo in ætérnum consérvet; inimícos tuos confusióne induat; & super te Christi sanctificátio, atque hujus ólei infúsió flóreat: ut qui tibi in terris tribuit benedictiónem, ipse in cælis cónferat méritum Angelórum; ac benedícat te & custódiat in vitam ætérnam Jesus Christus Dóminus noster: qui vivit & regnat Deus, in sæcula sæculórum. *R. Amen.*

Quo factó, surgit Regina, & à suis ducitur ad sacristiam, seu papilionem, ubi Rex regales vestes indutus est, ibi & ipsa induitur vestibus reginalibus, quibus induta reducitur ad Metropolitanum adhuc cum mitra in faldistorio sedentem, qui imponit illi ante se genuflexæ coronam, dicens :

Accepe coronam glóriæ, ut scias te esse consórtem Regni, populóque Dei semper próspere cónfulas: & quantò plus exaltáris, tantò ampliùs humilitátem dñligas & custódias, in Christo Jesu Dómino nostro.

Et mox dat ei sceptrum, dicens :

Accepe virgam virtútis ac veritátis, & esto pauperibus miséricors & affábilis; víduis, pupíllis, & órphanis, diligentíssimam curam exhibeas: ut omnípotens Deus augeat tibi grátiam suam, qui vivit & regnat, in sæcula sæculórum. *R. Amen.*

Quo factó surgit Regina, & Episcopi parati, qui ipsam ad altare deduxerunt, eam associant usque ad suum thalamum, ubi sedet in solio suo, Matronis ejus ipsam comitantibus; deinde dicitur

Alle-

Allelúja, sive ultimus versus Tractus, vel Sequentiæ, Evangelium, & Offertorium. Quo dicto, Regina cum Rege, à suis tantum associati, vadunt ad offerendum Metropolitano in faldistorio ante medium altaris sedenti, de auro quantum volunt, & manum Metropolitanus recipientis osculantur; deinde revertuntur ambo ad thalamum suum, & proceditur in Missa usque ad Communionem. Data pace Regi & Reginae per primum ex Prælati paratis, cum instrumento ad hoc ordinato, Rex & Regina à suis tantum associati descendunt de thalamis, & veniunt ad altare, ubi in supremo gradu genuflectunt; & percepta communionem Metropolitanus ponit ambas Hostias consecratas super patenam, & conversus ad Regem & Reginam, eos communicat.

Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitanus, tum simili modo communicat Reginam, quæ similiter ejus manum osculatur, & successivè ambos ex calice suo purificat, qui purificati ad thalamos suos revertuntur, eo ordine, quo venerunt. Metropolitanus verò ablutionem sumit; & accepta mitra, lavat manus, perficitque Missam, & in fine dat benedictionem solemnem. Qua data, Rex & Regina vadunt ad palatium suum, & Metropolitanus atque alii Prælati omnes deponunt vestes sacras, & ad propria quisque revertitur.

SI autem, Rege jam pridem coronato, Regina sola, ut conjux illius, coronanda sit, parantur duo thalami, & alius locus, in quo Regina à principio officii usque ad tempus Coronationis expectat. Vocantur omnes Prælati regni, atque omnia alia fiunt, quæ suprà pro Coronatione Regis ordinata sunt.

Die autem statuto, Metropolitano & Prælati in Ecclesia constitutis, & se vestientibus, Rex vestibus regalibus indutus cum Corona in capite, & sceptris in manu, ense precedente, à suis associatus venit ad Ecclesiam, & ascendit thalamum suum; & Metropolitano ac Prælati omnibus paratis incipitur Missa, more solito, & continuatur usque ad **Allelúja**, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusivè. Tum Rex coronam & sceptrum ferens

rens descendit de thalamo suo, & Metropolitano in faldistorio ante altare cum mitra sedente, stans, detecto capite, petit ab eo Reginam benedici, & coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem nostram, Nobis à Deo conjunctam, benedicere, & coróna Reginali decorare dignemini, ad laudem & glóriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur, & Regina, quæ usque tunc in aliquo loco ad partem in Ecclesia steterat, à duobus prioribus Prælati paratis, crine soluto, & capite velato, ducitur ad Metropolitanum ante altare sedentem; & facta ei reverentia, coram eo genuflectit, & ejus manum osculatur. Tunc surgit Metropolitanus, & cum mitra procumbit supra faldistorium. Regina verò ad ejus sinistram se in terram prosternit, & inchoantur Litanix prout supra, pag. 25. & perficiuntur, atque omnia alia fiunt, quæ supra in Coronatione Reginæ dicta sunt, usque ad Offertorium, ad quod poterit Rex cum Regina procedere, vel Regina sola prout Regi placebit.

Facta communione per Metropolitanum, communicatur Regina. Deinde perficitur Missa, & in fine Metropolitanus dat Benedictionem solemnem, &c.

SI verò Regina coronanda est, ut Regni Domina, & absque Rege, tunc paratur thalamus unus in Ecclesia, vocantur Prælati Regni, & omnia alia similiter fiunt, quæ supra pro Coronatione Regis ordinata sunt. Die statuto conveniunt in Ecclesia, in qua Coronatio fieri debet; ubi Metropolitanus, aut alius, ad quem spectat, cum Episcopis aliis parat se, & sedent ante altare, ut supra dictum est. Interim Regina consuetis vestibus induta, cum suis Prælati, Baronibus, & Matronis, atque aliis domesticis venit ad Ecclesiam, & cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi parati veniunt ei obviam, & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsam inter se mediam usque ad Metropolitanum deducunt, cui Regina caput inclinans, humilem reverentiam exhibet; qua facta, prior ipsorum deducentium, detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit:

R eve-

Reverendissime Pater, postulat sancta Mater Ecclesia Catholica, ut presentem circumspicientem Mulierem ad dignitatem Reginalem sublevetis.

Tunc interrogat Metropolitanus.

Scitis illam esse dignam & utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et novimus, & credimus eam esse dignam & utilem Ecclesie Dei, & ad regimen hujus Regni.

Metropolitanus dicit:

Deo gratias.

Tunc sedet Regina media inter ipsos Episcopos deducentes, congruenti spatio à Metropolitano, ita ut illi faciem vertat; ipsi etiam deducentes Episcopi, senior ad dexteram, alius ad sinistram Reginae se collocant, itaut & ipsi ad alterutrum facies vertant. Iphis sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandam Reginam admonet, dicens:

Cum hodie per manus nostras, circumspicienta Mulier, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem, & Regni insignia sis susceptura; benè est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Regiam hodie suscipis dignitatem, & regendi fideles populos tibi commissos curam sumis. Præclarum sanè inter mortales locum, sed discriminis, laboris atque anxietatis plenum. Verum, si consideraveris, quòd omnis potestas à Domino Deo est, per quem Reges regnant, & legum conditores justa decernunt; tu quoque de Grege tibi commissio ipsi Deo rationem es redditura. Primum pietatem servabis, & Dominum Deum tuum tota mente ac puro corde coles. Christianam religionem, ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis professsa es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes. Ecclesiarum Prælati, ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non concuties. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcussè administrabis, bonis præmia, noxiis debitas poenas retribuendo.

Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles ab omni oppressione defendes. Omnibus te aduentibus benignam, mansuetam, atque affabilem, pro Régia tua dignitate, te præbebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare, præmiūque benefactorum tuorum, non in terris, sed in cælo expectare videaris: Quod ipse præstare dignetur, qui vivit & regnat Deus, in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Regina electa accedit ad Metropolitanum, & genuflexa facit hanc professionem, dicens:

EGO *N.* Deo annuente, futura Regina *N.* profiteor & promitto coram Deo & Angelis ejus, deinceps legem, justitiam & pacem Ecclesiæ Dei, populoque mihi subiecto, pro posse & nosse, facere ac servare, salvo condigno misericordiæ Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius poterō invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei condignum & canonicum honorem exhibere; atque ea, quæ ab Imperatoribus & Régibus Ecclesiis collata & reddita sunt, inviolabiliter observare. Abbâtibus, Comitibus, & vassallis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum, præstare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram ea super genibus apertum tenet inferiori parte libri Regina versa, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Et post Regina electa Metropolitanam manum reverenter osculatur. Quo facto, Metropolitanus surgit, & cum mitra procumbit in faldistorio. Regina verò ad ejus sinistram in terram se prosternit.

Et cantores incipiunt, schola prosequente, Litanias, ut supra, pag. 25. in quibus cum dictum fuerit: Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogāmus audi nos.

Metropolitanus surgit, & accepto baculo pastoralis in sinistra, super illam dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene + dicere digneris.

R. Te rogāmus audi nos.

Secundò dicit:

U t hanc electam in Regnam coronandam bene **+** dicere & conse **+** crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Producendo semper super Regnam signum Crucis. Idem dicunt & faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitus, cantoribus Litanias resumentibus, & perficientibus. Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra surgit, Regina prostrata manente, & dicit super eam intelligibili voce Orationem sequentem, quam astantes Episcopi, etiam sine mitris in locis suis stantes, submissa voce pronuntiant.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, hanc famulam tuam cælesti bene **+** dictione sanctifica, quam in gubernationem regni Regnam eligimus: tua ubique sapientia eam doceat & confortet, atque Ecclesia tua fidèlem famulam semper agnoscat. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Tum surgit Regina, & coram Pontifice genuflectit. Deinde Pontifex mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Prefationem quæ habetur supra, pag. 147. Qua Prefatione cum sua conclusione expleta, sedet Metropolitanus, & accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, & inungit in modum crucis brachium dexterum Regine, inter juncturam manus & juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

Deus Pater æternæ gloriæ sit tibi adiutor, & omnipotens benedicat tibi; preces tuas exaudiat; vitam tuam longitudine dierum adimpleat; benedictionem tuam jûgiter confirmet; te cum omni populo in æternum conservet; inimicos tuos confusione induat; & super te Christi sanctificatio, atque hujus olei infusio floreant, ut qui tibi in terris tribuit benedictionem, ipse in cælis conferat meritum Angelorum; ac benedicat te & custodiat in vitam æternam Jesus Christus Dominus noster: Qui vivit & regnat Deus, in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Quo

Quo facto, surgit Regina, & ad partem se retrahit, ubi Prælati sui domestici ei assistunt. Metropolitanus verò mica panis abstergit pollicem, & lavat manus, deinde accedit ante altare, & deposita mitra, cum suis ministris facit Confessionem. Idem faciunt Episcopi parati juxta sedes suas sine mitris stantes. Facta Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, osculatur, incensat, & procedit in Missa usque ad Allelúja, exclusivè, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, si dicitur, more consueto. Regina verò ducitur à suis ad sacristiam, vel papilionem, ubi accipit vestes reginales. Deinde redit cum illis ad thalamum, ubi manet usque ad dictum Graduale: non tamen sedet in solio, sed super aliquod scabellum sibi paratum genuflexa procumbit audiens Missam. Missa dicitur de die, & cum Oratione diei dicitur pro ipsa electa Regina sub uno Per Dóminum.

Oratio.

Quæsumus omnipotens Deus, ut famula tua **N.** Regina nostra, quæ tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa: quibus decènter ornata, & vitiorum monstra devitare, & ad te, qui via, veritas & vita es, gratiosa valeat pervenire. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Graduali cantato Metropolitanus sedet ante altare in faldistorio cum mitra, & Regina à suis associata, media inter priores duos Prælatos paratos ad Metropolitanum reducitur, cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc imponitur ei corona, quam omnes Episcopi parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitano illam regente, & capiti illius imponente, ac dicente:

Accepe Corónam regni, quæ, licet ab indignis, Episcopórum tamen manibus cápiti tuo imponitur: In nómine Pa **✠** tris, & Fí **✠** lii, & Spíritus **✠** sancti; quam sanctitátis glóriam, & honórem, & opus fortitúdinis significare intélligas, & per hanc te participem ministérii nostri non ignores.

Reginæ, ut Regni Dominæ.

155

res. Ita ut sicut nos in interioribus pastores rectorésque animarum intelligimur, ita & tu in exterioribus vera Dei cultrix, strenuaque contra omnes adversitates Ecclesiæ Christi defensatrix assistas, regni que tibi à Deo dati, & per officium nostræ benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi, utilis executrix, proficuaque regnatrice semper appareas; ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornata, & præmio sempiternæ felicitatis coronata, cum Redemptore ac Salvatore nostro Jesu Christo, cujus nomen vicemque gestare crederis, sine fine gloriéris: Qui vivit & Imperat Deus cum Patre & Spiritu sancto in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Et mox dat ei sceptrum in manum, dicens:

Accipe virgam virtutis ac veritatis, & esto pauperibus misericors & affabilis; viduis, pupillis, & orphanis diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam: Qui vivit & regnat in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum surgunt omnes, & Metropolitanus cum omnibus Episcopis paratis deducit Reginam, Coronam in capite & sceptrum in manu ferentem, mediam inter se & digniorem Episcopum paratum, supra solium, ubi stans cum mitra, unà cum eodem digniore Episcopo inthronizat eam in solio, dicens:

Sta, & retine àmodò locum tibi à Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, & per præsentem traditionem nostram, omnium scilicet Episcoporum, ceterorumque Dei servorum: & quanto Clerum sacris altaribus propinquiorem perspicias, tanto ei potius in locis congruis honorem impendere memineris; quatenus mediator Dei & hominum, te mediatricem Cleri & plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, inchoat, schola sequente, Hymnum:

T e Deum laudamus, ut supra, pag. 70.

Qui totus dicitur; quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Reginæ, ibi continuò manens usque ad finem Hymni. Finito Hymno, Metro-

Pontif. Rom.

H

lita-

litanus stans, ut prius, juxta Reginam sine mitra, dicit super illam:

Ps. Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua.

R. Justitia & judicium preparatio sedis tuæ.

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

Deus, qui victrices Moysi manus in oratione firmasti, qui quamvis ætate languesceret, infatigabili sanctitate pugnabat; ut dum Amalech iniquus vincitur, dum profanus nationum populus subjugatur, exterminatis alienigenis, hereditati tuæ possessio copiosa serviret; opus manuum tuarum pia nostræ orationis exauditione confirma: habemus & nos apud te, sancte Pater, Dominum Salvatorem, qui pro nobis manus suas extendit in cruce, per quem etiam precamur, Altissime, ut tua potentia suffragante, universorum hostium frangatur impietas, populusque tuus, cessante formidine, te solum timere condiscat. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Episcopis paratis revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium prope altare; & dicitur Allelúja, sive ultimus versus Tractus vel Sequentiæ, Evangelium, & alia usque ad Offertorium, inclusive. Quo dicto Metropolitanus sedet in faldistorio ante medium altaris cum mitra, & Regina à suis Prælatiis, Magnatibus, & aliis associata venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexa, offert ei aurum, quantum sibi placet, & manum Metropolitani recipientis osculatur. Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgit, & accedit ad altare, & prosequitur Missam usque ad Communionem.

Cum Secreta diei dicitur pro Regina, sub uno Per Dominum.

Secreta.

Munera, quæsumus Domine, oblata sanctifica: ut & nobis Unigeniti tui Corpus & Sanguis fiant, & Reginæ nostræ ad obtinendam animæ corporisque salutem, & ad peragendum injunctum officium,

cium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Pax datur Reginae per primum ex Prælati paratis cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se communicaverit de Corpore & Sanguine; Regina sine corona & sine sceptro, de thalamo suo à suis dumtaxat associata accedit ad altare; genuflectit in supremo gradu altaris, & Metropolitanus conversus ad Reginam, eam communicat. Regina, antequam sumat Sacramentum, osculatur manum dextram Metropolitanam, & sumpta Communionem, ex Calice de manu Metropolitanam se purificat, & purificata ad thalamum suum revertitur cum suis, ut venit. Metropolitanus verò abluitionem sumit, & accepta mitra, lavat manus, & perficit Missam.

Cum Postcommunionem diei dicitur pro Regina sub uno Per Dominum.

Postcommunio.

HÆc, Domine, oblatio salutaris famulam tuam **N.** Reginam nostram ab omnibus tueatur adversis: quatenus Ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, & post istius temporis decursum ad æternam perveniat hereditatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem; qua data, omnes vadunt in pace.

DE BENEDICTIONE

& Coronatione Regis in consortem electi.

CUm autem Regina jam pridem, ut Regni domina, Benedicta & Coronata, deinde consortem sibi elegerit, quem postea statueret coronari, ad diem ordinatam vocantur omnes Præ-

lati Regni ; parantur duo thalami , atque omnia alia ordinantur , prout suprà in Coronatione Regis posita sunt . Die autem statuto , Metropolitano & Prælati in Ecclesia constitutis , & se vestientibus , Regina reginalibus vestibus induta cum Corona in capite & sceptro in manu , à suis associata venit ad Ecclesiam , & ascendit thalamum suum . Illis autem paratis , & suo ordine sedentibus , ut suprà in Coronatione Regis ordinatum est , Regina de thalamo suo descendens cum Corona in capite & sceptro in manu , venit coram Metropolitano , à quo , facta ei reverentia , petit Regem consortem suum benedici , & coronari , sub his verbis :

Reverendissime Pater , postulamus , ut consortem nostrum , à Deo Nobis conjunctum , benedicere , & coróna Regáli decorare dignemini , ad laudem & glóriam Salvatoris nostri Jesu Christi .

Deinde ad thalamum suum revertitur . Interim Rex vestibus militaribus indutus venit ad Ecclesiam , à suis Prælati domesticis non paratis , & Comitibus , Magnatibus regni , & aliis associatus . Qui cum venerit prope presbyterium , duo priores Episcopi ex paratis ei obviam veniunt , & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes , ipsum , bireto deposito , usque ante Metropolitanum deducunt ; coram quo Rex caput inclinans , humilem ei reverentiam exhibet . Qua facta prior Episcoporum deducentium stans , detecto capite , versus ad Metropolitanum , voce intelligibili dicit :

Reverendissime Pater , postulat sancta Mater Ecclesia Catholica , ut præsentem egregium Militem ad dignitatem Régiam sublevetis .

Et omnia alia suo ordine fiunt , prout habetur suprà sub prima Rubrica de Benedictione & Coronatione Regis , pag. 155. usque ad aliam Rubricam , de Coronatione Reginae , quæ hic omittitur , cum sit prius coronata .

DE BENEDICTIONE

novi Militis.

Miles creari & benedici potest quacumque die, loco, & hora; sed si inter Missarum sollemnia creandus est, Pontifex in eo habitu, in quo Missam celebravit, aut illi interfuit, in faldistorio ante medium altaris stans, vel sedens, prout convenit, finita Missa id peragit. Si autem extra Divina, in stola supra rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum, id facit. Et primò ensen, quem aliquis coram eo genuflexus evaginatum tenet, stans, detecto capite, benedicit si non sit benedictus, dicens:

℣. Adjutorium nostrum in nómine Dómini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dómine exáudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Exáudi, quæsumus Dómine, preces nostras: & hunc ensen, quo hic fámulus tuus circumcingi desiderat, majestátis tuæ dextera dignáre benedicere, quátenus esse possit defénsoꝝ Ecclesiárum, viduárum, orphanórum, omniúmque Deo serviéntium, contra sævítiam paganórum atque hæreticórum, aliisque sibi insidiántibus sit terror & formido. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Oremus.

Bene dic, Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, per invocationem sancti nóminis tui, & per advéntum Jesu Christi Fílii tui Dómini nostri, & per donum sancti Spíritus Parácliti, hunc ensen: ut fámulus tuus, qui hodiérna die eo tua pietáte præcingitur, visibiles inimícos concúlcet, victoriáque per ómnia potítus semper máneat illæsus. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Deinde dicit, stans ut prius:

Benedíctus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, & dígitos meos ad bellum.

H 3

M ise-

Misericordia mea & refugium meum, * fuscceptor meus & liberator meus.

Protector meus, & in ipso speravi: * qui subdit populum meum sub me.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

℣. Salvum fac servum tuum Domine.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui cuncta solus ordinas & recte disponis, qui ad coercendam malitiam reproborum, & tuendam justitiam, usum gladii in terris hominibus tua salubri dispositione permisisti, & militarem ordinem ad populi protectionem institui voluisti, quique per beatum Joannem militibus ad se in deserto venientibus, ut neminem concuterent, sed propriis contenti essent stipendiis, dici fecisti: clementiam tuam Domine suppliciter exoramus, ut sicut David puero tuo Goliath superandi largitus es facultatem, & Judam Machabeum de feritate Gentium nomen tuum non invocantium triumphare fecisti; ita & huic famulo tuo, qui noviter jugo militie colla supponit, pietate celesti vires & audaciam ad fidei & justitie defensionem tribuas, & prestes ei fidei, spei, & charitatis augmentum: & da tui timorem pariter & amorem, humilitatem, perseverantiam, obedientiam, & patientiam bonam, & cuncta in eo recte disponas, ut neminem cum gladio isto, vel alio, injuste lædat, & omnia cum eo iusta & recta defendat: & sicut ipse de minori gradu ad novum militie promovetur honorem, ita veterem hominem depönens cum actibus suis, novum induat hominem; ut te timeat & recte colat, perfidorum consortia vitet, & suam in proximum charitatem extendat, præposito suo in omnibus recte obediat, & suum in cunctis iuste officium exequatur. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Tum

Tum ensen aqua benedicta aspergit.

Si autem ensis sit prius benedictus, omnia prædicta omittuntur. Post hæc Pontifex sedens, accepta mitra dat ensen nudum novo Militi ante se genuflexo in manum dexteram, dicens:

Accipe gládium istum, in nómine Pa⁺tris, & Fi⁺lii, & Spíritus⁺ sancti: & utáris eo ad defensionem tuam, ac sanctæ Dei Ecclesiæ, & ad confusionem inimicorum Crucis Christi ac fidei Christianæ; & quantum humana fragilitas permiserit, cum eo néminem injústè lædas: Quod ipse præstare dignétur, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
R. Amen.

Deinde ensis in vaginam reponitur, & Pontifex cingit Militem novum ense, dicens:

Accingere gládio tuo super femur tuum potentissime; & atténde, quòd Sancti non in gládio, sed per fidem vicérunt regna.

Ense igitur accinctus Miles novus surgit, & ensen de vagina educit, & evaginatum ter viriliter vibrat, & super brachium sinistrum tergit, & in vaginam reponitur.

Tum Pontifex dat novo Militi osculum pacis, dicens: Pax tecum.

Et iterum ensen evaginatum in dexteram accipiens, Militem novum ante se genuflexum cum ipso ense evaginato ter super scapulas leviter percutit, interim semel tantum dicens:

Esto Miles pacíficus, strénuus, fidélis, & Deo devótus.

Deinde reposito ense in vaginam, Pontifex manu dextera dat novo Militi leviter alapam, dicens:

Excitéris à somno malitiæ, & vígila in fide Christi, & fama laudábili.

Et Milites astantes imponunt novo Militi calcaria; & Pontifex sedens, dicit Antiphonam:

Speciósus forma præ filiis hóminum, accingere gládio tuo super femur tuum potentissime.

Surgit Pontifex, & versus ad novum Militem stans, & detecto capite, dicit:

Y. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, super hunc famulum tuum, qui hoc eminenti mucrone circumcingi desiderat, gratiam tuam bene + dictionis infunde: & eum dexteram tuam virtute fretum fac contra cuncta adversantia celestibus armari praesidiis, quo nullis in hoc saeculo tempestatibus bellorum turbetur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His actis, novus Miles osculatur manum Pontificis; & depositis ense & calcaribus, vadit in pace.

DE CREATIONE

Militis Regularis.

Cum summus Pontifex committit aliquem creari in Militem Ordinis militaris, Pontifex, cui creatio hujusmodi commissa est, in primis imponit ei habitum illum, quo Milites illius Ordinis, quem intendit profiteri, uti consueverunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo professionem, per tales emitti solitam, votorum, secundum illius Ordinis instituta.

Finis Primae Partis.

PON-

PONTIFICALIS

PARS SECUNDA:

DE BENEDICTIONE

& impositione primarij lapidis pro
Ecclesia ædificanda.

Emo Ecclesiam ædificet priusquam Pontificis iudicio locus & atrium designentur, & quid ad luminaria, quid ad Rectoris ministrorumque stipendia sufficiat, quidque ad Ecclesiæ dotem pertineat, definiatur; & per eum, vel ejus auctoritate, per Sacerdotem Crux in loco figatur, & lapis primarius in fundamento ponatur. Pridie igitur lignea Crux in loco, ubi debet esse altare, figatur. Sequenti verò die, lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui debet esse quadratus & angularis, benedici debet hoc modo. Pontifex paratus supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali albi coloris, & mitra simplici, & baculum pastorem in sinistra tenens, stans cum mitra, in loco ubi Ecclesia est fundanda, benedicit sal & aquam, dicens:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Elisæum prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; & sis omnibus summentibus te sanitas animæ & corporis; & effugiat atque discédât à loco, in quo aspersionem fueris, omnis phantasia & nequitia vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus, per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde, depositis baculo pastorali & mitra, junctis manibus dicit:

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Imménsam cleméntiam tuam, omnipotens ætérne Deus, humíliciter implorámus, ut hanc creatúram falis, quam in usum géneris humáni tribuísti, bene **+**dicere & sancti **+**ficare tua pietáte dignéris: ut sit ómnibus suméntibus salus mentis & corpóris; & quidquid ex eo tactum vel respésum fuerit, cáreat omni immundítia omníque impugnatióne spirituális nequítie. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum, acceptis mitra & baculo pastoralí, super aquam absoluté dicit:

Exorcízo te, creatúra aquæ, in nómine Dei Pa **+**tris omnipoténtis, & in nómine Jesu Christi Fí **+**lii ejus Dómini nostri, & in virtúte sancti **+**Spíritus: ut fias aqua exorcizáta ad effugándam omnem potestátem inimíci, & ipsum inimícum eradicáre & explantáre váleas, cum ángelis suis apostáticis, per virtútem ejúsdem Dómini nostri Jesu Christi: Qui ventúrus est judicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, depositis baculo pastoralí & mitra, junctis manibus dicit:

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Deus, qui ad salútem humáni géneris máxima quæque Sacraménta in aquárum substántia condidísti: adésto propítius invocationibus nostris, & eleménto huic multímodis purificatióibus preparáto, virtútem tuæ bene **+**dictiõis infúnde; ut creatúra tua mystériis tuis sèrvians, ad abjiciéndos dæmones,

mor-

morbosque pellendos, divinæ gratiæ sumat effectum; ut quidquid in domibus vel in locis fidelium hæc unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur à noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens; discendant omnes insidiæ latentis inimici, & si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis & aquæ pariter fiat: In nomine Pa *✠* tris, & Fi *✠* lii, & Spiritus *✠* sancti. *R.* Amen.

✠. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Deus invictæ virtutis auctor, & insuperabilis imperii Rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversæ dominationis vires reprimis; qui inimici rugientis sævitiam superas; qui hostiles nequitiæ potenter expungas: te, Domine, treméntes & supplices deprecámur ac pétimus; ut hanc creaturam salis & aquæ dignanter aspicias, benígnus illústres, pietatis tuæ rore sanctifices; ut ubicúmque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, & præsentia sancti Spiritus nobis misericórdiam tuam poscéntibus ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejúsdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tum Pontifex accipit mitram, & schola cantat Antiphonam & Psalmum sequentes. Interim dum ea cantantur, Pontifex cum mitra aspergit locum, ubi Crux posita est, cum aqua per eum benedicta.

Antiphona 1. ton.

Signum salutis pone Domine Jesu Christe in loco isto, & non permittas introire angelum percutientem.

Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! * concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum & caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum, * Rex meus, & Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua Domine, * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cuius est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice Deus: * & respice in faciem Christi tui:

Quia melior est dies una in atriis tuis * super milia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam & veritatem diligit Deus: * gratiam & gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Finitis Antiphona & Psalmo praedictis, Pontifex stans versus ad locum per eum aspersum, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Domine Deus, qui licet caelo & terra non capiaris, domum tamen dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur: locum hunc, quaesumus, beatae Mariae semper Virginis, & beati **N. nominando Sanctum, vel Sanctam, in cuius honorem ac nomen fundabitur Ecclesia**, omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuae intuitu visita, & per infusionem gratiae tuae ab omni

in-

inquinaménto purifica, purificatúmque conserva;
& qui dilécti tui David devotiónem in filii sui Sa-
lomónis ópere complevísti, in hoc ópere desidéria
nostra perficere dignéris, effugiántque omnes hinc
nequitiæ spirítales. Per Dóminum nostrum Jesum
Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat
in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula
sæculórum. *R.* Amen.

*Post hæc stans adhuc sine mitra Pontifex, bene-
dicit primarium lapidem, dicens:*

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Sit nomen Dómini benedíctum.

R. Ex hoc nunc & usque in sæculum.

V. Lápidem quem reprobavérunt ædificántes.

R. Hic factus est in caput ánguli.

V. Tu es Petrus.

R. Et super hanc petram ædificábo Ecclesiám meam.

V. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto.

R. Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, &
in sæcula sæculórum. Amen.

O rémus.

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui es verus
omnípotens Deus, splendor & imágo ætérni Pa-
tris, & vita ætérna, qui es lapis anguláris, de monte
sine máribus abscíssus, & immutábile fundaméntum:
hunc lápidem collocándum in tuo nómine confirma;
& tu, qui es princípium & finis, in quo princípio
Deus Pater ab inítio cuncta creávit, sis, quæsumus,
princípium, & incrementum, & consummatio ipsíus
óperis, quod debet ad laudem & glóriam tui nómi-
nis inchoári: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis &
regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

O rémus.

Domine sancte Pater omnípotens, ætérne
Deus, bene *✠* dicere dignáre hunc lápidem in
fundaméntum Ecclesiæ, in honórem sancti *N.* Per
Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, lá-
pidem probátum, angulárem, pretiósus, in funda-
ménto fundátum, de quo dicit Apóstolus, Petra
autem erat Christus: Qui tecum & cum Spíritu
sancto vivit & regnat Deus, per ómnia sæcula sæ-
culórum. *R.* Amen.

Tunc

168 De Bened. & impos. primarii lapidis.

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, & accepto cultro, per singulas partes sculpsit in eo signum Crucis, dicens: In nomine Pa^{tr}is, & Fi^{li}i, & Sp^{iritu}s ^{san}cti. *R.* Amen.

Quo facto, dicit: *Oremus.*

Benedic, Dómine, creaturam istam lápidis: & prae-
sta per invocationem sancti nóminis tui; ut qui-
cúmque ad hanc Ecclesiám ædificándam pura mente
auxílium déderint, córporis sanitátem & ánimæ me-
delám percípiant. Per Christum Dóminum nostrum.
R. Amen.

Deinde ponitur in terram aliquod tapete, & desu-
per faldistorium, super quod Pontifex accepta mitra
accumbit. Tum dicuntur Litaníæ usque ad finem, ut
suprà, pag. 25. quibus finitis, Pontifex deposita mitra
surgit, & stans versus ad primarium lapidem, dicit:

Oremus.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirándo
præveni, & adjuvándo proséquere: ut cuncta no-
stra orátio & operátio à te semper incípiat, & per
te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum.
R. Amen.

Deinde parato cæmento, & cæmentario assistente,
Pontifex cum mitra inchoat, schola prosequente,
Antiphonam 1. ton.

Manè surgens Jacob erigébat lápidem in títulum,
fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: ve-
rè locus iste sanctus est, & ego nesciébam.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum
laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígi-
lat, qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite post-
quam sedéritis, qui mandúcatis panem dolóris.

Cùm déderit diléctis suis somnum: * ecce hærédi-
tas Dómini, filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis: * ita filii excusó-
rum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex
ipsis: * non confundétur cùm loquétur inimícis
suis in porta.

Gloria Patri. *S*icut erat, &c.

Quo

Quo dicto, Pontifex stans cum mitra tangit, & ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens:

IN fide Jesu Christi collocamus lapidem istum primarium in hoc fundamento, In nomine Pa-⁺tris, & Fi-⁺lii, & Sp-⁺iritus ⁺sancti, ut vigeat vera fides hic, & timor Dei, fraternaque dilectio: & sit hic locus destinatus orationi, & ad invocandum & laudandum nomen ejusdem Domini nostri Jesu Christi: Qui cum Patre & Sp-⁺iritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Interim cæmentarius locat ipsum lapidem cum cæmento; postea Pontifex spargit super lapidem aquam benedictam, dicens:

Asp-⁺erget me D-⁺omine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Psalms. M-⁺iserere mei Deus * sec-⁺undum. Et dicitur totus cum G-⁺loria Patri, & Sicut erat, ut supra, pag. 91.

Quo dicto, Pontifex spargit aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta; si non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesiæ designata, hoc modo. Incipiens aspergere, & circuire, inchoat, schola prosequente, Antiphonam 6. con.

O quam metuendus est locus iste: verè non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli.

Psalms 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Æthiopum, * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum & principum; * horum qui fuerunt in ea.

Sicut latantium omnium * habitatio est in te.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Ec

170 De bened. & impos. primarii lapidis ;

Et repetitur Antiphona. Interim aspergendo procedit usque ad tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ubi subsistit ; & repetita Antiphona, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit : Oremus.

Et Ministri : Flectamus genua.

R. Levate.

OMnipotens & misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ ceteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine dignè perfectèque ab eis agitur, à te fieri credatur : quæsumus immensam clementiam tuam ; ut quidquid modò visitatûri sumus, visites ; & quidquid benedictûri sumus, benedicas ; sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dñm nostrum.

R. Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 5.

Pax æterna ab æterno huic dñm. Pax perennis, Verbum Patris, sit pax huic dñm : pacem pius consolator huic præstet dñm.

Interim Pontifex, accepta mitra, aspergendo procedit usque ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ibidem subsistens ; & finita Antiphona stans cum mitra, dicit :

OMnipotentem Deum, fratres charissimi, in cuius domo multæ sunt mansiones, supplices deprecemur : ut locum istum nomini suo ædificandum per serenissimam pietatem suam bene + dicere, sancti + ficare, & conse + crare dignetur. Per Dñm nostrum Jesum Christum, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Benè fundata est domus Dñi supra firmam petram.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi : * in domum Dñi ibimus.

Stan.

Stantes erant pedes nostri, * in atriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificatur ut civitas : * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini : * testimonium Israel, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * & abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua : * & abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsi vi bona tibi.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Et repetitur Antiphona. Interim Pontifex aspergendo procedit per ultimam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, revertens ad locum, in quo lapidem imposuit; ubi repetita Antiphona, stans, deposita mitra, dicit :

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum, æternum Majestati tuæ condis habitaculum : da ædificationi tuæ incrementa cælestia ; ut quod te jubente fundatur, te largiente perficiatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Subsequenter Pontifex ibidem stans sine mitra, inchoat, schola prosequente, Hymnum :

Veni, Creator Spiritus.

Et dicitur totus, prout habetur suprâ, pag. 43. quo inchoato, Pontifex genuflectit usque ad finem primi versus. Tunc surgit stans, detecto capite, usque ad finem Hymni; quo finito, dicit :

Descendat, quæsumus Domine Deus noster, Spiritus tuus sanctus super hanc domum ædificandam : qui & dona nostra & populi tui in ea sanctificet, & ipsius corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Ore-

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicátor assístis: exáudi nos quæsumus, & concéde; ut inviolábilis hujus loci permáneat constructio, & beneficia tui múnieris univérstas fidélium, quæ tibi supplicat, percípere mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Hoc factó, accepta mitra, Pontifex, si placet, sedens ibidem in faldistorio, exhortatur populum ad contribuendum pro structura Ecclesiæ novæ, & aliis opportunis. Deinde dat benedictionem solemnem, dicens: Sit nomen Dómini benedíctum, &c.

Et in fine concedit Indulgentias. His expletis, si velit, parat se ad celebrandum Missam in dicto loco, de Sancto in cujus nomine Ecclesia fundatur.

DE ECCLESIAE

Dedicatione, seu Consecratione.

Ecclésiæ Consecratio quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit.

Quando autem Ecclesia fuerit Deducanda, debet Archidiaconus prænuntiare Clero & populo, quibus est Ecclesia consecranda; ut priusquam consecratur, jejunent. Nam Pontifex consecrans, & qui petunt sibi Ecclesiam consecrari, præcedenti die jejunare debent. Sanè serò ante diem Dedicationis Pontifex parat Reliquias in altari consecrando includendas, ponens eas in decenti & mundo vasculo, cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergameno, scriptam sub hac forma.

M.DCLXIII. die N. Mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi Ecclesiam & altare hoc, in honorem Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo inclusi, & singulis Christi fidelibus hodie unum annum, & in die anniversario Consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus

bus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesie consueta, concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, & illud in honesto & mundo loco, vel sub tentorio ante fores Ecclesie consecrandae parato ponens, & super ornatum feretrum decenter collocans, cum duobus candelabris & luminaribus ardentibus.

Celebrandaeque sunt vigiliae ante Reliquias ipsas, & canendi Nocturni & Matutinae Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiae sunt recondendae; imagines vero, cruces, & alia ipsa nocte remaneant in Ecclesia consecranda.

Parantur etiam in Ecclesia, quae ad Dedicacionem ipsius Ecclesiae & altaris sunt necessaria, videlicet sanctam Chrisma in vasculo & ampulla, Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo & ampulla, duae librae thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas cum cineribus, pro quantitate Ecclesiae; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendam mensam altaris, quoties expedierit; coopertura linea cerata, ad mensuram altaris, pro quolibet altari consecrando; quinque cruces parvae etiam pro quolibet altari consecrando, factae de candelis cerae subtilibus; aliquae spatulae lignae parvae, ad abradendum de altari combustiones candelarum & thuris; vas in quo ipsae rasurae deponantur; calx, arena, sive regula trita ad faciendum caementum, pro liniendo sepulchro Reliquiarum & junctura mensae altaris cum stipite; caementarius, qui hoc agat; duo intortitia accensa, quae semper praecedant Pontificem, quocumque ierit; vasa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; & medulla panis ac mantilia, pro extergendis manibus; duae librae bombycis pro extergendis crucibus unctis, quae sunt in parietibus Ecclesiae, & in stipite altaris; duo vasa cum aqua benedicenda, unum extra Ecclesiam, & aliud intus in presbyterio; tobaleae novae mundae, & vasa atque ornamenta ad cultum Dei, & Ecclesiae, & altaris, postquam consecrata fuerint, pertinentia, benedicenda.

cenda. Item, depingantur in parietibus Ecclesiæ intrinsecus per circuitum duodecim cruces, circa decem palmos super terram, videlicet tres pro quolibet, ex quatuor parietibus. Et ad caput cujuslibet crucis figatur unus clavus, cui affigatur una candela unius unciae. Scala, super quam ascendens Pontifex possit attingere ipsas duodecim cruces. Fontes Ecclesiæ, in quibus conservatur aqua benedicta, vacui sint, & benè mundi. Et provideatur, quòd Ecclesia possit exterius liber circumiri.

Pontifex manè in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam: ordinat in Ecclesia consecranda, quæ ordinanda sunt; & ejus jussu accenduntur præmissæ duodecim candelæ, & faldistorium ornatum ponitur supra tapete in medio Ecclesiæ; & mox Pontifex exit Ecclesiam, cunctis inde exire jussis, uno tantum Diacono amictu, alba, cingulo, & stola albi coloris parato intus remanente; & Ecclesiæ fores clauduntur.

Tunc Pontifex cum Clero & populo accedit ad locum, ubi pridie Reliquiæ positæ fuerunt, & ibi incipit, & dicit voce submissa cum Clericis septem Psalmos cum Antiphona, **Ne reminiscaris**, &c. ut suprâ, pag. 83. sine Litanis, induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, & pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, & baculum pastorem in manu sinistra. Alter quoque Diaconus paratus similiter amictu, alba, cingulo, & stola albi coloris; Subdiaconus etiam amictum, albam, & cingulum indutus; Acolythi & alii ministri superpelliceis parati adsint. Septem Psalmis expletis redit Pontifex cum ministris ante fores Ecclesiæ consecrandæ, & parato ibi alio super tapete faldistorio, Pontifex deposito baculo pastorali, & stans sine mitra inchoat, & schola prosequitur Antiphonam ton. 1.

Adêsto Deus unus omnipotens, Pater, & Filius, & Spîritus sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo:

Orémus.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra
stra

stra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium ibidem præparatum, & cantores incipiunt Litanias, ut supra, pag. 25. & eas prosequuntur usque ibi, Ab omni malo, Libera nos Domine, exclusivè. Tunc surgens Pontifex ab accubitu, & stans cum mitra, benedicit ibidem aquam & sal, prout supra habetur, pag. 163. Expleta aquæ benedictione, Pontifex stans sine mitra, aspergit se & circumstantes cum illa, inchoans, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

A spèrges me Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Qua incepta, imposita sibi mitra, stans ante fores Ecclesiæ, præcedentibus ipsum duobus Acolythis cum candelis accensis, incipit circuire ad manum dexteram, procedens cum Clero & populo, & aspergens cum ipsa aqua forinsecus parietes Ecclesiæ, in superiori parte eorum & cœmeterium, dicens semper: In nómine Pa tris, & Fi lii, & Spíritus sancti.

Interim finita dicta Antiphona, schola cantat Responsorium ton. 2.

Fundata est domus Domini super verticem montium, & exaltata est super omnes colles, & venient ad eam omnes Gentes, * Et dicent: Glória tibi Domine. *V.* Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. * Et dicent.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad ostium, depositis aspersorio & mitra, dicit:

Oremus:

Et Ministri, seu Diaconus: Flectamus genua.

Subdiaconus: *R.* Levate.

Omnipotens sempiternè Deus, qui in omni loco dominationis tuæ totus assisistis, totus operaris: adesto supplicationibus nostris; & hujus domus, cujus es fundator, esto protector: nulla hic nequitia contrariæ potestatis obsistat, sed virtute Spíritus sancti operante, fiat hic tibi semper purum servitium & devota libertas. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Quo

Quo dicto, Pontifex, acceptis mitra & baculo pastorali ad ostium Ecclesiæ appropinquans, percutit illud semel cum inferiori parte ejusdem baculi pastoralis, super liminare, dicens intelligibili voce:

A Tróllite portas príncipes vestras, & elevámini portæ æternales: & introibit Rex glóriæ.

Diaconus intus existens dicit alta voce:

Quis est iste Rex glóriæ?

Pontifex respondet:

Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Deinde Pontifex deposito baculo pastorali, & accepto aspersorio iterum circuit Ecclesiam cum Clero & populo, incipiens ad eandem manum dexteram, aspergendo parietes juxta fundamentum ipsorum & coemeterium, dicens semper:

In nómine Pa **†** tris, & Fi **†** lii, & Spíritus **†** sancti.

Interim schola cantat Responsorium ton. 8.

Bénedic, Dómine, domum istam, quam ædificávi nómini tuo. Veniéntium in loco isto, * Exáudi preces in excélsó sólio glóriæ tuæ. **V.** Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, & égerit pœniténtiam, veniénsque oráverit in loco isto. * Exáudi.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersorio & mitra, dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus gēnua.

R. Leváte.

OMnípotens sempitérne Deus, qui per Fílium tuum, angulárem scélicet lápidem, duos ex dívérso veniéntes, ex circumcisióne & præputio parietes, duósque greges óvium sub uno eodémque pastóre unísti: da fámulis tuis per hæc nostræ devotiónis officia indissolúbile vñculum charitátis, ut nulla divisióne méntium, nulláque perversitátis varietáte sequestréntur, quos sub unus regímine pastóris unus grex cóntinet, uníusque te custóde ovílis septa conclúdunt. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Tum,

Tum, acceptis mitra & baculo pastorali, appropinquans iterum ad ostium, percutit secundo cum eodem baculo pastorali, super liminare, dicens simili voce ut prius:

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste Rex gloriæ?

Pontifex respondet:

Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

Deinde deposito baculo pastorali & accepto aspersorio circuit tertio Ecclesiam cum Clero & populo, incipiens ad sinistram manum, proceditque aspergens exterius cum eadem aqua parietes in media parte eorum, id est, circa altitudinem faciei suæ & coemeterium, dicens semper:

In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti.

Interim schola cantat Responsorium ton. 2.

Tu Domine universorum, qui nullam habes indigentiam, voluisti templum tuum fieri in nobis, * Conserva domum istam immaculatam in æternum Domine. **ψ.** Tu elegisti Domine domum istam ad invocandum nomen tuum in ea, ut esset domus orationis & obsecrationis populo tuo.

* Conserva.

Expleto cantu & circuitu, cum Pontifex pervenerit ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersorio & mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Omnipotens & misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ ceteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine dignè perfectèque ab eis agitur, à te fieri credatur: quæsumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modò visitaturi sumus, visites; & quidquid benedicturi sumus, benedicas; sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga demonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum,

Tum, acceptis mitra & baculo pastoralis, appropinquans tertio ad ostium Ecclesiæ percutit iterum superliminare cum eodem baculo pastoralis, dicens:

A tollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste Rex gloriæ?

Pontifex, & universus Clerus respondet:

Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Adjicientes:

A perite. **A** perite. **A** perite.

Pontifex facit crucem super liminare in ostio cum inferiore parte baculi pastoralis, dicens:

Ecce Cru ✝ cis signum, fugiant phantasmata cuncta.

Et aperto ostio, intrat Ecclesiam solus cum ministris clericis, & choro, & cæmentariis, qui collocare & linire debent lapidem super sepulchrum Reliquiarum, & mensam altaris, si est remota, aut separata à stipite, dimisso ab extra Clero & populo, & clauso Ecclesiæ ostio post eos. Ingessus autem Pontifex Ecclesiam, dicit intelligibili voce:

Pax huic dómui.

Et Diaconus, qui est intus, respondet:

In intróitu vestro.

Et omnes dicunt:

Amen.

Tum schola, sive cantores cantant Antiphonam ton. 5.

Pax æterna ab æterno huic dómui. Pax perennis; Verbum Patris, sit pax huic dómui: pacem pius consolátor huic præstet dómui.

Qua dicta, cantant etiam sequentem Antiphonam ton. 8.

Zachæe, festinans descende, quia hódie in domo tua oportet me manere. At ille festinans descendit, & suscepit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus à Deo facta est, allelúja.

Hæc dum cantantur, Pontifex procedit usque ad medium Ecclesiæ, ubi faldistorium paratum est; & expletis prædictis Antiphonis, depositis baculo & mitra,

tra, flexis ibi genibus, versus ad altare majus inchoat, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia,
Quæ tu creasti, pectora.

Finito primo versu, surgit Pontifex, & stat usque ad finem, sine mitra.

Qui diceris Paráclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus Paternæ Dexterae,
Tu ritè promissum Patris,
Sermonè ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis,
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus,
Ductore sic te prævio
Vitemus omne noxium.

Per te sciâmus da Patrem,
Noscâmus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credâmus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui à mortuis
Surrexit ac Paráclito,
In sæculorum sæcula. Amen.

Interim unus ex Ministris spargit cinerem per pavementum Ecclesiæ, in modum Crucis, faciendo ex eo lineas duas, quamlibet latitudinis ferè unius palmi; unam ab angulo Ecclesiæ ad sinistram manum per principalem portam intrantis, ad angulum transversum illius, id est, dexteram intrantis, ad caput Ecclesiæ, & aliam ab angulo Ecclesiæ ad dexteram manum intrantis, ad angulum transversum illius, id est sinistrum ipsius, ad caput Ecclesiæ; vel si Ecclesia sit magna, fieri possunt loco primæ lineæ viginti qua-

De Ecclesiæ Dedicatione;
 tuor Areolæ æquali spatio distantes, ex cinere; &
 loco secundæ, viginti tres.

Finito Hymno, Pontifex accepta mitra, accum-
 bit super faldistorium, & schola iterum incipit &
 prosequitur Litanias, ut suprâ, pag. 25. in quibus
 suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius ho-
 nore & nomine Ecclesia vel altare dedicatur, &
 illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Postquam
 autem dictum fuerit,

Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogâmus audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, & baculum pastora-
 lem in sinistra tenens, dicit in eodem tono:

UT locum istum visitare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Secundò dicit:

Ut in eo Angelorum custodiam deputare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Deinde dexteram in altum extendens, pro-
 ducit communiter super Ecclesiam & altare conse-
 crandum ter successivè signum crucis, dicens
 primò:

UT Ecclesiam & altare hoc, ad honorem tuum
 & nomen Sancti **N.** consecranda, bene **+** di-
 cere digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Secundò dicit:

Ut Ecclesiam & altare hoc, ad honorem tuum
 & nomen Sancti **N.** consecranda, bene **+** dicere,
 & sancti **+** ficare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Tertiò dicit:

Ut Ecclesiam & altare hoc, ad honorem tuum
 & nomen Sancti **N.** consecranda, bene **+** dicere,
 sancti **+** ficare, & conse **+** crare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Quo factò, deposito baculo pastoralì iterum ac-
 cumbit super faldistorium, schola Litanias resumen-
 te, & perficiente: quibus finitis, ab accubitu sur-
 git, deposita mitra, & stans ibidem versus ad alta-
 re majus, dicit intelligibili voce: **Oremus.**

Et Ministri: Flectâmus gènuâ.

R. Levâte.

Prevéniant nos, quæsumus Dómine, misericórdia tua: &, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, voces nostras cleméntia tuæ propitiatiónis anticipet. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Magnificáre Dómine Deus noster in Sanctis tuis, & hoc in templo tibi ædificáto appáre: ut qui cuncta in filiis adoptiόνis operáris, ipse semper in tua hæreditáte laudéris. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Finitis Orationibus, schola incipit & prosequitur Antiphonam con. 6.

O quàm metuéndus est locus iste: verè non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

Benedíctus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, & fecit redemptiόνem plebis suæ:

Repetitur tota Antiphona.

Et eréxit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.

Repetitur Antiphona, ut prius.

Sicut locútus est per os Sanctórum, * qui à sæculo sunt, Prophetárum ejus:

Repetitur iterum Antiphona, ut prius.

Salutem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium qui odérunt nos:

Iterum repetitur Antiphona.

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * & memorári testaménti sui sancti.

Repetitur Antiphona.

Iusjurándum quòd jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:

Repetitur iterum Antiphona.

Ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.

Iterum repetitur Antiphona.

In sanctitáte & justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præbis enim ante faciém Dómini paráre vias ejus:

Antiphona repetitur, ut prius.

Ad dandam sciëntiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum:

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Per viscera misericordiæ Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ex alto:

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Antiphona repetitur, ut prius.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

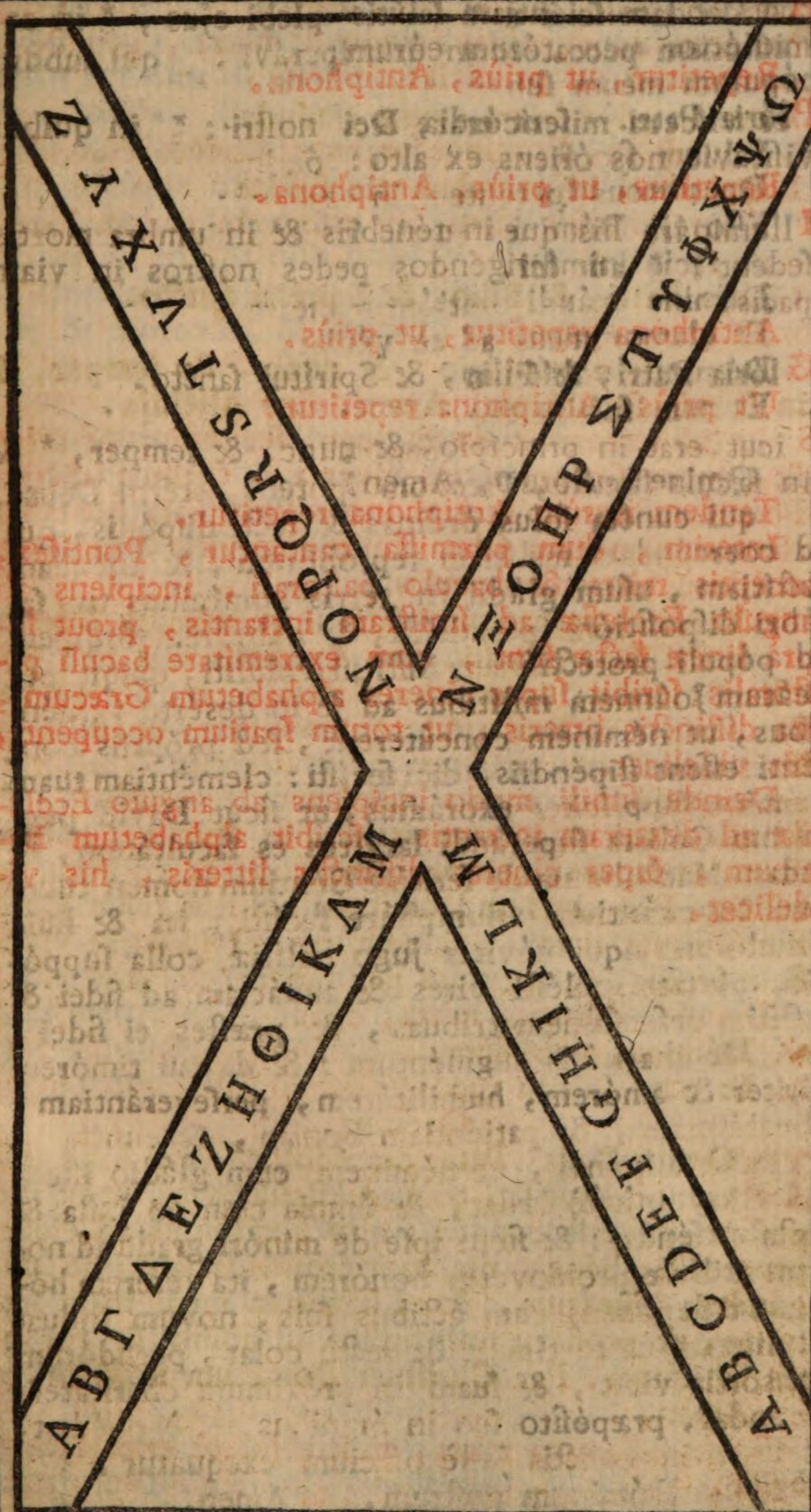
Ut prius, Antiphona repetitur.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, * & in sæcula sæculorum, Amen.

Tandem iterum Antiphona repetitur.

Interim, dum præmissa cantantur, Pontifex, acceptis mitra & baculo pastoralis, incipiens ab angulo Ecclesiæ ad sinistram intrantis, prout supra lineæ factæ sunt, cum extremitate baculi pastoralis scribit super cineres alphabetum Græcum, ita distinctis litteris, ut totum spatium occupent, his videlicet.

Deinde simili modo incipiens ab angulo Ecclesiæ ad dexteram intrantis, scribit alphabetum Latinum, super cineres distinctis litteris, his videlicet.

Post hæc Pontifex cum mitra accedit versus altare majus consecrandum, & distans ab illo spatio congruenti, depositis baculo & mitra, genuflexus competenti voce, dicit:

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, Chorus respondet:

Dómine ad adjuvandum me festina.

Tum Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum, Amen. *sine Allelúja.*

Et id eisdem modo & loco, secundo, & tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aliam aquam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolutè exorcismum salis.

Exorcizo te creatúra salis, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, qui Apóstolis suis ait: Vos estis sal terræ; & per Apóstolum dicit, Sermo vester semper in grátia sale sit condítus; ut sanctificéris ad Consecrationem hujus Ecclesiæ & altáris, ad expelléndas omnes demonum tentatiónes; & ómnibus qui ex te sumpserint, sis ánima & corpóris tutaméntum, sánitas, protéctio, & confirmatio salútis. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui ventúrus est judicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc grátiam calitus salí tribuere dignátus es, ut ex illo possint univérfa condíri; quæ homínibus ad escam procreásti: béne *+* dic hanc creatúram salis, ad effugándum inimícum, & ei salúbrem medicínam immitte, ut proficiat suméntibus ad ánima & corpóris sanitátem. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Tum, assumpta mitra, dicit absolutè exorcismum aquæ.

Exor-

EXorcizo te creatúra aquæ, in nómine Dei Pa-
tris, & Fílii, & Spíritus sancti, ut repéllas
diábolum à término justórum, ne sit in umbráculis
huius Ecclésiæ & altáris. Et tu, Dómine Jesu Chri-
ste, infúnde Spíritum sanctum in hanc Ecclésiám
tuam & altáre, ut proficiat ad sanitátem córporum
animarúmque adorántium te, & magnificétur no-
men tuum in Géntibus; & increduli corde conver-
tántur ad te, & non hábeant álium Deum, præter
te Dóminum solum: qui ventúrus es iudicáre vi-
vos & mórtuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor om-
nium elementórum, qui per Jesum Christum
Fílium tuum Dóminum nostrum eleméntum hoc
aquæ in salutem húmáni géneris esse voluísti: te
súpplices deprecámur, ut exaudítis oratióibus no-
stris, eam tuæ pietatis aspectu sancti fices; atque
ita ómnium spírituum immundórum ab ea recédant
incúrsio, ut ubicúmque fúerit in nómine tuo aspér-
sa, grátia tuæ benedictiónis advéniat, & mala óm-
nia te propitiánte procul recédant. Per eúndem
Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum:
Qui tecum vivit & regnat Deus, per ómnia sæcu-
la sæculórum.

R. Amen.

Tum, stans sine mitra, dicit super cineres.

Benedictio cinerum.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Omnipotens sempitérne Deus, parce poenitenti-
bus, propitiáre supplicántibus: & mittere di-
gnéris sanctum Angelum tuum de calis, qui bene-
dicat & sancti ficiet hos cineres, ut sint remédium

salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinæ clementiæ tuæ facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixèque flagitantibus; & præsta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperferint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem & animæ tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tum Pontifex accipit sal, & miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commixtio salis & cineris pariter fiat: In nomine Pa *✙* tris, & Fi *✙* lii, & Spiritus *✙* sancti.

R. Amen.

Deinde accipiens pugillum de mistura salis & cinerum in modum crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commixtio salis, cineris, & aquæ pariter fiat: In nomine Pa *✙* tris, & Fi *✙* lii, & Spiritus *✙* sancti.

R. Amen.

Deinde, stans sine mitra, dicit super vinum.

Benedictio vini.

✙. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

✙. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galiliæ ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera: multiplica super nos misericordiam tuam; & bene *✙* dicere & sancti *✙* ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit vel aspersum, divinæ id benedictionis tuæ opulentiâ repleatur & sanctificetur: Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris & aquæ pariter fiat: In nomine Pa *✙* tris, & Fi *✙* lii, & Spiritus *✙* sancti. *R.* Amen.

✙. Domine exaudi orationem meam.

R. Et

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, creator & conservator humani generis, & dator gratiæ spiritualis, ac largitor æternæ salutis, emitte Spiritum sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, & cinere mistum: ut armatum cælestis defensione virtutis, ad consecrationem hujus Ecclesiæ & altaris tui proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex, assumpta mitra, dicit absolute super aquam prædictam.

Sancti + ficare per verbum Dei unda cælestis, sancti + ficare aqua calcata Christi vestigiis, quæ montibus pressa non clauderis; quæ scòpulis illisa non frangeris; quæ terris diffusa non deficiis. Tu sustines aridam, tu portas montium pondera, nec demergeris; tu cælorum vertice contineris; tu circumfusa per totum lavas omnia, nec lavaris; tu fugientibus pòpulis Hebræorum in molem durata constricta es; tu rursus falsis resoluta vorticibus Nili accolas perdis, & hostilem globum fratre sæviēte persèqueris: una eadēque es salus fidelibus, & ultio criminosis. Te per Mòysen percussa rupes evomit, neque abdita cāutibus latere potuisti, cum majestatis império iussa prodires: tu gestata nubi- bus imbre jucundo arva foecundas. Per te, aridis æstu corpóribus, dulcis ad grátiam, salutáris ad vitam potus infunditur: tu intimis scatúriens venis, aut spiritum inclúsa vitálem, aut succum fértilem præstas, ne siccatis exinanita viscéribus solémnes neget terra provéntus: per te iníitium, per te finis exultat; vel pòtius ex Deo est, tuum ut términum nesciamus: aut tuórum, omnipotens Deus, cujus virtutum non nescii, dum aquarum mérita prònimus, óperum insignia prædicamus. Tu benedictiónis auctor, tu salutis origo: te suppliciter deprecámur ac quæsumus, ut imbrem grátia tuæ super hanc domum

cum abundantia tuæ bene + dictionis infundas; bona omnia largiaris; prospera tribuas; adversa repellas; malorum facinorum dæmonem destruas; Angelum lucis amicum, bonorum provisorem defensorémque constituas. Domum in tuo nomine coeptam, te adiutore perfectam, bene + dictio tua in longum mansuram confirmet. Tuum hæc fundamenta præsidium, cùlmina tegumentum, ostia introitum, penetràlia mereantur accessum. Sit per illustrationem vultus tui utilitas hominum, stabilitas parietum.

Tum Pontifex accedit ad ostium Ecclesiæ, & cum extremitate baculi pastoralis facit crucem in parte superiori, & aliam in parte inferiori intrinsecus.

Quo facto, deposito baculo, stans ibidem prosequitur, dicens:

Sit positis Crux invicta limnibus; utrique postes gratiæ tuæ inscriptione signentur; ac per multitudinem propitiationis tuæ visitatoribus domus sit pax cum abundantia, sobrietas cum modestia, redundantia cum misericordia. Inquietudo omnis & calamitas longè recédant. Inopia, pestis, morbus, languor, incursusque malorum spirituum tua semper visitatione discédant; ut tua fusa in hoc loco visitationis gratia extensos ejus terminos & atria circumacta percùrrat; sitque per cunctos ejus angulos ac recessus hujus gurgitis purificatio per lavacrum, ut semper hic lætitia quietis, gratia hospitalitatis, abundantia frugis, reverentia religionis, coplaque sit salutis. Et, ubi invocatur sanctum nomen tuum, bonorum omnium succédât còpia; malorum tentamenta procul effùgiant, & mereamur habere nobiscum Angelum pacis, castitatis, charitatis, ac veritatis, qui semper ab omnibus malis nos custodiat, protégat, & deféndat. Per Dòminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde redit ad dictum locum, ubi aquam benedixit, & stans ibidem versus ad altare majus, mitram in capite tenens, dicit:

D Eum Patrem omnipotentem, fratres charíssimi, in cujus domo mansiones multæ sunt, supplices depre-

deprecémur: ut habitáculum istud bene +discere,
& custodire dignetur, per aspersiónem hujus aquæ
cum vino, sale, & cinere mistæ. Per Dóminum
nostrum Jesum Christum Fílium suum: Qui cum
eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus,
per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex procedit ad altare cum mi-
tra, & ibidem inchoat, schola prosequente, Anti-
phonam sequentem ton. 4.

CONSECRATIO ALTARIS.

Advertendum, quòd si plura altaria in eadem Ec-
clesia tunc fuerint consecranda, Pontifex eisdem
actus & caeremonias facit, sub eisdem verbis, in sin-
gulis altaribus successivè, sicut facit in primo altari.
Introibo ad altáre Dei: ad Deum qui lætíficat ju-
ventútem meam.

Psalmus 42.

Iudica me Deus, & discérne causam meam de
gente non sancta: * ab hómine iniquo & doló-
so erue me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, si necesse
fuerit.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repu-
lísti, & quare tristis incédo, dum affligit me ini-
micus?

Iterùm repetitur Antiphona.

Emítte lucem tuam, & veritátem tuam: * ipsa me
deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum
tuum, & in tabernácula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altáre Dei: * ad Deum qui lætífi-
cat juventútem meam.

Iterùm Antiphona repetitur.

Confitébor tibi in cíthara Deus Deus meus: * qua-
re tristis es ánima mea, & quare contúrbas me?

Repetitur, ut priùs, Antiphona.

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: *
salutáre vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Glória Patri, sed Antiphona præ-
dicta repetitur.

Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mi-
tra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus

De Ecclesiæ Dedicatione,
in aqua prædicta, ultimò per eum benedicta, &
cum eo, & aqua huiusmodi facit crucem in medio
tabulæ altaris, dicens:

Sancti ✠ ficetur hoc altare, in honorem Dei
omnipotentis, & gloriôsæ Virginis Mariæ, atque
omnium Sanctorum, & ad nomen ac memoriã
Sancti **N.** In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, &
Spíritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice
quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repe-
tens in qualibet cruce verba præmissa.

Sancti ✠ ficetur hoc altare, &c. Facit autem pri-
mam crucem in dextera parte posteriori altaris, id
est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra
parte anteriori transversa primæ, tertiam in dexte-
ra anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiæ
transversa in hunc modum:

Quo facto, & finitis Antiphona & Psalmo prædi-
ctis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus gènu.

R. Levate.

Singulære illud propitiatorium in altari Crucis
pro nobis redimendis oblatum, in cuius præfi-
guratione Patriarcha Jacob lapidem erexit in titu-
lum, quo fieret sacrificium, & portæ cæli desuper
aperiretur oraculum: supplices tibi, Dómine, pre-
ces fundimus, ut lapidis huius expolitam maté-
riam, supérnis sacrificiis imbuendam, ipse tuæ di-
tari sanctificationis ubertate præcipias, qui quon-
dam lapídeis legem scripsisti in tabulis. Per Chri-
stum Dóminum nostrum. **R. Amen.**

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam
altaris, aspergens eam & stipitem de aqua prædicta,
ultimò per eum benedicta, cum aspersorio de herba
hyssopi facto, hoc modo: Stans enim ante medium al-
taris inchoat Antiphonam ton. 7. & schola prosequitur,

I. Aspér-

I. **A**spérges me Dómine hyssópo, & mundábor lavábis me, & super nivem dealbábor. **Psalmus 50.**

Miserere mei Deus, * secúndum magnam mise-

Et secúndum multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * & à peccáto meo munda me.

Interim Pontifex accepta mitra circuit altare, illudque aspergit, & redit ad locum ante medium altaris, unde discesserat.

Finitis dictis versibus, Pontifex ibidem stans cum mitra inchoat secundo, ut prius, Antiphonam.

II. **A**spérges me, & schola prosequitur. Dómine hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super nivem dealbábor.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci: * ut justificéris in fermónibus tuis, & vincas cum iudicáris.

Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum: * & in peccátis concépit me mater mea.

Interim Pontifex circuit secundo, aspergitque & redit, ut prius: & finitis versibus, stans ut supra, Pontifex cum mitra, inchoat tertio Antiphonam.

III. **A**spérges me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super nivem dealbábor.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta & occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundábor: * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium & letítiam: * & exultábunt ossa humiliata.

Interim Pontifex circuit tertio, aspergitque & redit, ut prius: & finitis versibus prædictis, stans cum mitra ut supra, inchoat quarto Antiphonam.

IV. **A**spérges me, & schola prosequitur, Dómine hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super nivem dealbábor.

Averte faciém tuam à peccátis meis: * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * & spiritum re-
ctum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua: * & spiritum sanctum
tuum ne auferas à me.

**Et interim Pontifex circuit quartò, aspergitque
& redit, ut priùs: & finitis versibus prædictis,
stans cum mitra in capite, inchoat quintò, stans
ut suprà, Antiphonam.**

V. A spèrges me, & schola prosequitur, Dómine
hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super ni-
vem dealbábor.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * & spírítu prin-
cipáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: * & impíi ad te con-
verténtur.

Libera me de sanguínibus Deus, Deus salutis meæ: *
& exultábit lingua mea justítiam tuam.

**Interim Pontifex circuit quintò, aspergitque &
redit, ut priùs: & finitis versibus prædictis, stans
cum mitra ut suprà, inchoat sextò Antipho-
nam.**

VI. A spèrges me, & schola prosequitur, Dómine
hyssópo, & mundábor: lavábis me: & super ni-
vem dealbábor.

Dómine lábia mea apéries: * & os meum annun-
tiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísset sacrificium, dedíssem útique: *
holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spírítus contribulátus: * cor con-
trítum & humiliátum Deus non despícies.

**Interim Pontifex circuit sextò, aspergitque & re-
dit, ut priùs: & finitis dictis versibus, stans cum
mitra ut suprà, inchoat septimò Antiphonam.**

VII. A spèrges me, & schola prosequitur, Dómine
hyssópo, & mundábor: lavábis me, & super ni-
vem dealbábor.

Benigné fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: *
ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium justítiæ, oblatiónes,
& holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum
vítulos.

**Et non dicitur Glória Patri. Interim Pontifex
circuit septimò, aspergitque & redit, ut suprà.**

Sub-

Subsequenter circuit ter Ecclesiam interiùs, tantùm aspergendo parietes ejus cum prædicta aqua benedicta, hoc modo: Finitis dictis versibus, & septimò circuitu per Pontificem ut suprà factò, schola cantat Antiphonam ton. 11.

Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta: benè fundata est supra firmam petram.

Psalmus. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini ibimus. Et dicitur totus prout suprà in Benedictione primarij lapidis, pag. 170. sed in fine non dicitur G lória Patri.

Interim incoepta Antiphona prædicta, Pontifex cum mitra incipiens retrò altare majus procedit ad dexteram partem, circuiens intrinsecùs Ecclesiam & parietes illius; aspergit eam à parte inferiori, juxta terram, rediens usque ad locum retrò altare, unde discessit: quo factò, ac finitis Antiphona & Psalmo prædictis, schola cantat Antiphonam ton. 7.

Exúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus: & lígiant qui odérunt eum, à fácie ejus.

Psalmus 67.

IN Ecclésiis benedicite Deo Dómino, * de fón-
tibus Israel.

Ibi Bénjamin adolefcéntulus, * in mentis excéssu.
Príncipes Juda duces eórum: * príncipes Zábulon,
príncipes Néphthali.

Manda Deus virtúti tuæ: * confirma hoc Deus,
quod operátus es in nobis.

A templo sancto tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent
reges múnera.

Increpa feras arúndinis congregátio taurórum in
vaccis populórum: * ut exclúdent eos qui probáti
sunt argénto.

Dissipa Gentes, quæ bella volunt, vénient legá-
ti ex Ægypto: * Æthiopia præveniet manus ejus
Deo.

Regna terræ cantáte Deo: * psállite Dómino.

Psállite Deo, qui ascéndit super cælum cæli, * ad
Oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam
Deo super Israel, * magnificéntia ejus, & vir-
tus ejus in núbibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ: * benedictus Deus.

Et non dicitur Glória Patri. Interim Pontifex secundo per eandem viam circueñs aspergit parietes Ecclesiæ in medio, id est, circa altitudinem faciei suæ, rediens usque ad locum unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona & Psalmo prædictis, schola cantat Antiphonam ton. 8.

Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei cæli commorabitur.

Psalmus 90.

Dicet Dómino: Susceptor meus es tu, & refugium meum: * Deus meus sperabo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venantium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * & sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis à timóre noctúrno,

A sagitta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris: * ab incúrso & damónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * & retributionem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea: * altíssimum posuisti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: * & flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custodiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulábis: * & conculcábis leónem & draconem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * protégam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, & ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatione: erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum: * & osténdam illi salutáre meum.

Et

Et non dicitur Glória Patri. Interim Pontifex tertio circuit Ecclesiam, incipiens à sinistra parte; & aspergit parietes illius, altius quàm secundo, rediens ad locum, unde discessit. Quo facto, adhuc mitram in capite tenens aspergit cum prædicta aqua pavimentum Ecclesiæ per medium, incipiens ante altare, usque ad portam principalem, deinde per transversum, de uno pariete ad alium. Interim schola cantat tres sequentes Antiphonas cum suis versiculis.

Domus mea domus orationis vocabitur.

℣. Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ecclesiæ laudabo te, **ton. 6.**

sine Glória. Alia Antiphona.

Domine dilexi decorem domus tuæ.

℣. Et locum habitationis gloriæ tuæ, **ton. 5.**

sine Glória.

Alia Antiphona.

Non est hic aliud nisi domus Dei, & porta celi. **ton. 7.**

Dictis Antiphonis prædictis, & asperzione, ut præmittitur, facta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiæ versus ad altare majus inchoat, & schola prosequitur Antiphonam **ton. 7.**

Vidit Jacob scalam, summitas ejus cælos tangebat, & descendentes Angelos, & dixit: Verè locus iste sanctus est.

Dum cantatur Antiphona prædicta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiæ aspergit aquam per pavimentum, versus Orientem, Occidentem, Aquilonem, & Austrum.

Finita Antiphona, Pontifex, deposita mitra, stans ibidem in medio Ecclesiæ conversus ad portam principalem, dicit competenti voce:

Orémus.

Et Ministri:

Flectamus gènuâ.

R. Levâte.

Deus, qui loca nómini tuo dicanda sanctificas, effunde super hanc orationis domum grátiam tuam: ut ab ómnibus híc nomen tuum invocántibus, auxílium tuæ misericórdiæ sentiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R. Amen.**

Tum

Tum ibidem stans, adhuc conversus, ut prius, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Deus sanctificationum, omnipotens dominator, cujus pietas sine fine sentitur; Deus, qui cælestia simul & terrena complecteris, servans misericordiam tuam populo tuo ambulanti ante conspectum gloriæ tuæ: exaudi preces fervorum tuorum, ut sint oculi tui aperti super domum istam die ac nocte: hanc quoque Basilicam in honorem sanctæ & victoriosissimæ Crucis, & memoriam Sancti tui **N.** sacris mysteriis institutam clementissimus dedit ✠ ca, miseratus illū ✠ stra, proprio splendore clari ✠ fica, omnemque hominem venientem adorare te in hoc loco placatus admitte, propitius respicere dignare, & propter nomen tuum magnum, & manum tuam fortem, & brachium tuum excelsum, in hoc tabernaculo tuo supplicantes libens protege, dignanter exaudi, æterna defensione conserva; ut semper felices, semperque in tua religione latantes, constanter in sanctæ Trinitatis confessione, fide Catholica perseverent. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde stans adhuc conversus, ut prius, ibidem extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique grátias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, adesto precibus nostris, adesto Sacramentis, adesto etiam piis famulorum tuorum laboribus, nobisque misericordiam tuam poscentibus. Descendat quoque in hanc Ecclesiám tuam, quam sub invocatione sancti nominis tui, in honorem sanctæ Crucis, in qua co-

tærnus

térnus tibi Fílius tuus Dóminus noster Jesus Christus pro redemptione mundi pati dignátus est, & memóriam Sancti tui **N.** nos indigni consecrámus, Spíritus sanctus tuus, septifórmis grátiae ubertáte redúndans; ut quotiescúmque in hac domo tua sanctum nomen tuum fúerit invocátum, eórum qui te invocáverint, à te pio Dómino preces exaudiántur. O beáta & sancta Trínitas, quæ ómnia puríficas, ómnia mundas, & ómnia perórnas. O beáta majéstas Dei, quæ cuncta imples, cuncta cóntines, cuncta dispónis. O beáta & sancta manus Dei, quæ ómnia sanctíficas, ómnia benedícis, ómnia locuplétras. O Sancte Sanctorum Deus, tuam cleméntiam humíllima devotíone depóscimus, ut hanc Ecclesiám tuam, per nostræ humilitátis famulátum, in honórem sanctæ & victoriosíssimæ Crucis, & memóriam Sancti tui **N.** puri **+** ficáre, bene **+** dicere, & conse **+** cráre perpétua sanctificatiónis tuæ ubertáte dignéris. Hic quoque Sacerdótes sacrificia tibi laudis ófferant. Hic fidéles pópuli vota persólvant. Hic peccatórum ónera solvántur, fidelésque lapsi reparéntur. In hac ergo, quæsumus Dómine, domo tua Spíritus sancti grátia ægróti sanéntur, infirmi recuperéntur, claudicuréntur, leprósi mundéntur, cæci illuminéntur, damónia ejiciántur. Cunctórum hic debílium incommoda, te Dómine annuente, pellántur, omníumque víncula peccatórum absolvántur, ut omnes, qui hoc templum beneficia justè deprecáturi ingrediúntur, cuncta se impetrásse læténtur, ut concessa misericórdia, quam precántur, perpétuo misericordiæ tuæ múnere gloriéntur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus audiri possit:

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Præfatione finita, Pontifex, accepta mitra, procedit ante altare, & ibi cum præmissa aqua benedicta facit maltam seu camentum, quod mox deposita mitra, stans ibidem benedicit, dicens:

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, & média, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis: sancti + fici & bene + dic has creaturas calcis & sabuli. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Cementum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim, sive pedem stipitis altaris per circuitum.

Pontifex deinde procedit processionaliter cum Cruce & Clero ad locum, in quo Reliquiæ nocte præterita conservatæ fuerunt; & deferitur Chrisma usque ad fores Ecclesiæ; sed priusquam locum ipsum ingrediatur, stans ab extra, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Aufer à nobis, quæsumus Domine, cunctas iniquitates nostras: ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde, Pontifice accepta mitra locum ipsum cum Presbyteris & Clero ingrediente, schola cantat Antiphonas sequentes:

Oquàm gloriósum est regnum, in quo cum Christo gaudent omnes Sancti amicti stolis albis, sequuntur Agnum quocúmque ferit, **ton. 6.**

Alia Antiphona, ton. 8.

Movete vos Sancti Dei de mansionibus vestris, ad loca festinate, quæ vobis parata sunt.

Alia Antiphona, ton. 3.

Ecce populus custodiens iudicium, & faciens veritatem, in te speraverunt Domine usque in æternum.

Alia Antiphona, ton. 8.

Via Sanctorum facta est recta, & iter eorum præparatum est.

Psalmus 94.

Venite, exultemus Domino, * jubilemus Deo salutari nostro.

Præoccupemus faciem ejus in confessione, * & in psalmis jubilemus ei.

Quó-

Quoniam Deus magnus Dominus, * & Rex magnus super omnes deos.

Quoniam non repellet Dominus plebem suam, * quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipse conspicit.

Quoniam ipsius est mare, & ipse fecit illud, * & aridam fundaverunt manus ejus:

Venite adoramus, & procidamus ante Deum; * ploremus coram Domino qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster:

Nos autem populus ejus, * & oves pascuæ ejus.

Hodie si vocem ejus audieritis: * nolite obdurare corda vestra,

Sicut in exacerbatione * secundum diem tentationis in deserto:

Ubi tentaverunt me patres vestri, * probaverunt, & viderunt opera mea.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic: * & dixi, Semper hi errant corde:

Ipsi verò non cognoverunt vias meas, quibus juravi in ira mea, * si introibunt in requiem meam.

Et non dicitur Gloria Patri. Vel, si magis placet, omittis omnibus præmissis Antiphonis cum Psalmo, schola cantat Responsorium de illo Sancto, cujus sunt ipsæ Reliquiæ. Interim Pontifex manet stans juxta Reliquias. Finitis autem Antiphonis cum Psalmo vel Responso prædictis, Pontifex stans ibidem coram Reliquiis, detecto capite, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Fac nos, quæsumus Domine, Sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra dignè contingere, quorum patrocinia cupimus incessanter habere. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, imponit incensum in thuribulo, & fit Processio, hoc ordine: Procedunt duo ceroferarii cum luminaribus, deinde Crux, tum Clerus cantans Antiphonas subsequentes; post hos, Sacerdotes portantes feretrum cum Reliquiis, & juxta eos thuriferarius continuo Reliquias ipsas incensans, & immediatè ante Reliquias

De Ecclesiæ Dedicatione,
 quias ipsas præcedant aliqua intortitia, deinde Pontifex paratus cum suis Ministris. Processione igitur locum ipsum exeunte, Pontifex inchoat primam Antiphonam, schola ipsam & omnes alias sequentes prosequente ton. 8.

Cum jucunditate exhibitis, & cum gaudio deducemini: nam & montes & colles exsurgent, expectantes vos cum gaudio, allelúja.

Alia Antiphona, ton. 7.

Surgite Sancti Dei de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, & nos homines peccatores in pace custodite.

Alia Antiphona, ton. 8.

Ambulate Sancti Dei, ingredimini in civitatem Domini; ædificata est enim vobis Ecclesiæ nova, ubi populus adorare debet maiestatem Domini.

Alia Antiphona, ton. 8.

Istorum est enim regnum celorum, qui contempserunt vitam mundi, & pervenerunt ad præmia regni, & laverunt stolas suas in sanguine Agni.

Eis igitur ad Ecclesiæ consecrandæ fores pervenientibus, priusquam ingrediantur, dimissa ante fores Ecclesiæ schola, Antiphonas prædictas cantante, Pontifex, præcedentibus ipsum duobus ceroferrariis, Cruce, thuriferario, & Sacerdotibus fere-trum Reliquiarum portantibus, circuit Ecclesiam cum ipsis Reliquiis, populo sequente, & clamante: Kyrie eléison.

Quo facto, Pontifex sedens cum mitra in baldistorio, ante fores Ecclesiæ ad id parato, brevi sermone populum alloquitur.

Quanta, fratres charissimi, Ecclesiis & Deo dicatis locis habenda sit reverentia, cánones, & leges, & universális religiósus fidélium cultus declarat. Nùllibi enim, quàm in sacris Basilicis, Dómino offerri sacrificium debet. Præcipiente siquidem Dómino per Móysen tabernáculum cum mensa atque altári, & areis vasis utensilibúque consecratum est ad divinum cultum expléndum; ipsum quoque tabernáculum non solum sacrasse, sed óleo quoque linivisse légimus. In ipso autem tabernáculo non álii, quàm sancti sacerdotes & Levitæ véstibus sacris ornáti Sacraménta tractábant, & pro popu-

pópulo oblationes offerébant. Póstmódum tam Re-
ges Hebræorum suum templum, quàm Románi Chri-
stiáni Príncipes Basílicas à se constrúctas summa in
veneratióne habuérunt, immunésque ab omni vul-
gári strépitu & negório esse voluérunt; ut domus
oratiónis ad áliud nullum commercium atque usum
accommodarétur. Eámque privilégii & immunitátis
prærogativam habére voluérunt; ut si quis temerá-
riè sacrílegas manus apposuíssset, gravíssimis suppli-
ciis afficerétur. Non enim justum visum est, do-
mum Dei Altíssimi temeráriis præsumptiõnibus ex-
pósitam esse, nec latrónum (juxta Verbum Veritá-
tis) spelúncam esse. Locus est salutis, portus nau-
fragántibus, ad quem de tempestátibus ánchora já-
citur. Hanc beneficia petitóri ádeunt, & justæ eó-
rum preces exaudiúntur. Capitálium criminum rei
ad hanc fugiéntes, impunitátem facti, imploránti-
bus Sacerdótibus, accípiunt. Magna ergo venera-
tióne sacrátas Dómino Basílicas adeátis, fratres cha-
ríssimi, mundi que facinóribus Dómino oblationes
cordis vestri offerátis. De quibus Basílicis hæc
una est, cui **N. & N.** summi Pontífices privilégia
concessérunt, quam vos ædificári fecístis, (**vel N.**
ædificári fecit,) & Nobis humíliter supplicástis,
(**vel supplicávit,**) ut eam consecrâre dignarémur.
Nos autem vestris, (**vel suis**) honéstis supplica-
tió nibus inclinâti, eam in honórem omnipoténtis
Dei, beátæ Mariæ semper Vírginis, & ómnium
Sanctórum, ac memóriam Sancti **N.** dedicámus;
& in ejus altári Relíquias Sanctórum **N. & N.**
Deo propítio, poni decrevimus, & in altári **N.**
vel in loco **N.** sunt cörpera vel Reliquiæ Sanctó-
rum **N. & N.** quæ, (**vel quas**) qui devótè vi-
sitáverit, indulgéntiam **N.** per **N.** concessam ob-
tinébit. Vos insuper moneo, fratres charíssimi,
ut décimas, quæ sunt divína tribúta, integrè Ec-
clésiis & Sacerdótibus persolvátis. Has sibi Dó-
minus ad universális domínii signum reservávit.
Audíte sanctum Augustínus: Décimæ tribúta sunt
egéntium animárum: Quòd si décimas déderis,
non solùm abundantiam frúctuum recípies, sed
étiam sanitátem cörperis & animæ consequéris.
Non igitur Dóminus Deus præmium póstulat, sed
honó-

honorem. Deus enim noster, qui dignatus est totum dare, decimam à nobis dignatus est recipere, non sibi, sed nobis sine dubio profuturam. Sed si tardius dare peccatum est, quanto pejus est non dedisse? De militia, de negotio, de artificio redde decimas. Cum enim decimas dando, & terræna & cælestia possis præmia promereri, quare pro avaritia duplici benedictione fraudaris? Hæc est enim Dei iustissima consuetudo, ut si tu illi decimam non dederis, tu ad decimam revoceris. Dabis impio militi, quod non vis dare Sacerdoti; & hoc tollit fiscus, quod non accipit Christus. Revertimini ad me, inquit Dominus apud Prophetam, & revertar ad vos. Et dixistis: In quo revertemur? Si affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus te? In decimis & in primitiis. Et in penuria vos maledicti estis, & me vos configitis gens tota. Inferte omnem decimam in horreum, & sit cibus in domo mea, & probate me super hoc, dicit Dominus: si non aperuero vobis cataractas cæli, & effundero vobis benedictionem usque ad abundantiam, & increpabo pro vobis devorantem, & non corrumpet fructum terræ vestræ; nec erit stérilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum. Et beatos vos dicent omnes Gentes: eritis enim vos terra desiderabilis, dicit Dominus exercituum. Evitanda est itaque Domini indignatio, solvendæ decimæ & tributa divína persolvenda, nec pro temporali cõmodo amittenda sunt secutura bona, quæ expectantur. Mémores ergo hæc accipite, fratres charissimi, & intellècta pro desiderio complète, ut æterna pro temporalibus accipere beneficia mereamini.

Archidiaconus legat sequentia duo Decreta Sacrosancti Concilii Tridentini, Sess. xxii. cap. xi. de Reformat.

Si quem Clericorum vel laicorum, quacumque is dignitate, etiam Imperiali aut Regali præfulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupaverit, ut alicujus Ecclesiæ, seu cujuscvis secularis, vel regularis beneficii, Montium pietatis, aliorumque piorum locorum jurisdictiones, bona, census, ac jura etiam feudalia & emphyteutica, fructus, emo-

emoluménta, seu quascúmque obventiones, quæ in ministrorum & páuperum necessitates converti debent, per se, vel per álios, vi vel timóre incúso, seu étiam per suppóitas persónas Clericórum aut laicórum, seu quacúmque arte, aut quocúmque quæsito colóre, in próprios usus convertere, illóscumque usurpáre præsumpserit seu impedíre, ne ab iis, ad quos jure pértinent, percipiántur; is anathématis tándiu subjáceat, quámdiu jurisdicciónes, bona, res, jura, fructus, & rédditus, quos occupáverit, vel qui ad eum quomodocúmque étiam ex donatióne suppóitæ persónæ pervenerint, Ecclesiæ, ejúsque administratóri, sive beneficiáto intégrè restitúerit, ac deínde à Románo Pontífice absolutiónem obtinúerit. Quòd si ejúsdem Ecclesiæ Patrónus fúerit, étiam jure patronatus, ultra prædictas pœnas, eo ipso privátus exístat; Cléricus verò, qui nefándæ fraudis & usurpationis hujúsmodi fabricátor seu conséntiens fúerit, eisdem pœnis subjáceat, necnon quibuscúmque beneficiis privátus sit, & ad quæcúmque ália beneficia inhábilis efficiátur, & à suórum Ordinum executiõe, étiam post íntegram satisfactiõe & absolutiõe, sui Ordináríi arbitrio suspendátur.

Conc. Trident. Sessione xxv. Cap. xii. de Reformatione.

Non sunt feréendi, qui váriis ártibus décimas Ecclesiis obveniéntes, subtráhere moliúntur, aut qui ab áliis solvéndas témerè occupant, & in rem suam vertunt, cùm decimarum solútiõ debita sit Deo; & qui eas dare nolúerint, aut dantes impédiunt, res aliénas invádunt. Præcipit igitur sancta Synodus ómnibus cujuscúmque gradus & conditionis sint, ad quos decimarum solútiõ spectat, ut eas, ad quas de jure tenéntur, in pósterum Cathedráli, aut quibuscúmque áliis Ecclesiis, vel persónis, quibus legítimè debéntur, intégrè persólvant. Qui verò eas aut subtrahunt, aut impédiunt, excommunicéntur, nec ab hoc crimine, nisi plena restitutiõe secúta, absolvántur. Hortátur dehinc omnes & singulos pro Christiana charitatè, debitóque erga Pastóres suos múnere, ut de bonis sibi à Deo

collatis, Episcopis & Párochis, qui tenuióribus præ-
sunt Ecclesiis, largè subvenire ad Dei laudem, at-
que ad Pastórum suórum, qui pro eis invigilant,
dignitatem tuendam non graventur.

Postea Pontifex ad fundatorem dicat:

Scias, frater charíssime, quóniam non permittunt
jura, Ecclesias sine ministris ac dote consecrá-
ri. Quemádmódum enim dos matrimónium consé-
quitur, sic & ad sustentationem ministrórum facul-
tates necessáriæ sunt. Ea itaque ratione, frater cha-
ríssime, scire vólumus, quot Sacerdotes & Cléri-
cos, & qualem eis honórem vis exhibére, & de
quo Ecclesiam dotáre propónis. Et ut intélligas
qualem tibi atque hæredibus tuis honórem & com-
moditatem exhibet Ecclesia, scias, ut gratitudinem
ipsam ad fundatóres osténdat, quòd à sanctis Pá-
tribus statútum est, in diéi Dedicationis anniversá-
rio solémni fundatóres & eórum hæredes in pro-
cessiónibus primos esse debére; & si casu ad ege-
státem pervenerint, grata recordatione Ecclesia fun-
datóris piam liberalitatem recognóscit.

*Qui ad interrogata, prout sibi placuerit, respon-
det; de quo fiat publicum instrumentum, si nu-
merus Clericorum, honor, & dos sufficiens fue-
rit. Tunc fundator ipse, & plebs, profitentur se
jussa Pontificis impleturos. Deinde Pontifex jubet
Deum deprecari pro eo, qui Ecclesiam construxit
& dotavit, & pro eo qui eam consecrari petiit;
& concedit illis partem in omnibus bonis, quæ
ibi fieri continget. Quo facto, Pontifice sic seden-
te, antequam quis Ecclesiam ingrediatur, schola
cantat Responsorium ton. 2.*

*Erit mihi Dóminus in Deum, & lapis iste, quem
eréxi, in títulum: & vocábitur domus Dei, & de
univérſis, quæ déderis mihi, * Décimas & hóstias
pacíficas offeram tibi.*

*✠. Si revérſus fúero ad domum patris mei. * Dé-
cimas.*

*Tum Pontifex, deposita mitra, surgit, & ver-
sus ad ostium Ecclesiæ, ibidem stans dicit:*

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváre.

Domum

Domum tuam, quæsumus Dómine, cleménter ingrédere, & in tuórum córdibus fidélium perpétuam tibi construe mansiónem: & præsta, ut domus hæc, quæ tua subsistit dedicatióne solémnis, tua fiat habitatióne sublímis. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Qua Oratione finita, Pontifex accepta mitra, priusquam ingrediatur, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo, in modum crucis, signat ostium Ecclesiæ exteriùs, dicens:

IN nómine Pa *✠* tris, & Fi *✠* lii, & Spíritus *✠* sancti. Porta sis benedícta, sanctificáta, consecráta, consignáta, & Dómino Deo commendáta; porta sis intróitus salutis & pacis, porta sis óstium pacificum, per eum, qui se óstium appellávit, Jesum Christum Dóminum nostrum: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

R. Amen.

Quo dicto, Presbyteri elevant feretrum Reliquiarum, & ingrediendo Ecclesiam cum Clero & populo processionaliter, Pontifex cum mitra incipit, & schola prosequitur Antiphonam ton. 4.

Ingredimini Sancti Dei, præparáta est enim à Dómino habitatio sedis vestræ: sed & pópulus fidélis cum gáudio inséquitur iter vestrum, ut orétis pro nobis majestátem Dómini. Allelúja.

Alia Antiphona ton. 6.

Gaudent in cælis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestigia sunt secúti: & quia pro ejus amore sanguinem suum fuderunt, ideò cum Christo exultant sine fine.

Interim processionaliter vadunt per Ecclesiam. Cùm pervenerint ad altare, in quo Reliquiæ sunt condendæ, Reliquiis ipsis cum feretro prope altare positis, & luminaribus juxta illas ardentibus, Pontifex stans cum mitra ante altare, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 4.

Exultábunt Sancti in glória, & lætabúntur in cubilibus suis.

Psalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in Ecclésia Sanctórum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Dómino in pópulo suo: * & exaltábit mansuétos in salutem.

Exultábunt Sancti in glória: * lætabúntur in cubilibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum, * & gládii ancípites in mánibus eórum:

Ad faciéndam vindíctam in natióibus: * increpationes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus: * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscriptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundum multitudínem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psalterio, & cithara.

Laudáte eum in tympano, & choro: * laudáte eum in chordis, & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: laudáte eum in cymbalis jubilationis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Et non dicitur Glória Patri, sed repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex, deposita mitra, versus ad altare dicit:

Oremus.

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicátor assístis: exáudi nos, quæsumus, & concéde, ut inviolábilis permáneat hujus loci consecrátió; & beneficia tui múnieris univérsitas fidélium, quæ tibi supplicat, percípere mereátur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo signat confessionem, id est, sepulchrum altaris, in quo

Re-

seu Consecratione.

Reliquiæ sunt reponendæ, in quatuor angulis faci-
ciens in singulis signum crucis, & dicens:

Conse + crétur & sancti + ficétur hoc sepúl-
chrum: In nómine Pa + tris, & Fi + lii, &
Spíritus + sancti. Pax huic dómui.

Deinde deposita mitra, recondit veneranter va-
sculum ipsum cum Reliquiis, & aliis, prout he-
sterna die per eum fuit sigillatum, in sepulchro al-
taris; quibus reconditis Pontifex inchoat, schola
prosequente, Antiphonam ton. 6.

Sub altáre Dei sedes accepistis Sancti Dei, in-
tercedite pro nobis ad Dóminum Jesum Chri-
stum.

V. Exultábunt Sancti in glória.

R. Et lætabúntur in cubilibus suis.

Et non dicitur **G**lória Patri, sed Antiphona re-
petitur. Interim dum præmissa cantantur, Pontifex
sine mitra thurificat Reliquias inclusas.

Quo factó, imposita sibi mitra, accipit tabulam
seu lapidem, cum quo debet claudi sepulchrum,
in manum sinistram, & pollicem dexteræ manus
intingit in sanctum Chrisma, & cum eo facit in
medio dictæ tabulæ sive lapidis, de subtus, signum
crucis, dicens:

Conse + crétur & sancti + ficétur hæc tábu-
la, (vel hic lapis,) per istam unctiónem, &
Dei benedictiónem: In nómine Pa + tris, & Fi +
lii, & Spíritus + sancti. Pax tibi.

Et mox linit cum cæmento, ponit & coaptat
tabulam seu lapidem super sepulchrum, claudens il-
lud, & inchoans, schola prosequente, Antipho-
nam ton. 8.

Sub altáre Dei audívi voces occisorum dicéntium:
Quare non deféndis sánguinem nostrum? & acce-
pérunt divínium respónsum: Adhuc sustinéte módi-
cum tempus, donec impleátur númerus fratrum
vestrórum.

Alia Antiphona ton. 8.

Córpore Sanctórum in pace sepúlta sunt: & vi-
vent nómina eórum in ætérnum.

V. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto.

Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, &
in sæcula sæculórum. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum maiestati tuæ condidisti habitaculum: da ædificationi tuæ incrementa cælestia, & præsta; ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cæmentarii cum cæmento benedicto firmant ipsam tabulam seu lapidem super sepulchrum: deinde Pontifex intingit iterum pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo format signum crucis per eandem tabulam, sive lapidem, dicens:

Signé ✠ tur, & sancti ✠ ficetur hoc altare: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Tum imponit incensum in thuribulum, dicens:

A B illo benedicaris, in cuius honore cremaberis: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. *R.* Amen.

Et dextera manu producit desuper signum crucis, & deposita mitra, inchoat, schola prosequente, cantum ton. i.

Stetit Angelus iuxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua, & data sunt ei incensa multa: & ascendit fumus aromatatum in conspectu Dei. Allelúja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum & sinistram latus, ante & desuper, donec præmissus cantus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Oremus.

Dirigatur oratio nostra, quæsumus Domine, sicut incensum in conspectu tuo, & copiosa beneficia Christianus populus assequatur: ut quicumque tibi in hoc altari sacra libamina devotus obtulerit vel sacra suscepit, & vitæ subsidia præsentis accipiat, & remissionem omnium peccatorum pariter consequatur, & gratiam sempiternæ redemptionis percipiat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post

Post hæc Pontifex, accepta mitra, sedet, & ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo, & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis, in medio, & in quatuor ejus cornibus: quo facto Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, & illud benedicit, ut suprâ, videlicet, **Ab illo benedicâris, &c.** ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continuè altare circuit incensando, donec Consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat: tunc enim Pontifici thuribulum præsentat, & per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, & ut prius, incensat.

Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat, schola prosequente, **Responsorium ton. 7.**

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Dómine.

✠ Elevatio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continuè thurificando. Finita incensatione Pontifex inclinat, schola prosequente, **Antiphonam ton. 7.**

Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum desuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus. Quàm dilécta tabernácula tua Dómine virtutum! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini. Et dicitur totus, prout habetur suprâ, pag. 166. Sed in fine non dicitur **Gloria Patri.**

Dum Antiphona & Psalmus prædicti cantantur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexterae manus in oleum Catechumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris & quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori hoc ordine:

✠	2	✠	5
		✠	1
✠	4	✠	3

Dicens dum singulas cruces facit:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur lapis iste :
In nomine Pa ✠ tris , & Fi ✠ lii , & Spiri-
tus ✠ sancti , in honorem Dei & gloriósæ Virgi-
nis Mariæ , atque ómnium Sanctórum , ad nomen
& memóriam sancti N. Pax tibi.

**Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote
altare incensante, imposito & benedicto, ut prius,
incenso, stans cum mitra inchoat, schola prose-
quente, Responsorium ton. 7.**

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspéctu
tuo Dómine. **V.** Elevatio mánuum meárum sacri-
ficiū vespertinum.

**Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad
dexteram, thurificando illud; deinde restituto thu-
ribulo Sacerdoti, & Responso finito, deposita
mitra, dicit:**

Orémus.
Et Ministri: Flectámus gēnua.

R. Leváte.

Adsit, Dómine, misericórdiæ tuæ ineffábilis pfe-
tas: & super hunc lápidem opem tuæ bene ✠ di-
ctiónis, & virtutem tuæ unctiónis infunde; ut, te
largiente, réferat præmium quisque intúlerit votum.
Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

**Oratione finita, Pontifex inchoat, schola prose-
quente, Antiphonam ton. 1.**

Manè surgens Jacob erigebat lápidem in títulum,
fundens óleum désuper, votum vovit Dómino :
verè locus iste sanctus est, & ego nesciébam.

Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino: * & psállere nó-
mini tuo Altíssime;

Ad annuntiándum manè misericórdiam tuam, * &
veritátem tuam per noctem;

In decachódo, psaltério; * cum cántico in cithara.

Quia

seu Consecratione.

Quia delectasti me Dómine in factúra tua: * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quám magnificáta sunt ópera tua Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Vir insípiens non cognóscet: * & stultus non intélliget hæc.

Cùm exórti fúerint peccatóres sicut foenum: * & apparúerint omnes qui operántur iniquitátem:

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui persbunt: * & dispergéntur omnes qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * & senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * & ab insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Iustus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * & benè patiéntes erunt, ut annúntient:

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * & non est iniquitas in eo.

Et non dicitur Glória Patri. Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice, de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti * ficétur & conse * crétur lapis iste: In nómine Pa * tris, & Fi * lii, & Spíritus * sancti, in honórem Dei & gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen & memóriam Sancti **N.** Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incensante, imposito & benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat iterum, schola prosequente, Responsorium ton. 7.

Dirigátur orátio mea sicut incénsus in conspéctu tuo Dómine.

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando: quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, & Responsorio finito, Pontifex deposita mitra, dicit:

Orémus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Adesto, Domine, dedicationi hujus mensæ tuæ: & in eam, quæ à nobis indignis sancto linita est oleo, bene **†** dictionis & sancti **†** ficationis tuæ virtutem & consecrationem infunde: Qui vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Alia Oratio.

Orémus.

Omnipotens sempiternæ Deus, altare hoc quod in honorem tuum, & in memoriam Sancti tui **N.** nos indigni consecramus, virtute tuæ bene **†** dictionis sanctifica: & omnibus te hic invocantibus atque in te sperantibus auxilii tui manus ostende; ut huic altari imposita munera semper accepta fieri digneris, & in eo Sacramentorum virtus & votorum semper obtineatur effectus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: **†** dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribæ, **†** velociter scribentis.

Speciösus forma præ filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis: **†** propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum, **†** potentissime,

Spécie tua & pulchritudine tua **†** intende, prospere procede, & regna,

Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam: **†** & deducet te mirabiliter dextera tua.

S agit.

Sagittæ tuæ acutæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiõnis virga regni tui.

Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem: * propterea unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Myrtha, & gutta, & cáfia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiae regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestitu deaurato, * circumdata varietate.

Audi filia, & vide, & inclína aurem tuam: * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiae Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiae Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatióne: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui: * in omni generatióne & generatióne.

Propterea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Et non dicitur Glória Patri. Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor ejus angulis, ordine suprà posito, ad quamlibet crucem, dicens:

Sancti ✠ ficétur & conse ✠ crétur lapis iste: In nómine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti, in honórem Dei & gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen & memóriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto Thuribulo à Sacerdote

214 **De Ecclesiæ Dedicatione;**
te incensante, imposito, & benedicto, ut prius,
incenso, stans cum mitra inchoat, schola profe-
quente, Responsorium ton. 7.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu
tuo Dómine.

✠. Elevatio mánuum meárum sacrificium vesper-
tinum.

Quo incepto Pontifex circuit semel altare ad
sinistram, illud incensans, ut prius; quo incensa-
to, restituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona fi-
nita, Pontifex deposita mitra, dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

✠. Leváte.

Descéndat, quæsumus Dómine Deus noster, Spi-
ritus tuus sanctus super hoc altáre: qui & do-
na nostra & pópuli tui in eo sanctíficet, & sumén-
tium corda dignánte emúndet. Per Christum Dó-
minum nostrum. **R. Amen.**

Qua dicta, Pontifex inchoat, & schola profe-
quitur, Antiphonam ton. 1.

Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum: quia
hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen
ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum
ibi, dicit Dóminus.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, & virtus; * adjútor in
tribulatióibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra: *
& transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, & turbátæ sunt aquæ eórum: * con-
turbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sancti-
ficávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adju-
vábít eam Deus manè dilúculò.

Conturbátæ sunt Gentes, & inclináta sunt regna: *
dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster
Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit pro-
dígia super terram: * áuferens bella usque ad fi-
nem terræ.

Arcum

Arcum conteret, & confringet arma: * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Glória Patri. Interim dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur Pontifex, accepta mitra, fundit & spargit de Oleo Catechumenorum & Chrismate pariter super altare, illud manu dextera confricans, liniens, & perungens. Quo facto, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 1.

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus: crescere te faciat Deus meus sicut arénam maris, & donet tibi de rore cæli benedictionem.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * scientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet, Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & principum; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitatio est in te.

Et non dicitur Glória Patri.

Finito Psalmo, Pontifex, stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charíssimi, in quo unguentum sacre unctionis effúnditur, ad suscipiéndam pópuli sui vota & sacrificia, orémus ut Dóminus noster benedicat & cónsecret: & quod est unctum à nobis, sit unctum in nómine ejus; ut plebis vota suscipiat, & altári per sacram unctionem perfécto, dum propitiationem Sacrórum impónimus, ipsi propitiatores Dei esse mereámur. Per Jesum Christum Dóminum nostrum, qui cum eo & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

R. Amen.

Quo

Quo dicto, inchoat Antiphonam, schola ipsam
& Psalmum ac sequentia Responsoria prosequente.

Antiphona ton. 2.

Lápides pretiosi omnes muri tui, & turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit feras portárum tuárum: * benedíxit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * & ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante faciém frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, & liquefáciat ea: * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúnciat verbum suum Jacob: * justítias & judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni: * & judícia sua non manifestávit eis.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Deinde dicitur Responsorium ton. 8.

Hæc est Jerúsalem civitas illa magna cæléstis, ornata tamquam sponsa Agni: * Quóniam tabernáculum Dei facta est, Allelúja.

ψ. Portæ ejus non claudéntur per diem; nox enim non erit in ea. * Quóniam.

Aliud Responsorium ton. 8.

Platææ tuæ Jerúsalem sternéntur auro mundo, Allelúja: & cantábitur in te cánticum lætítie, Allelúja:

* Et per omnes vicos tuos dicétur ab univérsis, Allelúja, allelúja. ψ. Luce spléndida fulgébis, & omnes fines terræ adorábunt te. * Et per omnes.

Incoëpta Antiphona, interim dum ipsa & Psalmus ac Responsoria prædicta cantantur, Pontifex cum mitra incipiens retro altare, & procedens ad ejus dexteram inungit Chrismate cum pollice dextero singulas duodecim cruces in parietibus Ecclesiæ depictas, ad unamquamque crucem dicens:

S an-

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur hoc templum :
In nomine Pa ✠ tris , & Fi ✠ lii , & Sp̄ritus ✠ fan-
cti , in honorem Dei & gloriolæ Virginis Mariæ ,
atque omnium Sanctorum , ad nomen & memoriam
Sancti N. Pax tibi.

Et peruncta qualibet cruce , mox accepto thuri-
bulo , illam incensat triplici ductu .

His peractis , Pontifex ad altare revertitur , ac
stans cum mitra , & thurificans super illud , inchoat ,
schola prosequente , Antiphonam ton. 2.

Aedificavit Moyses altare Domino Deo , offerens su-
per illud holocausta : & immolans victimas fecit
sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domi-
no Deo , in conspectu filiorum Israel .

Qua finita , stans adhuc cum mitra , dicit :

DEi Patris omnipotentis misericordiam supplices
imploramus , fratres charissimi : ut altare hoc
sacrificiis spiritalibus imbuendum , nostræ vocis
exoratus officio , præsentī bene ✠ dictione sanctifi-
cet , atque in eo semper oblationes famulorum suorum
studio sanctæ devotionis impositas bene ✠ dī-
cere & sancti ✠ ficare dignetur ; & spiritali pla-
catus incenso , precibus familiæ suæ promptus exau-
ditor assistat . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Deinde benedicit incensum super altare creman-
dum , stans ibidem , deposita mitra , dicens :

Y. Domine exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

Y. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Domine Deus omnipotens , cui assistit exercitus
Angelorum cum tremore , quorum servitium spi-
rituale & igneum esse cognoscitur ; dignare respice-
re , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare hanc crea-
turam incensi , ut omnes languores , omnesque in-
firmitates , atque insidiæ inimici odorem ejus sen-
tientes effugiant , & separentur à plasmate tuo ,
quod pretioso Filii tui sanguine redemisti , ut num-
quam lædatur à morfu iniqui serpentis . Per eum-
dem Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Dein.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, & oleo, ac Chrismate factæ prius fuerunt; & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factæ; & cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, schola prosequente, ton. 1.

Allelúja. Veni sancte Spíritus reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ & festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omisso Allelúja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, & schola cantat Antiphonas duas sequentes:

Antiphona, ton. 4.

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona, ton. 1.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua, & data sunt ei incensa multa: & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei.

Sine Allelúja. Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus gēna.

R. Levate.

Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, clemens & propitius preces nostræ humilitatis exaudi: & respice ad hujus altaris tui holocaustum, quod non igne visibili probetur, sed infusum sancti Spíritus tui grátia in odorem suavitatis ascendat, & legitimè se sumētibus Eucharistia medicabilis fiat, ad vitamque proficiat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post hæc, combustis candelis & thure, cineres illius.

illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vase, projiciuntur in sacrario. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare dicit:

O remus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Deus omnipotens, in cujus honorem, ac beatissimæ Virginis Mariæ & omnium Sanctorum, ac nomen & memoriam Sancti tui **N.** nos indigni altare hoc consecramus, clemens & propitius preces nostræ humilitatis exaudi, & presta: ut in hac mensa sint libamina tibi accepta, sint grata, sint pingua, & sancti Spiritus tui semper rore perfusa; ut omni tempore hoc in loco supplicantis tibi familiæ tuæ anxietates releves, ægritudines cures, preces exaudias, vota suscipias, desiderata confirmes, postulata concedas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem hanc:

Per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus: Et ut propensiori cura & attentiori famulatu tibi servitutis officia deferámus, hoc præsertim tempore, quo religiosarum mentium hábitum ultra perfectum ornatum delegisti, templum istud, in quo sancti tui **N.** mentio habetur, bene **+** dicere & sancti **+** ficare digneris: per cujus sacram reverentiam & honorem, sacratissimo nómini tuo hoc altare dedicámus. Hujus igitur Dómine efflagitatus precibus, dignare hoc altare cælesti sancti **+** ficatione

ne perfundere, & bene ✙ dicere. Assistent Angeli claritatis, & sancti Spiritus illustratione perfulgeat. Sit illius quoque apud te gratiæ, cuius fuit illud, quod Abraham pater fidei, in nostræ figuram redemptionis, filium immolaturus extruxit; quod Isaac in conspectu tuæ majestatis instituit; quod Jacob Dominum magna videns visione erexit: ut hic orantes exaudias, hic oblata sancti ✙ fices, hincque superposita bene ✙ dicas, hinc quoque benedicta distribuas. Sit ergo Ecclesiæ tuæ titulus sempiternus, sit mensa cælesti spiritualisque convivio præparata. Tu igitur, Domine, proprio ore tuo hostias super eam impositas bene ✙ dicito, & benedictas suscipito, ac nobis omnibus tribue, ut participatione earum vitam acquiramus sempiternam.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod à circumstantibus audiat:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, allelúja.

Psalms. E xúrgat Deus, & dissipéntur inimici ejus; * & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus.

Et totus dicitur prout habetur in benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii, pag. 106.

Incoëpta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto facit crucem in fronte altaris, nihil dicens: Quo facto, ac prædictis Antiphona & Psalmo finitis, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Majestatem tuam, Domine, humiliter imploramus, ut altare hoc sacre unctiõnis libamine ad suscipiènda pòpuli tui múnera inunctum potènter bene ✙ dicere & sancti ✙ ficare dignéris: ut quod nunc à nobis indignis, sub tui nóminis invocatióne, in honórem beatíssimæ Vírginis Mariæ & om-

nium

nium Sanctorum, atque in memoriam Sancti tui **N.** sacrosancti Chrismatis unctione delibutum est, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum; ut quidquid deinceps super illud oblatum sacratumve fuerit, dignum tibi fiat holocaustum; atque omnium hic offerentium sacrificia a te pio Domino benigne suscipiantur, & per ea vincula peccatorum nostrorum absolvantur; maculae deleantur; veniam impetrentur; gratiae acquirantur; quatenus una cum Sanctis & Electis tuis vitam percipere mereamur aeternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexterae manus Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensae seu tabulae altaris, & tituli sive stipitis, quatuor angulis, quasi illa coniungens, ad singulas cruces dicens:

In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti.

Deinde deposita mitra, dicit:

Oremus.

Supplīces te deprecāmur, omnipotens aeternae Deus, per unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum, ut altare hoc sanctis usibus preparatum, caelesti bene + dictione sanctifices: & sicut Melchisedech Sacerdotis praecipui oblationem dignatione mirabili suscepisti, ita impōsita huic novo altari mūnera semper accepta ferre digneris; ut populus, qui in hanc Ecclesiae domum sanctam conveniet, per haec libamina caelesti sanctificatione salvatus, animarum quoque suarum salutem perpetuam consequatur. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post haec Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telae grossae mensam altaris; & Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens fricat bene manus cum medulla panis, ac lavat, & extergit. Quo facto, Subdiaconis seu Acolythis praesentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas & mundas, vasa & ornamenta ad cultum Dei & Ecclesiae ac altaris consecratorum pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, & stans illa benedicit, dicens:

B E N E.

B E N E D I C T I O

**Tobalearum, vasorum, & ornamento-
rum Ecclesiæ & Altaris conse-
cratorum.**

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo. **O** rémus.

O Mnípotens & miséricors Deus, qui ab infí-
utília & necessária homínibus creásti, témpla-
que manu hóminum facta nómini tuo sancto dicá-
ri, tuæque habitatiónis loca vocári voluísti; quique
per fámulum tuum Móysen vestiménta Pontificália
& Sacerdotália, seu Levítica, & ália quæque di-
vérsi géneris ornáménta ad cultum & decórem ta-
bernáculi & altáris tui fieri decrevísti: exáudi pro-
pítius preces nostras, & ómnia hæc diversárum spe-
ciérum ornáménta in usum hujus Ecclesiæ tuæ &
altáris ad honórem & glóriam tuam preparáta pu-
rificáre, bene **+** dicere, sancti **+** ficáre, & con-
se **+** cráre per nostræ humilitátis servítium digné-
ris; ut divínis cúltibus & sacris mystériis apta ex-
stant, hisque confectióri cörperis & sánguinis Jesu
Christi Fílii tui Dómini nostri dignis pareátur famu-
látibus: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spí-
ritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

**Deinde aspergit illa aqua benedicta: tum Mini-
stri ponunt super altare Chrismale, sive pannum
lineum ceratum, ad mensuram altaris factum; dein-
de vestiunt altare tobaleis & ornamentis benedi-
ctis, ponentes desuper crucem, & alia ornamenta.
Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam
primam, schola ipsam ac alias Antiphonas sequen-
tes, & Responsoria cum suis versibus & Psalmis
prosequente.**

Antiphona, ton. 8.

Circúmdate Levítæ altáre Dómini Dei, vestite ve-
stiméntis albis: estóte & vos canéntes hymnum no-

vum.

vum dicentes, Allelúja. **ψ.** Mirábilis Deus in Sanctis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis.

ψ. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. **R.** Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Alia Antiphona, ton. 8.

Circúmdate Sion, & complectímini eam, narráte in túrribus ejus. **ψ.** Magnus Dóminus & laudábilis nimis, in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsorium ton. 2.

Induit te Dóminus túnica jucunditátis, & impósuit tibi corónam: * Et ornávit te ornámentis sanctis.

ψ. Luce spléndida fulgébis, & omnes fines terræ adorábunt coram te. * Et ornávit te.

ψ. Natiónes ex longínquo ad te vénient, & múnera deferéntes adorábunt Dóminum; & terram tuam in sanctificatióne habébunt, & nomen magnum tuum invocábunt. * Et ornávit te. **ψ.** Benedícti erunt, qui te edificavérunt: tu autem lætáberis in filiis tuis, quóniam omnes benedicéntur, & congregabúntur ad Dóminum. * Et ornávit te.

Et non dicitur Glória, sed sequens Antiphona cantatur ton. 6.

In velaménto alárum tuárum prótege nos Dómine, & in laude tua gloriémur.

Psalmus 62.

Deus Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, & invia, & inaquósa: * sic in sancto appáruí tibi, ut vidérem virtútem tuam, & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea: * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea: * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, introibunt in inferiòra terræ : * tradéntur in manus gládi, partes vùlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo : * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Gloria Patri, &c. Sicut erat, &c.

Finito Psalmo Pontifex, depolita mitra, ascendit ad altare, & facta cruci super altari positæ reverentia, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Omnis terra adóret te Deus, & psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat super altare in modum crucis: & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & schola prosequitur, & interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat, quod & tertio facit; quo facto, stans ante medium altaris, dicit:

Oremus.

Descéndat, quæsumus Dómine Deus noster, Spíritus tuus sanctus super hoc altáre: qui & dona nostra & pópuli tui in eo sanctíficet, & suméntium corda dignánter emúndet. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

OMnípotens sempitérne Deus, altáre hoc nómini tuo dedicátum cæléstis virtútis benedictióne sancti ✠ fica: & ómnibus in te sperántibus auxilii tui munus osténde; ut híc Sacramentórum virtus & votórum obtineátur efféctus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Ps. Benedicámus Dómino.

R. Deo grátias.

Quo dicto Pontifex accedit ad sacrificium, si-ve sacrarium: ubi deposito pluviali, si celebrare voluerit, quod conveniens est, accipit sandalia, dicens Psalmum, **Q**uàm dilécta, cum aliis; deinde, lotis

lotis manibus, accipit omnia paramenta Pontificalia albi coloris. Interim ornatur Ecclesia, & luminaria super altari & credentia, atque alibi, ubi placuerit, accenduntur. Tunc exit Pontifex Missam celebraturus. Si verò fatigatus nimis celebrare noluerit, facit Missam solemniter per aliquem Sacerdotem celebrari.

Missā dicitur prout in Missali, in ipsa die Dedicationis Ecclesiæ.

In fine Pontifex dat Benedictionem solemnem, dicens:

Sit nomen Dómini benedictum, &c.

Et Indulgentias suprà declaratas. Quibus publicatis revertitur ad sacristiam, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

Deinde cineres per Ecclesiam aspersi, in quibus litteræ Græcæ & Latinæ scriptæ sunt, per ministros Ecclesiæ tolluntur, & Ecclesia totaliter mundatur.

DE ALTARIS

Consecratione, quæ fit sine Ecclesiæ
Dedicatione.

Altaris Consecratio, quamvis omni die de jure fieri possit, decentiùs tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit. Sanè serò ante diem Consecrationis Pontifex parat Reliquias in altari Consecrando includendas, ponens eas in decenti & mundo vasculo cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergamento, scriptam sub hac forma:

M. DC. LXIII. die N. Mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi altare hoc, in honorem Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo inclusi; & singulis Christi fidelibus hodie unum annum, & in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera Indulgentia, in forma Ecclesiæ consueta, concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, & in honesto & mundo loco ponens, cum duobus candelabris & luminaribus ardentibus. Celebrandæque sunt Vigiliæ
ante

ante Reliquias ipsas, & canendi Nocturni & Matutinae Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiae sunt recondendae.

Parantur etiam in Ecclesia, quae ad altaris Consecrationem sunt necessaria, videlicet sanctum Chrisma in vasculo & ampulla, Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo & ampulla; una libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aqua plenum, quod in presbyterio ponitur; vas cum cineribus; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendum mensam altaris consecrandi, quoties expedierit; coopertura linea cernita ad mensuram ipsius altaris Consecrandi, quinque cruces parvae factae de candelis cerae subtilibus; aliqua spatula lignea parvae, ad abradendum de altari combustiones candelarum & thuris; vas, in quo ipsae rasurae deponantur; calx, arena, sive tegula trita ad faciendum camentum, pro liniendo sepulchro Reliquiarum & junctura mensae altaris cum stipite; camentarius, qui hoc agat; duo intortitia accensa, quae semper praecedant Pontificem, quocumque ierit; vas cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; & medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus; bombyx pro extergenda cruce, quae sit in stipite altaris; tobaleae novae mundae; & vasa atque ornamenta, ad cultum Dei & altaris postquam consecratum fuerit pertinentia, benedicenda.

Pontifex manè in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam, & sedens in sede ad dexteram, vel in faldistorio ad sinistram altaris Consecrandi, incipit & dicit voce submissa cum Clericis Septem Psalmos cum Antiphona, **N e reminiscaris**, &c. ut supra, pag. 88. sine Litanis. Induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, & pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, & baculum pastorem in manu sinistra. Sicque paratus, septem Psalmis expletis, Pontifex cum ministris accedit coram altari Consecrando; ubi deposito baculo pastorali & itans sine mitra inchoat, & schola prosequitur sequentem Antiphonam.

A dé-

Adesto Deus unus omnipotens, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo.

Oremus.

Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando praeveni, & adjuvando proséquere: ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Qua dicta, Pontifex accepta mitra, procumbit super faldistorium ibidem praeparatum, & cantores incipiunt Litanias, ut supra, pag. 25. vel, cantoribus deficientibus, Pontifex eas legit, in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore & nomine dedicatur ipsum altare, & illi, quorum Reliquiae in eo includuntur. Postquam autem dictum fuerit, Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, & baculum pastoralem in sinistra tenens, dexteram in altum extendens, producit communiter super aram & stipitem altaris Consecrandi ter successive signum crucis dicens, primo.

UT altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti *N.* consecrandum bene ✠ dicere digneris. *R.* Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Ut altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti *N.* consecrandum bene ✠ dicere & sancti ✠ificare digneris. *R.* Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Ut altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti *N.* consecrandum bene ✠ dicere, sancti ✠ificare, & conse ✠ crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Quo dicto, & deposito baculo pastorali, iterum accumbit super faldistorium, & perficiuntur Litaniae. Quibus finitis, ab accubitu surgit, & cum mitra accedit versus altare Consecrandum, & distans ab illo spatio congruenti, deposita mitra, genuflexus dicit cantando, si in cantu sit officium, alioquin competenti voce dicit sine notis, quod etiam in omnibus aliis sequentibus observatur.

Pontif. Rom.

L

Deus

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus seu Ministri respondent:

Domine ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus, seu Ministri respondent:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, * & in secula seculorum. Amen.

Sine Allelúja. Et id eisdem modo & loco secundo, & tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aquam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute exorcismum salis, & faciens, prout habetur supra sub Ecclesiæ Dedicatione, pag. 184. usque ad Orationem.

Omnipotens sempiterne Deus, creator & conservator humani generis, &c. **inclusivè.**

Post hæc Pontifex procedit ad Altare cum mitra, & ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem.

Introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Psalmus 42.

Judica me Deus, & discerne causam meam de Gente non sancta, * ab homine iniquo & doloso erue me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, si necesse fuerit.

Quia tu es Deus fortitudo mea: * quare me repulisti? & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Iterum repetitur Antiphona.

Emitte lucem tuam & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui lætificat juventutem meam.

Iterum repetitur Antiphona.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Re-

Repetitur ut prius Antiphona.

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur **G**loria Patri, sed Antiphona predicta repetitur.

Incepta prima Antiphona, Pontifex retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, & cum eo & aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

Sancti ✠ ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis & gloriøsæ Virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, & ad nomen ac memoriam Sancti **N.** In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa.

Sancti ✠ ficetur hoc altare, &c.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiæ transversa in hunc modum:

Quo facto, & finitis Antiphona & Psalmo prædictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

O remus.

Et Ministri: **F**lectamus genua.

R. Levate.

Singulare illud propitiatorium in altari Crucis pro nobis redimendis oblatum, in cujus præfiguratione Patriarcha Jacob lapidem erexit in titulum, quo fieret sacrificium, & portæ cæli desuper aperirétur oraculum, supplices tibi, Domine, preces fundimus: ut lapidis hujus expolitam materiam, supernis sacrificiis

imbuendam, ipse tuæ ditari sanctificationis ubertate præcipias, qui quondam lapideis legem scripsisti in tabulis. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam & stipitem de aqua prædicta cum cinere & vino benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo: Stans enim ante medium altaris inchoat Antiphonam, & schola prosequitur: **A**spérge me Dómine. Quæ tota dicitur, & repetitur cum Psalmo, **Miserere**, eo modo, prout supra, pag. 191. de Consecratione altaris in Ecclesiæ Dedicatione ordinatum est. Quo facto, Pontifex stans sine mitra ante medium altaris, dicit:

Y. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Y. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

DEus, qui es visibílium rerum ómnium & invisibílium cónditor, & cunctárum sanctificationum consecrátor, ad dedicatióem hujus Domínicæ mensæ adesse dignáre: & quæ sacráto Oleo & Chrísmate à nobis indignis est linienda & benedicenda, tuæ sancti **+**ficatióis in eam infúnde virtútem & consecratióem; ut omnes, qui ad eam te deprecáturi accésserint, tuæ propitiatióis auxílium sentiant. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde ibidem cum præmissa aqua benedicta facit maltam seu cæmentum, quod mox deposita mitra benedicit, dicens:

Y. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, & média, imaque custódís, qui omnem creatúram intrínsecus ambiendo conclúdis: sancti **+**fica & béne **+**dic has creatúras calcis & sábuli. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Cæmentum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim sive pedem stipitis altaris per circuitum: Pontifex deinde procedit pro-

processionaliter cum Cruce & Clero ad locum, in quo nocte præterita conservatæ Reliquiæ fuerunt; sed priusquam locum ipsum ingrediatur stans ab extra, deposita mitra, dicit:

O rémus.

Et Ministri: *Flectámus gènu.*

R. Leváte.

A Ufer à nobis, quæsumus Dómine, cunctas iniquitates nostras: ut ad Sancta Sanctorum puris mereámur méntibus introire. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Ingressus verò sine mitra, stans juxta & versus ad Reliquias, dicit:

O rémus.

F Ac nos, quæsumus Dómine, Sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra dignè contingere: quorum patrocínia cupimus incessánte habere. Per Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Qua dicta, Pontifex sine mitra accipit reverenter vasculum Reliquiarum: tum accepta mitra, portat eas solemnitè & processionaliter ad altare consecrandum, vel si sint super feretrum, per Sacerdotes ferri facit, inchoans, schola prosequente, Antiphonam:

C um jucunditáte exíbitis, & cum gáudio deducémini: nam & montes & colles exílient, expectántes vos cum gáudio. Allelúja.

Poterit deinde etiam dici, si expedierit, sequens Responsorium:

S úrgite Sancti Dei de mansiónibus vestris, loca sanctificáte, plebem benedicite, * Et nos hómines peccatóres in pace custodíte. *✠. Ambuláte Sancti Dei ad locum prædestinátum, qui vobis præparátus est.*

* Et nos hómines peccatóres in pace custodíte.

Cúmque pervenerit prope ipsum altare, deponit eas reverenter cum luminaribus super feretrum, vel aliquam tabulam honestè ibidem paratam, luminaribus juxta illas ardentibus; & mox Pontifex cum mitra stans prope altare inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

E xultábunt Sancti in glória: lætabúntur in cubílibus suis.

De Altaris Consecratione.

Psalmus. Cántate Dómino cánticum novum: laus ejus; ut *suprà*. 205.

Deinde Psalmus. Laudáte Dóminum in Sanctis ejus, lau dáte eum, ut *suprà*, pag. 206. *fine* Glória Patri, in fine utriusque; sed his Psalmis dictis, Antiphona repetitur. Qua finita, Pontifex, deposita mitra, stans versus ad altare, dicit:

O rémus.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benígnus dedicátor assístis, exáudi nos, quæsumus, & concéde: ut inviolábilis permáneat hujus loci consecrátió; & beneficia tui muneris univérstas fidélium, quæ tibi súpplicat, percípere mereátur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Et mox Pontifex, accepta mitra, signat cum pollice dexteræ manus de Chrismate confessionem, id est, sepulchrum altaris, in quo Reliquiæ sunt reponendæ, in quatuor angulis, faciens in singulis signum crucis, & dicens, dum unamquamque crucem facit:

Conse *✙* crétur, & sancti *✙* ficétur hoc sepulchrum: In nómine Pa *✙* tris, & Fí *✙* lii, & Spíritus *✙* sancti. Pax huic dómui.

Deinde deposita mitra, recondit ibi vasculum cum Reliquiis, & aliis in eo inclusis veneranter, inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Sub altáre Dei sedes accepístis Sancti Dei, intercéдите pro nobis ad Dóminum Jesum Christum.

V. Exultábunt Sancti in glória.

R. Et lætabúntur in cubílibus suis.

Et non dicitur Glória Patri. sed repetitur Antiphona. Interim dum præmissa dicuntur, Pontifex stans sine mitra, imposito & benedicto incenso in thuribulo, & illo à Diacono accepto, thurificat Reliquias inclusas; quo factó, imposita sibi mitra, accipiens lapidem seu tabulam, cum quo debet claudí sepulchrum, facit cum pollice crucem de Chrismate in medio ejus de subtus, dicens:

Conse *✙* crétur & sancti *✙* ficétur hæc tábula, (*vel* hic lapis,) per istam unctiónem, & Dei benedictiónem: In nómine Pa *✙* tris, & Fí *✙* lii, & Spíritus *✙* sancti. Pax tibi.

Et

Et mox ponit & coaptat tabulam, seu lapidem super sepulchrum, claudens illud, & inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Sub altäre Dei audívi voces occisórum dicéntium: Quare non deféndis sánguinem nostrum? & accepérunt divínium respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum.

Alia Antiphona.

Córpóra Sanctórum in pace sepúlta sunt: & vivent nómina eórum in ætérnum.

V. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto.

R. Sicut erat in princípío, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

DEus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctórum ætérnum Majestáti tuæ condís habitáculum: da ædificatióni tuæ incrementa cæléstia, & præsta; ut quorum híc Relíquias pio amóre compléctimur, eórum semper méritis adjuvémur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cæmentarii cum cemento benedicto firmant ipsam tabulam seu lapidem super sepulchrum: deinde Pontifex facit crucem desuper ex Chrismate cum pollice dexteræ manus, dicens:

Signé ✠ tur, & sancti ✠ ficétur hoc altäre: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. Pax tibi.

Tum deposita mitra inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum áureum in manu sua, & data sunt ei incénsa multa: & ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei. Allelúja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum & sinistrum latus, ante & desuper, donec præmissus cantus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Oremus.

Dirigátur orátio nostra, quæsumus Dómine, sicut incénsam in conspéctu tuo, & copiósa beneficia

Christiánus pópulus assequátur : ut quicumque tibi in hoc altári sacránda libámina devótus obtúlerit vel sacráta sucéperit, & vitæ subsidia præséntis accípiat, & remissionem ómnium peccatórum páriter consequátur, & grátiam sempitérnæ redemptionis percípiat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, sedet, & Ministri extergunt mensam altaris cum línteo mundo, & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio, & in quatuor ejus cornibus : quo facto, Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, & illud benedicit, ut suprà, videlicet, *A* billo benedicáris, &c. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continuè altare circuit incensando, donec Consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat : tunc enim Pontifici thuribulum præséntat ; & per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, & ut prius, incensat. Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, *Responsorium* :

*D*irigátur orátio mea sicut incensum in conspéctu tuo Dómine. *V.* Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continuè thurificando. Finita incensatione, Pontifex inchoat, schola sive Ministris prosequentibus, *Antiphonam* :

*E*rexit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum desuper : votum vovit Deo Jacob.

Psalmus 83.

*Q*uàm dilécta tabernácula tua Dómine virtutum ! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Repetitur Antiphona.

*C*or meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Repetitur Antiphona.

*E*tenim passer invénit sibi domum : * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Repetitur Antiphona.

*A*ltária tua Dómine virtutum, * Rex meus, & Deus meus.

Re-

Repetitur Antiphona.

Beāti, qui hābitant in domo tua, Dómine, * in saecula saeculorum laudābunt te.

Repetitur Antiphona.

Beātus vir, cujus est auxilium abs te; * ascensionēs in corde suo dispósuit, in valle lacrymarum, in loco quem pósuit.

Repetitur Antiphona.

Etenim benedictionem dabit legislátor, ibunt de virtute in virtutem: * vidébitur Deus deorum in Sion.

Repetitur Antiphona.

Dómine Deus virtutum exáudi orationem meam: * áuribus pécipe Deus Jacob.

Repetitur Antiphona.

Protéctor noster áspice Deus: * & réspice in faciē Christi tui.

Repetitur Antiphona.

Quia, mélior est dies una in átriis tuis * super milia.

Repetitur Antiphona.

Elégī abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitāre in tabernaculis peccatorum.

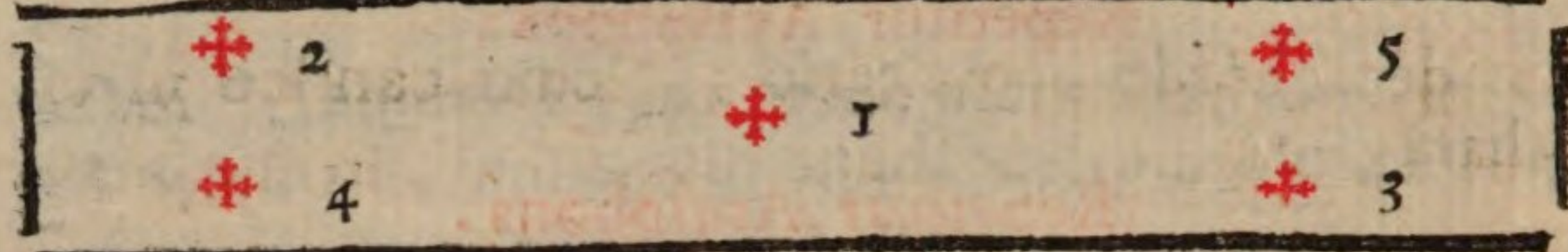
Repetitur Antiphona.

Quia misericórdiam & veritatem díligit Deus: * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Repetitur Antiphona.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocētia: * Dómine virtutum, beātus homo qui sperat in te.

Et non dicitur G lória Patri, sed Antiphona repetitur. Dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in Oleum Catechumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, & in quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta; videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori hoc ordine:

Dicens dum singulas cruces facit:

Sancti **+**ficetur & conse **+**cretur lapis iste :
In nómine Pa **+**tris , & Fi **+**lii , & Spíri-
tus **+** sancti , in honórem Dei & gloriósæ Vírgi-
nis Mariæ , atque ómnium Sanctórum , ad nomen
& memóriam Sancti **N.** Pax tibi.

**Deinde Pontifex , accepto thuribulo à Sacerdote
altare incensante , imposito & benedicto , ut prius ,
incenso , stans cum mitra inchoat , schola seu Mi-
nistris prosequentibus , Responsorium :**

**Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu
tuo , Dómine . **✠** Elevatio mánuum meárum sacri-
ficium vespertinum .**

**Quo incepto , Pontifex circuit semel altare ad
dexteram , thurificando illud ; deinde restituto thu-
ribulo Sacerdoti , & Responso finito , sine mi-
tra , dicit :**

Oremus .

Et Ministri : Flectamus gēnua :

R. Leváte .

Adsit , Dómine , misericórdiæ tuæ ineffábilis ple-
tas : & super hunc lápidem opem tuæ bene **+**
dictiónis & virtútem tuæ unctiónis infúnde ; ut ,
te largiente , réferat præmium quisque intúlerit vo-
tum . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

**Oratione finita , Pontifex inchoat , & schola seu
Ministri prosequuntur , Antiphonam :**

Manè surgens Jacob erigebat lápidem in títu-
lum , fundens óleum desuper , votum vovit
Dómino : verè locus iste sanctus est , & ego ne-
sciébam .

Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino , * & psállere nó-
mini tuo , Altíssime ;

Repetitur Antiphona .

Ad annuntiándum manè misericórdiam tuam , * &
veritátem tuam per noctem ;

Re-

Repetitur Antiphona.

In decachódo, psaltério; * cum cántico in cíthara.

Repetitur Antiphona.

Quia delectásti me Dómine in factúra tua: * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Repetitur Antiphona.

Quàm magnificáta sunt ópera tua Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Repetitur Antiphona.

Vir insípiens non cognóscet: * & stultus non intélliget hæc.

Repetitur Antiphona.

Cùm exórti fúerint peccatóres sicut foenum: * & apparuérunt omnes qui operántur iniquitátem:

Repetitur Antiphona.

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum Dómine.

Repetitur Antiphona.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * & dispergéntur omnes qui operántur iniquitátem.

Repetitur Antiphona.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * & senéctus mea in misericórdia úberi.

Repetitur Antiphona.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * & in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Repetitur Antiphona.

Iustus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Repetitur Antiphona.

Plantáti in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri florébunt.

Repetitur Antiphona.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * & benè patiéntes erunt, ut annúntient:

Repetitur Antiphona.

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * & non est iníquitas in eo.

Et non dicitur G lória Patri. sed Antiphona repetitur. Interim Pontifex, accepta mitra, facit iterum

quinque cruces cum pollice de eodem Oleo Catechu-
menorum, in eisdem locis altaris, & eo ordine, pro-
ut prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur lapis iste :
In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíri-
tus ✠ sancti, in honorem Dei & gloriósæ Virginis
Mariæ, atque omnium Sanctórum, ad nomen &
memóriam Sancti **N.** Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdo-
te altare incensante, imposito & benedicto, ut
prius, incenso, stans cum mitra inchoat iterum,
schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspé-
ctu tuo Dómine. ✠. Elevatio mánuum meá-
rum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit iterum semel al-
tare ad dexteram, illud incensando; quo facto,
restituto thuribulo Sacerdoti, & Responso fin-
ito, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.
Et Ministri: Flectamus gēna.
R. Levate.

Adesto, Dómine, dedicationi hujus mensæ tuæ:
& in eam, quæ à nobis indignis sancto lintra est
oleo, bene ✠ dictionis & sancti ✠ ficationis tuæ vir-
tutem & consecrationem infunde: Qui vivis &
regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
R. Amen.

Oremus.
Omnipotens sempitérne Deus, altáre hoc quod
in honorem tuum, & in memóriam Sancti
tui **N.** nos indigni consecramus, virtute tuæ be-
ne ✠ dictionis sanctifica: & omnibus te hic invo-
cántibus atque in te sperántibus auxilii tui munus
osténde; ut huic altári impósita múnera semper ac-
cépta fieri dignéris, & in eo Sacramentórum vir-
tus & votórum semper obtineátur efféctus. Per
Christum Dóminum nostrum.
R. Amen.

Quo finita, Pontifex incipit, schola seu Mini-
stris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ con-
tribus tuis.

Psal-

Erustavit cor meum verbum bonum : * dico
ego ópera mea Regi.

Repetitur Antiphona.

Lingua mea cálamus scribæ , * velóciter scribén-
tis.

Repetitur Antiphona.

Speciósus forma præ filiis hóminum , diffusa est
grátia in lábiis tuis : * propterea benedíxit te Deus
in atérnum.

Repetitur Antiphona.

Accingere gládio tuo super femur tuum , * poten-
tissime,

Repetitur Antiphona.

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde , pró-
sperè procéde, & regna,

Repetitur Antiphona.

Propter veritátem , & mansuetúdinem , & justí-
tiam : * & dedúcet te mirábiliter dextera tua.

Repetitur Antiphona.

Sagittæ tuæ acútæ , pópuli sub te cadent , * in cor-
da inimicórum regis.

Repetitur Antiphona.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga dire-
ctiónis , virga regni tui.

Repetitur Antiphona.

Dilexísti justítiam , & odísti iniquitátem : proptér-
eà unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ con-
sörtibus tuis.

Repetitur Antiphona.

Myrtha , & gutta , & cásia à vestiméntis tuis , à
dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te
filix regum in honóre tuo.

Repetitur Antiphona.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto , *
circúmdata varietáte.

Repetitur Antiphona.

Audi filia , & vide , & inclína aurem tuam : *
& oblivíscere pópulum tuum , & domum patris
tui.

Repetitur Antiphona.

Et concupíscet Rex decórem tuum : quóniam ipse
est Dóminus Deus tuus , & adorábunt eum.

Re-

Repetitur Antiphona.

Et filia Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Repetitur Antiphona.

Omnis glória ejus filia Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Repetitur Antiphona.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Repetitur Antiphona.

Afferéntur in lætítia & exultatióne : * adducéntur in templum Regis.

Repetitur Antiphona.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos príncipes super omnem terram.

Repetitur Antiphona.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatióne.

Repetitur Antiphona.

Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Et non dicitur Glória Patri. Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor ejus angulis, ordine supraposito, ad quamlibet crucem dicens :

Sancti ✠ ficétur & conse ✠ crétur lapis iste : In nómine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti, in honórem Dei & gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctorum, ad nomen & memóriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote incensante, imposito & benedicto ut prius incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium :

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo Dómine. *ψ.* Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans ut prius; quo incensato, restituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita, Pontifex deposita mitra dicit :

O ré-

Orémus.

Et Ministri: Hec tamen genua.

R. Levate.

DEscendat, quæsumus Dómine Deus noster, Spíritus tuus sanctus super hoc altáre: qui & dona nostra & pópuli tui in eo sanctíficet, & suméntium corda dignánte emúndet. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat, & schola seu Ministri prosequuntur, Antiphonam:

Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, & virtus; * adjútor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Repetitur Antiphona.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra: * & transferéntur montes in cor maris.

Repetitur Antiphona.

Sonuérunt, & turbatæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Repetitur Antiphona.

Flúminis impetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Repetitur Antiphona.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábít eam Deus manè dilúculò.

Repetitur Antiphona.

Conturbatæ sunt Gentes, & inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Repetitur Antiphona.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Repetitur Antiphona.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

Repetitur Antiphona.

Arcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combúret igni.

Re-

Repetitur Antiphona.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, & exaltábor in terra.

Repetitur Antiphona.

Dóminus virtútum nobiscum: * fuscéptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Glória Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex accepta mitra, fundit & spargit Oleum Catechumenorum & Chrisma pariter desuper altare, illud manu dextera confricans, liniens, & perungens. Quo factó, incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei; sicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus: créscere te fáciat Deus meus, sicut arénam maris, & donet tibi de rore cæli benedictionem.

Psalmus: Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * diligit. Et totus dicitur prout habetur suprâ, 215. sine Glória Patri.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charíssimi, in quo unguéntum sacræ unctiónis effúnditur, ad suscipiéndam pópuli sui vota & sacrificia orémus ut Dóminus noster bene + dicat & conse + cret: & quod est unctum à nobis, sit unctum in nómine ejus; ut plebis vota suscipiat, & altári per sacram unctiónem perfécto, dum propitiatióem Sacrorum impónimus, ipsi propitiatóres Dei esse mereámur. Per Jesum Christum Dóminum nostrum: Qui cum eo & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

R. Amen.

Quo dicto, inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ædificávit Móyses altáre Dómino Deo, ófferens super illud holocáusta: & immolans víctimas fecit sacrificium vespertinum in odórem suavitátis Dómino Deo, in conspéctu filiórum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

DEi Patris omnipoténtis misericórdiam supplices implorémus, fratres charíssimi, ut altáre hoc sacrificiis spirituálibus imbuéndum, nostræ vocis

cis exorátus officio, præsénti bene ✠ dictióne sanctificet : atque in eo semper oblatiónes famulórum suórum stúdio suæ devotiónis impósitas bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare dignétur ; & spirituáli placátus incénso, précibus familiæ suæ promptus exaudítor assístat. Per Christum Dóminum nostrum.
R. Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum stans ibidem, deposita mitra, & dicens :

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Domine Deus omnipotens, cui assístit exercitus Angelórum cum tremóre, quórum servítium spirituále & igneum esse cognóscitur: dignáre respícere, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare hanc creatúram incensi, ut omnes languóres, omnesque infirmitátes, atque insídiæ inimíci odórem ejus sentiéntes effúgiant, & separéntur à plásmate tuo, quod pretióso Fílii tui Sáanguine redemísti ; ut numquam lædátur à morstu iníqui serpéntis. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, & Oleo, ac Chrismate factæ prius fuerunt ; & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factæ ; & cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur & cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, schola seu Ministris prosequentibus :
Allelúja. *V.* Veni sancte Spíritus, reple tuórum corda fidélium, & tui amóris in eis ignem accénde.

Nisi consecratio hujusmodi fieret inter Dominicam Septuagesimæ & Festum Paschæ Resurrectiōnis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omisso

A. lle-

Allelúja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, & schola seu Ministri cantant Antiphonas duas sequentes:

Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua, & data sunt ei incénsa multa: & ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei.

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

Orémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, clemens & propítius preces nostræ humilitátis exáudi: & réspice ad hujus altáris tui holocáustum, quod non igne visíbili probétur, sed insúsum sancti Spíritus tui grátia in odórem suavitátis ascéndat, & legítimè se suméntibus Eucharistia medicábilis fiat, ad vitámque proficiat sempitérnam. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Post hæc, combustis candelis & thure, cineres illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vase, projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare dicit:

Orémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Deus omnipotens, in cujus honórem ac beatíssimæ Vírginis Mariæ, & ómnium Sanctórum, ac nomen & memóriam Sancti tui **N.** nos indigni altáre hoc consecrámus, clemens & propítius preces nostræ humilitátis exáudi, & præsta: ut in hac mensa sint libámina tibi accépta, sint grata, sint pínquia, & sancti Spíritus tui semper rore perfúsa; ut omni témpore hoc in loco supplicántis tibi familiæ tuæ anxietátes réleves, agridines cures, preces exáudias, vota fuscípias, desideráta confirmes, postuláta concédas. Per Dóminum

minum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, hanc Præfationem: Per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus & clemens: cujus nec initium nec finis advértitur, qui quantus es, tantus esse voluisti, sanctus scilicet ac mirábilis Deus, cujus majestátem eleménta non capiunt. Te benedícimus, te súpplices deprecámur, ut tibi sit altáre hoc, sicut illud quod Abel salutáris mystérii in passióne præcúrsor, jugulátus à fratre, novo ságuine ímbuit & sacrávit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Abraham pater noster, qui vidére te méruit, fabricávit, & invocáto tuo nómine consecrávit, in quo Sacerdos Melchisedech sacrificii formam triumphális expréssit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud, super quod Abraham seminárium fidei nostræ Isaac filium suum, dum tibi toto corde crédidit, toto corde impósuit; in quo salutáris mystérii Sacraméntum Domínicæ Passiónis osténsus est, dum offértur Fílius, Agnus occíditur. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Isaac, púteum profúndæ puritátis invéniens, abundantíæ ei nomen impónens, tuæ majestáti dicávit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut ille lapis, quem Jacob supponens cápiti suo, ascendentes & descendentes Angelos per scalæ mystérium somno revelánte cognóvit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Móyses, susceptis mandátis, in præfiguratióne Apostólica, duódecim lápidum constructiône firmávit. Sit tibi Dómine altáre hoc, sicut illud quod Móyses septem diérum purificatióne mundávit, & calésti tuo collóquio Sancta Sanctó-

rum vocávit, sicut locútus es ad Móysen, dicens: Si quis tetígerit altáre hoc, sanctificátus habeátur. Sit in hoc ergo altári innocentíæ cultus; immolé-tur supérbia, iracúndia jugulétur, luxúria omnis-que libído feriátur, offerátur pro turtúribus sacri-ficiu castitátis, & pro pullis columbárum inno-céntiæ sacrificiu.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus audiri possit:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus san-cti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Præfatione finita, Pontifex accepta mitra, inun-git cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto frontem altaris in modum crucis, inchoans, scho-la seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operátus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, Allelúja.

Psalmus. **E**xúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus: * & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus. Et totus dicitur prout suprà habetur in Benedictio-ne Abbatis, pag. 106.

Quo dicto, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

MAjestátem tuam, Dómine, humíliter implorá-mus, ut altáre hoc sacræ unctiónis libámine ad suscipiéndá pópuli tui múnera inunctum potén-ter bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare dignéris: ut quod nunc à nobis indignis, sub tui nóminis in-vocatione, in honórem beatíssimæ Vírginis Mariæ & ómnium Sanctórum, atque in memóriam Sancti tui **N.** sacrosáncti Chrísmatis unctióne delibútum est, pláceat tibi, atque altáre máneat perpétuum; ut quidquid deinceps super illud oblátum sacra-túmve fúerit, dignum tibi fiat holocáustum; atque ómnium híc offeréntium sacrificia à te pio Dómi-no benígnè suscipiántur, & per ea víncula pecca-tórum nostrórum absolvántur; máculæ deleántur; vénia impetréntur; & grátia acquirántur; quáte-nus unà cum Sanctis & Eléctis tuis vitam percí-pere mereámur ætérrnam. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Tum

Tum Pontifex accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensæ, seu tabulæ altaris & tituli, sive stipitis, in quatuor angulis, quasi illa conjungens, ad singulas cruces dicens:

In nómine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti.

Deinde deposita mitra, dicit:

Orémus.

Supplices te deprecámur, omnipotens ætérne Deus, per unigénitum Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum, ut altáre hoc sanctis úsibus præparátum, cælésti bene ✠ dictióne sanctífices: & sicut Melchisedech Sacerdótis præcipui oblationem dignatióne mirábili suscepísti, ita impósita huic novo altári múnera semper accépta ferre dignéris; ut pópulus, qui in hanc Ecclésiæ domum sanctam convéniet, per hæc libámina cælésti sanctificatióne salvátus, animárum quoque suárum salutem perpétuam consequátur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telæ grossæ mensam altaris; & Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens fricat benè manus cum medulla panis, ac lavat & extergit. Quo factó, Subdiaconis seu Acolythis præsentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas & mundas, ac vasa & ornamenta ad cultum Dei & altaris consecrati pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, & stans benedicit illa, dicens:

B E N E D I C T I O

Tobalearum, vasorum, & ornamento-
rum Altaris consecrati.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini.
R. Qui fecit cælum & terram.
Ÿ. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Oré-

Oremus.

OMnipotens & misericors Deus ; qui ab initio
 utilia & necessaria hominibus creasti, quique
 per famulum tuum Moysen vestimenta Pontificalia
 & Sacerdotalia, seu Levitica Sacerdotibus & Levi-
 tis, atque ornamenta & linteamina facere famu-
 lum tuum Moysen per quadraginta dies docuisti, at-
 que etiam quæ Maria texuit & fecit in usum ministerii
 tabernaculi foederis ordinasti : purificare, bene **+** di-
 cere, sancti **+** ficare, & conse **+** crare per nostræ
 humilitatis servitium digneris hæc ornamenta &
 linteamina in usum altaris tui, ut divinis cultibus
 & sacris mysteriis apta existant, hisque consecrati-
 oni Corporis & Sanguinis Jesu Christi Filii tui Dó-
 mini nostri dignis pareatur famulatibus : Qui te-
 cum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus,
 per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde aspergit illa aqua benedicta ; cum Mini-
 stri ponunt super altare Chrismale, sive pannum
 lineum ceratum, ad mensuram altaris factum ; dein-
 de vestiunt altare tobaleis & ornamentis benedi-
 ctis, ponentes desuper crucem, & alia ornamenta.
 Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam
 primam, schola seu Ministris prosequentibus ipsam, &
 alias Antiphonas sequentes & Responsoria cum suis
 versibus & Psalmis.

Antiphona.

Circúmdate Levitæ altare Dómini Dei, vestite
 vestimentis albis : estote & vos canentes hy-
 mnum novum dicentes, Allelúja.

V. Mirabilis Deus in sanctis suis, & sanctus in
 omnibus opéribus suis.

Gloria Patri, & Filio, & Spirítui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, &
 in sæcula sæculorum. Amen.

Alia Antiphona.

Circúmdate Sion, & complectimini eam, narrá-
 te in túrribus ejus.

V. Magnus Dóminus & laudábilis nimis, in civi-
 tate Dei nostri in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsorium.

Induit te Dóminus túnica jucunditátis, & impósuit
 tibi coronam : * Et ornávit te ornamentis sanctis.

V. Lu-

V. Luce splendida fulgēbis , & omnes fines terræ adorābunt coram te . * Et ornāvit te.

V. Natiōnes ex longīnquo ad te venient , & mūnera deferētes adorābunt Dóminum : & terram tuam in sanctificatiōne habēbunt , & nomen magnum tuum invocābunt . * Et ornāvit te.

V. Benedícti erunt qui te ædificavérunt : tu autem lætāberis in filiis tuis , quóniam omnes benedicētur , & congregabúntur ad Dominum . * Et ornāvit te.

Et non dicitur Glória Patri, quæ sequens Antiphona dicitur :

In velamēto alārum tuārum protége nos Dómine, & in laude tua gloriémur.

Psalms. Deus Deus meus * ad te de luce vígilo .

Et dicitur totus prout habetur suprà, pag. 223. cum Glória Patri, in fine.

Finito Psalmo, Pontifex, deposita mitra, ascendit ad altare, & facta cruci super altari positæ reverentia, incipit, schola seu Ministris prosequenti- bus, Antiphonam:

Omnis terra adóret te Deus, & psallat tibi; psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat super altare in modum crucis : & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & schola prosequitur ; & interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat , quod & tertio facit ; quo facto , stans ante medium altaris, dicit :

O rémus.

D Escéndat, quæsumus Dómine Deus noster, Spíritus tuus sanctus super hoc altáre : qui & dona nostra & pópuli tui in eo sanctificet, & suméntium corda dignāter emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

O rémus.

O Mnípotens sempitérne Deus, altáre hoc nómini tuo dedicátum cæléstis virtútis bene * didictiōne sanctífica : & ómnibus in te sperántibus auxílii tui munus osténde ; ut hic Sacramentórum virtus & votórum obtineátur efféctus . Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

V. Dó-

Ÿ. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Ÿ. Benedicámus Dómino.

R. Deo grátias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad sacristiam, sive sacrarium, ubi deposito pluviali, parat se ad celebrandum Missam, si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem in dicto altari consecrato solemniter celebrari. Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicationis Ecclesiæ.

Finita Missa, Pontifex dat Benedictionem solemnem & Indulgentias, exuit se sacris vestibus, & vadit in pace.

DE CONSECRATIONE

Altaris, cuius sepulchrum Reliquiarum est in medio summitatis stipitis.

O Rdo prædictus Consecrandi altare semper servatur, quando sepulchrum Reliquiarum est in medio tabulæ altaris, à parte superiori, vel in stipite à parte anteriori, aut posteriori. Si verò sepulchrum est in medio summitatis stipitis, supra autem sit ponenda ipsa tabula, sive mensa altaris; finita aquæ benedictione, cum vino & cinere, ut supra, pag. 184. atque Oratione.

O Mnípotens sempitérne Deus, créator & conservátor humáni géneris, &c. pag. 187.

Pontifex stans cum mitra & aqua benedicta huiusmodi, vino & cinere mista, facit maltam sive cæmentum ex calce & sabulo, seu tegula trita ad hoc paratis, quod deinde, deposita mitra, benedicit, dicens:

Ÿ. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

O rémus.

S Umme Deus, qui summa, & média, imaque custodis, qui omnem creaturam intrínsecus ambiendo concludis: sanctí ✠ fíca & béne ✠ dic has creatúras calcis & sábuli. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Quo

Quo facto, tabula ipsa altaris à stipite separata jacente, debet fieri Reliquiarum deportatio & inclusio, Pontifice processionaliter accedente ad locum ubi Reliquiæ sunt depositæ, in quo Pontifex stans ab extra sine mitra, dicit:

Oremus,

Et Ministri: Hectâmus gēnua. R. Levâte.

Aufer à nobis, &c. ut suprà, pag. 231. & continuans per omnia usque ad, Consecratur & sanctificetur hæc tabula, inclusivè, prout suprà ordinatum est, pag. 232. Quibus dictis, Sacerdotes & Levitæ elevant aram sive tabulam, seu mensam altaris, & collocant eam super stipitem; & cæmentarii cum dicto cæmento benedicto ipsam liniunt & firmant, schola interim cantante, seu Ministris dicentibus Responsorium ton. 1.

Vos Sacerdotes & Levitæ sanctificâmini: * Et afferte aram Dómini Dei Israel ad locum, qui ei paratus est.

V. Vos sancti Dómini vocabîmini, ministri Dei nostri: dicetur vobis, sit timor Dei vobiscum, & cum diligētia cuncta facite. * Et afferte.

Levata itaque ara, & collocata, ac cum cæmento prædicto benè firmata, Pontifex inchoat Antiphonam, Sub altäre Dei, ut suprà, pag. 232. & continuat usque ad Orationem, Dirigatur, inclusivè: qua dicta, prosequitur altaris Consecrationem, accedens ad altare cum mitra; & stans ante illud, deposita mitra, incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam: Introibo ad altäre Dei, ut suprà, pag. 228. cum omnibus sequentibus, usque ad Orationem.

Deus, qui es visibîlium rerum ómnium, &c. inclusivè.

Qua dicta Pontifex accepta mitra sedet, & Ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo; & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio, & in quatuor ejus angulis, inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Dómine.

V. Elevatio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Et omnia alia deinde fiunt, prout suprà ordinata sunt, usque ad finem.

DE ALTARIS

portatilis Consecratione.

Altaris portatilis Consecratio potest fieri quocumque die & loco, jejuno tamen stomacho.

Parantur in loco, ubi Consecratio hujusmodi fieri debet, in primis aliquæ Reliquiæ cum tribus granis incensi in altari recludendæ; sanctum Chrisma in vasculo & ampulla; Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo & ampulla; media libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aquæ mundæ, vas cum cineribus; vas cum sale, vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa ad extergendum altare consecrandum, quoties expedierit; quinque cruces parvæ factæ de candelis ceræ subtilibus; aliquæ spatulæ ligneæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum & thuris; vas, in quo ipsæ rasuræ deponantur; duo candelabra cum duobus cereis continuò ardentibus prope Reliquias; vas cum aqua ad abluendas manus Pontificis, & medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus.

Pontifex igitur paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, si Consecrationem hujusmodi publicè facere velit, vel si in camera sua, aut alio loco secretè, Stolam habeat supra Rochetum, vel supra superpelliceum, si sit Regularis ab humeris dependentem, & mitram simplicem, stans ante tabulam ipsam, sive altare Consecrandum positum super aliquam mensam, vel altare, mitram in capite tenens absolute dicit:

Deum omnipotentem, fratres charissimi, votis exultantibus deprecemur: ut qui per omnem mundum fidem sparsit & Ecclesiam congregavit, qui est lapis de monte sine manibus abscissus, qui angularem compagem solidavit, hanc petram serenius illustret, eamque æterno lumine irrigatam ita multiplicibus &

diversis charismatibus locupletet; ut super illam administrandam sui Corporis hostiam bene ✠ dicat, & suscipiat consecratam: Qui cum Deo Patre vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Deinde detecto capite, genuflexus ante Altare consecrandum, dicit:

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus respondet:

Domine ad adjuvandum me festina.

Tum Pontifex stans sine mitra, in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus respondet.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & secula seculorum. Amen.

Sine Alleluja, Et id eisdem modo & loco secundo & tertio fit, voce semper altius elevata:

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra, benedicit aquam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute exorcismum salis, prout habetur supra sub Ecclesie Dedicatione, pag. 184. usque ad Orationem.

Onipotens sempiterne Deus, creator, & conservator humani generis, &c. inclusive; hoc salvo, quod ubicumque fit mentio de Ecclesie Consecratione, dicit solum de altaris, vel tabulae, pag. 187.

Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua predicta per eum benedicta, & cum eo & aqua huiusmodi facit crucem in medio tabulae vel altaris, dicens:

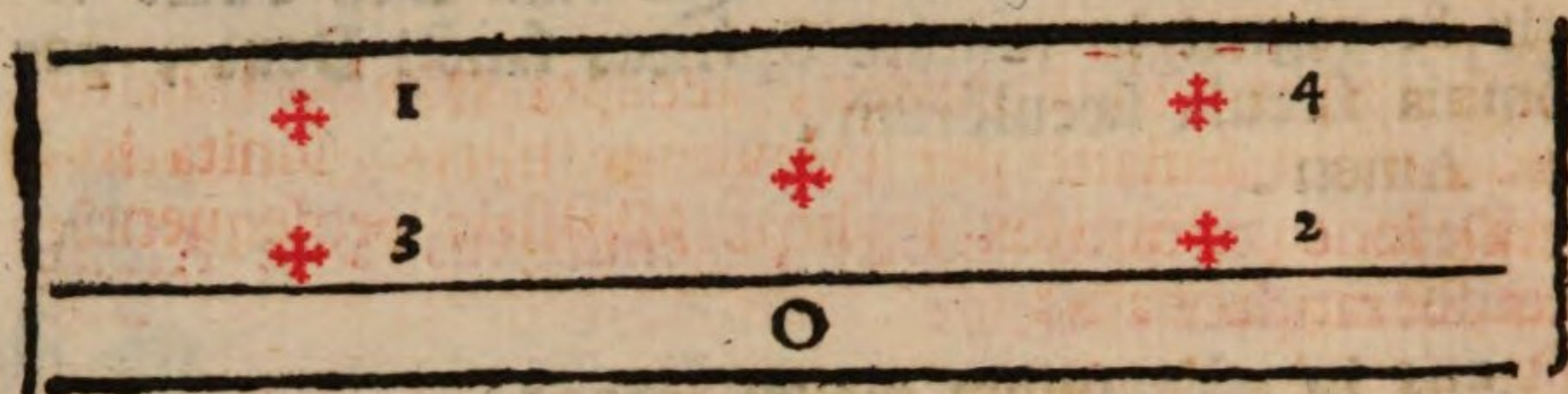
Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cretur hæc tabula: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repens in qualibet cruce verba præmissa:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cretur hæc tabula, &c.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori lapidis, id est, Evangelii, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in

234. De Altaris portatilis Consecratione.
dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori ter-
tiæ transversa in hunc modum.

Quo facto inchoat, Ministris prosequentibus, An-
tiphonom:

Asperges me, Dómine, hyssopo, & mundabor:
lavabis me, & super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei Deus, * secúndum magnam mise-
ricórdiam tuam.

Et totus dicitur ut suprà, pag. 91. **sine Glória Patri.**
Sed in fine repetitur ipsa Antiphona, & interim
dum dicuntur Antiphona & Psalmus prædicti, Pon-
tifex cum mitra aspergit cum aspersorio de herba
hyssopi facto de ipsa aqua tabulam, per ejus cir-
cuitum tribus vicibus. Quo facto, tabula abstergi-
tur cum mundo panno lineo, deinde Pontifex,
deposita mitra, dicit:

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui es visibílium ómnium rerum & invi-
sibílium cónditor, & cunctárum sanctificatió-
nem consecrator, ad dedicatióem hujus Domini-
cæ mensæ adesse dignáre: & quæ sacrato óleo &
Chrismate à nobis indignis est linienda & benedi-
cenda, tuæ sancti-
ficatióis in eam infunde vir-
tutem & consecratióem; ut omnes, qui ad eam
te deprecaturi accésserint, tuæ propitiatióis au-
xilium sentiant. Per Christum Dóminum no-
strum.

R. Amen.

Tum

De Altaris portatilis Consecratione.

355

Tum inchoat, Ministris prosequantibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Qua inchoat, Pontifex, accepta mitra, thurificat tertio tabulam per circuitum ejus. Finita incensatione, Pontifex inchoat Ministris prosequantibus, Antiphonam:

Erexit Jacob lapidem in titulum; fundens oleum desuper.

Psalmus. Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! * concupiscit & deficit anima mea in atria Domini. Et totus dicitur prout supra habetur in benedictione & impositione primarii lapidis, pag. 166. sed in fine non dicitur, Gloria Patri.

Dum Antiphona & Psalmus dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in Oleum Catechumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet, in medio altaris, & quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero cornu posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori hoc ordine:

Dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti * ficetur & conse * cretur hæc tabula: In nomine Pa * tris, & Fi * lii, & Spiri * cus * Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, Ministris prosequantibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

216 De Altaris portatilis Consecratione.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat semel tabulam per circuitum; deinde restituto thuribulo, & Antiphona finita, deposita mitra, dicit:

Orémus.

Et Ministri: Flectamus gēnuā.

R. Levate.

Ad sit Dōmine misericōrdia tua ineffābilis pietas: & super hanc tabulam opem tuā bene + dictiōnis, & virtutem tuā unctiōnis infunde; ut te largiente referat prēmium quisquis intulerit votum. Per Christum Dōminum nostrum. R. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Manē surgens Jacob erigēbat lapidem in titulum, fundens oleum desuper votum vovit Dōmino: verē locus iste sanctus est, & ego nesciebam.

Psalmus. Bonum est confiteri Dōmino, & psallere nōmini tuo, Altissime.

Et totus dicitur, prout suprā habetur sub Dedicatione Ecclesiæ, pag. 210. Et in fine non dicitur, Glōria Patri.

Incœpta Antiphona, Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem Oleo Catechumenorum in eisdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur & conse + cretur hæc tabula: In nōmine Pa + tris, & Fi + lii, & Spīritus + sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo Dōmine.

Interim dum Antiphona dicitur, Pontifex retenta mitra, thurificat iterum semel tabulam per circuitum. Quo facto Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus.

Et Ministri: Flectamus gēnuā.

R. Levate.

Adesto Dōmine Dedicatiōni hujus mensæ tuæ, & in eam quæ à nobis insignis sancto lin̄ta est oleo, bene + dictiōnis & sancti + ficatiōnis tuæ virtutem

tem & consecrationem infunde: Qui vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Quo finita, Pontifex incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Psalmus. Deus noster refugium, & virtus: * adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Et totus dicitur prout habetur supra sub Dedicatione Ecclesiæ, pag. 214. nec in fine dicitur, Gloria Patri.

Incoëpta Antiphona, Pontifex accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur hæc tabula: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ Sancti, Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote incensante, imposito & benedicto incenso, stans cum mitra inchoat, & schola seu Ministris prosequuntur, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo Domine.

Qua incoëpta, Pontifex retenta mitra, iterum semel thurificat tabulam per circuitum, deinde, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Exaudi nos Deus noster, & precum nostrarum libenter accipe vota, & altare hoc ad celebranda divina mysteria præparatum cælestis unguenti odore asperge, & aromata divinæ sanctificationis illi infunde: & sicut lapidem Jacob Patriarchæ erectum unguenti perfusione dicasti, & Angelicis visionibus per scalam gradus Ecclesiæ figurasti, sic quoque super hunc lapidem altari coaptandum cælestis gratiam sancti ✠ ficationis immitte; ut dum tibi super eum sacri Corporis & Sanguinis unigeniti Filii tui mysteria

258 **De Altaris portatilis Consecratione.**

consecrāntur, petēntibus peccāta dimittāntur, & merēntibus influas grātiā sempitērnā. Per Christum Dōminum nostrum.

R. Amen.

Oratione dicta, Pontifex accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo signat confessionem, id est sepulchrum, in quo Reliquiæ sunt reponendæ, in medio formando signum dicens:

Conse ✠ crétur & sancti ✠ ficétur hoc sepulchrum: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. Pax huic dómui.

Deinde deposita mitra, recondit veneranter Reliquias cum tribus granis thuris in tabula, sive altari, & sepulchrum Reliquiarum hujusmodi claudit. Quo factó, adhuc stans sine mitra, dicit:

O rémus.

Deus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctórum ætérnum majestáti tuæ condís habitáculum: da ædificatióni tuæ incrementa cæléstia; & præsta, ut quorum híc Reliquias pio amóre compléctimur, eórum semper méritis adjuvémur. Per Christum Dōminum nostrum. **R.** Amen.

Tum inchoat Pontifex, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus: créscere te fáciat Deus meus sicut arénam maris, & donet tibi de rore cæli benedictiόνem.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósā dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet, Homo, & homo natus est in ea: * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátió est in te.

Et non dicitar G lória Patri.

Dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur, Pon-

De Altaris portatilis Consecratione: 259

Pontifex accepta mitra, fundit & spargit Oleum Catechumenorum & sanctum Chrisma, manu dextera confricans, liniens, & perungens totum lapidem. Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota & sacrificia, orémus ut Dominus noster bene ✠ dicat & cón ✠ secret: & quod est unctum à nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, & altari per sacram unctionem perfecto, dum propitiationem Sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum: Qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, in secula seculorum.

R. Amen.

Quo dicto inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Edicavit Moyses altare Domino Deo, offerens super illud holocausta: & immolans victimas fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra Pontifex, dicit:

Dei Patris omnipotentis misericordiam supplices implorémus, fratres charissimi, ut altare hoc sacrificiis spiritalibus imbuendum, nostrae vocis exoratus officio praesenti bene ✠ dictione sanctificet: atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctae devotionis impositas bene ✠ digne & sancti ✠ ficare dignetur; & spiritali placatus incenso, precibus familiae suae promptus exauditor assistat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum, & stans ibidem, deosita mitra, dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, cui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servi-

tium spirituale & igneum esse cognoscitur: dignare respicere, bene: ✠ dicere, & sancti ✠ ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languores omnesque infirmitates, atque insidiae inimici, odorem ejus sentientes, effugiant & separentur à plasmate tuo, ut numquam lædatur à morfu antiqui serpentis, quod pretioso Filii tui Sanguine redemisti. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta. Et accepta mitra, format propria manu ex ipso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, Oleo, & Chrismate factæ prius fuerunt, & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela ad mensuram crucis de granis incensi factæ, & cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex deposita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, & schola seu Ministri prosequuntur.

Allelúja. V. Veni sancte Spíritus, reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende.

Nisi Consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ, & Festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, quia tunc omisso Allelúja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, & schola seu Ministri dicunt Antiphonas duas sequentes:

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli. **Alia Antiphona.**

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua, & data sunt ei incensa multa: & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei. **Sine Allelúja.**

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus gēua.

R. Levate.

Hujus altaris Domine holocaustum sancti Spiritus tui grátia infusum in odorem tuæ suavitatis ascendat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post

Post hæc, combustis candelis & thure, cineres illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris versus ad altare, dicit:

O remus.

Supplices tibi, Dómine Deus Pater omnipotens, preces effúndimus: ut metálli hujus expollitam matériam supérnis sacrificiis imbuéndam ipse tuæ ditáre sancti **+** ficationis ubertáte dignéris, qui quondam legem in tábulis scripsisti lapídeis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Deinde eodem modo stans, mediocri voce extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem hanc: Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper & ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus. Qui post offendícula lapsus primi hóminis, instituísti tibi offérri propitiatórii delibaménta libáminis; ut culpa quæ præcésserat supérbiam, futúris tempóribus expiarétur per múnera, quibus honoraréntur altária, honorificaréntur & templa. Quod tibi primus Noe præparávit officio, rursus Abraham immolatúrus filium, dehinc Jacob érigens & ungens lápidem in títulum. Te Redémptor mundi exorámus, ut lápidem istum seu mensam in honórem tuum, gloriósæque Vírginis Mariæ, & ómnium Sanctórum, conse **+** cráre & sancti **+** ficáre dignéris benedictiónis tuæ illápsu, máni-bus nostris opem tuæ benedictiónis infúndens; & sacri hujus mystérii sicut institútor, ita étiam & sanctificátor appáre, qui te angulárem lápidem & saxum sine mánibus abscíssum nominári voluísti. Inhæreas híc plácido ætérnæ majestátis obtútu, ut quidquid

sacro ritu super hoc immolabitur, sicut Melchisedech oblátum tibi pláceat holocáustum. Adsit misericórdiæ tuæ ineffábilis p̄ietas, ut te largiēte réferat præmium quisquis intúlerit votum.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus audiat:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Sp̄ritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, & schola seu Ministris prosequuntur, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operátus es in nobis, à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

V. Glória Patri, & Fílio, & Sp̄iritui sancto.

R. Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex sine mitra, dicit:

O rémus.

Quæsumus, omnipotens Deus, universárum rerum rationábilis ártifex, qui inter céteras creaturárum formas lapídeum metállum ad obséquium tui sacrificii condidisti, ut legítimæ libatióni præpararétur altáre: annue dignánte, ut quidquid híc oblátum sacratúmve fúerit, nómini tuo assúrgat, religióni proficiat, spei innitátur, & fidei sit honóri. Per Christum Dóminum nostrum. **R. Amen.**

Posteà inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Omnis terra adóret te Deus, & psallat tibi: psallum dicat nómini tuo Dómine.

Qua incepta, Pontifex accepta mitra, thurificat super tabulam in modum crucis, deinde deposita mitra, dicit:

Descéndat, quæsumus Dómine Deus noster, Sp̄ritus tuus sanctus super hoc altáre: qui & dona nostra & pópuli tui in eo sanctíficet, & suméntium corda dignánte emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. **R. Amen.**

Postremò extergitur tabula per Ministros cum panno lineo. Tum Pontifex parat se ad celebrandum si volue-

voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem super dictam tabulam consecratam Missam celebrare.

Missâ dicitur ut in Missali, in ipsa die dedicationis altaris.

DE COEMETERII

Benedictione.

Die præcedenti ponuntur in coemeterio benedicendo quinque ligneæ cruces, videlicet una altior in medio, & quatuor aliæ, quælibet ad staturam hominis, quarum una in extremitate coemeterii ante crucem mediam, alia in alia extremitate coemeterii retrò crucem mediam, tertia in tertia extremitate à dextris, & quarta in quarta extremitate coemeterii à sinistris crucis mediæ; & ante quamlibet ex dictis quinque crucibus ponitur seu figitur in terram aliquod lignum in ejus summitate aptum ad affigendum illi tres candelas, trium unciarum quamlibet, vel circa; scala super quam ascendens Pontifex possit attingere summitates ipsarum crucium; vas magnum aqua plenum Benedicenda, & vas cum sale.

Manè verò Pontifex in sacristia paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, mitra simplici, & baculo pastoralis, accedit cum Ministris ad coemeterium benedicendum, ubi baldistorium ante crucem in medio positam sibi paratur, super quo residens facit populo brevem sermonem de sanctitate & libertate coemeterii.

Quo factò affiguntur & accenduntur quindecim candelæ, tres ante quamlibet crucem super ligna, ut suprâ ordinata, quibus ardentibus, Pontifex ante mediam crucem & candelas stans, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Omnipotens Deus, qui es custos animarum, & tutela salutis, & fides credentium, respice propitius ad nostræ servitutis officium: ut ad introitum

tum nostrum purgétur, bene✠ dicátur, sancti✠ fí-
cétur, & conse✠ crétur hoc coemeterium; ut hu-
mana còrpora hìc post vitæ cursum quiescèntia,
in magno iudicii die simul cum felícibus animábus
mereántur adipísci vitæ perénis gáudia. Per Chri-
stum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Et mox ante ipsam crucem super faldistorio Pon-
tifex accepta mitra accumbit; & cantor incipit &
prosequitur Litanias, ut suprà, pag. 25.

Cùmque dictum fuerit,

U t ómnibus fidélibus, &c.

R. Te rogámus audi nos.

Pontifex surgit ab accubitu, & baculum pastora-
lem in sinistra tenens, producit signum crucis su-
per coemeterium, dicens primò:

U t hoc coemeterium purgáre & bene✠ dícere
dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Secundò dicit:

U t hoc coemeterium purgáre, bene✠ dícere, &
sancti✠ ficáreignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Tertiò dicit:

U t hoc coemeterium purgáre, bene✠ dícere,
sancti✠ ficáre, & conse✠ cráreignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Quo factò, redit ad accubitum, cantore Lita-
nias perficiente.

Quibus finitis, surgit cum mitra ab accubitu Pon-
tifex, & stans juxta aquam ibidem in vase para-
tam, benedicit eam, & sal simpliciter, prout suprà
sub Benedictione & impositione primarii lapidis
pro Ecclesia ædificanda, pag. 163. Aqua igitur ta-
liter Benedicta, Pontifex accedens ad crucem an-
te mediam positam, mitra ibidem deposita, inchoat,
schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

A spérge me Dómine hyssópo, & mundábor: la-
vábis me, & super nivem dealbábor.

Psalmus. Miserére mei Deus, *secúndum. Et to-
tus dicitur, ut suprà, pag. 191. cum Glória Patri,
in fine. Quo dictò, Antiphona repetitur. Dum An-
tiphona & Psalmus dicuntur, Pontifex accepta mitra

cir-

circuit & perambulat totum locum coemeterii, incipiens circuire ad ejus dexteram, aspergens aquam benedictam ubique. Expleto autem circuitu, rediens ante crucem, quæ est ante mediam, deposita mitra, respiciens ad ipsam crucem, dicit:

Oremus.

Deus, qui es totius orbis Conditor, & humani generis Redemptor, cunctarumque creaturarum visibilium & invisibilium perfectus dispositor, te supplici voce ac puro corde exposcimus: ut hoc coemeterium sive polyandrum, in quo famulorum famularumque tuarum corpora quiescere debent post curricula hujus vite labentia, purgare, bene dicere, & sanctificare digneris; quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus prestasti, corporibus quoque eorum in hoc coemeterio quiescentibus, & tubam primi Archangeli hic expectantibus, consolationem perpetuam largiter impartire. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde thurificat ipsam crucem, & figit in summitate ipsius unam per tribus candelis ardentibus, & alias duas similiter ardentes in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, accepta mitra, accedit ad crucem retrò mediam positam, aspergendo semper aquam benedictam per coemeterium, interim dicens cum Ministris sequentes Psalmos:

Psalmus. Domine ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua, &c. ut suprâ sub Benedictione Abbatis, pag. 88. **fine Gloria Patri, in fine.**

Deinde **Psalmus.** Beati quorum remissæ sunt, &c. ut suprâ, pag. 89. **fine Gloria Patri, in fine.**

Quibus expletis, Pontifex stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, Trina Majestas, & Una Deitas, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus, justitiæ auctor, veniæ largitor, bonorum dator, sanctitatis origo, charismatum distributor, omniumque ad te venientium pius receptor: presta propitius, ut hoc

coe-

coemeterium in honorem nominis tui compositum bene ✠ dici & sancti ✠ ficari concedas: qui beato Abrahæ Patriarchæ famulo tuo terram à filiis Hebron comparatam in sepulturam benedixisti, & qui populo Israelitico promissionis tellurem in ævo durantem concessisti, famulorum famularumque tuarum corporibus in hoc coemeterium intrantibus quietis sedem, & ab omni incurfione malorum spirituum tutelam benignus largitor tribuas; ut post animarum corporumque resurrectionem coadunatam, te donante atque concedente, beatitudinem sempiternam percipere mereantur: Qui in Trinitate perfecta vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, & figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis, & accepta mitra vadit ad crucem ad dextram mediam positam, aspergendo aquam benedictam per coemeterium, & dicendo cum Ministris sequentem Psalmum:

*D*omine ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt. Et totus dicitur, ut supra sub Benedictione Abbatis, pag. 90. fine Gloria Patri, in fine.

Quo dicto, Pontifex stans ante ipsam crucem, deposita mitra dicit:

*O*remus.
Domine Deus, pastor æternæ gloriæ, lux & honor sapientiæ, custos & vigor prudentiæ, salus ægrotantium, valetudo potentium, moestorum solamen, vita justorum, glória humilium: te supplices flagitamus, ut hoc servorum tuorum coemeterium ab omni spurcitiæ inquinamento & immundorum spirituum insidiis custodire, mundare, & bene ✠ dicere digneris, atque corporibus humanis in hunc locum advenientibus sinceritatem perpetuam tribuere non desinas; ut quicumque Baptismi Sacramentum perciperint, & in fide Catholica usque ad vitæ terminum perseverantes fuerint, atque decurso hujus ævi termino corpora sua in hoc coemeterio requiei commendaverint, Angélicis

cis tubis concrepantibus; animæ simul cum corporibus præmia cælestium gaudiorum percipiant sempiterna. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde thurificat ipsam crucem, ✠ & figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ipsius crucis. Tum accepta mitra, vadit ad crucem, quæ est ad sinistram mediæ crucis posita, aspergendo semper aquam benedictam per coemeterium, dicendo cum Ministris sequentem Psalmum: **D**omine exaudi orationem meam: * & clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me. **Et totus dicitur ut supra sub Benedictione Abbatis, pag. 92. sed in fine non dicitur, G loria Patri.**

Quo dicto, stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit: **O**remus.

Domine Jesu Christe, qui corpus humanum de terra pro Angélica reparatione formasti, & in te pro redemptione assumpsisti, in terram pro conditione carnis resolvisti, & de terra pro immortalitate resuscitabis: hanc terram, quæsumus, ad usum sepulturæ de benedictione tui sepulti corporis con ✠ secrare dignare; & in Baptismate tibi consépultos, in natura carnis hic consépeliendos, sub spe tuæ resurrectionis in tuæ redemptionis misericordia requiescere concede: Qui venturus es judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, & figit in ejus summitate unam de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis; & accepta mitra, revertitur ad crucem mediam, aspergendo semper per coemeterium aquam benedictam, dicendo cum Ministris sequentes Psalmos:

Psalmus. **D**e profundis clamavi ad te Domine: * Domine exaudi vocem meam, **ut supra sub Benedictione Abbatis, pag. 93.**

Deinde **Psalm.** **D**omine exaudi orationem meam: auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua, **ut supra, pag. 94. sed in fine utriusque Psalmi non dicitur, G loria Patri.**

Qui-

Quibus finitis, Pontifex stans ante ipsam crucem
mediam, deposita mitra, dicit: Oremus.

Adesto, quæsumus Dómine Deus, obséquiiis nostris, in nómine tuo hunc locum visitantibus, & nostræ fragilitátis ministério: & sicut benedixisti per manus fervórum tuórum Abrahæ, Isaac & Jacob terram sepultúræ suæ peregrinationis, ita, quæsumus Dómine, bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare dignéris hoc cœmetérium prætio unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi Sánguini typicè comparátum ad nostræ peregrinationis córpora quiescenda, donec per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum de púlvere ad glóriam dones resurgenda: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Deinde mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminum vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, per Christum Dóminum nostrum. Qui est dies ætérnus, lux indeficiens, cláritas sempitérna. Qui sic sequáces suos in lucem præcipit ambuláre, ut noctis ætérnæ váleant caliginem evádere, & ad lucis pátriam feliciter pervenire. Qui per humanitátem assúptam Lázarum flevit, per divinitátis poténtiam vitæ reddidit, atque humánum genus quadrífida peccatórum mole óbrutum ad vitam reduxit. Per quem te Dómine supplíciter deprecámur, ut qui in hoc sepeliéntur polyándro, in novíssimo, cum tubæ perstrepuerint Angelórum, à peccatórum néxibus absolúti, & ætérnæ felicitáti rédditi, & Sanctórum cœtibus connumeráti, te, qui es vita ætérna, benígnum & misericórdem invéniant, ut te auctórem vitæ exultántes cum ómnibus Sanctis colláudent.

Quod

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quòd à circumstantibus audiat: *ita tamen, quòd à circumstantibus audiat:*

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Dum thurificat crucem ipsam, & figit in summitate ejus unam de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, stans versus ad ipsam crucem, dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, locórum ómnium sanctificátor, & in mélius reformátor, à quo & per quem omnis benedictio de cælis descendit in terris: bene ✠ dicere dignáre locum istum, ut sit polyándrum seu coemetérium, dulcis réquies & pausátio mortuórum, quorum ánimæ, quarum córpora híc sepúlta, vel sepeliéndá sunt, jucunditátis tuæ dulcédine potiántur; sintque ínterim in supérna Jerúsalem gaudén-tes & latántes, donec in magno judícii die de sepúlchris própria córpora recipiant, & sic veniénti Dómino ad judicándum, óbviám cum fructu bonæ operatiónis occurrant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

His peractis, Pontifex solemniter benedicit populo, dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, &c.

Deinde intrat Ecclesiam, & si velit, parat se ad Missam: si verò celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter celebrari.

Missá dicitur de die, & cum Oratione diei, dicitur sub uno Per Dóminum nostrum; sequens Oratio.

Deus, cujus miseratione ánimæ fidélium requiescunt, huic coemetério, quæsumus Dómine, Angelum tuum sanctum députa custódem: & quorum quarúmque córpora híc sepeliúntur, ánimas eórum ab ómnibus absólve vínculis delictórum; ut
in

in te semper cum Sanctis tuis sine fine laténtur.
Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tu-
um : Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíri-
tus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

*Cum Secreta diei dicitur sub uno Per Dóminum,
sequens Secreta.*

M Unera Dómine obláta sanctífica, & qui te ipsum
in sepúlchro poni voluísti, & exémpulum re-
surgéndi fidélibus tuis largíri dignátus es: da quæ-
sumus fidélium tuórum animábus híc in te quie-
scéntibus, véniam peccatórum; ut hæc salutáris
hóstia sit remédium & réquies animárum eórum &
córpórum: Qui vivis & regnas cum Deo Patre in
unitáte Spíritus sancti Deus, in sæcula sæculórum.

R. Amen.

*Cum Postcommunione diei dicitur sub uno Per
Dóminum nostrum sequens Postcommunio.*

M Unéribus sacris satiáti, quæsumus Dómine Deus
noster: ut plebs tua, quæ in futúro à morte
córpóris resurrectúra créditur, te miseránte à mor-
te ánimæ resúrgere mereátur. Per Dóminum no-
strum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vi-
vit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per
ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

DE ECCLESIAE

& Coemeterii Reconciliatione.

Ecclesiæ & coemeterii reconciliatio omni die
fieri potest.

*In primis in manè diei qua reconciliatio fie-
ri debet, paratur faldistorium super tapete in me-
dio coemeterii, & altare Ecclesiæ omnino nudatur.
Parantur etiam duo vasa cum aqua, unum in coe-
meterio, & aliud in Ecclesia in Presbyterio, &
ibidem unum vas vini; vas cum sale; vas cum ci-
neribus; & aspersorium de herba hyssopi factum.
Providetur etiam quòd Ecclesia possit liberè cir-
cui. Si verò Ecclesia tantum sit reconcilianda,
paratur faldistorium super tapetem ante portam prin-
cipa-*

cipalem Ecclesiæ, & ibidem vas cum aqua & aspersorium de herba hyssopi factum, ac alia in Ecclesiâ, quæ suprâ sunt ordinata.

Quibus omnibus sic paratis, Pontifex in sacristia, vel alio condecienti loco, ornatus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albo, mitra simplici, & baculo pastorali, procedit ad coemeterium, si est reconciliandum, aliàs ante portam principalem Ecclesiæ; ubi stans juxta faldistorium sibi paratum, benedicit aquam ibidem in vase positam simpliciter cum sale, prout habetur suprâ in Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesiâ ædificanda, pag. 163. Aqua igitur benedicta, Pontifex sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Aspèrges me Dómine hyssópo, & mundábor : lavábis me, & super nivem dealbábor.

Psalmus. Misere mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam, &c. ut suprâ, sub Benedictione Abbatis, pag. 91. Totus dicitur cum Glória Patri, & Sicut erat.

Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona & Psalmus dicuntur, Pontifex accepta mitra, aspergit cum ipsa aqua in circuitu deforis Ecclesiâ & coemeterium simul, aspergendo aquam alternatim nunc ad murum Ecclesiæ, nunc ad terram coemeterii, & specialiter loca contaminata. Quo facto, rediens ad locum ubi aquam benedixit, stans deposita mitra, dicit : **O** rémus :

Omnípotens & miséricors Deus, qui Sacerdótibus tuis tantam præ céteris grátiam contulísti, ut quidquid in tuo nómine dignè perfectéque ab eis ágitur, à te fieri credátur : quæsumus imménsam cleméntiam tuam, ut quod modò visitatúri sumus, vísites; & quidquid benedictúri sumus, bene ✠dícas, sitque ad nostræ humilitátis introítum, Sanctorum tuórum méritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingrèssus. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde iterum dicit :

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génuâ.

R. Leváte.

Aufer

Aufer à nobis, quæsumus Dómine, cunctas iniquitates nostras: ut ad loca tuo sancto nómini purificánda puris mereámur méntibus introíre. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et si Ecclesia reconciliatur sine coemeterio, omittitur sequens Oratio. Si verò Ecclesia simul cum coemeterio reconciliatur, Pontifex finita præcedente, mox dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua.

R. Leváte.

Domine pie, qui agrum figuli pretio Sánguini tui in sepultúram peregrinórum comparári voluísti, quæsumus, dignánte remíniscere clementíssimi hujus mystérii tui. Tu es enim Dómine figulus noster, tu quiétis noster ager, tu agri hujus es pretium, tu dedísti étiam & suscepísti, tu de pretio & in pretio tui vivífici Sánguini nos requiescere donásti: tu ergo Dómine, qui es offensionis nostræ clementíssimus indúltor, expectantíssimus judicátor, judícii tui superabundantíssimus miserátor, judícium tuæ justæ severitátis abscondens, post miseratióem tuæ piæ redemptionis adésto exaudítor & efféctor nostræ reconciliatióis; hocque coemeterium, mausóleum peregrinórum tuórum cæléstis pátriæ incolátum expectántium benignus purífica & reconcília; & hic tumultórum & tumultandórum córpora, de poténtia & pietáte tuæ resurrectionis ad glóriam incorruptionis non damnans, sed gloríficans resúscita: Qui ventúrus es judicare vivos, & mórtuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Posteà cantor incipit Litanias, ut suprà, pag. 25. & Pontifex accepta mitra ingreditur Ecclesiam cum Clero, cantando eas; acceditque ante altare majus, coram quo paratur ei faldistorium, super quod Pontifex cum mitra procumbit. Cùmque dictum fuerit,

U t ómnibus fidélibus, &c.

R. Te rogámus audi nos.

Pontifex surgit de accubitu, & baculum pastora-lem in sinistra tenens, producit signum crucis super Altare, Ecclesiam, & Coemeterium, dicens:

U t

Ut hanc Ecclesiâ & altare hoc, ac coemeterium purgare, & recon ✠ ciliare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Secundò dicit:

Ut hanc Ecclesiâ & altare hoc, ac coemeterium purgare, recon ✠ ciliare, & sancti ✠ ficare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Tertiò dicit:

Ut hanc Ecclesiâ & altare hoc, ac coemeterium purgare, recon ✠ ciliare, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris.

R. Te rogâmus audi nos.

Si autem coemeterium non sit pollutum, & sic neque reconciliandum, non fit de coemeterio mentio. Quibus dictis, iterum super faldistorio accumbit, Cantore Litanias resumente & perficiente. Quibus finitis, Pontifex surgit, & deposita mitra, stans versus ad dictum altare, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectâmus gênuâ.

R. Levâte.

Deus, qui peccati veteris hæreditariam mortem, in qua posteritatis genus omne successerat, Christi Filii tui Domini nostri passione solvisti: da propitius, ut conformes eidem effecti, sicut imaginem terræni parentis naturæ necessitate portavimus, ita imaginem cælestis gratiæ sanctificatione portemus, per virtutem ejusdem Christi Filii tui Domini nostri: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde Pontifex genuflectit ante faldistorium prædictum, & sine mitra cantando dicit, prout etiam habetur supra in Ecclesiæ Dedicatione. pag. 184.

Deus in adiutorium meum intende.

Tunc surgit Pontifex, & Chorus respondet:

Domine ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex stans sine mitra, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen, **absque Allelûja.** **Idem fit.**

fit eisdem modo & loco secundò, & tertio, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco, accepta mitra, benedicit aliam aquam ibidem in Presbyterio in aliquo vase paratam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute:

Exorcizo te creatura salis, prout habetur supra in Dedicatione Ecclesie in secunda aquae benedictione, pag. 184. continuans usque ad Orationem.

Omnipotens sempiternus Deus, creator & conservator humani generis, &c. inclusive.

Qua dicta, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus.

Incœpta Antiphona, Pontifex facit, ut in fine Psalmi habetur.

Psalmus 67.

IN Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Repetitur Antiphona.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Repetitur Antiphona.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephtali.

Repetitur Antiphona.

Manda Deus virtuti tuæ: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Repetitur Antiphona.

A templo sancto tuo in Jerusaleme, * tibi offerent reges munera.

Repetitur Antiphona.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Repetitur Antiphona.

Dissipa Gentes quæ bella volunt, venient legati ex Ægypto: * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Repetitur Antiphona.

Regna terræ cantate Deo: * psallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Psallite Deo, qui ascendit super cælum cæli: * ad Orientem.

Repe-

Repetitur Antiphona.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, & virtus ejus in núbibus.

Repetitur Antiphona.

Mirábilis Deus in Sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem & fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Et non dicitur G lória Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex accepta mitra, circuit ter Ecclesiam intrinsecus, aspergendo in primo circuitu parietes in superiori parte; in secundo autem in interiori parte eorum; in tertio verò pavimentum Ecclesiæ: aspergit etiam specialiter loca contaminata, quando Ecclesia principaliter est polluta, vel violata. Quo facto, Pontifex stans in Presbyterio cum mitra versus ad altare, dicit:

Deum indultórem críminum, Deum sórdium mundatórem, Deum qui corrúptum peccátis originálibus mundum advéntus sui nitóre purificávit, fratres charíssimi, súpplíces deprecémur: ut contra diáboli furéntis insídias fortis nobis propugnátor assístat; ut si quid ejus virósa calliditáte quotidíanis insectatiónibus maculátum in isto loco corrúptúmque fúerat, efficiátur cælésti miseratione purgátum, quia sicut illíus est sólídum perfectúmque quassáre, ita auctóris est nostri lapsa restitúere, nutántia stabilíre, & corrúpta purgáre: Qui cum Deo Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus.

Deinde deposita mitra, mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus. Cujus im-

Pontif. Rom.

N

mén-

ménſa bónitas, ut non hábuit principium, ita nec términum habébit. Qui divína naturalíque pietáte plenus, éligis in nobis magis reſtitúere pérdita, quàm percútere peritúra. Et ſi quid aut negligéntia pólluit, aut ira commíttit, aut ſtimulat ebríetas, aut libído ſubvértit, hoc Dómine cleménti patiéntia súſtines; ut antè per grátiam puríſces, quàm percútias per furórem. Et óperis tui próvidus plasmátor éligis pótiùs erígere jacéntia, quàm puníre damnánda. Te Dómine súpplices deprecámur? ut hujus tabernáculi receptáculum placátus aſpicias, & altáre tuum, quod infectántis eſt inimíci fraude pollútum, per infuſiónem grátiae cæléſtis puríſces, purificátum poſſideas, poſſeſſúmque, ne deinceps áliqua labe fordéſcat, cuſtódias. Abſint in póſterum omnes nequítiae ſpirituáles & eliminéntur, extingúatur antiqui ſerpéntis invidia, & cum ómnibus fráudibus ſuis diáboli turma propellátur. Efferat ſecum máculam, quam ingéſſit, & perénnibus quandóque ſupplíciis depurándus óperum ſuórum sémina ſecum cólligat peritúra. Nihil híc in póſterum nóceat prætériti culpa contágii; nihil ſit quod remáneat inimíci fraude pollútum, quandóquidem ſpíritus tui eſt infuſióne purgátum. Reſúrgat Eccléſiae tuae pura ſimplicitas, & candor innocentiae háctenus maculátus, dum recéperit grátiam, reſúrgat ad glóriam; ut populórum fidélium híc turba convéniens dum petitiónis ingerit vota, votórum ſéntiat ſe obtinuíſſe ſuffrágia.

Quod ſequitur dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen quòd à circumſtantibus audiri poſſit:

per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum:
Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſaecula ſaeculórum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, aſcendit ad altare, & illi inchoat ſchola proſequente, Antiphonam ton. 4.

Introibo ad altáre Dei: ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Psalmus 42.

JUdica me Deus, & diſcérne cauſam meam de Gente non ſancta: ab hómine iníquo & dolóſo érue me.

Quia

Quia tu es Deus fortitudo mea: * quare me repulisti, & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus.

E mitte lucem tuam & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum qui latificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Gloria, sed Antiphona repetitur. Qua repetita, Pontifex deposita mitra, dicit:
O remus.

Et ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Deus, qui in omni loco dominationis tue clemens ac benignus dedicator assis: exaudi nos, quæsumus, & concede; ut in posterum inviolabilis huius loci permaneat consecratio, & tui muneris beneficia universitas fidelium, quæ supplicat, percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde stans ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Confirma hoc Deus quod operatus es in nobis: à templo sancto tuo, quod est in Ierusalem.

Psalmus. **E**xurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, &c.

Et dicitur totus cum Gloria Patri. & Sicut erat, prout habetur supra, pag. 106. cum Antiphona prædicta in fine benedictionis Abbatis. Incepta Antiphona, Pontifex accipit mitram, stans cum ea in dicto loco, usque ad finem Psalmi. Quo dicto, Pontifex deposita mitra, stans adhuc ibidem dicit:

O remus.

Deus, qui Ecclesiam tuam sanctam, de omnibus mundi finibus congregatam, per tui lateris admirabile sacramentum cunctarum Gentium matrem esse dixisti, quam etiam populorum varietate depictam, sanctorum Martyrum tuorum meritis decorasti: bene + dic, Domine quæsumus, Sanctorum tuorum

opitulante suffragio, tam altare, quod eorum exornatur, te iuvante, Reliquiis, quam Ecclesiam, ac fidelium tuorum tibi pie offerentium vota in illa sanctifica: Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus, in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex benedicit populo solemniter, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Deinde, si velit, parat se ad celebrandum Missam. Sed si celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter Missam celebrari.

Missæ dicitur de die, & cum Oratione diei dicitur sequens Collecta sub uno Per Dominum.

Oratio.

Deus, qui dixisti, Domus mea domus orationis vocabitur, domum istam infidelium spurciis contaminatam mundare & sanctificare digneris: & omnium preces & vota hoc in loco ad te clamantium clementer exaudias, & benignus suscipias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Secreta.

Hæc hostia, quæsumus Domine, & locum istum ab omnibus immunditiis expurget: & supplicationes nostras semper & ubique reddat tibi acceptas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Postcommunio.

Percipientes Domine muneris salutis æternæ supplices exoramus: ut templum hoc & coemeterium ab infidelium inquinamenti emundatum benedictione tua maneat sanctificatum, & pectora nostra ab omni sorde vitiorum alienata, tibi que devota semper existant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

DE RECONCILIATIONE²⁷⁹

Coemeterii, sine Ecclesiae Reconciliatione.

Quando Coemeterium benedictum violatum seu pollutum, separatum est ab Ecclesia, & propterea ipsa non habetur pro violata vel polluta, Reconciliatio Coemeterii fieri poterit quocumque die, hoc ordine.

In manè diei, qua Reconciliatio fieri debebit, parantur in medio Coemeterii faldistorium pro Pontifice, & vas aquae mundae benedicendae, & vas salis; deinde hora convenienti Pontifex indutus in sacristia, aut alio convenienti loco, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, baculum pastorem in manu tenens, accedit ad medium Coemeterii, ubi supra faldistorium ornatum procumbit; & cantores ibidem incipiunt, & proseguuntur Litanias, ut supra, pag. 25. in Ordinatione Subdiaconi, in quibus cum dictum fuerit.

Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, & baculum pastorem in manu sinistra tenens producit signum crucis super Coemeterium, dicens:

Ut hoc Coemetèrium reconci liare dignèris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Ut hoc Coemetèrium recon ciliare & sancti- ficare dignèris.

R. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Ut hoc Coemetèrium recon ciliare, sancti- ficare, & conse crare dignèris.

R. Te rogamus audi nos.

Quibus dictis, Pontifex iterum super faldistorium procumbit, cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgit Pontifex ab accubitu, & benedicit

ibi sal & aquam simpliciter, prout habetur supra, pag. 163. in benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda. Quo facto, Pontifex in eodem loco stans sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Asperges me Dómine hyssópo, & mundábor: lavabis me, & super nivem dealbábor.

Psalmus. Misere mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam, ut supra, pag. 91.

Et dicitur totus sine Glória Patri. Incepta Antiphona, Pontifex mitram accipit, & dum Antiphona & Psalmus prædicti dicuntur, circuit totum Coemeterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens semper & ubique aquam benedictam cum aspersorio, & potissimè in loco, ubi pollutio vel violatio commissa est. Quo peracto, redit ad locum, ubi Litanie dictæ fuerunt. Finito Psalmo prædicto, & Coemeterio undique asperso, Pontifex stans ante faldistorium suum, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Et ministri: Flectámus gènuá.

R. Leváte.

Domine pie, qui agrum figuli prætio sánguinis tui in sepultúram peregrinórum comparári voluisti, quæsumus dignánte remíniscere clementíssimi hujus mystérii tui: tu es enim Dómine figulus noster; tu quiétis nostræ ager; tu agri hujus es prætium; tu dedisti étiam & suscepisti; tu de prætio & in prætio tui vivífici sánguinis nos requiêscere donasti. Tu ergo Dómine, qui es offensíonis nostræ clementíssimus indúltor, expectantíssimus judicátor, judícii tui superabundantíssimus miserátor, judícium tuæ justæ severitátis abscondens post miserationem tuæ piæ redemptionis, adésto exauditor & efféctor nostræ reconciliationis: hocque Coemeterium, mausóleum peregrinórum tuórum caléstis pátriæ incolátum expectántium benignus purifica, & reconcília; & hic tumultatórum & tumultandórum córpora de poténtia & pietáte tuæ resurrectionis ad glóriam incorruptionis non damnans, sed gloríficans resúscita: Qui ventúrus es judicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

His

His dictis, Pontifex stans in loco prædicto dat benedictionem solemnem populo, dicens:

*S*it nomen Dómini benedíctum, &c.

Tum redit ad Sacristiam, aut alium locum, in quo paramenta accepit, ubi depositis sacris vestibus vadit in pace.

DE PATENÆ

& Calicis Consecratione.

Pontifex ad Consecrationem Calicis, vel cuiuslibet indumenti, seu ornamenti Ecclesiastici procedere volens, debet semper stolam circa collum habere, & mitram tenere poterit ubi convenit. Quandocumque enim Episcopalia agit, Episcopalibus, non Sacerdotalibus, debet esse paramentis ornatus. Omnium quoque mobilium benedictiones huiusmodi possunt fieri, ubi Pontifici placuerit, & omni die.

In Patenæ igitur Consecratione, pro qua parandum est sanctum Chrisma, & vas aquæ benedictæ cum aspersorio, Pontifex stans cum mitra, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

ORémus, fratres charíssimi, ut divínæ grátiae benedíctio cónsecret & sanctíficet hanc Paténam, ad confringéndum in ea corpus Dómini nostri Jesu Christi, qui crucis passiónem sustínuit pro nostrum ómnium salúte.

Tum deposita mitra, dicit:

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rému s.

OMnípotens sempitérne Deus, qui legálium institútor es hostiárum, quiq ue inter eas conspérsum similáginem deférri in Paténis áureis & argenteis ad altáre tuum iussísti: bene + dicere, sancti + ficáre, & conse + cráre dignéris hanc Paténam, in administratióne Eucharistíæ Jesu Christi Fílii tui, qui pro nostra omniúmque salúte seípsum tibi Deo

Patri in patibulo crucis elegit immolari, ac tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Tum Pontifex accepta mitra, facit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto crucem super Patenam, ab ora in oram, & mox linit & perungit totam eius superficiem cum ipso pollice, dicens:

Conse ✠ crare & sancti ✠ ficare digneris Domine Deus Patenam hanc per istam unctionem, & nostram bene ✠ dictionem in Christo Jesu Domino nostro: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Deinde stans adhuc cum mitra procedit ad benedictionem Calicis, dicens:

Oremus, fratres charissimi, ut Deus & Dominus noster Calicem istum in usum ministerii sui consecrandum celestis gratiæ inspiratione sanctificet; & ad humanam consecrationem, plenitudinem divini favoris accommodet. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum deposita mitra dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Dignare, Domine Deus noster, Calicem hunc bene ✠ dicere, in usum ministerii tui pia famulatus devotione formatum: & ea sancti ✠ ficatione perfundere, qua Melchisedech famuli tui sacratum Calicem perfudisti; & quod arte vel metalli naturæ effici non potest altaribus tuis dignum, fiat tua bene ✠ dictione sanctificatum. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde accepta mitra, facit crucem cum pollice dexteræ manus de Chrismate intra ipsum Calicem à labio ejus in labium, & mox linit & perungit interiorius ipsum totum, dicens:

Conse ✠ crare & sancti ✠ ficare digneris Domine Deus Calicem hunc per istam unctionem, & nostram bene ✠ dictionem in Christo Jesu Domino nostro: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Tum

Tum deposita mitra, dicit super Calicem & Patenam:

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Ó rémus.

Ó Mnípotens sempitérne Deus, mánibus nostris quásumus opem tuæ benedictiónis infúnde: ut per nostram bene & dictiónem hoc Vásculum & Paténa sanctificéntur, & Córporis & Sáanguinis Dómini nostri Jesu Christi novum sepúlchrum sancti Spírítus grátia efficiántur. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spírítus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

℞. Amen.

Demum aspergit Calicem & Patenam cum aqua benedicta, quod fieri debet in omnibus quarumlibet benedictionibus rerum. Quo facto, abstergi facit per aliquem Sacerdotem Patenam & Calicem cum mica panis, & benè mundari, deinde extensiones projiciuntur in ignem, vel sacrarium.

DE BENEDICTIONE

Sacerdotalium indumentorum in genere.

Pontifex Sacerdotalia indumenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Ó rémus.

Ó Mnípotens sempitérne Deus, qui per Móysen fámulum tuum Pontificália & Sacerdotalia, seu Levítica vestiménta, ad expléndum in conspéctu tuo ministérium eórum, ad honórem & decórem nóminis tui fieri decrevísti: adésto propítius invocationibus nostris, & hæc indumenta Sacerdotalia, desuper irrigánte grátia tua,

ingénti benedictione per nostræ humilitatis servitium puri ✠ficare, bene ✠dicere, & conse ✠crare digneris; ut divinis cultibus & sacris mysteriis apta & benedicta existant: his quoque sacris vestibus Pontifices & Sacerdotes, seu Levitæ tui induti, ab omnibus impulsiónibus seu tentationibus malignorum spirituum muniti & defénsi esse mereántur, tuisque mysteriis aptè & condigné servire & inhærere, atque in his tibi placidè & devotè perseverare tribue. Per Christum Dóminum nostrum.

Rz. Amen.

Orémus.

DEus invictæ virtutis triumphator, & ómnium rerum creator ac sanctificator, inténde preces nostras: & hæc indumenta Levítica, Sacerdotalis, & Pontificalis gloriæ ministris tuis fruenda tuo ore proprio bene ✠dicere, sancti ✠ficare, & conse ✠crare digneris; omnesque eis utentes, tuis mysteriis aptos, & tibi in eis devotè & laudabiliter serviéntes, gratos efficere digneris. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **Rz. Amen.**

Deinde aspergit ipsa indumenta aqua benedicta.

S P E C I A L I S

Benedictio cujuslibet indumenti.

V. Adjutorium nostrum in nómine Dómini.

Rz. Qui fecit cælum & terram.

V. Dóminus vobiscum.

Rz. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus omnipotens, bonarum virtutum dator, & ómnium benedictionum largus infúsor, supplices te rogámus, ut manibus nostris opem tuæ benedictionis infundas, & has caligas & sandália, **vel** amictum, **vel** albam, **vel** cingulum, **vel** stolam, **vel** manipulum, **vel** tunicellam, **vel** dalmaticam, **vel** planetam divíno cultui præparatam virtute sancti Spíritus bene ✠dicere, sancti ✠ficare, &

con-

confe. ✠ crare digneris: & omnibus ea, vel eo,
vel eis utentibus gratiam sanctificationis sacri my-
sterii tui benignus concede; ut in conspectu tuo
sancti & immaculati atque irreprehensibiles appa-
reant, & auxilium misericordiae tuae acquirant. Per
Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum:
Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spi-
ritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.
R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Mapparum seu Linteaminum sacri Altaris.

Pontifex Mappas seu Linteamina sacri Altaris
benedicturus, stans sine mitra, dicit:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum & terram.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi Domine preces nostras: & haec linte-
amina sacri altaris usui preparata bene ✠ dicere
& sancti ✠ ficare digneris. Per Christum Domi-
num nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui ornamenta &
lintheamina facere Moysen famulum tuum per
quadraginta dies docuisti, quae etiam Maria texuit
& fecit in usum ministerii tabernaculi foederis:
bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare
digneris haec linteamina ad tegendum involven-
dumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri
Jesu Christi: Qui tecum vivit & regnat in unitate
Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.
R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Corporalium.

Pontifex Corporalia benedicere volens, stans
sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Clementissime Domine, cujus inenarrabilis est
virtus, cujus mysteria arcánis mirabilibus ce-
lebrantur: tribue quaesumus, ut hoc linteamentum
propitiationis bene ✠ dictione sanctificetur, ad con-
secrandum super illud Corpus & Sanguinem Dei,
& Domini nostri Jesu Christi Filii tui: Qui tecum
vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus,
per omnia secula seculorum. ℞. Amen.

Alia Oratio.

Orémus.

Omnipotens sempiternus Deus, bene ✠ discere,
sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris
lintheamentum istud: ad tegendum involvendumque Cor-
pus & Sanguinem Domini nostri Jesu Christi Filii
tui: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus
sancti Deus, per omnia secula seculorum.

℞. Amen.

Alia Oratio.

Orémus.

Omnipotens Deus, manibus nostris opem tuam
benedictionis infunde: ut per nostram bene ✠
dictionem hoc linteamentum sanctificetur, & Corporis
ac Sanguinis Redemptoris nostri novum sudarium
Spiritus sancti gratia efficiatur. Per eundem Do-
minum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui
tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus
sancti Deus, per omnia secula seculorum.

℞. Amen.

Deinde aspergit aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

novæ Crucis.

NOva Crux, seu tabula, in qua Crucifixus est depictus, hoc modo benedicitur. Paratis thure thuribuloque cum igne & aqua benedicta, Pontifex paratus supra rochetum, amictu, stola, pluviali rubri coloris, & mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

BEne ✠ dic, Dómine Jesu Christe, hanc Crucem tuam, per quam eripuisti mundum à potestate dæmonum, & superasti Passiône tua suggestórem peccáti, qui gaudébat in prævaricatione primi hóminis per ligni vétiti sumptionem: Qui cum Deo Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

Alia Oratio

O rémus.

ROgámus te, Dómine sancte, Pater omnipotens, sempitérne Deus, ut dignéris bene ✠ dicere hoc lignum Crucis tuæ, ut sit remédium salutáre géneri humano: sit solíditas fidei; profectus bonórum óperum; redemptio animárum; sit solámen & protéctio ac tutéla contra sæva jácula inimicórum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus..

Deinde dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem:

per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum & justum est.

V eré

Verè dignum & justum est, æquum & salutäre, nos tibi semper, & ubique grätias ägere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, cujus sanctum ac terríbile nomen inter céteras visíbles creatúras, ligna quoque fructífera laudäre ac benedicere non cessant: Qui in figúram unigénitæ sapiéntiæ tuæ ligno vitæ à principio paradísium voluptátis ornásti, ut ejúsdem fructus sacro mystério protoparéntes nostri géneris mortem cavére, & vitam admonéres obtinére perpétuam: Quique nos vétitæ árboris attáctu justæ morti addíctos, ejúsdem coæternæ tibi sapiéntiæ Dei & Dómini nostri Jesu Christi innóxia morte ad vitam misericórditer revocäre dignátus es: Te súpplices exorámus, ut hoc singuläre signum, quod ad extrémum primi illius sacratíssimi vexílli, quo pretiósó Fílii tui ságuine triumphásti, fidélium tuórum devotióne compáctum erectúmque est, cælésti tua bene & dictiône sanctificäre dignéris; ut ómnibus híc génuâ flecténtibus ac tuæ Majestáti supplicántibus largior & cordis compúnctio, & admíssórum indulgéntia concedátur; atque intercedénte ipsa victoriosíssima unigéniti Fílii tui Passiône, & tibi plácita postuläre, & cítiùs váleant postuláta percípere. Da, quæsumus clementíssime Pater, in quo vivimus, movémur, & sumus, ut quóties triumphum divínæ humilitátis, quæ supérbiam nostri hostis dejécit, óculis intuémur, quotièsque mente recólimus, & contra hostem ipsum fidúciâ fortitúdinis, & majórem tibi devótæ humilitátis grátiam consequámur. Quátenus in illo treméndo tuæ Majestátis exámine, cùm, pavéntibus eleméntis, cælórúmque commóti virtútibus, signum istud gloríficum Redemptiόνis nostræ apparúerit in cælo, ipsi de morte ad vitam transíre, ac perpétua beátæ resurrectiόνis vidére gáudia mereámur.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen quòd à circumstantibus audiri possit.

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Oremus.

DEus, qui beatæ Crucis patibulum, quod prius erat scelēstis ad poenam, convertisti redēptis ad vitam: concēde plebi tuæ ejus vallāri præsidio, cujus est armāta vexillo. Sit ei Crux fidei fundamētum, spei suffrāgium, in adversis defēsiō, in prosperis adjuvāmen; sit ei in hostes victōria, in civitatē custōdia, in campis protēctio, in domo fultūra; ut per eam pastor in futuro gregem consērvet incolumen, quæ nobis, Agno ✠ vincente, convērta est in salutē. Per eūndem Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spīritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculōrum. **R.** Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Sancti ✠ fica, Dōmine Jesu Christe, signāculum istud Passiōis tuæ, ut sit inimicis tuis obstāculum, & credentibus in te perpētuum efficiātur victōriæ vexillum: Qui cum Deo Patre vivis & regnas in unitate Spīritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculōrum. **R.** Amen.

Tum offertur Pontifici thus in navicula, aut alio vase, quod Pontifex stans sine mitra benedicit, dicens:

Oremus.

Domine Deus omnipotens, cui assistit exercitus Angelōrum cum tremōre, quorum servitium spirituale & igneum esse cognōscitur, dignāre respicere, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare hanc creaturam incēnsi: ut omnes languōres, omnesque infirmitates atque insidiæ inimici odorem ejus sentientes effūgiant, & separētur à plāsmate tuo; ut numquam lædātur à morsu antiqui serpēntis, quod pretioso Fīlii tui Sanguine redemisti. Per eūndem Christum Dōminum nostrum.

R. Amen.

Quo facto, Pontifex imponit thus in thuribulum. Deinde aspergit Crucem aqua benedicta, & mox eam incensat. Tum dicit adhuc stans sine mitra:

Sanctificetur lignum istud, In nōmine Pa ✠ tris, & Fī ✠ lii, & Spīritus ✠ sancti: & benedictio illius ligni, in quo membra sancta Salvatoris suspēsa sunt, sit in isto ligno; ut orāntes inclinantesque se
pro-

propter Deum ante istam Crucem, invéniant corporis & animæ sanitatem. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum. *R.* Amen.

Tum Pontifex flexis ante Crucem genibus, ipsam devotè adorat, & osculatur. Idem faciunt quicumque alii voluerint. Si verò Crux est ex metallo, vel lapide, loco præcedentis Orationis, videlicet, Sanctificétur, &c.

Pontifex stans sine mitra, dicit sequentem Orationem.

Deus glóriæ, Deus excélse Sábaoth, fortíssimæ Emmánuel, Deus Pater veritátis, Pater sapientiæ, Pater beatitudinis, Pater illuminationis ac vigilationis nostræ, qui mundum regis, qui cuncta regna dispónis, qui es bonórum collátor munerum, & bonórum ómnium attribútor; cui omnes gentes, pópuli, tribus, & linguæ sérviant; cui assístit omnis Angelórum légio; qui largíris famulis tuis fidem & laudem tui nóminis, ut débita tibi obláta persólvant, cui prius fides offeréntium complácet, deínde sacrificátur oblátio: quæsumus exorábilem misericórdiæ tuæ pietátem, ut sancti *✠* fices tibi hoc signum Crucis & consé- *✠* cres, quod tota mentis devotióne famulórum tuórum religiósá fides constrúxit, trophæum scílicet victóriæ tuæ ac redemptionis nostræ, quod in amórem Christi triumphális glória consecrávit. Aspice hoc signum Crucis insuperábile, per quod diaboli est exinaníta potéstas, mortálium restitúta libértas: quæ licèt fúerit aliquándo in pœnam, sed nunc versa est in honórem per grátiam; & quæ reos quondam puniébat supplício, nunc & nóxios absólvit à debito. Et tibi quid per hoc placére pótuit, nisi id per quod tibi plácuit nos redímere? Et nullum tibi débitum ámplius munus est, quàm quod tibi tunc córporis dedicávit affixio; nec tibi est *magis familiáris oblátio*, quàm quæ familiári mánuum tuárum extensióne sacráta est. Illis ergo mánibus hanc Crucem áccipe, quibus illam amplexus es, & de sanctitáte illius hanc sancti *✠* fica; & sicuti per illam mundus expiátus est à reá-
tu, ita offeréntium famulórum tuórum animæ devotíssimæ hujus Crucis mérito, omni cáreant per-

petráto peccáto; & tuæ veræ Crucis obtéctu, eni-
téscant succéssibus assíduis triumphatóres. Rádiet
híc unigéniti Fílii tui Dómini nostri splendor di-
vinitátis in auro; émicet glória passíonis ejus in
ligno; in Cruce rúilet nostræ mortis redémptio;
in crystállí splendóre vitæ nostræ purificátio. Sit
suórum protéctio; spei certa fidúcia; eos simul cum
gente & plebe, fide confirmet; spe & pace con-
sóciat; áugeat triúmphis; amplíficet in secúndis;
proficiat eis ad perpétuitátem témporis, ad vitam
æternitátis; ut eos temporáli floréntes glória mú-
niat, & ad perpétuam redémptos corónam, ad re-
gna cæléstia poténti virtúte perdúcat. Præsta, per
propitiatiónem Sánguinis ejus, per ipsum datórem,
qui seípsum dedit redemptiόnem pro multis, qui
se hóstiám pro delíctis offérre dignátus est, qui
exaltátus in ligno Crucis suæ, principátus & po-
testátes humiliávit: qui tecum fidéreo cónsistet
throno, indissolúbili connexiόne Spíritus sancti.
per infinita sæculórum sæcula.

R. Amen.

**Tum Pontifex flexis ante Crucem genibus, eam
devotè adorat, & osculatur; idem faciunt quicum-
que alii voluerint.**

DE BENEDICTIONE

Crucis pectoralis:

AD Benedicendam Crucem pectoralem, Pon-
tifex potest uti forma assignata pro Benedi-
ctione Crucis proficiscentium in subsidium
Terræ sanctæ, ut infra, pag. 310.

DE BENEDICTIONE

Imaginis B. Mariæ Virginis.

Pontifex benedicturus imaginem beatæ Mariæ Virginis, paratus supra rochetum, amictu, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

Deus, qui de beatæ Mariæ Virginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut qui verè eam Genitricem Dei esse credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvémur. Per eúndem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Quo facto, aspergit figuram aqua benedicta. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Sub tuum præsidium.

Qua incœpta, & dum ea cantatur, thurificat imaginem ipsam ter ducens thuribulum. Deinde sedet, reassumpta mitra, donec compleantur Antiphonæ & Psalmi sequentes.

Antiphona ton. 2.

Sub tuum præsidium confúgimus sancta Dei Génitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus: sed à periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriósa & benedicta.

Tempore Paschali, Antiphona.

Allelúja, allelúja. Psalmus. Fundaménta ejus, ut suprà, pag. 258.

Dicitur totus cum Glória Patri.

Deinde dicitur Antiphona ton. 1.

Ave María, grátia plena: Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. Allelúja.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cælis.

Ecce

Ecce sicut óculi servórum : * in mánibus dominórum suórum ;

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ : * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum , donec misereátur nostri .

Miserére nostri , Dómine , miserére nostri : * quia multum repleti sumus despectiône ;

Quia multum repleta est ánima nostra : * opprobrium abundantibus , & despéctio supérbis .

Gloria Patri. **S**icut erat , &c.

Finitis Antiphonis & Psalmis prædictis , Pontifex surgit , deposita mitra , & dicit :

Orémus .

Deus , qui virginálem aulam beátæ Mariæ Virginis , in qua habitáres , elígere dignátus es , da , quæsumus , ut sua nos defensiône munítos , jucúndos fácias suæ interéssé commemoratióni : Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum .

R. Amen .

Deinde Pontifex incipit Antiphonam , schola prosequente . Qua incœpta , sedet cum mitra , donec perficiatur Antiphona ton. 4.

O gloriósa Dei Génitrix virgo semper Maria , quæ Dóminum ómnium meruísti portáre , & Regem Angelórum sola virgo lactáre : nostri , quæsumus , pia memoráre , & pro nobis Jesum Christum deprecáre ; ut tuis fulti patrocíniis ad cæléstia regna mereámur perveníre .

Canticum B. Mariæ Virginis . Lucæ i.

Magnificat * ánima mea Dóminum :

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo .

Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes .

Quia fecit mihi magna qui potens est , * & sanctum nomen ejus .

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * tímentibus eum .

Fecit poténtiam in bráchio suo : * dispérsit supérbos mente cordis sui .

Depósuit poténtes de sede , & exaltávit húmiles .

Esu-

*Esuriētes implēvit bonis : * & dīvites dimisit inānes.*

*Suscēpit Israel pūerum suum, * recordātus misericōrdiæ suæ.*

*Sicut locūtus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus: in sæcula.*

Glória Patri. Sicut erat, &c.

Finita Antiphona, surgit Pontifex, sine mitra stans usque ad finem Cantici. Quo finito, dicit:

Orémus.

Deus, qui de beátæ Mariæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiānte, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut qui verè eam Genitrícem Dei esse crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, clementíssima cujus dispensatióne cuncta creántur ex nīhilo, hanc imáginem in honórem piíssimæ Genitrícis Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi venerabíliter adaptátam bene ✠ dicere & sancti ✠ ficáre dignéris: & præsta, misericordíssime Pater, per invocatió-nem nóminis tui, atque ejúsdem unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, quem pro salúte géneris humáni integritáte Vírginis Mariæ serváta incarnári voluisti, quátenus précibus ejúsdem sacratíssimæ Vírginis, quicúmque eámdem misericórdiæ Regínam & gratiosíssimam Dóminam nostram coram hac effigie suppliciter honoráre studúerint, & de instántibus perículis eruántur, & in conspéctu divínæ majestátis tuæ de commissis véniam impetrent; ac mereántur in præsentí grátiam quam desiderant adipísci; & in futúro perpétua salvatióne cum eléctis tuis váleant gratulári. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Ultimò aspergit Imáginem aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Imaginum aliorum Sanctorum:

Pontifex stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum & terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo. **O**remus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Sanctorum tuorum imagines seu effigies sculpi aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporeis intuemur, toties eorum actus & sanctitatem ad imitandum memoriae oculis meditemur, hanc, quaesumus, imaginem, seu sculpturam in honorem ac memoriam beati **N.** Apostoli tui, **vel** Martyris, **vel** Confessoris, **aut** Pontificis, **vel** Virginis adaptatam bene ✠ dicere ac sancti ✠ ficare digneris; & praesta, ut quicumque coram illa ipsum gloriosissimum Apostolum tuum, **vel** Martyrem, **vel** Confessorem, **aut** Pontificem, **vel** Virginem suppliciter honorare studuerit, illius precibus ac obtentu a te gratiam in praesenti, & aeternam gloriam obtineat in futuro. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Ultimo aspergit eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Sacrorum Vasorum, & aliorum Ornamentorum in genere.

Pontifex Sacra Vasa, vel alia Ornamenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum & terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Ore-

Orémus.

EXáudi Dómine, Pater clementíssime, preces nostras: & hæc purificánda vasa & ornáménta, sacri altáris atque Ecclésiæ tuæ sacri ministérii úsui præparáta, bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare dignéris. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, à quo ómnia immúnda purgántur, & in quo ómnia purgáta claréscunt, súpplices omnipoténtiam tuam invocámus: ut ab his vasis & ornáméntis, quæ tibi offerunt fámuli tui, omnis spíritus immúndus confúsus longè discédât, & per tuam bene ✠ dictiónem ad usum & ministérium sancti altáris & Ecclésiæ tuæ sanctificáta permáneant. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

*Tabernaculi five Vasculi pro sacrosancta
Eucharistia conservanda.*

Pontifex tabernaculum five vasculum pro conservanda sacrosancta Eucharistia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

Y. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.*R.* Qui fecit cælum & terram.*Y.* Dóminus vobíscum.*R.* Et cum spíritu tuo.*Orémus.*

OMnípotens sempitérne Deus, Majestátem tuam súpplices deprecámur: ut vásculum hoc, pro Córpoře Ffilií tui Dómini nostri Jesu Christi in eo condéndo fabricátum, bene ✠ dictiónis tuæ grátia dicare dignéris. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Ffilium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum aspergit illud aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

**Capsarum pro Reliquiis, & aliis
Sanctuariis includendis.**

Pontifex capsas pro Reliquiis, & aliis sanctuariis includendis, benedicere volens, stans cum mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum & terram.

O Remus, dilectissimi nobis, Deum Patrem omnipotentem: ut qui omnia per unigenitum Filium suum in virtute Spiritus sancti valde bona creavit, ipse nobis insignis ad consecrationem harum capsarum Reliquiis Sanctorum suorum condendis paratarum, rorem gratiae suae clementer infundere dignetur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus inestimabilis, Deus ineffabilis, Deus misericordiarum, & totius consolationis. Qui Moyse famulo tuo præcepisti, ut juxta exemplar quod ei in monte demonstrasti, arcam de lignis imputribilibus construeret, & eam auro mundissimo circumdaret, in qua urna aurea manna caelesti plena, cum tabulis testamenti digito Majestatis tuae conscriptis, in testimonium futuris generationibus servari deberet: Quique nostris saeculis eadem sacratius intelligenda manifestasti, dum Corpus unici Filii tui, opere Spiritus sancti de incorrupta

rūpta Vīrgine concēptum, & ánima rationáli vivi-
ficátum, omni plenitúdine divinitátis replēsti; te
ſupplíciter implorámus omnípotens Deus, Pater Dó-
mini noſtri Jeſu Chriſti, ex quo omnis patérnitas in
cælo & in terra nominátur, ut hæc váſcula San-
ctórum tuórum pignóribus præparáta, eiſdem San-
ctis tuis intercedéntibus, cæléſti bene ✠ dictióne
perfundere dignéris: quátenus qui horum patrocfi-
nia requíſunt, ipſis intercedéntibus cuncta ſibi ad-
verſántia te adjuvánte ſuperáre, & ómnia cómmo-
dè profutúra, abundántia largitátis tuæ mereántur
inveníre. Et ſicut illi te Dómine inſpiránte, ſpi-
rituálium nequitiárum verſútias cavére, & humá-
nitùs exquisíta torménta non ſolùm contémnere,
ſed étiam pénitus evíncere, Chriſto Dómino con-
fortánte, potuérunt; ita ipſórum mérita venerán-
tibus, & Relíquias humíliter amplecténtibus, con-
tra diábolum & ángelos ejus, contra fúlmina &
tempeſtátes, contra grándines & várias peſtes,
contra corrúptum áerem & mortes hóminum, vel
animálium, contra fures & latrónes, ſive géntium
incurſiónes, contra malas béſtias, & ſerpéntium
ac reptántium diverſíſimas formas, contra maló-
rum hóminum adinventiónes péſſimas, eorúmdem
Sanctórum tuórum précibus complacátus, dexte-
ram invíctæ poténtiæ tuæ ad depulſiónem nocivó-
rum & largitátem proficuórum ſemper & ubique
propítius exténde.

*Quod ſequitur dicit ſubmiſſa voce legendo, ita
tamen, quod à circumſtantibus poſſit audiri:*

Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum
Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in uni-
táte Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſæcula ſæcu-
lórum. *R.* Amen.

Tum adhuc ſine mitra ſtans, dicit:

V. Dóminus vobíſcum.

R. Et cum ſpíritu tuo.

O rémus.

Domine Deus omnípotens, qui ut murmur in-
ſáni pópuli compéſceres, & ſacerdotium Aa-
ron tibi plácitum comprobáres, virgam ejus áridam
germináre, & flores fructíferos producere fecíſti,
eamdémque in arca teſtaménti pro ſigno virtútis tuæ
poni

poni iussisti, sed & nobis eodem præsagio Christum in ara crucis arefactum, tertia die resurrectione refluere, & in Ecclesia novissimo tempore resuscitanda, per mortem suam die ac nocte fructificare demonstrasti: te, quæsumus, indulgentissime generis humani provisor, ut hæc vâscula Sanctorum tuorum receptaculo præparata, ita gratuita grâtia sanctifices, ut ubicumque in tuo nomine perlata fuerint, intercedentibus habitatorum ipsorum meritis, cuncta adversa repellas & nullifies, & omnia utilia multiplices atque custodias; quatenus fideles tui magnitudine, sive universitate beneficiorum tuorum, in parte modica Reliquiarum, integra Sanctorum corpora se percepisse gratulentur; & per temporalia loca ipsorum precibus impensa, & æterna cum eis gaudia possidenda fiducialius animentur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tunc aspergat eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Signi vel Campanæ.

Signum vel Campana debet benedici, antequam ponatur in campanili, hoc ordine. In primis debet Campana ipsa ita suspendi & situari, ut commodè possit intus & extra tangi, tractari, & circui; deinde prope ipsam Campanam benedicendam paratur Pontifici faldistorium; vas aquæ benedicendæ; aspersorium; vas cum sale; lintea munda ad extergendum Campanam, quando opus erit; vas Olei sancti infirmorum; sanctum Chrisma; thymiama; thus; myrrha, & thuribulum cum igne. Diaconus etiam accipit amictum, albam, cingulum, manipulum, stolam, & dalmaticam albi coloris. Quibus ordinatis, Pontifex in Sacristia, aut alio convenienti loco paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, &

Pontif. Rom.

mitra

mitra simplici, baculum pastorem manu gestans, venit prope campanam, ubi sedens super faldistorium ibidem sibi paratum, dicit cum Ministris Psalmos sequentes, videlicet Psalmum. Misere mei Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.

Totus dicitur cum Gloria Patri, & Sicut erat, prout supra habetur, pag. 91.

Psalmus 53.

Deus in nomine tuo saluum me fac: * & in virtute tua iudica me.

Deus exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, & fortes quasi erunt animam meam: * & non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * & Dominus susceptor est anime mee.

Averte mala inimicis meis: * & in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * & confitebor nomini tuo Domine: quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * & super inimicos meos despexit oculus meus.

Gloria Patri, & Sicut erat, &c.

Psalmus 56.

Misere mei Deus, misere mei: * quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum tuarum sperabo, * donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum, * Deum, qui benefecit mihi.

Misit de celo, & liberavit me: * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam, & veritatem suam, * & eripuit animam meam de medio catulorum leonum: dormivi conturbatus.

Filii hominum dentes eorum arma & sagittæ: * & lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super celos Deus, * & in omnem terram gloria tua.

Laqueum paraverunt pedibus meis: * & incurverunt animam meam.

Fodé-

Foderunt ante faciē meam foveam: * & incidē-
runt in eam.

Paratum cor meum Deus, paratum cor meum: *
cantabo, & psalmum dicam.

Exurge glória mea, exurge psalterium & citha-
ra: * exurgam diluculo.

Confitebor tibi in populis Dómine: * & psalmum
dicam tibi in Géntibus.

Quoniam magnificata est usque ad cælos miseri-
córdia tua, * & usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super cælos Deus, * & super omnem ter-
ram glória tua.

Glória Patri, & **S**icut erat, &c.

Psalmus 66.

Deus misereatur nostri, & benedícat nobis: *
illúminet vultum suum super nos, & misereá-
tur nostri.

Ut cognoscāmus in terra viam tuam: * in ómni-
bus Géntibus salutare tuum.

Confiteātur tibi populi Deus: * confiteātur tí-
bi populi omnes.

Lætentur & exúltent Gentes: * quoniam jú-
dicas populos in æquitáte, & Gentes in terra dí-
rigis.

Confiteātur tibi populi Deus, confiteātur tibi
populi omnes, * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos
Deus: * & méтуant eum omnes fines terræ.

Glória Patri, & **S**icut erat, &c.

Psalmus 69.

Deus in adiutorium meum inténde: * Dómine
ad adiuvandum me festína.

Confundantur & revereantur, * qui quærunt áni-
mam meam.

Avertantur retrorsum, & erubescant, * qui vo-
lunt mihi mala.

Avertantur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi:
Euge, euge.

Exúltent & lætentur in te omnes, qui quærunt
te, * & dicant semper: Magnificétur Dóminus,
qui diligunt salutare tuum.

Ego verò egénus & pauper sum: * Deus adjuva
me.

Adjuutor meus & liberator meus es tu: * Domine ne moreris.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, &c.

Psalmus 85.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me: * quoniam inops, & pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * saluum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die: * lætifica animam servi tui, quoniam ad te Domine animam meam levavi.

Quoniam tu Domine suavis, & mitis, * & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe Domine orationem meam: * & intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te: * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis Domine: * & non est secundum opera tua.

Omnes Gentes quascumque fecisti, venient, & adorabunt coram te Domine: * & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: * tu es Deus solus.

Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua: * lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo, * & glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me: * & erulisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, & synagoga potentium quasi erunt animam meam: * & non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu Domine Deus miserator, & misericors, * patiens, & multæ misericordiæ, & verax,

Respice in me, & miserere mei, * da imperium tuum pueri tuo: & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt

runt me, & confundantur: * quoniam tu Domine adjuvisti me, & consolatus es me.

Gloria Patri, & Sicut erat, &c.

Postremò dicitur Psalmus, De profundis clamavi ad te Domine, prout habetur suprà in Benedictione Abbatis, pag. 93.

Expletis Psalmis, surgit Pontifex, & stans cum mitra benedicit sal & aquam, dicens:

V. Adjutorium nostrum, &c. prout habetur suprà in Benedictione & impositione primarii lapidis, pag. 163.

& continuans usque ad Orationem, Deus, qui ad salutem humani generis, &c. inclusivè.

Qua dicta, Pontifex adhuc sine mitra stans, dicit absolutè sequentem Orationem:

Bene + dic Domine hanc aquam benedictione cælesti, & assistat super eam virtus Spiritus sancti: ut cum hoc vasculum ad invitandos filios sanctæ Ecclesiæ præparatum, in ea fuerit tinctum, ubicumque sonuerit hoc tintinnabulum, procul recedat virtus insidiantium, umbra phantasmatum, incursio turbinum, percussio fulminum, læsio tonitruorum, calamitas tempestatum, omnisque spiritus procellarum; & cum clangorem illius audierint filii Christianorum, crescat in eis devotionis augmentum, ut festinantes ad piæ matris Ecclesiæ gremium, cantent tibi in Ecclesia Sanctorum canticum novum, deferentes in sono præconium tubæ, modulationem psalterii, suavitatem organi, exultationem tympani, jucunditatem cymbali; quatenus in templo sancto gloriæ tuæ suis obsequiis & precibus invitare valeant multitudinem exercitus Angelorum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis & aquæ pariter fiat: In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus invictæ virtutis auctor, & insuperabilis impérii rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis sævitiam superas, qui hostiles nequítias potenter expúgnas: te, Dómine, treméntes & súpplices deprecámur ac pétimus, ut hanc creatúram salis & aquæ dignánte aspicias, benígnus illústres, pietátis tuæ rore sanctífices; ut ubicúmque fúerit aspérfa, per invocatióem sancti tui nóminis, omnis infestatio, immúndi spíritus abigátur, terrórque venenósi serpéntis procul pellátur; & præsentia sancti Spíritus nobis misericórdiam tuam poscéntibus ubique adesse dignetur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

His peractis, Pontifex accepta mitra, incipit lavare campanam cum dicta aqua; & Ministri prosequuntur lotionem, lavantes eam totaliter intus & extra, deinde cum linteo mundo extergunt. Pontifice interim cum mitra sedente, & cum aliis Ministris dicente Psalmum, cum aliis sequentibus.

Psalmus 145.

L'Auda ánima mea Dóminum; laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quám diu fuéro.

Nolíte confidere in princípibus; * in filiis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam: * in illa die peribunt omnes cogitatióes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsius: * qui fecit cælum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus: * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elífos, * Dóminus dñligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllum & víduam suscípiet, * & vias peccatórum dispérdet.

R e-

Regnabit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion: *
in generatióne & generatióem.

Gloria Patri, & Sicut erat, &c.

Psalmus 146.

Laudáte Dóminum, quóniam bonus est psal-
mus: * Deo nostro sit jucúnda decóraque lau-
dátio.

Ædificans Jerúsalem Dóminus: * dispersiões Is-
raélis congregábit.

Qui sanat contritos corde: * & álligat contritió-
nes eórum.

Qui númerat multitudinem stellárum: * & ómni-
bus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus: *
& sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem
peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessiõe: * psállite Deo
nostro in cíthara.

Qui óperit cælum núbibus: * & parat terræ plú-
viam.

Qui producit in móntibus foenum, * & herbam
servitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum, * & pullis cor-
vórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit: * nec
in tñbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum: *
& in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Gloria Patri, & Sicut erat, &c.

Deinde Psalmus. **L**auda Jerúsalem Dóminum,
prout habetur suprà in Dedicatione Ecclesiæ, pag. 216.
cum **G**loria Patri.

Psalmus 148.

Laudáte Dóminum de cælis: * laudáte eum in
excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum
omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol & luna: * laudáte eum omnes
stellæ, & lumen.

Laudáte eum cæli cælórum: & aquæ omnes, quæ su-
per cælos sunt, * laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandávit,
& creáta sunt.

Statu it ea in ætérnum, & in sæculum sæculi : * præcéptum pòsuit, & non præteribit.

Laudáte Dóminum de terra : * dracones, & omnes abyssi :

Ignis, grando, nix, glacies, spíritus procellarum : * quæ faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles : * ligna fructífera, & omnes cedri.

Béstia, & univérſa pécora : * serpéntes, & volucres pennatæ :

Reges terræ, & omnes pópuli : * príncipes, & omnes júdices terræ.

Júvenes, & vírgines : senes cum junióribus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cælum & terram : * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus Sanctis ejus : * filiis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Sine Glória Patri.

Deinde Psalmus. Cantáte Dómino cánticum novum : * laus ejus, prout habetur suprà in **Dedicatione Ecclesiæ.** pag. 204.

Postremò Psalmus. Laudáte Dóminum in sanctis ejus, **subsequenter,** pag. 206. **sed in fine dicitur,** Glória Patri, & Sicut erat, &c.

Quibus finitis, surgit Pontifex cum mitra, & cum pollice dexteræ manus facit ab extra supra Campanam de Oleo sancto infirmorum signum crucis; quo facto, deposita mitra, dicit:

Oremus.

DEus, qui beátum Móysen legíſſerum fámulum tuum tubas argénteas fieri præcepíſti, quibus dum Sacerdótes témpore sacrificii clángerent, sónitū dulcédinis pópulus mónitus ad te adorándum fieret præparátus, & ad celebrándum sacrificia conveníret, quarum clangóre hortátus ad bellum, molímina proíterneret adversántium : præsta quæsumus, ut hoc vásculum sanctæ tuæ Ecclesiæ præparátum sancti **+**ficétur à Spíritu sancto, ut per illius tactum fidéles inviténtur ad præmium. Et cū melódia illius áuribus insonúerit populórum, crescat in eis devótio fidei; procul pel-

lán-

lántur omnes insídiæ inimíci, fragor grándinum, procélla túrbinum, ímpetus tempestátum; tempe- réntur infésta tonítrua, ventórum flabra fiant salú- briter ac moderátè suspénsa; prostérnat aéreas po- testátes délixtera tuæ virtútis; ut hoc audíentes tin- tinnábulum contremíscent, & fúgiant ante sanctæ Crucis Fílii tui in eo depíctum vexíllum, cui flé- ctitur omne genu, caléstium, terréstrium, & in- fernórum, & omnis lingua confitétur, quòd ipse Dóminus noster Jesus Christus absórpta morte per patíbulum Crucis regnat in glória Dei Patris, cum eódem Patre, & Spírítu sancto, per ómnia sæcula sæculórum.

A. Amen.

Pontifex accepta mitra, extergit cum linteo mun- do crucem à se factam. Deinde inchoat, schola prosequente. Antiphonam ton. 8.

Vox Dómini super aquas multas, Deus majestátis intónuit: Dóminus super aquas multas.

Psalmus 28.

Afférte Dómino filii Dei: * afférte Dómino fi- lios aríetum.

Afférte Dómino glóriam & honórem, afférte Dó- mino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intó- nuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnif- /céntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * & confrín- get Dóminus cedros Líbani.

Et commínuet eas tamquam vítulum Líbani: * & diléctus quemádmódum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * vox Dómini concutiéntis desértum: & commovébit Dó- minus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelábit con- dénfa: * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * & sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Glória Patri, & **S**icut erat, &c.

O 5

De-

De Benedictione Campanæ.

Deinde repetitur Antiphona. Interim Pontifex cum mitra stans facit cum pollice dexteræ manus de Oleo sancto infirmorum septem cruces exterius super Campanam, & deintus cum Chrismate quatuor pari distantia, dicens, dum quamlibet crucem facit:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cratur, Domine, signum istud: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Sp̄ritus ✠ sancti. In honorem sancti **N.** Pax tibi.

Deinde finitis Antiphona & Psalmo, ac factis crucibus prædictis, Pontifex stans, deposita mitra dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiternæ Deus, qui ante arcam fœderis per clangorem tubarum muros lapideos, quibus adversantium cingebatur exercitus, cadere fecisti: tu hoc tintinnabulum cælesti benedictione perfunde; ut ante sonitum ejus longius effugentur ignita jacula inimici, percussio fulminum, impetus lapidum, læsio tempestatum; ut ad interrogationem propheticam, Quid est tibi mare, quod fugisti? suis motibus cum Jordánico retroactis fluénto respondeant: A facie Domini mota est terra, à facie Dei Jacob, qui convertit petram in stagna aquarum, & rupem in fontes aquarum. Non ergo nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da glóriam, super misericórdia tua; ut cum præsens vâsculum, sicut reliqua altâris vasa, sacro Chrismate tangitur, Oleo sancto unctione; quicumque ad sonitum ejus convenerint, ab omnibus inimici tentationibus liberi, semper fidei Catholicæ documenta sectentur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Sp̄ritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum sedet Pontifex, & accepta mitra, imponit in thuribulo thymiama, thus, & myrrham, si haberi possunt, alioquin, quæ ex ipsis habentur: quibus impositis, thuribulum ipsum supponitur Campanæ, seu signo, ut totum fumum recipiat, schola interim cantante Antiphonam ton. 8.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus, sicut Deus noster?

Psal-

Psalmus 76.

Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ : *
& timuérunt, & turbatæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquarum : * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt : * vox tonitrui tui in rota.

Illuxérunt coruscationes tuæ orbi terræ : * commota est & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis : *
& vestigia tua non cognoscéntur.

Deduxisti sicut oves pópulum tuum, * in manu Móysi & Aaron. **G**loria Patri, & **S**icut erat, &c.

Quibus dictis, deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit :

Oremus.

OMnipotens dominátor Christe, quo secúndum carnis assumptionem dormiente in navi, dum obórta tempésta mare conturbáset, te prótinus excitáto & imperánte dissiluit, tu necessitatibus pópuli tui benígnus succurre ; tu hoc tintinnábulum sancti Spíritus rore perfúnde, ut ante sónitum illius semper fúgiat bonórum inimícus ; invitétur ad fidem pópulus Christiánus ; hostílis terreátur exércitus ; confortétur in Dómino per illud pópulus tuus convocátus : ac sicut Davídica cíthara delectátus desuper descéndat Spíritus sanctus ; atque ut Samuэле agnum lacténtem maclántem in holocáustum regis ætérni impérii, fragor aurárum turbam répulit adversántium ; ita dum hujus vásculi sónitus transit per núbila, Ecclésiæ tuæ convéntum manus consérvet Angélica ; fruges credéntium, mentes & córpora salvet protéctio sempitérna. Per te Christe Jesu, qui cum Deo Patre vivis & regnas in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Demum Diaconus sacris vestibus albi coloris paratus, dicit :

Y. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Sequéntia sancti Evangélíi secúndum

✠ Lucam. **Cap. 10.**

In illo témpore : Intrávit Jesus in quoddam castéllum : & múlíer quædam, Martha nómine, excépit illum

illum in domum suam, & huic erat soror nómíne María, quæ étiam sedens secus pedes Dómini, audiébat verbum illíus. Martha autem satagébat circa frequens ministérium: quæ stetit, & ait: Dómine, non est tibi curæ quòd soror mea reliquit me solam ministráre? Dic ergo illi, ut me áduvet. Et respóndens dixit illi Dóminus: Martha, Martha, solícita es, & turbáris erga plúrima. Porrò unum est necessárium. María óptimam partem elégit, quæ non auferétur ab ea.

Finito Evangelio, Pontifex osculatur librum Evangeliorum per unum ex Ministris sibi porrectum. Tum producit super Campanam benedictam signum crucis, & reassumpta mitra, discedens revertitur ad locum, ubi paramenta accepit, in quo dimissis sacris vestibus, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE

& impositione Crucis proficiscentibus in subsidium & defensionem fidei Christianæ, seu recuperatione Terræ sanctæ.

Profecturus in subsidium & defensionem fidei Christianæ, seu recuperationem Terræ sanctæ, genuflectit ante Pontificem, coram quo unus Ministrorum tenet crucem benedicendam illi imponendam. Tum Pontifex stans sine mitra, dicit super Crucem:

Ps. Adjutórium nostrum in nómíne Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

OMnípotens Deus, qui Crucis signum pretióso Fílii tui Sáanguine dedicásti, quique per eámdem Crucem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum redímere voluísti, & per virtútem ejúsdem venerábilis Crucis humánium genus ab antiqui hostis chirógrapho liberásti: te suppliciter exorámus, ut dignéris hanc Crucem patérna pie-

De Benedictione, & imposit. Crucis. 311

pietate bene ✠ dicere ; & celestem ei virtutem & gratiam impartire ; ut quicumque eam in passionis & Crucis Unigeniti tui signum ad tutelam corporis & anime super se gestaverit, celestis gratie plenitudinem in ea & munimen valeat tue benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti, ita & hoc signum tua dextera bene ✠ dic ; & contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tue defensionis impendas : ut portantibus illud anime pariter & corporis prosperitatem conferat salutarem, & spiritualia in eis dona multiplicet. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex aspergit Crucem ipsam aqua benedicta, & super recepturum ipsam dicit :

Oremus.

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui es verus & omnipotens Deus, splendor & imago Patris, & vita eterna, qui tuis discipulis asseruisti, ut quicumque vult post te venire, semetipsum abneget, & suam Crucem tollens te sequatur : quaesumus immensam clementiam tuam, ut hunc famulum tuum, qui juxta verbum tuum seipsum abnegare, suamque crucem tollere, & te sequi, ac contra inimicos nostros pro salute populi tui electi properare & pugnare desiderat, semper & ubique protegas, ac a periculis omnibus eruas, & a vinculo peccatorum absolvas, acceptumque votum ad effectum deducas optatum. Tu, Domine, qui es via, veritas, & vita, & in te sperantium fortitudo, ejus iter bene disponas, & prospera cuncta concedas ; ut inter presentis seculi angustias, tuo semper auxilio gubernetur. Mitte ei, Domine, Angelum tuum Raphaelem, qui Tobiae comes fuit in itinere suo, ejusque patrem a corporis cecitate liberavit ; in eundo & redeundo sit ei defensor contra omnes visibiles & invisibiles hostis insidias, & omnem mentis & corporis ab eo cecitatem repellat : Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex sedens accepta mitra, imponit illi Crucem, dicens :

Accipe signum Crucis, In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, in figuram Crucis,

De Benedictione Armorum.
Crucis, passionis, & mortis Christi, ad tui corporis & animæ defensionem; ut divinæ bonitatis grátia post iter explétum, salvus & emendátus ad tuos váleas remeáre. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Demum Pontifex aspergit Crucesignatum aqua benedicta, qui genuflexus osculatur manum Pontificis, & discedit.

DE BENEDICTIONE Armorum.

Pontifex benedicturus arma, quæ aliquis Ministrorum coram eo tenet, aut supra altare, vel aliquam mensam ponuntur, stans sine mitra, dicit:

Y. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Y. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Benedictio Dei omnipoténtis Pa^{tr}is, & Fi^{li}i, & Spíritus ^{san}cti, descéndat super hæc arma, & super induéntem ea, quibus ad tuéndam justitiam induátur. Rogámus te Dómine Deus, ut illum prótegas & deféndas: Qui vivis & regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Deus omnipotens, in cujus manu victória plena consistit, quique étiam David ad expugnándum rebéllem Góliam vires mirábiles tribuisti, cleméntiam tuam húmili prece depóscimus: ut hæc arma almífica pietáte bene ^{dicere} dignéris; & concéde fámuló tuo *N.* eádem gestáre cupiénti, ut ad munímen ac defensionem sanctæ matris Ecclesiæ, pupillórum, & viduárum, contra invisibílium & visibílium hóstium impugnationem, ipsis libere & victoriósè utátur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

Ensis.

Pontifex ensen benedicere volens, illo cui tradendus est coram eo genuflectente, quem unus ex Ministris coram eo tenet, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O remus:

Bene ✠ dicere digneris, quæsumus Domine, ensen istum: & hunc famulum tuum, qui eum, te inspirante, suscipere desiderat, pietatis tuæ custodia munias, & illæsum custodias. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Deinde aspergat ensen aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, tradit eum illi, cui tradendus est, genuflexo coram eo permanente, dicens:

Accepe ensen istum, In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, & utaris eo ad defensionem tuam ac sanctæ Dei Ecclesiæ, & ad confusionem inimicorum Crucis Christi ac fidei Christianæ: & quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem injustè lædas: Quod ipse tibi præstare dignetur, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum. ℞. Amen.

DE BENEDICTIONE

& traditione Vexilli bellici.

Pontifex Vexillum bellicum, quod unus ex Ministris coram eo tenet, benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dó-

Y. Dóminus vobíscum.

R. Et cum sp íritu tuo.

O rémus.

O Mnípotens sempitérne Deus, qui es cunctórum benedíctio, & triumphántium fortitúdo, réspice propítius ad preces humilitátis nostræ: & hoc Vexíllum quod béllico úsui præparátum est, cælésti bene + dictióne sanctífica; ut contra adversárias & rebélles nátiónes sit válidum, tuóque munímine circumséptum, sitque inimícis Christiáni pópu- li terríbile, atque in te confidéntibus solidamén- tum, & certa fidúcia victóriæ. Tu enim es Deus, qui cónteris bella, & cæléstis præsidii sperántibus in te præstas auxílium. Per únicum Fílium tuum, Christum Dóminum nostrum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde aspergit Vexillum aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, genuflexo coram eo illo, cui Vexillum tradendum est, consignat ei ipsum Vexillum, dicens:

A Ccipe Vexillum cælésti benedictióne sanctificá- tum: sitque inimícis pópu- li Christiáni terríbi- le, & det tibi Dóminus grátiam, ut ad ipsíus no- men & honórem cum illo hóstium cúneos potén- ter pénétrés incólumis & secúrus.

Deinde dat ei osculum pacis, dicens:

Pax tibi.

Qui accepto Vexillo osculatur manus Pontificis, surgit, & discedit.

Finis secundæ partis Pontificalis
Romani.

PONTIFICALIS

PARS TERTIA.

DE PUBLICATIONE

Festorum mobilium in Epiphania
Domini.

N Epiphania Domini, cantato Evangelio, Archidiaconus sive aliquis Canonicus, vel Beneficiatus, aut alius juxta consuetudinem loci, pluviali paratus ascendet ambonem, vel pulpitem, & ibidem, vel in alio loco ubi cantari solet Evangelium, è vetusto Ecclesiæ sanctæ instituto publicabit Festa mobilia anni currentis juxta infra scriptam formulam, & diem Synodi diocesanae suo loco promulgabit, licet in formula infra scripta Dominica secunda post Pascha notata sit.

N Overitis, fratres charissimi, quod annuente Dei misericordia, sicut de Nativitate Domini nostri Jesu Christi gavisi sumus, ita & de Resurrectione ejusdem Salvatoris nostri gaudium vobis annuntiamus. Die decima Februarii erit Dominica in Septuagesima. Vigesima septima Februarii dies Cinerum, & initium jejunii sacratissimæ Quadragesimæ. Decima tertia Aprilis sanctum Pascha Domini nostri Jesu Christi cum gaudio celebrabimus. Dominica secunda post Pascha Diocesana Synodus habebitur. Vigesima secunda Maji erit Ascensio Domini nostri Jesu Christi. Prima Junii Festum Pentecostes. Duodecima ejusdem Festum sacratissimi Corporis Christi. Trigesima Novembris Dominica prima Adventus Domini nostri Jesu Christi, cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen.

316
DE EXPULSIONE

**publicè poenitentium ab Ecclesia, in
Feria quarta Cinerum.**

IN capite Quadragesimæ solemniter poenitentes de Ecclesia ejiciuntur, hoc modo.
Poenitentes, quibus secundum jus vel consuetudinem, pro gravioribus criminibus solennis poenitentia est imponenda, hac die hora quasi tertia conveniunt ad Ecclesiam Cathedralē, in vilibus vestimentis, nudis pedibus, & vultibus ad terram demissis, quorum nomina scribi debent; accipientes poenitentiam juxta modum culpæ ab Episcopi Poenitentiario, vel ab aliis, quibus hoc officium commissum est; & postea omnes emittuntur, & manent ante fores Ecclesiæ, Pontifex interim, dicta Sexta, si non sit celebraturus, paratur supra rochetum vel (si sit Regularis) supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali violaceis, mitra simplici, & baculo pastorali. Si autem Pontifex est celebraturus, dum dicitur Nona, more solito accipit sandalia, & cetera paramenta Pontificalia, usque ad Dalmaticam inclusivè, & desuper pluviale coloris violacei, & mitram simplicem; & benedicit cineres, atque imponit. Quibus peractis, Pontifex cum Ministris, schola, & toto Clero, Cruce, aqua benedicta, & duobus cereis præcedentibus, egreditur chorum circa medium Ecclesiæ, ubi parata sit sedes. Tunc Clerus dividitur per duos choros, hinc inde, versus valvas Ecclesiæ. Poenitentes verò omnes ingressi prosternunt se cum lacrymis in Ecclesiæ pavimento coram Pontifice inter utrumque chorum. Tunc Pontifex sedens cum mitra, vel Archipresbyter stans imponit cineres super capita singulorum dicens:
Memento homo, quia pulvis es, & in pulverem revertéris: age poenitentiam, ut hábeas vitam æternam.

Et unus ex Canonicis aspergit eos aqua benedicta. Postea Pontifex stans, deposita mitra, benedicit cilicia, in hunc modum:

ψ. Adju-

Ÿ. Adjutōrium nostrum in nōmine Dōmini.

R. Qui fecit cælum & terram,

Ÿ. Dōmine exāudi oratiōem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dōminus vobiscum.

R. Et cum spīritu tuo.

O rēmus.

O Mnīpotens & miséricors Deus, qui peccatōribus pietātis tuæ misericórdiam quærentibus hoc indumēto vestītis, misericórdiam tuam & véniam tribuīsti: obsecrāmus cleméntiam tuam, ut hoc indumētum, quod vocātur cilīcium, bene ✠ dicere & sanctifi ✠ cāre dignéris; ut quicumque eo pro peccātis suis indūtus fūerit, & misericórdiam tuam implorāverit, véniam & indulgéntiam tuæ sanctæ misericórdiæ consequātur. Per Christum Dōminum nostrum.

R. Amen.

Aspergantur aqua benedicta. Benedictis ciliciis, Pontifex capita eorum cooperit cum eis, dicens:

A Pud Dōminum misericórdia est, & apud Deum redemptio: ita enim lapsis homīnibus subvenit, non solūm per Baptīsmi & Confirmatiōnis grātiā, sed étiam per Pœnitentiæ medicīnam, ut spīritus humanus vita reparétur ætérna. R. Deo grátias.

Quo factō, Pontifex incipit Antiphonam, **N e reminiscāris, & super faldistorium accumbit, & Ministris, & totus populus, & pœnitentes prosternunt se in terram, & pro ipsorum pœnitentium absolutione dicunt septem Psalmos Pœnitentiales alternatim, prout suprā habentur, pag. 88. deinde dicitur Antiphona, N e reminiscāris.**

Posteā dicuntur Litiāe, ut suprā, pag. 25. quibus finitis, Pontifex dicit super ipsos pœnitentes: **P ater noster, & reliqua secretò.**

Ÿ. Et ne nos indúcas in tentatiōnem.

R. Sed lībera nos à malo.

Ÿ. Salvos fac servos tuos, & ancīllas tuas.

R. Deus meus sperāntes in te.

Ÿ. Mitte eis Dōmine auxīlium de sancto.

R. Et de Sion tuére eos.

Ÿ. Nihil proficiat inimīcus in eis.

R. Et filius iniquitātis non appónat nocére eis.

Ÿ. Esto

V. Esto eis Dómine turris fortitudinis.

R. A fácie inimíci.

V. Dómine Deus virtútum converte nos.

R. Et osténde faciem tuam, & salvi érimus.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Exáudi Dómine preces nostras, & confiténtium tibi parce peccátis: ut quos consciéntiæ reátus accúsat, indulgéntia tuæ miserationis absólvat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Prævéniat hos fámulos tuos, **vel** has fámulas tuas, quæsumus Dómine, misericórdia tua: ut omnes iniquitátes eórum céleri indulgéntia deleántur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Adésto Dómine supplicatióibus nostris, nec sit ab his fámulis, **vel** famulábus tuis cleméntiæ tuæ longínqua misratio: sana vúlnera, eorúmque dimítte peccáta; ut ab ómnibus iniquitatibus expiáti, tibi Dómine semper váleant adhærere. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine Deus noster, qui offensióne nostra non vínceris, sed satisfactiόe placáris: réspice, quæsumus, ad hos fámulos tuos, **vel** has fámulas tuas, qui **vel** quæ se tibi peccásse gráviter confiténtur; tuum est enim absolutiόem criminum dare, & véniam præstáre peccántibus, qui dixísti, te poeniténtiam malle peccatórum, quàm mortem: concéde ergo, Dómine, ut tibi poeniténtiæ excúbias célebrent, & corréctis áctibus suis, conférri sibi à te sempitérna gáudia gratuléntur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

His peractis, surgunt poenitentes, & facit eis Pontifex sermonem, ostendens qualiter Adam propter peccatum ejectus est de paradiso, & multa maledicta in eum

in eum congesta sunt; & qualiter ejus exemplo ipsi de Ecclesia ad tempus ejiciendi sunt. Quo facto, accipiat unum ex eis per dexteram manum; & omnes alii similiter se manibus tenentes, candelas accensas in manibus habentes subsequantur eum; & ita eos ejiciat de Ecclesia, cum lacrymis dicens:

Ecce ejicimini vos hodie à liminibus sanctæ matris Ecclesiæ propter peccata & scelera vestra, sicut Adam primus homo ejectus est de paradiso propter transgressionem suam.

Et interim schola cantat Responsorium ton. 7.

In sudore vultus tui vesceris pane tuo, dicit Dominus ad Adam: cum operatus fueris terram, non dabit fructus suos, * Sed spinas & tribulos germinabit tibi. **ψ.** Pro eo, quod audisti vocem uxoris tuæ plus, quam me: maledicta terra in opere tuo, non dabit fructus suos. * Sed spinas.

Aliud Responsorium ton. 8.

Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum & malum. * Videte, ne fortè sumat de ligno vitæ, & vivat in ætérnum. **ψ.** Fecitque Dominus Adæ tunicam pellíceam, & induit eum, & ait.

* Videte. **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

* Videte.

Et sic eis extra ejectis, & ante valvas Ecclesiæ genibus flexis gemendo manentibus, Pontifex in limine ostii stans moneat eos, quod de Domini misericordia non desperent, sed jejuniis, orationibus, peregrinationibus, eleemosynis, & aliis bonis operibus invigilent; ut Dominus ad dignum fructum veræ poenitentiae eos perducatur; quodque feria quinta in Coena Domini redeant, quoniam tunc in sanctam Ecclesiam reducentur, quam usque tunc ingredi non præsumant. Et mox Pontifice cum processione ad chorum redeunte, valvæ Ecclesiæ ante oculos eorum clauduntur; & incipitur Missa, & proceditur ordine suo.

DE RECONCILIATIONE

Pœnitentium, quæ fit in quinta Feria
Coenæ Domini.

Feria quinta Coenæ Domini reconciliantur pœnitentes, quibus ab Ecclesia solemnem agere pœnitentiam injunctum est, qui in capite Quadragesimæ de ipsa ejecti fuerunt.

Pontifex paratus amictu, alba, stola, pluviali coloris violacei, mitra simplici, & baculo pastoralis, Ministris etiam paratis, & insuper quatuor Subdiaconis paratis, & uno Diacono de antiquioribus induto solemniter, atque Archidiacono cum amictu, alba, & stola sine dalmatica, prosternit se super faldistorium coram altari dicens cum præfatis Ministris, & Clero septem Psalmos Pœnitentiales, ut suprâ, pag. 88. & Litanias, ut suprâ, pag. 25. Pœnitentes verò tunc ante fores Ecclesiæ nudis pedibus ad terram prostrati manent, tenentes in manibus cereos extinctos. Cùmque in Litiis dictum fuerit, Omnes sancti Patriarchæ & Prophætæ.

R. Orate pro nobis,

& idem à Choro fuerit responsum, paulisper subsistitur: & tunc Pontifex mittit ad pœnitentes duos Subdiaconos candelas accensas in manibus ferentes. Qui cùm ad portam pervenerint, stantes in limine ostii, elevatis manibus, ostendunt illis candelas accensas, dicentes Antiphonam ton. 3.

Vivo ego, dicit Dóminus: nolo mortem peccatoris, sed ut magis convertátur, & vivat.

Qua finita, extinguunt mox ipsas candelas coram illis, & revertuntur ad locum suum. Et proceditur in Litiis. Cùmque dictum fuerit,

Omnes sancti Mártyres.

R. Orate pro nobis.

& idem à Choro responsum fuerit, tunc etiam subsistitur à Litiis, & Pontifex mittit ad illos, duos alios Subdiaconos, simili modo, cum candelis accensis, qui in limine ostii constituti cantant Antiphonam ton. 5.

Dicit

Dicit Dóminus : Pœniténtiam ágite : appropinquávit enim regnum cælórum.

Et mox extinctis candelis, ut prius, revertuntur ad locum suum. Et proceditur in Litaniis usque ad Agnus Dei, exclusivè.

Tunc Pontifex mittit ad illos unum senem Diaconum indutum, ut supra, cum magno cereo illuminato. Ille igitur in limine ostii constitutus cantat Antiphonam ton. 2.

Levate cápita vestra, ecce appropinquábit redemptio vestra.

Et tunc accenduntur candelæ pœnitentium ex illo cereo. Cereus autem ille non extinguitur, sed Diaconus cum eo accenso revertitur. Et tunc dicitur in Litaniis,

Agnus Dei qui tollis peccáta mundi.

Rz. Parce nobis Dómine,

& alia usque in finem. Quo dicto, Pontifex ab accubitu surgens cum Ministris & Clero, Cruce, thuribulo, cereis, & omni paratu præcedentibus, egreditur extra Chorum Ecclesiæ. Et parato sibi quasi in medio Ecclesiæ faldistorio, sedet respiciens ad ostium Ecclesiæ, Clero per Choros versus ipsum ostium ab utroque latere disposito seriatim. Tunc Archidiaconus paratus, ut præmissum est, stans in limine ostii excelsa voce in tono Lectionis dicit ad illos ante ostium foris stantes:

State in siléntio: audiéntes audíte.

Indicto itaque silentio, vertens se ad Pontificem, dicit similiter in tono Lectionis.

Adest, ò venerábilis Póntifex, tempus accéptum, dies propitiatiónis divínæ, & salútis humánæ, quo mors intéritum, & vita accépit æténa princípium, quando in vínea Dómini Sábaoth, sic novórum pálmitum plantátio farciéndà est, ut purgétur execrátió vetustátis. Quamvis enim à divítiis bonitátis & pietátis Dei, nihil témporis vacet; nunc tamen & lárgior est per indulgéntiam remissio peccatórum, & copiórior per grátiam asúptio renascéntium. Augémur regenerándis; créscimus revérsis. Lavant aquæ; lavant lácrymæ. Inde est gáudium de assumptiône

vocatorum; hinc lætitia de absolutione poenitentium. Inde est, quod supplices famuli tui posteaquam in varias formas criminum, neglectu mandatorum cælestium, & morum probatorum transgressionem ceciderunt, humiliati ac prostrati Prophetica ad Dñm voce clamant dicentes: Peccavimus, injustè egimus, iniquitatem fecimus; miserere nostri Dñe. Evangelicam vocem non frustratoria aure capièntes; Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Manducaverunt, sicut scriptum est, panem doloris; lacrymis stratum suum rigaverunt; cor suum luctu, corpus afflixerunt jejuniis, ut animarum reciperent, quam perdiderant, sanitatem. Unicum itaque est poenitentiae suffragium, quod & singulis prodest, & omnibus in commune succurrit.

His dictis, Pontifex surgens accedit cum Ministris ad ostium Ecclesiae, Clericorum Choro se non movente. Et stans in medio ostii facit eis brevem exhortationem de clementia divina, & de veniæ promissione, dicens eis, qualiter mox in Ecclesiam reducentur, & qualiter vivere debent. Quo facto, cantat Antiphonam ton. 7.

Venite, venite, venite, filii audite me, timorem Dñi docebo vos.

Qua dicta, Diaconus ex parte poenitentium stans dicit pro eis: **F**lectamus genua.

Tunc omnes genua flectunt poenitentes.

Quo facto, Diaconus ex parte Pontificis dicit: **L**evate.

Et Episcopus secundo dicit dictam Antiphonam.

Venite, venite, &c.

Et Diaconus idem iterum dicit:

Flectamus genua.

Et mox Episcopus tertio repetit præfatam Antiphonam.

Venite, venite, &c.

Et Diaconus idem tertio dicit:

Flectamus genua.

Deinde Pontifex ingreditur Ecclesiam, stans infra ostium, distans ab illo spatio convenienti, & tunc Archidiaconus inchoat, & schola prosequitur, Antiphonam ton. 6.

Accédite ad eum, & illuminámini: & fácies vestráe non confundéntur.

Psalmus 33.

Benedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant manuéti, & laténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * & exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me: * & ex ómnibus tribulatióibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini: * & fácies vestráe non confundéntur.

Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum: * & de ómnibus tribulatióibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * & erípiet eos.

Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt: * inquirentes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * dñligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo: * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte à malo, & fac bonum: * inquire pacem, & perséquare eam.

Oculi Dómini super justos: * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justí, & Dóminus exaudívit eos: * & ex ómnibus tribulatióibus eórum liberávit eos.

Juxtà est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * & húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatióes justórum: * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Pontif. Rom.

P

Mors

Mors peccatorum pessima: * & qui oderunt iustum, delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum: * & non delinquent omnes qui sperant in eo.

Qua incoepa, mox Poenitentes ingredienti-
fra ostium Ecclesiae corruunt ad pedes Pontificis,
sicque prostrati & stantes jacent, donec praemissa
Antiphona & Psalmus compleantur. Quibus ex-
pletis, Archipresbyter dicit in tono Lectionis id,
quod sequitur:

Redintegra in eis, Apostolice Pontifex, quid-
quid diabolo suadente corruptum est, & ora-
tionum tuarum patrocinantibus meritis, per divi-
nae reconciliationis gratiam fac homines proximos
Deo: ut qui antea in suis sibi perversitatibus dis-
plicebant, nunc etiam placere se Domino in re-
gione vivorum, devicto suae mortis auctore, gra-
tulentur.

Et Pontifex interrogat:

Scis illos reconciliatione fore dignos?

Et ille respondet:

Scio & testificor fore dignos.

Et tunc alter Diaconus dicit:

Levate.

Quibus surgentibus, Pontifex accipit unum ex
illis per manum, omnibus aliis similiter sese ad
manus tenentibus. Tunc Archipresbyter dicit alta
voce:

V. Iniquitates meas ego cognosco.

R. Et peccatum meum contra me est semper.

V. Averte faciem tuam a peccatis meis.

R. Et omnes iniquitates meas dele.

V. Redde mihi laetitiam salutaris tui.

R. Et spiritu principali confirma me.

Quo dicto, Pontifex inchoat, schola prosequen-
te, Antiphonam ton. 5.

Dico vobis, gaudium est Angelis Dei super uno
peccatore poenitentiam agente.

Qua dicta, trahit illum quem manu tenet, &
ille alios, ducens eos usque ad faldistorium in me-
dio Ecclesiae prius ibi paratum. Et ibi stans super
scabellum conversus ad illos genua flectentes in-
choat Antiphonam ton. 8.

O por-

O pórter te, fili, gaudére, quia frater tuus mórtuus fúerat, & revíxit; perferat, & invéntus est.

Qua dicta, dicit in modum Orationis.

O Mnípotens Deus vos absólvat ab omni vínculo peccatórum, ut habeátis vitam ætérrnam, & vivátis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Deinde dicit super illos voce mediocri, tenens manus apertas ante pectus, hanc Præfationem:

Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum córda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérrne Deus, per Christum Dóminum nostrum. Quem omnípotens Génitor ineffabíliter nasci voluísti, ut débitum Adæ tibi persólveret ætérrno Patri, mortémque nostram sua interficeret, & vúlnera nostra in suo córpore ferret, nostrásque máculas sánguine suo dilúeret; ut qui antíqui hostis corruerámus invídia, & ipsíus resurgerémus cleméntia. Te per eum, Dómine, súpplices rogámus ac pétimus, ut pro aliórum excéssibus nos dignéris exaudíre, qui pro nostris non sufficimus exoráre. Tu ígitur, clementíssime Dómine, hos famulos tuos, quos à te separavérunt flagítia, ad te révoca pietáte sólita. Tu namque nec Achab scelestíssimi humiliatiónem despexísti, sed vindíctam débitam protelásti. Petrum quoque lacrymán-tem exaudísti, clavésque póstrmodum caléstis regni ipsi tradidísti; & confiténti latróni ejúsdem regni præmia promisísti. Ergo clementíssime Dómine, hos, pro quibus preces tibi fúndimus, clemens recóllige, & tuæ Ecclésiæ grémio redde, ut nequáquam de eis váleat triumpháre hostis, sed tibi reconcíliet Fílius, tibi coæquális, emundétque eos ab omni facínore, & ad tuæ sacratíssimæ Coenæ

dapes dignetur admittere. Sicque sua carne & sanguine reficiat, ut post hujus vitæ cursum ad cælestia regna perducat.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo:

Iesus Christus Filius tuus Dóminus noster: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Præfatione finita Pontifex super faldistorium, & Ministri super tapetia, & clerus & populus ad terram prosternuntur, & Cantor inchoat, schola prosequente, Antiphonam & Psalmos sequentes:

Antiphona ton. 1.

Cor mundum crea in me Deus: & spíritum rectum innova in viscéribus meis.

*Psalmus. Miserere mei Deus: * secúndum magnam misericórdiam tuam, ut suprà, pag. 91.*

Psalmus 55.

Miserere mei Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsus me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * adversum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt & abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro nñhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Sicut & in promissióne tua: * tunc converténtur inimíci mei retrórsus:

In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt Deus vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.

Quó-

Quoniam eripulisti animam meam de morte & pedes meos de lapsu : * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Psalmus 56. Misere mei Deus, misere mei, prout supra habetur sub benedictione Campanæ, pag. 300.

Quibus dictis, Pontifex ab accubitu surgens, dicit super Poenitentes :

K yrie eleison. **C** hriste eleison. **K** yrie eleison.

P ater noster, **reliqua secretò.**

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Domine non secundum peccata nostra facias nobis.

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Domine ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum.

R. Cito anticipent nos misericordiae tuae.

V. Convertere Domine usquequò.

R. Et deprecabilis esto super servos tuos.

V. Salvos fac servos tuos & ancillas tuas.

R. Deus meus sperantes in te.

V. Esto eis Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Mitte eis Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eos.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

A Desto Domine supplicationibus nostris, & me, qui etiam misericordia tua primus indigeo, clementer exaudi : & quem non electione meriti, sed dono gratiae tuae constituisti hujus operis ministrum, da fiduciam tui muneris exequendi, & ipse in nostro ministerio, quod tuae pietatis est, operare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Oremus.

Praesta quaesumus Domine his famulis tuis dignum poenitentiae fructum: ut Ecclesiae tuae sanctae, à cuius integritate deviaverant peccando, admisorum veniam consequendo reddantur innoxii. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Precor, Domine, tuae clementiae maiestatis, ut his famulis tuis peccata & facinora sua confitentibus veniam praestare, & praeteritorum criminum vincula relaxare digneris: qui humeris tuis ovem perditam reduxisti ad caulas, & Publicani preces placatus exaudisti; tu etiam, Domine, his famulis tuis placare; tu horum precibus benignus assiste: ut in confessione flebili permanentes, clementiam tuam celenter exorent, ac sanctis altaribus restituti, spei rursus aeternae, ac caelesti gloriae reformentur: Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Oremus.

Deus, humani generis benignissime conditor, & misericordissime reformator, qui hominem invidia diaboli ab aeternitate dejectum, unici Filii tui sanguine redemisti: vivifica hos famulos tuos, quos tibi nullatenus mori desideras; & qui non derelinquis devios, assume correctos: moveant pietatem tuam, quaesumus Domine, horum famulorum tuorum lacrymosa suspiria; tu eorum medere vulneribus; tu jacentibus manum porrige salutarem, ne Ecclesia tua aliqua sui corporis portione vastetur; ne grex tuus detrimentum sustineat; ne de famulae tuae damno inimicus exultet, ne renatos lavacro salutari mors secunda possideat. Tibi ergo, Domine, supplices fundimus preces, tibi fletum cordis effundimus; tu parce confitentibus, ut imminetibus poenis sententiam futuri iudicii, te miserante, non incidant; nesciant quod terret in tenebris; quod stridet in flammis; atque ab erroris via ad iter reversi iustitiae, nequaquam ultra novis vulneribus sauciantur, sed integrum sit eis ac perpetuum, & quod gratia tua contulit, & quod mi-

seri-

fericórdia reformávit . Per eúndem Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

O rémus .

DEus miséricors , Deus clemens , Deus , qui secúndum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles , & præteritorum criminum culpas vénia remissionis evácuas : respice propítius super hos famulos tuos , & remissionem sibi ómnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentes , deprecátus exáudi . Rénova in eis , piíssime Pater , quidquid terréna fragilitate corrúptum , vel quidquid diabólica fraude violátum est , & unitati córporis Ecclesiæ membrum redemptionis annécte . Miserére Dómine gemituum , miserére lacrymarum eórum ; & non habéntes fidúciam , nisi in misericórdia tua , ad tuæ Sacraméntum reconciliationis admítte . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

O rémus .

MAjestátem tuam súpplices deprecámur , omnipotens ætérne Deus , ut his famulis tuis longo squallóre poenitentiae macerátis miserationis tuæ véniam largíri dignéris : ut nuptiáli veste recépta , ad regálem mensam , unde ejécti fúerant , mereántur introíre . Per Christum Dóminum nostrum .

R. Amen .

Absolutio .

Dominus Jesus Christus , qui totíus mundi peccáta sui traditióne , atque immaculáti sánguinis effusióne dignátus est expurgáre , quique discípulis suis , dixit , Quæcúmque ligavéritis super terram , erunt ligáta & in cælis ; & quæcúmque solvéritis super terram , erunt solúta & in cælis ; de quorum número me , quamvis indignum , místrum esse vóluit , intercedente Dei Genitríce María , & beáto Michaële Archángelo , & sancto Petro Apóstolo , cui data est potéstas ligándi ac solvéndi , & ómnibus Sanctis , ipse per ministérium meum ab ómnibus peccátis vestris , quæcúmque aut cogitatióne , aut locutióne , vel operatióne negligenter egístis , vos absolvat sancti sui sánguinis interventióne , qui in remissionem peccatorum effusus est ; atque à vínculis peccatorum absolutos

perducere dignetur ad regna celorum: Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivit & regnat in secula seculorum. *R.* Amen.

Tunc Pontifex aspergat eos aqua benedicta, & thurificet eos, dicens:

Exurgite qui dormitis, exurgite a mortuis, & illuminabit vos Christus.

Ultimo dat eis indulgentiam, prout sibi placuerit. Qua data, manibus elevatis, & supra illos extensis, dicit solemnem benedictionem:

Precibus & meritis beatae Mariae semper Virginis, beati Michaelis Archangeli, beati Joannis Baptistae, sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis omnibus peccatis vestris, perducatur vos ad vitam aeternam. *R.* Amen.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem omnium peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus. *R.* Amen.

Ultimo benedicit eis, dicens:

Benedicat vos omnipotens Deus, Pa *✠* ter, & Fi *✠* lius, & Spiritus *✠* sanctus. *R.* Amen.

Quo facto, crines & barbam, quam nutrierant, deponunt, & vestibus poenitentialibus dimissis, se cultioribus & mundioribus induunt.

DE OFFICIO IN FERIA

quinta Coenae Domini, cum benedicatur Oleum Catechumenorum & Infirmorum, & conficitur Chrisma.

HAc die, singulis annis benedicatur Oleum Catechumenorum & Infirmorum, & conficitur Chrisma.

Mane itaque Sacrifica, vel ille ad quem spectat, omnia quae ad Oleorum benedictionem, & Chrismatum confessionem necessaria sunt, parat, videlicet: Tres ampullas Oleo mundissimo plenas, quas in sacratio ponit, & diligenter custodit: unam ad Oleum Infirmorum, aliam ad Oleum Catechumenorum,

ter-

tertiam quæ major sit, ad Chrisma : & hæc tertia cooperiri debet de panno sericeo albo ; prima autem & secunda, de sericeo panno alterius coloris sint coopertæ : duas mappulas mundas, sive vela, pro Diaconis, qui ampullas Oleorum pro Chrismate & Oleo Catechumenorum de Sacristia ad Chorum portare debent ; & ultra hæc sedem, seu faldistorium, & credentiam consuetam. Paratur etiam alia sedes in presbyterio ab opposito altaris, juxta gradus circa finem presbyterii ; & ante ipsam sedem versus altare paratur mensa mappis ornata, quæ sit juxta sedem, inter ipsam & altare. Juxta dictam sedem hinc & inde, magis tamen ad finem presbyterii, posita sint scamna pro duodecim Sacerdotibus, ita ut ibidem sedentes facies vertant ad altare.

Deinde hora competenti, Pontifex venit ad Ecclesiam, ubi parat se ad Missam omnibus Pontificalibus ornamentis pretiosis albi coloris. Parant se etiam Ministri Pontificis, & ultra illos duodecim Presbyteri, septem Diaconi, septem Subdiaconi, Acolythi, & alii necessarii, omnes vestibus albi coloris Ordini suo congruentibus. Quibus omnibus paratis, procedunt ad altare processionaliter, hoc modo :

In primis procedit thuriferarius, quem sequuntur duo ceroferarii, post hos septem Subdiaconi, bini & bini, & in tertio loco tres simul vadunt ; tum septem Diaconi, etiam bini & bini, & in tertio loco tres ; post hos duodecim Presbyteri, bini & bini, quos sequitur Subdiaconus librum Evangeliorum portans ante pectus, cum manipulo in eo reposito ; deinde Diaconus, & à dextris ejus Capellanus Assistens, quos demum Pontifex sequitur incedens medius inter duos digniores Canonicos Ecclesiæ, aut in dignitate constitutos, si Pontifex sit in Ecclesia sua, alioquin ibit medius inter Diaconum & Assistantem. Et si Pontifex sit Archiepiscopus vel Patriarcha, & in Ecclesia sua, portatur etiam in hujusmodi processione Crux per unum ex Ministris, ad hoc ordinatum, qui medius inter Ceroferarios incedit.

Duodecim Presbyteri suo ordine juxta sedilia ; in fine presbyterii posita, hinc & inde stabunt vel sedebunt, aut genuflectent, prout tempus postulabit, facies semper ad altare vertentes, post eos stabunt septem Diaconi, & post Diaconos septem Subdiaconi in gradibus presbyterii. Pontifex verò, postquam ante altare pervenerit, facit Confessionem ; incipitur Introitus, & proceditur in Missa more consueto, usque ad illum locum Canonis, ubi dicitur :

Per quem hæc omnia, Dómine, semper bona creas, exclusivè.

Priusquam ergo Pontifex verba ipsa dicat, facta reverentia Sacramento in altari consecrato, retrahit se ad partem Epistolæ altaris, ubi super alium Calicem vacuum abluit digitos, & ad purificatorium extergit, & ablutio usque post Communionem Pontificis reservatur. Tum facta iterum Sacramento reverentia, descendit primum gradum altaris, & ibidem accepta mitra, vadit ad dictam sedem sibi paratam in presbyterio, ab opposito altaris ; & sedet super ipsam, versa facie ad altare, dictam mensam ante se habens, circumstantibus Ministris, Sacerdotibus, & aliis paratis prædictis, in suis locis manentibus. Tunc Archidiaconus stans apud Pontificem dicit alta voce in tono Lætionis :

Oleum infirmorum.

Ec mox unus Subdiaconus ex septem paratis prædictis cum duobus Acolythis hinc & inde associatus, vadit ad Sacristiam, ubi accipiens ampullam Olei, quod pro infirmis consecrari debet, cooperatam, ut invenit, portet eam sinistro brachio circumdatam ante Pontificem, ubi eam tradit in manibus Archidiaconi, planè dicens :

Oleum infirmorum.

Archidiaconus præsentat illam Pontifici ad benedicendum, idem dicens, collocans eam coram eo supra mensam supradictam.

Pontifex surgens cum mitra exorcizat & benedicit illud voce dimissa, ita tamen, quod à circumstantibus Sacerdotibus audiri possit, absolutè dicens :

Exor-

EXorcizo te immundissime spiritus, omnisque incursio satanae, & omne phantasma, In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, ut recedas ab hoc Oleo, ut possit effici unctio spiritalis ad corroborandum templum Dei vivi: ut in eo possit Spiritus sanctus habitare, per nomen Dei Patris omnipotentis, & per nomen dilectissimi Filii ejus Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & saeculum per ignem.

R. Amen.

Deinde deposita mitra, benedicit ipsum Oleum, dicens eadem voce:

✠. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

EMitte, quaesumus Domine, Spiritum sanctum tuum Paracletum de caelis in hanc pinguedinem olivae, quam de viridi ligno producere dignatus es, ad refectiorem mentis & corporis: ut tua sancta bene ✠ dictione sit omni hoc unguento caelestis medicinae peruncto tutamen mentis & corporis, ad evacuandos omnes dolores, omnes infirmitates, omnemque aegritudinem mentis & corporis, unde unxisti Sacerdotes, Reges, Prophetas, & Martyres; sit Chrisma tuum perfectum Domine nobis a te benedictum, permanens in visceribus nostris: In nomine Domini nostri Jesu Christi.

His expletis, Oleum ipsum eo modo, quo apportatum fuit, ad sacrarium reportatur, & diligentissime conservatur. Tunc Pontifex reassumpta mitra, sedet, & lavat manus; tum surgit, & cum mitra & cum ministris suis (ceteris Sacerdotibus, & aliis paratis in locis suis manentibus) accedit usque ad gradum altaris, ubi deposita mitra, facit reverentiam Sacramento, tum ascendit ad altare, & incipiens ubi dimiserat, videlicet,

Per quem haec omnia, &c.

procedit in Missa usque ad Communionem Corporis & Sanguinis inclusivè, quam Pontifex ipse solus sumit. Quo facto, Diaconus ponit Hostiam consecratam pro crastina die reservandam in Calicem, seu

vasculum ad hoc paratum, & reverenter collocat ipsam super medium altaris. Deinde Pontifex communicat Diaconum & Subdiaconum, ac alios de Clero; & postquam se purificaverit, ac etiam primam digitorum ablutionem ex alio Calice sumpserit, facta reverentia Sacramento in altari posito, in secundo gradu altaris mitram accipit, & redit ad prædictam sedem cum Ministris suis, & aliis assistentibus, eo ordine quo præmissum est, & ibi cum mitra sedet. Tunc Archidiaconus stans apud Pontificem dicit alta voce in tono Lectionis:

Oleum ad sanctum Chrismam,

Et mox eadem voce, in tono subjungit:

Oleum Catechumenorum.

Quo dicto, oblato Pontifici thuribulo, Pontifex imponit incensum, & benedicit more solito. Tum duodecim Presbyteri, septem Diaconi, & septem Subdiaconi parati prædicti, & alii Ministri, quot necessarii fuerint, eo ordine quo venerunt, pergunt ad sacrarium ad deferendum cum omni decore & reverentia Oleum Chrismale, & Oleum Catechumenorum, Ministris tamen Pontificis cum eo remanentibus. Incedunt autem redeuntibus ad Chorum cum ampullis, hoc ordine: Primò thuriferarius cum thuribulo fumigante, quem sequitur Subdiaconus Crucem deferens, medius inter duos Acolythos cum cereis ardentibus, tum duo Cantores cantantes versus:

O Redemptor

ut infra habentur: quos sequuntur bini & bini, Subdiaconi & Diaconi; deinde unus Subdiaconus portans vasculum cum balsamo; tum duo Diaconi ampullas Olei ad sanctum Chrisma & pro Oleo Catechumenorum portantes, qui habent mappulas mundas, sive vela ad collum, quorum extremitates ante pectus dependent, tenentes ipsas ampullas sinistris brachiis circumdatas, & extremitatibus mappularum, quæ à dextris dependent, involutas & coopertas; ita tamen, ut à medio supra videri possint. Diaconus autem, qui Oleum ad sanctum Chrisma portat, à dextris vadit; hos sequuntur duodecim Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi prædicti, bini & bini.

bini. Quibus sic à sacristia versus Pontificem procedentibus, duo Cantores prædicti cantant versus sequentes ton. 2.

O Redemptor sume carmen temet concinéntium.

Et chorus idem replicat. Deinde dicti duo Cantores prosequuntur sequentes versus:

Audi iudex mortuorum, una spes mortalium, audi voces proferéntum donum pacis prævium.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Arbor foeta alma luce hoc sacrandum protulit: fert hoc prona præsens turba Salvatori sæculi.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Tum illi duo Cantores prosequuntur versum:

Stans ad aram immò supplex infulátus Pontifex, debitum persolvit omne, consecrato Chrismate.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Deinde illi duo Cantores prosequuntur versum:

Consecrare tu dignare, Rex perénis patriæ, hoc olivum signum vivum, jura contra demonum.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Eis igitur ordine præmisso, in Presbyterium Ecclesiæ cantando Versus præmissos pervenientibus, Crux cum candelabris & incenso situatur prope altare, juxta cornu Epistolæ; Archidiaconus, Diaconus, & Subdiaconus, ministrantes, sint circa Pontificem hinc & inde. Sacerdotes verò duodecim parati juxta eos, duo cornua faciunt, sex hinc, & sex illinc, vertentes faciem ad altare, à lateribus assistentes Pontifici, tamquam ejus testes, & ministerii sacris Chrismatis cooperatores. Diaconi verò post tergum Pontificis, & post eos, Subdiaconi parati stant, tamquam Ministri & inspectores. Interim Diaconi ampullas Olei Chrismalis & Olei Catechumenorum portantes, & Subdiaconus cum balsamo subsistunt, quousque omnes prædicti in suis locis fuerint ordinati. Omnibus itaque dispositis, Diaconus ampullam Olei Chrismalis ferens venit

ante

ante Pontificem, & Archidiaconus illam involutam cum mappula, quam Diaconus ipse circa collum portavit, de manu ejus accipiens, eam sic involutam ostendit Pontifici sedenti, & illam super mensam ante Episcopum positam collocat diligenter, alio Diacono ampullam aliam assidue ante brachia tenente. Tunc Subdiaconus vasculum cum balsamo portans, illud tradit Archidiacono, qui balsamum Pontifici similiter ostendens, ipsum supra mensam collocat. Tum Pontifex, deposita mitra surgit, & versus ad altare, habens ante se super mensam ampullam Olei Chrismalis & balsamum, ante omnia benedicit ipsum balsamum, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, mysteriorum caelestium & virtutum omnium preparator, nostras quaesumus preces exaudi: hanc odoriferam sicci corticis lacrymam (quae fellicis virgae profluendo sudorem, Sacerdotali nos opimat unguento) acceptabilem tuis praesta mysteriis, & concessa benedictione sancti ✠fica. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R. Amen.*

Oremus.

Creaturarum omnium Domine procreator, qui per Moysen famulum tuum permistis herbis aromaticum fieri praecipisti sanctificatione unguenti: clementiam tuam suppliciter deprecamur, ut huic unguento, quod radix produxit stirpea, spiritualem gratiam largiendo plenitudinem sancti ✠ficationis infundas. Sit nobis, Domine, fidei hilaritate conditum; sit sacerdotalis unguenti Chrisma perpetuum; sit ad caelestis vexilli impressionem dignissimum: ut quicumque Baptismate sacro renati, isto fuerint liquore peruncti, corporum atque animarum benedictionem plenissimam consequantur, & beatae fidei collato munere perenniter ampliuntur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

De-

Deinde accepta mitra, stans adhuc Pontifex, miscet super Patenam, vel in aliquo parvo vasculo balsamum cum modico olei de ampulla Chrismali sumpti, dicens:

ORémus Dóminum Deum nostrum omnipotentem, qui incomprehensibilem unigéniti Fílii sui sibi que coetérni divinitátem mirábili dispositione veræ humanitáti inseparabiliter conjúnxit, & cooperánte grátia Spíritus sancti, óleo exultationis præ participibus suis linívit, ut homo fraude diaboli pérditus, gémina & singulári constans matéria, perénni redderétur de qua excíderat hæreditáti: quátenus hos ex diversis creaturárum speciébús liquóres creatos sanctæ Trinitátis perfectiône bene **✠**dicat, & benedicéndo sancti **✠**ficet, concedátque, ut simul permísti unum fiant; & quicúmque extériùs inde perúnctus fúerit, ita intériùs liniátur, quòd ómnibus sórdibus corporális matériæ carens, se participem regni cæléstis éffici gratulétur. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Quo factó, sedet Pontifex, retenta mitra, & halat planè tertiò in modum Crucis super os ampullæ Chrismalis involutæ ante se super mensam stantis. Deinde duodecim Sacerdotes parati, qui juxta eum sunt, ordinatim facientes reverentiam Sacramento in altari posito & Pontifici, ad mensam prædictam accedunt, & stantes ante eam singuli successivè eodem modo, ut Pontifex fecerat, in modum Crucis super os ampullæ prædictæ halant. Tum reverentiam, ut suprà facientes, ad loca sua revertuntur. Quo factó, surgit Pontifex, & stans, cum mitra, legendo dicit exorcísmum Chrismalem, absolutè dicens:

BENEDICTIO CHRISMATIS.

EXorcizo te creatúra ólei per Deum Patrem omnipoténtem, qui fecit cælum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt, ut omnis virtus adversárii, omnis exércitus diabóli, omnisque incúrso, & omne phantásma sátanæ eradicé-
tur, & effugétur à te: ut fias ómnibus qui ex te ungé-
ndi sunt, in adoptionem filiórum, per Spíritum sanctum: In nómine Dei Pa-
tris omnipoténtis, & Je-
su Christi Filii ejus Dómini nostri, qui cum eo vivit & regnat Deus, in unitáte ejúsdem Spíritus sancti.

Deinde deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus. Qui in principio inter cétera bonitátis tuæ múnera terram producere fructífera ligna jussisti, inter quæ hujus pinguíssimi liquóris minístri olívæ nasceréntur, quarum fructus sacro Chrísmati deservíret. Nam & David prophético spírítu grátiae tuæ Sacraménta prænosce-
ns, vultus nostros in óleo exhilarán-
dos esse cantávit: & cùm mundi crimina dilúvio quondam expiaréntur effúso, similitúdinem futúri númerois columba demónstrans per olívæ ramum pacem terris rédditam nuntiávit. Quod in novíssimis tempóribus manifestis est efféctibus declará-
tum, cùm Baptísmatis aquis ómnium criminum com-
missa deléntibus, hæc ólei únctio vultus nostros jucúndos éfficit, ac ferénos. Inde étiam Móysi sámuló tuo mandátum dedísti, ut Aaron fratrem suum prius aqua lotum per infusiónem hujus unguénti constitúeret Sacerdótem. Accéssit ad hoc
ámprior

amplior honor, cum Filius tuus Jesus Christus Dominus noster lavari se à Joanne undis Jordanicis exegisset, ut Spiritu sancto in columbæ similitudine desuper misso Unigenitum tuum, in quo tibi optimè complacuisse testimonio subsequēntis vocis ostēderes, & hoc illud esse manifestissimè comprobāres, quod cum oleo lætitiæ præ consorciis suis ungendum David Prophēta cecinisset. Te igitur deprecāmur, Dōmine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, per eundem Jesum Christum Filium tuum Dōminum nostrum, ut hujus creaturæ pinguedinem sancti ✠ ficare tua bene ✠ dictione digneris, & sancti ✠ Spiritus ei admiscere virtutem, cooperante Christi Filii tui potētia, à cujus nōmine sancto Chrisma nomen accēpit, unde unxisti Sacerdotes, Reges, Prophētas, & Mārtires; ut spirituālis lavācri Baptismo renovādis, creaturam Chrismatis in Sacramētum perfectæ salutis vitæque confirmes; ut sanctificatione unctiōnis infusa, corruptione primæ natiuitatis absorpta, sanctum uniuscujusque templum acceptabilis vitæ innocentie odore redolēscat; ut secundum constitutionis tuæ Sacramētum, Régio & Sacerdotali, Propheticoque honore perfusi, vestimēto incorrupti muneris induantur; ut sit his, qui renati fuerint ex aqua & Spiritu sancto, Chrisma salutis, eosque æternæ vitæ participes, & cælestis gloriæ faciat esse consortes.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod à circumstantibus audiri possit:

Per eundem Dōminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Præfatione hujusmodi finita, Pontifex balsamum cum illo modico Oleo ex ampulla Chrismali sumpto mistum commiscet sancto Chrismati, reponens ipsum in ampullam Chrismalem, & dicens:

Hæc commixtio liquorum fiat omnibus ex ea perunētis propitiatio & custōdia salutāris in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Diaconus, qui ampullam Chrismalem de sacri-

sacristia portavit, deponit mappulam, sive velum de ipsa ampulla, dimissa ei sua serica veste alba, quam antea habebat, & Pontifex capite inclinato, salutatur Chrisma dicens:

Ave sanctum Chrisma.

Et hoc secundo & tertio facit, semper altius dicendo; quod postquam tertio dixerit, osculatur labium ampullae: quo facto, sedet Pontifex, & accipit mitram. Tum singuli duodecim Sacerdotes parati praedicti accedunt successive per ordinem ad mensam, supra quam posita est ampulla Chrismatis, & factis reverentiis Sacramento in altari posito, & Pontifici, tertio in varia distantia genuflectunt coram ampulla, qualibet vice semper altius dicendo in tono praedicto:

Ave sanctum Chrisma.

Quo tertio dicto, labium ampullae reverenter osculantur, & ad sua loca revertuntur. Quo peracto, ampulla in uno latere mensae praedictae collocatur. Et mox Diaconus aliam ampullam sua veste coopertam cum Oleo Catechumenorum ferens accedit ad praesentiam Pontificis, & ampullam ipsam sine mappula, quam Diaconus ipse circa colum retinet, tradit Archidiacono, qui illam suscipiens, eam ostendit Pontifici, & collocat supra mensam praedictam, in medio ante Pontificem; super quam ampullam statim tam ipse Pontifex, quam etiam duodecim Presbyteri praedicti halant, prout supra de ampulla Chrismatis factum est. Quo facto, Pontifex surgens cum mitra submissa voce legendo absolute exorcismum Olei Catechumenorum, dicit:

BENEDICTIO OLEI

Catechumenorum.

EXorcizo te creatura Olei, In nomine Dei Patris omnipotentis, & in nomine Jesu Christi, & Spiritus sancti, ut in hac invocatione individuae Trinitatis, atque unius virtute deitatis, omnis nequissima virtus adversarii, omnis invete-

inveterata malitia diaboli; omnis violenta incursio, omne confusum & cæcum phantasma eradicetur, & effugetur, & discédât à te: ut divinis Sacraméntis purificata fias in adoptionem carnis & spíritus, eis qui ex te unguendi sunt, in remissionem omnium peccatorum; ut efficiantur eorum corpora ad omnem gratiam spiritualem accipiendam sanctificata. Per eundem Dóminum nostrum Jesum Christum: Qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. *R. Amen.*

Deinde deposita mitra, Pontifex stans benedicit dictum Oleum Catechumenorum eadem voce dicens:

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

DEus incrementorum omnium & profectuum spiritalium remunerator, qui virtute sancti Spíritus imbecillarum mentium rudimenta confirmas, te oramus, Dómine, ut emittere digneris tuam bene ✠ dictionem super hoc Oleum, & venturis ad beatæ regenerationis lavacrum, tribuas per unctionem hujus creaturæ purgationem mentis & corporis: ut si quæ illis adversantium spirituum inhæseré maculæ, ad tactum sanctificati Olei hujus abscédant; nullus spiritalibus nequitiis locus, nulla refugis virtutibus sit facultas, nulla insidiantibus malis latendi licentia relinquatur. Sed venientibus ad fidem servis tuis, & Sancti Spíritus tui operatione mundandis, sit unctionis hujus præparatio utilis ad salutem, quam etiam cælestis regenerationis nativitate in Sacramento sunt Baptismatis adepturi. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde Pontifex, & successivè duodecim Sacerdotes prædicti reverenter salutant Oleum ipsum, dicentes tertio in tono Lectionis:

Ave sanctum Oleum.

Et postquam tertio id fecerint, osculantur os ipsius ampullæ, prout supra de Chrismate positum est. His itaque peractis, ambæ ampullæ per dictos duos Diaconos, eo ordine & decore, quo delatæ fue-

342 De Officio in quinta feria, &c.
fuerunt, ad sacrarium sive sacristiam processionali-
ter reportantur. Interim dum reportantur, duo
præmissi Cantores cantant hos versus:
Ut novetur sexus omnis unctiōne Chrismatis, ut
sanetur sauciata dignitatis glória.

Chorus replicat totum versum:

O Redemptor.

Tum dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Lota mente sacro fonte aufugantur crimina; uncta
fronte sacrosancta influunt charismata.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Corde natus ex parentis alvum implens Virginis,
præsta lucem, claude mortem Chrismatis consor-
tibus.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

**Quo replicato, dicti duo Cantores prosequuntur
versum:**

Sit hæc dies festa nobis sæculorum sæculis: sit sa-
crata digna laude, nec senescat tempore.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Vetus autem Chrisma, & Oleum Catechumenor-
um ac infirmorum, si quod remanserat in ampul-
lis, ponitur in lampadibus Ecclesiæ ante Sacramen-
tum, ut comburatur. Reliquum autem, quod est
in pyxidibus, sive capsulis cum bombyce, igni
comburitur; & novum deinde cum nova bombyce
in pyxidibus, sive capsulis imponitur. Interim
dum Chrisma, & Oleum Catechumenorum ad sa-
cristiam portantur, Pontifex sedens cum mitra la-
vat manus, deinde redit ad altare, prosequitur
Missam ut in Missali habetur, & dicto,
Ite Missa est,

dat Benedictionem, & dicens Evangelium sancti
Joannis, accedit ad faldistorium, ubi sedet cum
mitra, & jubet Presbyteros attentè, ut juxta Ca-
nonum traditionem Chrisma & Olea fideliter custo-
diant, & nulli sub prætextu medicinæ vel malefi-
cii tradere præsumant; alioquin honore priventur.

ORDO

ORDO AD SYNODUM.

Sacerdotes & Clerici universi, qui ad Synodum de jure vel consuetudine venire tenentur, conveniunt in Civitate, vel alio loco, prout Pontifex ordinaverit.

Prima autem die Synodi Pontifex summo manè cappam indutus, ab universo Clero cum superpelliceis comitatus ad Ecclesiam pergit, paratur in sede, celebrat Missam de Spiritu sancto, & præbet Clero sacram Communionem. Qua finita, paratur faldistorium ante medium altaris, juxta inferiorem gradum, per quem ad altare ascenditur; & alia sedes in plano altaris (poterit tamen faldistorium suo tempore, loco secundæ sedis, cùm tempus erit, poni.) Pontifex verò supra rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum amictu, stola, pluviali rubeo, & mitra pretiosa induitur, quibus paratus, baculum pastorem manu ferens, accedit coram altari; Diacono & Subdiacono paratis rubeis ornamentis, ac si in Missa servire deberent, ipsum hinc & inde associantibus, & ibi ante faldistorium sibi paratum genuflexus, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Exaudi nos Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: & secúndum multitudinem miseratiónum tuárum réspice nos Dómine.

Psalms 68.

Salvum me fac Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Incepto Psalmo, sedet Pontifex, accepta mitra, & sic manet quousque finiatur Psalmus, & Antiphona repetatur.

Infixus sum in limo profúndi: * & non est substantia.

Veni in altitúdinem maris: * & tempéstas demérfit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Con-

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei
injuste: * quæ non rapui, tunc exsolvebam.

Deus tu scis insipientiam meam: * & delicta mea
à te non sunt abscondita.

Non erubescant in me qui expectant te Domine, *
Domine virtutum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te,
Deus Israel.

Quoniam propter te sustinui opprobrium: * opé-
ruit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis, * & peregrí-
nus filiis matris meæ.

Quoniam zelus domus tuæ comedit me: * &
opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super
me.

Et opéruí in jejúnio ánimam meam: * & factum
est in opprobrium mihi.

Et pónui vestiméntum meum cilícium: * & factus
sum illis in parabolam.

Adversum me loquebantur qui sedebant in porta: *
& in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò orationem meam ad te Domine: * tem-
pus benepláciti Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in
veritate salutis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar, * líbera
me ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquá-
rum.

Non me demérgat tempésta aquæ, neque absór-
beat me profúndum: * neque úrgeat super me pú-
teus os suum.

Exáudi me Domine, quoniam benígna est miseri-
córdia tua: * & secúndum multitúdinem miseration-
um tuárum réspice in me.

Et ne avértas faciem tuam à púero tuo: * quó-
niam tríbulor, velóciter exáudi me.

Inténde ánimæ meæ, & líbera eam: * propter
inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, & confusiónem me-
am, * & reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me: *
impropérium expectávit cor meum, & misé-
riam.

Et sustinui qui simul contristarétur, & non fuit: *
& qui consolarétur, & non invéni.
Et dedérunt in escam meam fel: * & in siti mea
potavérunt me acéto.
Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * &
in retributiónes, & in scándalum.
Obscuréntur óculi eórum ne vídeant: * & dorsum
eórum semper incúrva.
Effúnde super eos iram tuam: * & furor iræ tuæ
comprehéndat eos.
Fiat habitatio eórum desérta: * & in tabernáculis
eórum non sit qui inhábitet.
Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt: * &
super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.
Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum: *
& non intrent in justítiam tuam.
Deleántur de Líbro vivéntium: * & cum justis
non scribántur.
Ego sum pauper & dolens, * salus tua Deus su-
scépit me.
Laudábo nomen Dei cum cántico: * & magnifi-
cábo eum in laude:
Et placébit Deo super vitulum novéllum, * cór-
nua producéntem & úngulas.
Vídeant páuperes & laténtur: * quærite Deum,
& vivet ánima vestra.
Quóniam exaudivit páuperes Dóminus: * & vin-
ctos suos non despéxit.
Laudent illum cæli & terra, * mare, & ómnia
reptília in eis.
Quóniam Deus salvam fáciat Sion: * & ædifica-
búntur civitátes Juda.
Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent
eam.
Et semen fervórum ejus possidébit eam; * & qui
diligunt nomen ejus, habitábunt in ea.
Glória Patri, & **S**icut erat, &c.
Finito Plálmo, & repetita Antiphona, Pontifex
furgit, deposita mitra, & versus ad altare, dicit:
Adsumus, Dómine sancte Spíritus, ádsumus,
peccáti quidem immanitáte deténti, sed in nó-
mine tuo speciáliter aggregáti: veni ad nos, adésto
nobis, dignáre illábi córdibus nostris: doce nos,
quid

quid agamus : quò gradiámur, osténde : quid efficiámus, operáre. Esto solus & suggéstor, & efféctor judiciórum nostrórum, qui solus cum Deo Patre, & ejus Fílio nomen pössides gloriósum : non nos patiáris perturbatóres esse justítiæ, qui summè díligis æquitátem ; ut sínistrum nos non ignorántiæ trahat ; non favor inflectat ; non accéptio múnneris, vel persónæ corrúmpat ; sed junge nos tibi efficaciter solúm tuæ grátiae dono, ut simus in te unum, & in nullo deviémus à vero ; quátenus in nómine tuo collécti, sic in cunctis teneámus cum moderámine pietátis justítiam, ut hic à te in nullo diséntiat senténtia nostra, & in futúro pro benè gestis consequámur præmia sempitérna.

Respondetur ab omnibus, Amen.

Oremus.

OMnipotens sempitérne Deus, qui misericórdia tua nos incólumes in hoc loco speciáliter aggregásti : mentes nostras, quæsumus, Paráclitus, qui à te procedit, illúminet, & indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem ; cunctósque in tua fide & charitáte corróboret ; ut excitáti à temporáli Synodo, proficiámus ad æternæ felicitátis augméntum. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Finita Oratione, Pontifex, accepta mitra procumbit supra faldistorium prædictum, aliis omnibus genuflectentibus ; & Cantores dicunt Litanias, prout habentur supra, pag. 25. Et postquam dictum fuerit,

Ut ómnibus fidélibus defúntis, &c.

R. Te rogámus audi nos,

Pontifex surgit, & baculum pastorem in sinistra tenens, stans versus ad Synodum, dicit :

Ut hanc præsentem Synodum visitáre, dispónere, & bene ✠ dicere dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Producens signum crucis pariter super omnes : quo factó, iterum accumbit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus dictis, surgunt omnes, & Pontifex, deposita mitra, dicit stans versus ad altare :

Orc-

O rémus.

Et Ministri: **F** lectámus genua. **R.** Leváte.

DA quæsumus Ecclésiæ tuæ miséricors Deus: ut Spíritu sancto congregáta, secúra tibi devotiône servíre mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, ascendit ad sedem sibi paratam in plano altaris, ita ut in ea sedens dorsum suum vertat ad altare. Et imponit incensum in thuribulum, & benedicit more solito, Diaconus dalmatica indutus, præcedentibus thuriferario & duobus ceroferariis, & Subdiacono tunicella induto, paramentis rubeis, benedictione accepta à Pontifice, cantat in loco conveniente:

Sequéntia sancti Evangélíi ✠ secúndum Lucam.

Cap. 9.

IN illo témpore: Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, dedit illis virtútem & potestátem super ómnia dæmónia, & ut languóres curárent. Et misit illos prædicáre regnum Dei, & sanáre infirmos. Et ait ad illos: Nihil tuléritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecúniám, neque duas túnicas habeátis. Et in quamcúmque domum intravéritis, ibi manéte, & inde ne exeátis. Et quicúmque non recéperint vos, exeúntes de civitáte illa, étiam púlverem pedum vestrórum excútite in testimónium super illos. Egréssi autem circúsbant per castélla evangelizátes, & curántes ubique.

Quo finito, liber Évangeliórum apertus per Subdiaconum portatur Pontifici per eum osculandus, qui & deinde incensatur. Quo factó, Pontifex ipse ante sedem suam prædictam, deposita mitra, versus ad altare, atque alii omnes in locis suis genuflectunt. Tum Pontifex sic genuflexus incipit cantando, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Créátor Spíritus. Et dicitur totus, prout habetur suprà, pag. 179.

Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, sine mitra, usque ad finem Hymni; fi-

Pontif. Rom.

Q

mi-

militer omnes alii cum Pontifice surgunt. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio, & Pontifex, accepta mitra, sedens in sede prædicta suprâ, in plano altaris posita, eos, si placet, in hanc sententiam alloquitur:

Venerabiles confacerdotes, & fratres nostri charissimi, præmissis Deo præcibus, oportet ut ea, quæ de divinis Officiis, vel sacris Ordinibus, aut etiam de nostris moribus & necessitatibus Ecclesiasticis à nobis conferenda sunt, cum charitate & benignitate unusquisque vestrum suscipiat, summâque reverentia, quantum valet, Domino adjuvante, percipiat, vel quæ emendatione digna sunt, omni devotione unusquisque fideliter studeat emendare: & si cui fortè quod dicetur, aut agetur, displiceat, sine aliquo scrupulo contentionis, palàm coram omnibus conferat: quatenus Domino median- te, & hoc ad optimum statum perveniat; ita ut nec discordans contentio ad subversionem justitiæ locum inveniat, neque iterùm in perquirenda veritate vigor nostri ordinis, vel sollicitudo tepescat.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, prout magis placuerit Pontifici, sit per aliquem virum doctum idoneum sermo, in quo tractatur de disciplina Ecclesiastica, de divinis mysteriis, & de correctione morum in Clero secundum ea, quæ Pontifici videbuntur: & post sermonem, querelæ, si quæ sint, audiuntur.

Deinde Archidiaconus ex suggesto alta voce legit decreta sacri Concilii Tridentini de Residentia, & de Professione Fidei, quam tunc emittent omnes, qui ad eam tenentur, in manibus Pontificis, juxta formam infra positam; item de eligendis Examinatoribus, qui statim nominantur & approbantur, & jurant in manibus Pontificis; demum de eligendis Judicibus causarum, qui similiter proponuntur, ut suprâ.

Postremò charitativè monentur omnes, quòd durante Synodo honestè se habeant in omnibus, & extrâ; ita quòd eorum conversatio ceteris sit meritò in exemplum. Quo facto, surgit Pontifex, & solemniter omnibus benedicit, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

More consueto, qua data, discedunt omnes.

FOR-

FORMA JURAMENTI.

EGO **N.** firma fide credo, & profiteor omnia & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur; videlicet, Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilibus omnium, & invisibilibus. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum, ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine: & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Ponto Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptismum in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes & constitutiones firmissimè admitto & amplector.

Item Sacram Scripturam juxta eum sensum, quem tenuit & tenet sancta mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu & interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto: nec eam umquam nisi juxta unanimen consensum Patrum accipiam & interpretabor.

Profiteor quoque septem esse verè & propriè Sacramenta novæ legis, à Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam,

tiam, Extrémam Unctiōnem, Ordinem, & Matrimonium; illaque grātiā conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem, sine sacrilegio reiterari non posse. Recēptos quoque & approbātos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in supradictōrum omnium Sacramentōrum solēnni administratiōe recīpio & admitto: omnia & singula, quæ de peccato origināli & de justificatiōe, in sacrosācta Tridentina Synodo definita & declarata fuērunt, amplector & recīpio.

Profiteor pariter, in Missa offerri Deo verum, proprium & propitiatorium sacrificium, pro vivis & defunctis; atque in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè, réaliter, & substantialiter Corpus & Sanguinem, unā cum anima & divinitate Dōmini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem appellat.

Fateor etiam, sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fideliū suffragiis juvari. Similiter & Sanctos unā cum Christo regnantes, venerandos atque invocandos esse; eosque orationes Deo pro nobis offerre; atque eorum reliquias esse venerandas. Firmissime assero, imagines Christi ac Desparæ semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas & retinendas esse, atque eis debitum honorem ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse; illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmo. Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum matrem & magistrā agnoscō; Romanoque Pontifici, beati Petri Apostolorum principis successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo ac juro. Cetera item omnia à sacris Canonibus & Oecumenicis Conciliis, ac præcipue à sacrosācta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recīpio atque profiteor: simulque contraria omnia, atque

atque hæreses quascúmque ab Ecclesiá damnatas, & rejéctas, & anathematizatas, ego páriter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram Cathólicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentí spontè profiteor, & veráciter teneo, eámdem íntegram & inviolátam, usque ad extrémum vitæ spíritum, constantíssimè (Deo adjuvante) retinére & confitéri, atque à meis súbditis, vel illis, quorum cura ad me in múnere meo spectábit, tenéri, docéri, & prædicári, quantum in me erit, curatúrum. Ego idem **N.** spondeo, vóveo, ac juro. Sic me Deus ádjuvet, & hæc sancta Dei Evangélia.

S Ecunda die convenientibus iterum omnibus in Ecclesia, finita Missa, Pontifex, paratus ut supra, procedit coram altari, Diacono & Subdiacono paratis ut supra, ipsum associantibus, & ibi in faldistorio ante medium altaris juxta inferiorem gradum sibi parato genuflexus, deposita mitra, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8. propítius esto peccátis nostris Dómine, nequándo dicant Gentes, Ubi est Deus eórum?

Finita Antiphona, & incœpto Psalmo, sedet Pontifex, reassumpta mitra, usque ad finem Psalmi.

Psalmus 78.

D Eus venérunt Gentes in hæreditátem tuam, polluérent templum sanctum tuum: * posuérent Jerúsalem in pomórum custódiám.

P osuérent morticina servórum tuórum, escas volatilibus cæli: * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

E ffudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem: * & non erat qui sepelíret.

F acti sumus oppróbrium vicínis nostris: * subsannatio & illúsio his, qui in circúitu nostro sunt.

U squequò Dómine irascéris in finem: * accendétur velut ignis zelus tuus?

E ffúnde iram tuam in Gentes, quæ te non novérunt: * & in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt.

Q uia comedérunt Jacob: * & locum ejus desolavérunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiae tuae: * quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos Deus salutaris noster; & propter gloriam nominis tui Domine libera nos: * & propitius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.

Ne forte dicant in Gentibus: Ubi est Deus eorum? * & innotescat in nationibus coram oculis nostris,

Ultio sanguinis servorum tuorum, qui effusus est: * introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui, * posside filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: * improperium ipsorum, quod exprobraverunt tibi Domine.

Nos autem populus tuus, & oves pascuae tuae, * confitebimur tibi in saeculum.

In generationem & generationem * annuntiabimus laudem tuam.

Gloria Patri & Filio, &c. **S**icut erat in principio, &c.

Deinde finito Psalmo, & repetita Antiphona, Pontifex deposita mitra, surgit, & stans versus ad altare, dicit:

O remus:

Nostrorum tibi, Domine, curvantes genua cordium, quaesumus, ut bonum quod in nobis a te requiritur, exequamur: scilicet, ut prompta tecum sollicitudine gradientes, discretionis arduae subtile iudicium faciamus, ac misericordiam diligentes, clareamus studiis tibi placitae actionis. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

O remus.

Mentibus nostris, quaesumus Domine, Spiritum sanctum benignus infunde, quatenus in nomine tuo collecti, sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iustitiam: ut hic a te in nullo dissentiat voluntas nostra, sed semper rationabilia meditantes, quae tibi sunt placita, & dictis exequamur, & facis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

O ré-

Oremus.

Et Ministri dicunt: Flectamus genua.

R. Levate.

Deus, qui nos iustitiam loqui, & quæ recta sunt præcipis iudicare: tribue nobis, ut neque iniquitas in ore, nec pravitas inveniatur in mente; ut puro cordi purior sermo consentiat, ostendatur in opere iustitia, neque appareat dolus in lingua, sed ex corde veritas proferatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, & sedet in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato.

Tum accedit Diaconus cum thuriferario, & Pontifex imponit incensum; deinde Diacono benedicit, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat, & cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

Sequencia sancti Evangelii secundum ✠ Lucam.

Cap. 10.

In illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum, neque peram, neque calceamenta, & neminem per viam salutaveritis. In quamcunque domum intraveritis, primum dicite: Pax huic domui: & si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete edentes & bibentes, quæ apud illos sunt: dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum. Et in quamcunque civitatem intraveritis, & susceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis: & curate infirmos, qui in illa sunt, & dicite illis: Appropinquavit in vos regnum Dei.

Quo finito, & per Pontificem libro osculato, & ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare, ac aliis omnibus in suis locis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Creátor Spíritus.

Et dicitur totus, ut supra, pag. 43. quæ schola prosequitur, ut in primo die. Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, detecto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedeant in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra, Synodum his verbis alloquitur, si velit:

Venerábiles & dilectíssimi fratres nostri, oportet, ut sicut hesterna die admonuimus benignam mansuetudinem vestram, de divinis officiis & sacris altaris gradibus, aut etiam de moribus & necessitatibus Ecclesiasticis, quæcúmque emendanda vel renovanda sunt, charitas ómnium vestrum, ubicúmque nóverit aliqua emendatione condigna, in médium proférre non ámbigat; ut per vestræ charitátis stúdiu, Dómino largiente, ad óptimum pervéniant statum, ad laudem & glóriam nóminis Jesu Christi Dómini nostri.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, si magis placet Pontifici, fit sermo per aliquem doctum idoneum, in quo iterum tractetur de disciplina Ecclesiastica, & aliis, de quibus Pontifici videbitur. Deinde Archidiaconus alta voce legit Apostolicas Constitutiones ibi non promulgatas, vel alias, pro Pontificis arbitrio. Quo finito leguntur Constitutiones per Synodum approbandæ; quibus lectis, habito scrutinio, quæ placent, per Patres confirmantur. His peractis, Pontifex surgens benedicit omnibus solemner, ut heri. Deinde omnes discedunt.

De tertia conventionem facta in Ecclesia, finita Missa, Pontifex paratus, ut heri, assistentibus sibi Diacono & Subdiacono paratis, genuflexus in faldistorio juxta inferiorem gradum ante medium altaris sibi parato, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

E xáu-

Exaudi nos Dómine, quóniam benígna est miseri-
córdia tua : & secúndum multitudinem miseration-
um tuárum respice nos Dómine.

Psalmus. **S**alvum me fac Deus : * quóniam intra-
verunt aquæ usque ad ánimam meam.

Et dicitur to- pag. 343.

tus, prout habetur suprà in primo die,
Deinde repetitur Antiphona. Incepto Psalmo,
Pontifex sedet, & accipit mitram, sic manens quous-
que Psalmus finiatur, & Antiphona repetatur; qua
repetita, deposita mitra, surgit, & stans versus ad
altare, dicit:

Oremus.

Ad te, Dómine, intéрни clamóris vóciбus procla-
mántes, unánimiter postulámus : ut respéctu tuæ
grátia solidáti, præcónes veritátis efficiámur intré-
pidi, tuúmque valeámus verbum cum omni fidúcia
loqui. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fí-
lium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte
Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Oremus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui sacro verbí tui
oráculo promísisti, ubi duo, vel tres in nómine
tuo congregáti essent, te médium fore : adésto coetui
nostro propítius, & cor nostrum illúmina miséricors,
ut à bono misericórdia tuæ nullátenus aberrémus, sed
rectum justítia tuæ trámitem in ómnibus teneá-
mus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fí-
lium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte
Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculó-
rum.

R. Amen.

Oremus.

Et Ministri dicunt: **F**lectámus génua.

R. Leváte.

DEus, qui pópulis tuis & indulgéntia cónsulis, &
amóre domináris : da spíritum sapiéntia tuæ, qui-
bus dedísti régimen disciplínæ; ut de proféctu sanctá-
rum óvium fiant gáudia æténa pastórum. Per Dó-
minum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui
tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus
sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Q 5

Post

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, sedens in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato. Tum accedit Diaconus cum thuriferario, & Pontifex imponit incensum; deinde benedicit Diacono, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat, & cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

Sequentia sancti Evangelii secundum

† Matthæum. Cap. 18.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipsum solum: si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Quod si non audierit eos, dic Ecclesiæ. Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus. Amen dico vobis, quæcûmque alligaveritis super terram, erunt ligata & in cælo: & quæcûmque solveritis super terram, erunt soluta & in cælo. Iterum dico vobis: quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcûmque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cælis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Tunc accedens Petrus, ad eum dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? usque septies? Dicit illi Jesus: Non dico tibi usque septies: sed usque septuagies septies.

Quo finito, & per Pontificem libro osculato, & ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare, atque aliis omnibus in locis suis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum.

Veni, Créator Spíritus.

Et dicitur totus ut suprâ, pag. 43. Finito primo versu, Pontifex surgens stat versus ad altare, de recto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra, Concilium seu Synodum his verbis alloquitur, si velit. Poterit tamen huiusmodi allocu-

tio-

tionem omittere, & quod ejus loco, si placebit, per aliquem doctum idoneum, de his quæ in allocutione continentur, & aliis opportunis sermo fiat, committere.

Venerabiles & dilectissimi fratres: Convenit, ut ea quæ de Ecclesiasticis officiis, & Sacerdotalibus gradibus, vel etiam Canonicis functionibus, propter diversas occupationes, aut (quod negare non possumus) propter nostram aliorumque desidiam, non tam plenè, ut oportet, executæ sunt, omnium nostrum unânimi consensu & voluntate requirantur, & humiliter coram charitate vestra recitentur: ut quæ digna sunt emendatione, ad meliorem statum, auxiliante Domino, perducantur. Et cui fortasse aliquid, quod digestum est, displicet, charitati vestræ cum benignitate & modestia intimare non differat, quatenus totum quod synodali conventionē nostra statutum fuerit vel renovatum, absque omni contrarietate, concordia sanctæ pacis ab omnibus æquè custodiatur ac teneatur, ad augmentum æternæ beatitudinis omnium nostrum.

Post hæc leguntur Constitutiones, si quæ sint per Synodum approbandæ: quibus lectis, & per Patres, si placet, confirmatis, atque omnibus terminatis, Pontifex sedens cum mitra omnium orationibus se commendat. Deinde leguntur nomina omnium qui Synodo interesse debent, & præsentēs ad sua nomina surgunt, & respondent Singuli: Adsum.

Absentes verò notantur, & per Pontificem debita poena mulctantur. Demum Pontifex adhuc in sede prædicta cum mitra sedens, si placet, congregatos admonet, & exhortatur sub hujusmodi verbis:

Fratres dilectissimi, & Sacerdotes Domini: Cooperatores Ordinis nostri estis. Nos quamvis indigni, locum Aaron tenemus; vos autem locum Eleázari & Ithámari. Nos vice duodecim Apostolorum fungimur, vos ad formam septuaginta duorum discipulorum estis. Nos pastores vestri sumus, vos autem pastores animarum vobis commissarum. Nos de vobis rationem reddituri sumus summo Pastori nostro Domino Jesu Christo, vos de plebibus vobis com-

mendátis. Et ideò, fratres dilectíssimi, vidéte periculum vestrum. **A**dmonémus itaque & obsecrámus fraternitatem vestram, ut quæ vobis suggérimus, memoriæ commendétis, & ópere exercére studeátis. **I**n primis admonémus, ut vita & conversatio vestra sit irreprehensibilis. **I**n dómibus vestris mulieres non cohábitent. **O**mnino nocte ad noctúrnas horas súrgite. **O**fficium vestrum horis certis decantáte. **N**ullus nisi jejúnus, Missam célebret, & non in véstibus comúnibus, sed sacris, & nítidis, amíctu, alba, cingulo, manípulo, stola, & cásula, quæ ad álios usus non sérviant. **M**issas religiósè celebráte: Corpus, & Sánguinem Dómini nostri Jesu Christi cum omni reveréntia, & tremóre súmite. **C**orporália mundíssima sint. **V**asa sacra própriis mánibus ablúite, & extérgite diligénter. **N**ulla fémina ad altáre Dómini accédát, nec cálicem Dómini tangat. **A**ltáre sit coopértum mundis línteis, saltem tribus divérsis. Et désuper nihil ponátur, nisi reliquiæ, ac res sacræ, & pro sacrificio opportúnæ. **M**issále, Breviárium, & Martyrológium, unusquisque hábeat. **E**cclésiæ vestræ benè sint coopértæ, & munda. **I**n sacristiis five secretáriis, aut juxta altáre majus, sit locus præparátus ad infundéndum aquam ablutionis corporálem, & vasórum sacrórum, ac mánuum, postquam sanctum Chrisma, aut óleum Catechumenórum, vel infirmórum tractavéritis. **I**bique pendeat vas cum aqua munda, pro lavándis mánibus Sacerdotum, & aliórum qui rem sanctam & officium divinum sunt peractúri, & propè, línteum mundum ad illas abstergéndum. **A**tria Ecclésiæ sint benè munita. **N**ullus sine scitu, & consénsu nostro, per potestátem sæculárem, Ecclésiám obtíneat. **N**ullus Ecclésiám, ad quam intitulátus est, dimíttat, & ad áliam quæstus grátia se transférat. **N**ullus plures Ecclésiás sine título, & contra sacrórum Cánónum dispositiões nancísci præsumat. **N**ullátenuş étiam una Ecclésiá inter plures dividátur. **N**ullus extra Ecclésiám in locis non consecrátis célebret. **N**ullus altérius parochiánum, nisi itinerántem, & tunc de Rectóris sui licéntia ad communionem recípiat. **N**ullus in altérius Paróchia absque próprii Sacerdotis licéntia Missam célebret.

In celebratione, quisque Cálicem, & oblata, non circulo, aut digitorum vacillatione, ut quidam faciunt, sed junctis & extensis digitis cruce signet, sicque benedícat. **C**alix, & paténa sint áurei, vel argétei, non ærei, aut aurichálcei, vítrei, vel lignei. **Q**uisque Présbyter cléricum hábeat, vel scholárem, qui cum eo Psalmos cantet, Epístolam, & Lectiónem legat, & in Missa respóndeat. **I**pse quoque Présbyter infirmos vísitet, & reconcíliet, & juxta Apóstolum própria manu comunicet, óleo sancto inúngat. **N**ullus præsúmat trádere communionem láico aut féminæ, ad deferéndum infirmo. **N**ullus pro baptizándis infántibus, sive adúltis, aut infirmis reconciliándis, aut mórtuis sepeliéndis, præmium vel munus éxigat. **P**er negligentiam vestram nullus infans sine Baptísimo, & adúltus sine Communióne péreat. **N**ullus vestrúm sit ebriósus, aut litigiósus. **N**ullus arma ferat. **N**ullus canum, aut ávium jocis insérviat; nullus in tabérnis bibat. **Q**uisque vestrúm, quantum sapit, de Evangélio Domínico & cæteris festívis diébus suæ plebi annúntiet. **V**erbum Domíni prædicáte. **C**uram páuperum, peregrinórum, viduárum, & orphanórum habéte; ipsósque peregrínos ad prándium vestrum vocáte. **E**stóte hospitáles, áliis exínde bonum exémplum præbéntes. **S**ingulis diébus Domínicis ante Missam, aquam, qua pópulus aspergátur, benedícite, ad quod vas próprium habéte. **V**asa sacra & vestiménta Sacerdotália, nolíte negotiatóri aut tabernário in pignus dare. **M**inús dignè poeniténtem cujuscúmque rei grátia ad reconciliatió-nem non addúcite, neque ei reconciliatiónis testimoniúm perhibéte. **U**súras non exígite. **N**ec facultates vestras post ordinatió-nem vestram acquisitas alienáte, quóniam Ecclesiæ sunt. **N**ullus étiam res, possessiones, aut mancipium Ecclesiæ véndere, commutáre, aut quocúmque ingénio præsumat alienáre. **N**ullus décimam altérius recípiat. **N**ullus poeniténtem, carnem manducáre, aut vinum bñbere invitet, nisi pro eo tunc eleemó-synam fécerit. **Q**uisque fontes baptismáles lapí-deos hábeat benè mundos; quos si habére non

póte-

póterit ; vas áliud ad hoc opus solúm deputátum teneat . **O**mnibus parochiánis vestris Symbolum , & Oratióem Dominicam insinuáte . **J**ejúnia Quadragésimæ , Quátuor Témporum , & ália Ecclesiæ mandata significáte observánda . **A**n te Quadragésimam quarta féria pópulum ad confessi-
nem invitáte , & conféssis juxta qualitátem crími-
num poeniténtiam injúngite . **T**ribus tempóribus
in anno , id est , Nativitáte Dómini , Pascha , &
Pentecóste , omnes fidéles accédere ad communió-
nem córporis Dómini nostri Jesu Christi admoné-
te , & ne omíttat , quin saltem in Pascha commú-
nicet . **C**ertis tempóribus conjugátos abstinére ab
uxóribus exhortámini . **N**ullus vestrúm rúbeis ,
aut virídibus , vel laicálibus véstibus utátur . **D**iem
Domínicam , & céteras festivitátes , absque ópe-
re servíli , à véspera in vésperam celebrári docé-
te . **C**antus , & chóreas mulierum in átrio Eccle-
siæ prohibéte . **I**ncantatiónes super mórtuos no-
ctúrnis horis à vulgo fieri consuétas sub contesta-
tióne Dei omnipoténtis vetáte . **C**um excommu-
nicátis nolíte communicáre . **N**ec quis vestrúm in
eórum præséntia celebráre præsúmat , quod étiam
plebi nuntiáte . **E**t nullus ex plebe uxórem domum
ducat , nisi prius núptiæ tempóribus ab Ecclesiá
permíssis , públicè fúerint celebrátæ . **Q**uòd nul-
lus ad raptam , vel consanguíneam accédát , aut
altérius sponsam ducat omnímodis prohibéte . **P**or-
cários , & álios pastóres , saltem Domínica die fa-
ciátis veníre ad Missam . **P**atrínos , ut filíolos
Symbolum & Oratióem Domínicam dóceant , aut
docéri fácient , exhortámini . **S**acraméntum Eu-
charistiæ , sanctum Chrísma , & Oleum Catechu-
menórum , ac sanctum seu Infirmórum , in Eccle-
sia in loco mundo , condecénti , & secúro , sub
fera & fida custódia diligénter serváte . **Q**uisque
vestrúm expositiόnem Symboli & Oratiόnis Do-
mínicæ juxta Orthodoxórum Patrum Traditiόnes
penes se hábeat , eásque atque Oratiόnes Missá-
rum , & Epístolas , Evangélia , & Cánones benè
intélligat , ex quibus prædicándo , pópulum sibi
commíssum sèdulò instruat , & máximè non be-
nè credéntem . **I**ntróitum Missæ , Oratiόnes , Epí-
stolam ,

stolam, Graduále, Evangélium, Symbolum, & cétera non secréta, alta & intelligíbili voce próferat. Secréta verò, & Cánonem, morósè & distíntè submíssa voce legat. Psalmórum verba, & distíntíones, reguláriter cum Cánticis consue-tis intelligibíliter pronúntiet. Symbolum sancti Athanásii de Trinitáte & fide Cathólica memó-riter teneat. Exorcísmos & Oratiónes ad Cate-chúmenos faciéndos, ac réliquis preces super má-sculum & féminam, pluráliter vel singuláriter re-spectíve distíntè próferat. Ordinem baptizándi, & ad succurréndum infirmis, reconciliatiónis, & commendatiónis ánimæ, & in agéndis exéquiis defúntórum, juxta modum canónicum obsér-vet. Exorcísmos, & benedictiões salis & aquæ pertinénter legat. Cánticum diúrnium & noctúr-num sciat. Cómputum étiam minórum ad inve-niéndum lítteram Dominicálem, tempus intervál-li diéi Paschæ, & majórum mobílium Festórum non ignóret. Vólumus autem, fratres dilectíssi-mi, quátenus quæ nostra percepístis traditióne, bonis studeátis opéribus adimplére: Præstánte Dó-mino nostro Jesu Christo, cui cum Patre & Spí-ritu sancto est honor & glória in sæcula sæcu-lórum.

**Tum Pontifex, dimissa mitra, surgit, & stans
versus ad altare, dicit absolutè:**

O rémus.

N Ulla est, Dómine, humánæ consciéntiæ vir-tus, quæ inoffénsè possit tuæ voluntátis ju-dícia experíri: & ídeò, quia imperféc-tum nostrum vident óculi tui, perfectiáni députa miséricors Deus, quod perféc-to æquitátis fine conclúdere peroptámus; te in nòstris princípíis occursórem popóscimus, te in hoc fine judiciórum nòstrórum indultórem nòstris excéssibus sperámus; scilicet, ut ignorántiæ parcas, erróri indúlgeas, ut perfé-ctis votis perféc-tam óperis efficáciam largiáris: & quia consciéntia remordénte tabéscimus, ne aut ignorántia nos tráxerit in errórem, aut præceps fórfitan volúntas impúlerit justítiam declináre; hoc te póscimus, te rogámus; ut si quid offensiónis in hac Synodi celebritáte contráximus, te miseránte, indul-

indulgentiam sentiámus; ut in eo, quòd solutúri sumus aggregátam Synodum, à cunctis primùm absolvámur nostrórum nexibus delictórum; quáliter, & transgressóres vénia, & confiténtes tibi, subsequátur remunerátio sempitérna. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit solemniter omnibus dicens:
Sit nomen Dómini benedíctum, &c.

Et dat indulgentiam. Quibus peractis, Archidiaconus stans juxta Pontificem, dicit alta voce:
Recedámus cum pace.

Et respondet omnes:

In nómine Christi.

Tunc omnes pariter surgentes, Pontificem cappa indutum cum superpelliceis ad domum reducunt. Si verò in primo die vel in secundo omnia negotia Synodi expediuntur; approbatis omnibus, & conclusione Synodi facta, Pontifex sedens cum mitra, ut suprà, commendat se omnium orationibus, & leguntur nomina interesse debentium, admoventur per Pontificem congregati, & alia fiunt, prout suprà sunt ordinata.

ORDO SUSPENSIONIS,

363

Reconciliationis, Depositionis, Dispensationis, Degradationis, & Restitutionis sacrorum Ordinum.

P Rænotandum est, quòd Clericus quandoque suspenditur, quandoque deponitur, quandoque degradatur. Suspenditur quis quandoque ab homine, quandoque à jure, & quandoque ad tempus, quandoque in perpetuum.

Ab homine, quando Prælatus sic in scriptis pronuntiat:

Q Uia constat te tale quid commisisse; ideò ab officio & executione Ordinum tuorum te suspendimus.

Vel quando fit in genere, dicit:

Q Uicumque, tale quid fecerit aut non fecerit; ipsum in his scriptis suspendimus, vel in his scriptis noverit se suspensum.

Hujusmodi autem suspensionis sententia taliter revocatur.

Q Uia de tali negotio propter quod suspensionis sententiam incurreras, emendationem plenam, & poenitentiam condignam egisti; ideò sententiam suspensionis hujusmodi misericorditer relaxamus.

Illud autem sciendum est, quòd simpliciter & sine temporis præfinitione ab homine vel à jure suspensus, perpetuò intelligitur esse suspensus; ad tempus verò suspensus, utpotè donec poenituerit, vel à crimine abstinuerit, eo ipso, quòd abstinet, vel poenitet, executionem sui officii recuperat; nec alia est reconciliatio, seu sententiæ suspensionis relaxatio necessaria. Ad hæc Clerici publicè delinquentes, & enormiter, executionem sui Ordinis secundum Canones perdunt; & etiam post peractam poenitentiam ab executione suorum Ordinum suspensi remanent; adeò, quòd absque dispensatione & reconciliatione non possunt in illis licitè ministrare, neque ad majores Ordines promoveri; præcipuè
si de

Ordo suspensionis, & reconciliat.

364
fi de hoc convicti fuerint in judicio & puniti. Episcopi tamen possunt in adulteriis, & aliis criminibus, quæ sunt minora, & generaliter ubicumque à jure expressè non prohibentur, post peractam poenitentiam, vel partem ipsius, cum talibus dispensare, & eos reconciliare, quæ reconciliatio & dispensatio fit hoc modo:

QUamvis tale enorme crimen publicè commiseris, quod confessus es, (vel de quo convictus es) & in judicio condemnatus, propter quod secundum juris rigorem merueras ab officio & beneficio amoveri, & propterea non vales ulterius secundum Cānones in tuis Ordinibus lícitè ministrare: quia tamen defectus nostri tēporis antiquam non patitur Cānorum manere censuram, eligētes potiùs de misericordia, quàm de severitate reddere rationem; idcirco vitam tuam pleniùs agnoscētes, & meliōra & salutē viciniōra de te de cetero verisimiliter expectāntes, de misericordia quæ superexaltat judicium, hanc poenam auctoritate nobis in hac parte à jure concessa tibi duximus relaxādam, & relaxāmus. Indulgētes tibi, ut hoc non obstantē, lícitè possis ad superiores Ordines conscēdere, & in susceptis etiam Ordinibus lícitè ministrare. Infāmiā insuper canonicā propter hoc per te contrāctā penitus abolētes, & restituētes te in integrum pristino statui, ac famæ.

Circa depositionem verò notandum est, quòd si agitur, ut deponatur quis à beneficio, solus Episcopus hoc potest. Sicut potest deponere ab Ordine cum Capitulo suo, sive ab ipso Capitulo deputatis, & etiam solus ex consuetudine. Et similiter Episcopus cum Capitulo suo deponit ab Ordine Clericos primæ tonsuræ, & in minoribus Ordinibus constitutos, si post hujusmodi verbalem depositionem secutura sit actualis degradatio. Et si isto modo agitur, in depositione Subdiaconi, vel Diaconi ab Ordine requiritur numerus trium Episcoporum ultra proprium Episcopum, in examine, & in definitione; & sex in causa Presbyteri, excepta causa hæresis. In depositione verò Episcopi ab ordinatione exigitur numerus duodecim Episcoporum, præter Metro-

Metropolitānum, qui debet esse tertiusdecimus, qui omnes possint procedere contra Episcopum usque ad conclusionem tantum; & definitio tam circa condemnationem, quā absolutionem, reservatur Papæ. Sed in ipsa actuali degradatione non requiritur numerus Episcoporum. Et præmissa de numero Episcoporum adhibendo procedunt, si agitur ex potestate ordinaria. Dictabitur autem sententia depositionis ab Ordine, si intenditur, ut post eam sequatur actualis degradatio nomine Episcopi ordinarii, cum præsentia Capituli, sive cum consilio & assensu Episcoporum respectivè, prout eam requirit, in hunc modum, videlicet:

Quia nobis evidenter & legitimè constat, te tale crimen, seu flagitium commisisse, quod non solum grave, verum etiam damnabile est & damnosum, idcirco de talium consilio & assensu ab omni ordine & privilegio clericali te sententialiter perpetuò duximus deponendum, & deponimus.

Per talem itaque sententiam taliter depositus, omni Ordinum, tam majorum, quā minorum executione perpetuò est exutus.

Verum si Episcopus deponens, evidenter agnovit in posterum emendationem vitæ & morum depositi, vel fortè sententiam suam injustam fuisse; poterit ei de jure misericorditer restituere Graduum & Ordinum executionem, qua privatus extiterat; quæ restitutio debet fieri in Ecclesia, in qua Episcopus elegerit hoc facere, sive sit Cathedralis, sive alia; & coram altari, quia & ibi Ordinum gradus distribuuntur; & potest fieri per Episcopum solum cum Capitulo suo, non solum in Quatuor Temporibus, verum etiam quolibet tempore, & sine Missæ celebratione, & tam restituens, quā restituendus debent esse jejuni.

Depositus ergo, cui restitutionem privilegii clericalis, & executionis quatuor minorum Ordinum petierit, vestibus suis consuetis indutus debet genua flectere coram Pontifice parato amictu, stola, pluviali, tempori convenientibus, & mitra simplici, baculum pastorem in manu tenente, & in baldistorio ante medium altaris sedente, qui deposita

sita mitra surgit, & stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

V. Deus in adiutorium meum intende.

R. Domine ad adjuvandum me festina.

V. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

Et hæc secundo & tertio dicuntur. Deinde subiungit Pontifex:

K yrie eléison.

C hriste eléison.

K yrie eléison.

*P*ater noster, *reliqua secretò.* Deinde

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Deus, qui in sanctis habitas, & pia corda non deseris, suscipe propitius orationem nostram: & hunc famulum tuum, quem delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis absolvat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, & super caput illius coram eo genuflexi imponit manum dexteram, dicens:

In nomine Domini: Ego, licet peccator, tamen Episcopus, auctoritate à Deo mihi concessa per hanc manus impositionem restituo tibi charissimo filio privilegium clericale, & executionem Ordinis & gradus Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, atque Acolythatus, quibus fueras iuste privatus, & ab eis depositus: ut amodo possis dignè custodire ostia domus Domini, cum omnibus quæ intra retinentur; & distinctè legere de codice, audiente populo Dei; & abhinc in antea habeas pote-

potestatem imponendi manus super energúmenos, sive baptizatos, sive Catechúmenos; & ut deinceps possis dignè accendere luminária Ecclesiæ, & ante Evangélium portare. Præstante Dómino nostro Jesu Christo: Qui vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
R. Amen.

Deinde Pontifex adhuc cum mitra sedens benedicit illi, dicens:

Benedictio Dei omnipotentis Pa-⁺tris, & Fi-⁺lii, & Spíritus ⁺sancti descéndat super te, & máneat semper.

R. Amen.

Quo factó, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Executionis Subdiaconatus, & minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout suprà, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex cum mitra sedens, dicit:

IN nómine Dómini: Ego, licèt peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, & executionem Ordinum & grádum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, & Subdiaconátus, quibus fúeras justè privátus, & ab eis depósitus: ut ámodò dignè possis custodíre óstia domus Dómini, cum ómnibus quæ intrà retinéntur; & distinctè légere de códice, audiénte pópulo Dei; & abhinc in ánteà hábeas potestatem imponendi manus super energúmenos, sive baptizatos, sive Catechúmenos; & possis dignè accendere luminária Ecclesiæ, & ante Evangélium portare, ac légere Prophetías, Epístolas ad Missas, & ministráre Diácono, ac Presbytero, vel Epíscopo. Præstante eódem Dómino nostro Jesu Christo: Qui vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum benedicit ei, ut suprà: quo factó, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Exe-

EXecutionis verò Diaconatus, Subdiaconatus, & minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout suprà, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex sedens cum mitra dicit:

IN nómine Dómini: Ego, licet peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, & executionem Ordinum & graduum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, Subdiaconátus, & Diaconátus, quibus fúeras justè privátus, & ab eis depósitus: ut ámodò possis dignè custodíre óstia domus Dómini, cum ómnibus quæ intra retinéntur; & distinctè légere de Códice, audiénte pópulo Dei; & hábeas potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive Catechúmenos, sive baptizátos; & possis dignè accéndere luminária Ecclésiæ, & ante Evangélium portáre, ac légere Prophetías, & Epístolas, ac Lectiónem Evangélicam ad Missas, & in eis ministráre Presbytero, vel Epíscopo, & fúndere aquam in Eucharístiam Sanguinis Christi. Præstánte eódem Dómino nostro Jesu Christo: Qui vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Tum benedicit ei, ut suprà: quo factó, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

EXecutionis autem Presbyteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, & minorum Ordinum, & privilegii clericalis restitutio fit similiter, prout suprà, usque ad manus impositionem, in qua Pontifex cum mitra sedens, dicit:

IN nómine Dómini: Ego, quamvis peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, & executionem Ordinum & graduum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, Subdiaconátus, Diaconátus, & Presbyterátus, quibus fúeras justè depósitus & privátus: ut ámodò possis dignè custodíre óstia domus Dómini, cum ómnibus quæ intra retinéntur; & distinctè légere de Códice, audiénte pópulo Dei; & abhinc in ántea há-

hábeas potestátem imponéndi manus super energúmenos, five Baptizátos, five Catechúmenos; & possis dignè accéndere luminária Ecclésiæ, & ante Evangélium portáre, ac légere Prophetas, & Epístolas, ac Lectiónem Evangélicam ad Missas, & in eis ministráre Diácono, Presbytero, & Epíscopo, & fúndere aquam in Eucharistíam Sánguini Christi; ac Missas celebráre pro vivis ac defúntis, acceptábiles quoque Hóstias offérre Deo, & ministérium Presbyterále devótè perficere, Præstánte eódem Dómino nostro Jesu Christo: Qui vivit & regnat Deus, in sæcula sæculórum. Amen.

Tum benedicit ei, ut suprà: quo tacto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Nunc degradationem subjicimus.

SI Clericus, secundum primam formam sententialiter depositus, incorrigibilis appareat, debet excommunicari. Et si postmodum in profundum malorum veniens contempserit, tunc, ut cum Ecclesia non habeat ultra quid faciat, Pontifex debet illum degradare, & curiæ sæculari relinquere, quæ degradatio fit hoc modo.

DEGRADATIONIS

Forma.

DEgradandus, indumentis Sacerdotalibus si Sacerdos sit, indutus; vel Diaconalibus, si sit Diaconus; & sic de reliquis Ordinibus & indumentis, offertur Pontifici, Pontifex verò quasi exequendo sententiam depositionis in illum dudum prolatam, præsentem iudicem sæculari, cui degradandus debet relinqui, publicè abradit cum vitro vel cultello vel alio hujusmodi, leviter sine sanguinis effusione, loca manuum illius, quæ in collatione Ordinum inunctæ fuerunt, & etiam tonsuram, si velit. Et consequenter seriatim & sigillatim detrahit illi omnia insignia, sive sacra ornamenta, quæ in Ordinum susceptione recepit, & demum exiit illum habitu clericali, & induit laicali, dicens publicè iudici sæculari præsentem, ut illum

illum propter scelera sua sic depositum, degradatum, expoliatum, & exauctoratum in suum, si velit, forum recipiat.

Et est notandum, quòd in hac executione sententiæ non est necessaria Coepiscoporum præsentia, nec etiam refert, siue in Ecclesia fiat, siue extra in platea, siue Pontifex degradans indutus sit Pontificalibus ornamentis, siue non: & talis degradatio, solemnis depositio vocatur, propriè tamen loquendo quis à dignitatibus & honoribus depōnitur, sed ab Ordinibus degradatur; & post talem degradationem justè & ritè factam solus Romanus Pontifex cum tali dispensat. Episcopus tamen ante ipsam insignium detractiōnem, & etiam post sententiæ depositionis prolationem dispensare, & restituere solo verbo potest, sicut & verbaliter depositus fuit, ut præmissum est.

Sed si, priusquam sæcularis iudex in illum animadverterit, talis depositio & degradatio iniusta vel nulla inveniatur, tunc non solum verbo, sed etiam facto secundum ea, quæ præmissa sunt, dispensatio & restitutio fiat, & insignia sibi detracta seriatim, sigillatim, & solemniter ei coram altari restituantur. Et, si sit Episcopus, recuperabit orarium, baculum, anulum, sandalia, mitram, & alia insignia Pontificalia; si Presbyter, orarium & planetam; si Diaconus, orarium & dalmaticam; si Subdiaconus, tunicellam & manipulum. Et reliqui gradus in restitutione sua recuperant ea, quæ, cum ordinarentur, receperunt. Poterit tamen (quod convenientius videtur) ad aliorum terrorem actualis degradatio sic fieri.

In primis in publico extra Ecclesiam paratur aliquis eminens congruentis spatii locus, pro degradatione facienda; supra quem ordinatur una credentia simplici tobalea cooperta, supra quam ponuntur ampulla vini, ampulla aquæ; calix cum patena, & hostia; unum vas vini, unum vas aquæ; liber Evangeliorum, liber Epistolarum; bacile cum buccali & mantili; unum candelabrum cum candelâ extincta; liber Exorcismorum; liber Lctionum; claves; Antiphonarium; forpices, cultellus,
aut

aut vitrum; paramenta pro degradando: videlicet, si degradandus sit Archiepiscopus, ordinentur super dictam credentiam superpelliceum; sandalia, cum caligis; amictus; alba; cingulum; manipulus; tunicella; stola; dalmatica; chirothecæ; alia stola; planeta; mitra; annulus Pontificalis; pallium; baculus pastoralis; & aliqua vestis habitus sæcularis. Si verò degradandus non sit Archiepiscopus, sed Episcopus tantum, omisso pallio, ponuntur super credentiam omnia alia prædicta. Si verò Presbyter tantum, omissis pallio & aliis Pontificalibus paramentis prædictis, ponuntur ibidem omnia alia prædicta. Idem in aliis Ordinibus, etiam in ordinatione credentiæ observatur. Item paratur indicto loco faldistorium pro Pontifice degradatore, sedilia pro Officialibus. Vocantur, & ibidem adsint Ministri Pontificis; Judex sæcularis, cui degradatus committatur; Notarius, qui processum degradationis legit (si opus erit, vel Pontifici placet) & barbitonfor.

Hora congruenti ducitur degradandus, sive sit Archiepiscopus, sive quicumque alius, quotidiano suo habitu indutus, super dictum locum ad hoc præparatum; ubi cum fuerit, solvitur, & liber ibidem manet. Tum à Clericis induitur omnibus paramentis sui Ordinis, ut præmittitur, supra credentiam ordine suo positus; incipiendo à superpelliceo, & continuando usque ad ultimum paramentum sui Ordinis. Quo sic induto Pontifex degradator indutus, amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali rubeis, ac mitra simplici, baculum pastorem in sinistra tenens, ascendit ad locum prædictum, & ibidem sedet in faldistorio, in convenienti loco sibi parato, versus ad populum, astante sibi Iudice sæculari. Tum degradandus, sive Archiepiscopus fuerit; sive alius, omnibus sui Ordinis vestibus sacris indutus, & singulis ornamentis ornatus, habens in manibus ornamentum ad Ordinem suum spectans, ac si deberet in suo officio ministrare, adducitur ante Pontificem, coram quo genuflectit. Tum Pontifex ut supra sedens, populo in vulgari notificat degradationis hujusmodi causam; deinde contra degradandum sententiam fert in hæc verba, si sit Sacerdos, aut Diaconus, aut Subdiaconus vel Clericus, & prius hujusmodi sententia lata non sit.

In nómine Pa- tris, & Fi- lii, & Spíritus sancti, Amen. Quia nos N. Dei & Apostólicæ Sedis grátia Epíscopus N. per viam accusatiónis, vel denuntiatiónis, aut inquisitionis cognoscentes de crimine N. contra N. Presbyterum, vel Diáconum, vel Subdiáconum, seu Cléricum propter ipsius confessionem, vel legítimas probatiónes, evidenter invenimus eum ipsum crimen commisisse; quod cum non solum grande, sed étiam damnábile & damnosum sit, & adeò enórme, quòd exínde non tantum divína majéstas offénsa, sed & univérfa civitas commóta est, & ob hoc indignus officio & beneficio Ecclesiástico sit rédditus: idcirco nos auctoritate Dei omnipoténtis, Patris, & Fílii, & Spíritus sancti, & nostra, ipsum omni hujúsmodi officio & beneficio Ecclesiástico sententiáliter perpetuò privámus in his scriptis, ipsúmque ab illis verbo depónimus, & pronuntiámus réaliter & actuáliter secúndum traditionem Cánonum deponéndum & degradándum.

Qua sententia sic, ut præfertur, lata, Pontifex degradator aufert ab illo singula ornamenta sibi juxta Ordinem suum tradita, inchoando ab ultimo ornamento, & descendendo gradatim, continuans usque ad primum, quod in prima Tonsura sibi datum fuit, hoc ordine.

DEGRADATIO

ab Ordine Pontificali.

Si degradandus sit Archiepiscopus, Pontifex degradator aufert ab eo pallium, sic dicendo:

Prærogatíva Pontificális dignitátis, quæ in pallio designátur, te exúimus, quia malè usus es ea.

Deinde, vel si degradandus sit Episcopus tantum, Pontifex degradator amovet ei mitram, dicendo:

Mitra, Pontificális dignitátis videlicet ornátu, quia eam malè præsidéndo foedásti, tuum caput denudámus.

Deinde unus ex Ministris tradit degradando librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Redde

R Edde Evangélium , quia prædicandi officio ; quo spreta Dei grátia te indignum fecisti , te justè privámus .

Deinde Pontifex degradator amovet annulum de digito degradandi , sic dicens :

A Nnulum , fidei scilicet signáculum , tibi dignè subtráhimus , quia ipsam sponsam Dei Ecclesiám témerè violásti .

Tum unus ex Ministris tradit degradando in manus baculum pastorem , quem mox Pontifex degradator tolit de manibus degradandi , dicens :

A Uferimus à te báculum pastorálem , ut inde correctionis officium , quod turbásti , non váleas exercere .

Deinde extractis sibi per Ministros chirothecis , Pontifex degradator abradit degradando pollices & manus leviter cum cultello , aut vitro , dicens :

S Ic spirituális benedictionis & delibutionis mysticæ grátia , quantum in nobis est , te privámus , ut sanctificandi & benedicendi perdas officium & effectum .

Post hæc Pontifex cum eodem cultello aut vitro abradit leviter caput degradandi , dicens :

C onsecrationem , & benedictionem , atque unctionem tibi tráditam radendo delémus , & te ab ordine Pontificáli , quo inhábilis es rédditus , abdicámus .

Tum degradando per Ministros extrahuntur sandalia .

DEGRADATIO

ab Ordine Presbyteratus.

Ministri tradunt in manus degradandi Calicem cum vino & aqua , ac Patena & Hostia , quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi , dicens :

A Movémus à te , quin potiùs amótam esse osténdimus , potestátem offerendi Deo Sacrificium , Missámque celebrandi tam pro vivis , quàm pro defunctis .

Deinde Pontifex degradator abradit leviter cum cultello vel vitro, pollices & indices utriusque manus degradandi, dicens:

Potestatem sacrificandi, consecrandi, & benedicendi, quam in unctione manuum & pollicum recepisti, tibi tollimus hac rasura.

Quo dicto, Pontifex degradator accipit casulam sive planetam per posteriorem partem caputii, & degradandum exuit, dicens:

Veste Sacerdotali charitatem signante te merito expoliamus, quia ipsam & omnem innocentiam exuisti.

Tum Pontifex degradator aufert à degradando stolam, dicens:

Signum Domini per hanc stolam turpiter abieceris, ideoque ipsam à te amovemus, quem inhabilem reddimus ad omne Sacerdotale officium exercendum.

DEGRADATIO

ab Ordine Diaconatus.

Ministri tradunt degradando in manus librum Evangeliorum quem Pontifex degradator tollit de manibus ejus, dicens:

Amovemus à te potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, quia id non competit, nisi dignis.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum dalmaticam, dicens:

Levitico ordine te privamus, quia tuum in eo ministerium non implevisti.

Deinde Pontifex degradator amovet degradando stolam de humeris, projiciens eam post tergum, dicens:

Stolam candidam, quam accéperas immaculatam in conspectu Domini perferendam, quia non sic cognito mysterio exemplum conversationis tuæ fidelibus præbueris, ut plebs dicata Christi nomine posset exinde imitationem acquirere, justè à te amovemus, omne Diaconatus officium tibi prohibentes.

DEGRADATIO³⁷⁵

ab Ordine Subdiaconatus.

Ministri tradunt in manus degradandi librum Epistolarum, quem Pontifex degradator de manibus illius accipit, dicens:

Auferimus tibi potestatem legendi Epistolam in Ecclesia Dei, quia hoc ministerio indignus es redditus.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum tunicella, dicens:

Tunica Subdiaconali te exuimus, cujus cor & corpus, timor Domini castus & sanctus in æternum permanens, non constringit.

Deinde Pontifex degradator accipit à degradando manipulum, dicens:

Depone manipulum, quia per fructus bonorum operum quos designat, non expugnasti spirituales insidias inimici.

Tum Pontifex tangens amictum degradandi, dicit:

Quia vocem tuam non castigasti, ideo amictum à te auferimus.

Post hæc unus ex Ministris tradit in manus degradandi urceolos cum vino & aqua, ac bacile cum manutergio, ac Calicem vacuum cum patena. Tum Archidiaconus tollit de manu degradandi urceolos cum vino & aqua, ac bacile cum buccali & manutergio. Pontifex verò calicem vacuum & patenam tollit, dicens:

Potestatem introeundi sacrarium, tangendi pallas, vasa, & alia indumenta sacra, omneque Subdiaconatus ministerium exercendi, à te amovemus.

Deinde Ministri exuunt degradandum cingulum, albam, & amictum.

DEGRADATIO

ab Ordine Acolythatus.

Unus ex Ministris tradit in manus degradandi urceolum vacuum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Immunde, vinum & aquam ad Eucharistiam de cetero non ministres.

Tum unus Ministrorum tradit in manu degradandi candelabrum cum cereo extincto, quod Pontifex degradator accipit de manibus illius, dicens:

Dimitte perferendi visibile lumen officium, quia præbere spirituale moribus neglexisti, atque diversum Acolythatus officium hic depone.

DEGRADATIO

ab Ordine Exorcistatus.

Unus ex Ministris tradit degradando in manu librum Exorcismorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Privamus te potestate imponendi manum super energúmenos, & dæmones de obsessis corporibus expellendi, omni tibi Exorcistatus officio interdicto.

DEGRADATIO

ab Ordine Lectoratus.

Unus Ministrorum tradit degradando in manus librum Lectionum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

IN Ecclesia Dei non legas ulterius aut cantes, nec panes aut fructus novos ullatenus benedicas, quia tuum officium non implexisti fideliter & devòte.

DEGRADATIO³⁷⁷

ab Ordine Ostiariatus.

Unus ex Ministris tradit degradando in manus claves Ecclesiæ, quas Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Quia in clāvibus errāsti, claves dimitte; & quia óstia cordis tui malè dæmónibus obferāsti, amovémus à te officium Ostiárii; ut non percútias cymbalum; non apérias Ecclesiám, non sacrarium, non librum ámpliùs prædicánti.

DEGRADATIO

à prima Tonsura.

Pontifex degradator extrahit degradando superpelliceum, dicens:

Auctoritate Dei omnipoténtis, Patris, & Fílii, & Spíritus sancti, ac nostra, tibi auferimus hábitum clericálem, & nudámus te religiónis ornátu, ac depónimus, degradámus, spoliámus, & exuimus te omni Ordine, beneficio, & privilegio clericáli, & velut clericális professiόνis indignum, redígimus te in servitútem, & ignomíniam hábitus sæculáris, ac status.

Tum Pontifex degradator cum forpicibus tondere incipit, & per barbitonsorem ibidem præsentem totaliter tonderi facit caput degradandi, dicens:

TE velut ingrátum fílium à sorte Dómini, ad quam vocátus fúeras, abjícimus, & coronam tui cápitis, regále quidem signum Sacerdótii, de tuo cápite amovémus, propter tui regíminis pravitátem.

Tum Ministri Pontificis exuunt degradatum veste & habitu Clericali, & ipsum induunt habitum sæcularem. Quo factó, si fuerit talis casus, quo degradatus tradi debeat Curix sæculari, Pontifex degradator degradatum ampliùs non tangit, sed in hunc modum contra ipsum pronuntiat, dicens:

Pronuntiámus, ut hunc exútum omni Ordine ac privilegio Clericali, Cúria sæcularis in suum forum recípiat degradátum.

Tum Pontifex degradator efficaciter, & ex torde, & omni instantia, pro miserrimo illo derelicto intercedit apud iudicem sæcularem, ut citra mortis periculum, vel mutilationis, contra degradatum sententiam moderetur, dicens:

Domine Iudex, rogámus vos cum omni affectu, quo póssumus, ut amore Dei, pietátis & misericórdiæ intúitu, & nostrórum intervéntu precáminum, miserrimo huic nullum mortis vel mutilatiónis periculum inferátis.

Quo factó Ministri Curix sæcularis degradatum sub sua custodia recipiunt, & discedunt.

O · R · D · O

EXCOMMUNICANDI

& absolvendi.

Notandum quòd triplex est excommunicatio, videlicet, minor, major, & anathema. Minor excommunicatio contrahitur per solam participationem cum excommunicato, & à tali potest simplex Sacerdos absolvere absque juratoria cautione; taliter autem excommunicatus confiteatur proprio Sacerdotis, dicens:

Confiteor Deo, & tibi **N.** quòd sum excommunicatus, quia participavi **tali** excommunicato in oratione, **vel** locutione, **vel** bibendo, **vel** comedendo cum eo.

Sacerdos verò absolvens eum, dicit hujusmodi verba:

Auctoritate Dei omnipotentis, & mihi concessa, absolvo te à vinculo hujus excommunicationis quàm confessus es, & à quolibet alia simili, (si qua teneris,) in quantum possum & debeo; ac restituo te Ecclesiasticis Sacramentis: In nomine Pa-**tris**, & Fi-**lii**, & Sp-**iritus** **sancti**. **R.** Amen.

Major verò excommunicatio, quam Pontifex per sententiam scriptam legendo promulgat, hoc modo profertur:

Cum ego **N. talem** primò, secundo, tertio, & quarto, ad malitiam convincendam legitime monuerim, ut **tale quid** faciat, **vel** non faciat, ipse verò mandatum hujusmodi contempserit adimplere, quia nihil videretur obedientia prodesse humilibus, si contemptus contumacibus non obesset: Idcirco auctoritate Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Sp-**iritus** **sancti**, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum, exigente ipsius contumacia, ipsum excommunico in scriptis; & tamdiu ipsum vitandum denuntio, donec adimplerit quod mandatur, ut Sp-**iritus** ejus in die judicii salvus fiat.

Circa absolutionem verò ab hac majori excommunicatione, sive à Canone, sive ab homine prolata,

R.**&****tria**

tria sunt specialiter attendenda. Primum est, ut excommunicatus juret ante omnia parere mandatis Ecclesiæ, & ipsius absolventis, super eo propter quod excommunicationis vinculo est ligatus; & si propter manifestam offensam excommunicatus sit, quod ante omnia satisfaciat competenter.

Secundum est, ut reconcilietur, quod fieri debet hoc modo. Excommunicatus namque (ubi sic fieri solitum est) exutus usque ad camisiam ante fores Ecclesiæ, coram Pontifice ipsum absolvere volente, qui indutus amictum, stolam, pluviale violaceum, & mitram simplicem sedens super sedistorium ante principalem portam Ecclesiæ sibi paratum, genuflexus detecto capite humiliter absolutionem petit. Pontifex verò primum accipit ab eo juramentum de parendo mandatis Ecclesiæ, deinde accepta in dextera manu virga, dicit Psalmum. **Miserere mei Deus; * secundum magnam misericordiam tuam.**

Totus dicitur ut supra, pag. 91. cum Glória Patri, & Sicut erat.

Deinde subsequenter Psalmus. Deus misereatur nostri, & benedícat nobis: prout habetur supra in benedictione Campanæ, pag. 301. cum Glória Patri, & Sicut erat.

Et in quolibet versu Pontifex cum virga leviter inter spatulas verberat absolvendum. Finitis Psalmis, deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit:

K yrie eléison.

C hriste eléison.

K yrie eléison.

P ater noster, reliqua secretò; deinde dicit:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos à malo.

℣. Salvum fac servum tuum, vel ancillam tuam, Dómine.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo, vel in ea.

℞. Et filius iniquitatis non nocébit ei.

℣. Esto ei Dómine turris fortitudinis.

℞. A fácie inimíci.

℣. Dómine exáudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dó-

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

O rémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, & párcere: súscipe deprecationem nostram, & hunc fámulum tuum, *vel* fámulam tuam, quem, *vel* quam excommunicationis caténa constringit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

O rémus.

Praesta, quæsumus Dómine, huic fámulo tuo, *vel* huic fámulæ tuæ, dignum poeniténtiæ fructum: ut Ecclesiæ tuæ sanctæ, à cuius integritáte deviáverat peccádo, admíssórum véniam consequéndo reddátur innóxius, *vel* innóxia. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde sedet Pontifex, & accepta mitra, dicit:

Auctoritáte Dei omnipoténtis, & beatórum Apostolórum Petri & Pauli, atque Ecclesiæ suæ sanctæ, & ea qua fungor, absólvo te à vínculo *talis* excommunicationis, qua ex *tali* causa ligátus, *vel* ligáta eras. In nómine Pa[✠] tris, & Fí[✠] lii, & Spírítus [✠] sancti.

R. Amen.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, & apprehendens absolutum per dexteram manum, introducit eum in Ecclesiam, dicens:

Redúco te in grémium sanctæ matris Ecclesiæ, & ad consórtium & communionem totius Christianitátis, à quibus fúeras per excommunicationis senténtiam eliminátus, *vel* elimináta; & restituote participatióni Ecclesiasticórum Sacramentórum: In nómine Pa[✠] tris, & Fí[✠] lii, & Spírítus [✠] sancti.

R. Amen.

Tertium est, quòd absoluto fieri debent iusta & rationabilia præcepta. Circa quod considerandum est, utrùm ipse fuerit ligatus à Canone, vel ab homine. Si à Canone, satisfacto ei, quem læsit, injungendum est sibi, ne ulterius contra illum Canonem faciat. Quandoque tamen cogendus est de jure sufficienter super hoc cavere. Si

verò excommunicatus Auctoritate Apostolica habeat temporale impedimentum, quò minus ad Sedem Apostolicam accedere possit, & propterea ab Ordinario absolvatur; tunc injungendum est absoluto, ut statim impedimento cessante, debeat se summo Pontifici præsentare, vel ejus Legato, mandatum illius super hoc impleturus; quod tamen in pueris, & mulieribus, & similibus non servatur, qui sicut perpetuum habent impedimentum, perpetuò excusantur. Si verò aliquis ligatus est ab homine, & tunc aut offensa ejus est manifesta, tunc satisfacere debet, priusquam absolvatur; aut est dubia, & tunc si post absolutionem apparuerit, ipsum injustè fuisse ligatum, nihil omninò præcipiendum est ei. Si verò apparuerit, ipsum justè fuisse ligatum, præcipiendum est ei, quòd satisfaciatur competenter.

Quando verò anathema, id est, solemnis excommunicatio pro gravioribus culpis fieri debet, Pontifex paratus amictu, stola, pluviali violaceo, & mitra simplici, assistentibus sibi duodecim Presbyteris superpelliceis indutis, & tam ipso, quàm Presbyteris candelas ardentes in manibus tenentibus, sedet super faldistorium ante altare majus, aut alio loco publico, ubi magis sibi placebit, & ibi pronuntiat & profert anathema, hoc modo:

Quia **N.** diabolo suadente, Christianam promissionem, quam in Baptismo professus est, per apostasiam postponens, Ecclesiam Dei devastare, Ecclesiastica bona diripere, ac pauperes Christi violenter opprimere non veretur: idcirco solliciti, ne per negligentiam pastoralem pereat, pro quo in tremendo iudicio ante Principem Pastorum Dominum nostrum Jesum Christum rationem reddere compellamur, juxta quod Dominus ipse terribiliter comminatur dicens: Si non annuntiaveris iniquitatem suam, sanguinem ejus de manu tua requiram: monuimus eum Canonice, primò, secundo, tertio, & etiam quarto ad ejus malitiam convincendam, ipsum ad emendationem, satisfactionem, & poenitentiam invitantes, & paterno affectu corripièntes. Ipse verò, proh dolor! monita

salutaria spernens, Ecclesiæ Dei quam læsit, superbix spiritu inflatus, satisfacere dedignatur. Sanè præceptis Dominicis atque Apostolicis informamur, quid de hujusmodi prævaricatoribus agere nos oporteat. Ait enim Dominus: Si manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & projice abs te. Et Apostolus inquit: Auferte malum ex vobis. Et iterum: Si is qui frater nominatur; est fornicator, aut avarus, aut idolis serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax, cum ejusmodi nec cibum sumere. Et Joannes, præ ceteris dilectus Christi discipulus, talem nefarium hominem salutare prohibet, dicens: Nolite recipere eum in domum, nec AVE ei dixeritis. Qui enim dicit illi AVE, communicat operibus ejus malignis. Dominica itaque atque Apostolica præcepta adimplentes, membrum putridum & insanabile, quod medicinam non recipit, ferro excommunicationis ab Ecclesiæ corpore abscindamus, ne tam pestifero morbo reliqua corporis membra veluti veneno inficiantur. Igitur quia monita nostra crebrasque exhortationes contempsit, quia tertio secundum Dominicum præceptum vocatus, ad emendationem & poenitentiam venire despexit, quia culpam suam nec cogitavit, nec confessus est, nec missa legatione excusationem aliquam prætendit, nec veniam postulavit; sed diabolo cor ejus indurante in incoepta malitia perseverat, juxta quod Apostolus dicit: Secundum duritiam suam & cor impoenitens thesaurizat sibi iram in die iræ: Idcirco eum cum universis complicibus fautoribusque suis judicio Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & beati Petri principis Apostolorum, & omnium Sanctorum, necnon & mediocritatis nostræ auctoritate, & potestate ligandi & solvendi in cælo & in terra nobis divinitus collata, à pretiosi Corporis & Sanguinis Domini perceptione, & à societate omnium Christianorum separamus, & à liminibus sanctæ matris Ecclesiæ in cælo & in terra excludimus, & excommunicatum & anathematizatum esse decernimus; & damnatum cum diabolo & angelis ejus, & omnibus reprobis in ignem æternum judicamus; donec à diaboli laqueis resipiscat, & ad emendationem

nem & poenitentiam rédeat, & Ecclesiæ Dei quam læsit satisfaciât; tradentes eum sathanæ in intéritum carnis, ut spíritus ejus saluus fiat in die judicii.

Et omnes respondent:

Fiat. Fiat. Fiat.

Quo facto, tam Pontifex, quàm Sacerdotes debent projicere in terram candelas ardentes, quas in manibus tenebant. Deinde Epistola Presbyteris per Parochias, & etiam vicinis Episcopis mittatur, continens nomen excommunicati, & excommunicationis causam; ne quis per ignorantiam ulterius illi communicet, & ut excommunicationis occasio omnibus auferatur.

SI verò anathematizatus poenitentia ductus veniam postulare voluerit, & emendationem promittere, Pontifex qui eum excommunicavit, paratus ut suprà, ante januas Ecclesiæ venit, sedens ibidem in faldistorio sibi parato, & duodecim Presbyteri superpelliceis induti eum hinc inde circumstare debent. Adsint etiam illi, quibus injuria vel damnum est illatum, & ibidem secundùm leges divinas omne damnum commissum emendetur. Tum anathematizatus genuflectit coram Pontifice, quem interrogat Pontifex, si poenitentiam, prout Canones præcipiunt, pro perpetratis sceleribus suscipere velit? Ille tunc genuflexus veniam postulat, culpam confitetur, poenitentiam implorat, & de futuris cautelam spondet. Tunc Pontifex sedens cum mitra, dicit cum Ministris septem Psalmos Poenitentiales, (quos require suprà sub Benedictione Abbatis pag. 88.) Pontifice quandoque illum leviter inter spatulas verberante: finitis Psalmis, Pontifex, deposita mitra, surgit, & dicit:

Kyrie eléison.

Christe eléison.

Kyrie eléison.

Pater noster, reliqua secretò; deinde dicit:

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℞. Sed libera nos à malo.

℣. Salvum fac servum tuum, vel ancíllam tuam, Dómine.

℞. Deus meus sperántem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo, vel in ea.

℞. Et

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto Dómine turris fortitudinis.

R. A fácie inimíci.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Oremus.

Deus, cui próprium est miseréri semper, & párcere: súscipe deprecationem nostram, & hunc fámulum tuum, **vel** fámulam tuam, quem, **vel** quam excommunicationis caténa constringit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Præsta, quæsumus Dómine, huic fámulo tuo, **vel** fámulæ tuæ, dignum poenitentiæ fructum: ut Ecclesiæ tuæ sanctæ, à cuius integritate deviáverat peccándo, admissórum véniam consequéndo reddátur innóxius. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde sedet Pontifex, & accepta mitra, dicit:

Auctoritate Dei omnipoténtis, & beatórum Apostolórum Petri & Pauli, atque Ecclesiæ suæ sanctæ, & ea qua fungor, absólvo te à vínculo talis excommunicationis, qua ex tali causa ligatus eras: In nómine Pa **✠**tris, & Fi **✠**lii, & Spírítus **✠**sancti. **R.** Amen.

Tum surgit cum mitra Pontifex, & apprehendens absolutum per dexteram manum introducit eum in Ecclesiam usque ante gradus majoris altaris interim dicens:

Redúco te in grémium sanctæ matris Ecclesiæ, & ad consórtium & communionem totius Christianitátis, à quibus fúeras per excommunicationis senténtiam eliminátus; & restituo te participatióni Ecclesiasticórum Sacramentórum: In nómine Pa **✠**tris, & Fi **✠**lii, & Spírítus **✠**sancti. **R.** Amen.

Quo dicto, & cum ante gradus majoris altaris pervenerint, ille ibidem in inferiori gradu altaris genuflectit. Pontifex verò ascendit ad altare, ubi stans versus ad introductum, deposita mitra, absolute dicit:

Ore-

Oremus.

Majestatem tuam, quæsumus Dómine. sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, qui non mortem peccatórum, sed poenitentiam semper inquis, respice flentem famulum tuum, atténde prostrátum, ejúsque planctum in gáudium tua miseratione converté: scinde delictórum saccum, & índue eum lætítia salutári; ut post longam peregrinationis famem de sanctis Altáribus satiétur, ingressúsque cubículum Regis in ipsius aula benedicat. nomen glóriæ tuæ semper. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Deus miséricors, Deus clemens, qui secúndum multitudinem miserationum tuárum peccáta poenitentium deles, & præteritórum críminum culpas vénia tuæ miserationis evácuas: respice propítius super hunc famulum tuum, & remissionem sibi ómnium peccatórum suórum tota cordis devotíone poscéntem deprecátus exáudi; rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, seu diabólica fraude violátum est, & unitáti córporis Ecclésiæ membrum perfécta remissíone restítue. Miserére Dómine gemituum, miserére lacrymárum ejus, & non habéntem fidúciám, nisi in misericórdia tua, ad tuæ Sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde Pontifex producit signum crucis super introductum, qui surgit, & discedit.

ORDO

O R D O

AD RECONCILIANDUM

Apostatam, Schismaticum vel
Hæreticum.

Pontifex Apostatam, Schismaticum, vel Hæreticum reconciliare volens, paratus amictu, stola, pluviâ albo, & mitra simplici sedet super faldistorium ante fores Ecclesiæ sibi paratum, coram quo genuflectit reconciliandus, quem interrogat Pontifex de fide, dicens:

Credis duodecim Artículos Fidei?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cæli & terræ?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis & in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod passus est sub Ponto Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod descendit ad inferos?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod tertia die resurrexit à mortuis?

Ille

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quòd ascéndit ad cælos, & sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quòd ventúrus est iudicáre vivos & mortuos?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis in Spíritum sanctum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis sanctam Ecclesiám Cathólicam, Sanctórum communionem?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis remissionem ómnium peccatórum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis carnis resurrectionem, & vitam æternam?

Ille respondet:

Credo.

Deinde Pontifex surgit cum mitra, & super illum genuflexum dicit absolutè, incipiens:

EXorcizo te, immunde spíritus, per Deum Patrem omnipotentem, & per Jesum Christum Fílium ejus, & per Spíritum sanctum, ut recedas ab hoc fámulo Dei, quem Deus & Dóminus noster ab erróribus & perceptiónibus tuis liberáre, & ad sanctam matrem Ecclesiám Cathólicam atque Apostólicam revocáre dignátur. Ipse tibi imperet, maledícte, ac damnáte, qui pro salute hóminum passus, mórtuus, & sepúltus est, te atque omnes vires tuas superávit, ac resúrgens cælos ascéndit, inde ventúrus iudicáre vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

Tunc

Tunc signat illum cum pollice dexteræ manus in fronte signo crucis, dicens :

Accipe signum Crucis Christi atque Christianitatis, quod prius acceptum non custodivisti, sed malè decéptus abnegasti.

Deinde surgit ille, & Pontifex, retenta mitra, sinistra sua illum apprehendit per manum dexteram dicens :

Ingredere in Ecclesiám Dei, à qua incauté aberrasti ; ac evasisse te láqueo mortis, agnósce : horrésce idóla, réspue omnem pravitátem, sive superstitiónem hæreticam, **vel** gentilem, **aut** Judáicam. Cole Deum Patrem omnipoténtem, & Jesum Christum Fílium ejus, & Spíritum sanctum, unum, vivum & verum Deum, sanctam & indivíduam Trinitátem.

Tum introducit illum in Ecclesiam per manum, ut eum apprehendit, usque ad altare majus, coram quo in infimo gradu ille genuflectit. Pontifex verò ascendit ad medium altaris, ubi deposita mitra, stans versus ad illum, dicit absolutè :

Omnipotens sempitérne Deus, hanc ovem tuam de fáucibus lupi tua virtúte subtráctam patérna récipe pietáte, & gregi tuo refórma pia benignitáte : ne de famíliæ tuæ damno inimícus exúltet, sed de conversiône & liberatióne ejus, Ecclesiá tua ut pia mater de filio repérto gratulétur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Orémus.

Deus, qui hóminem ad imáginem tuam cónditum misericórditer réparas, quem mirabíliter creásti : réspice propítius super hunc fámulum tuum, ut quod hujus ignorántiæ cæcitate, hostíli & diabólica fraude surréptum est, indulgéntia tuæ pietátis ignóscat & absólvat, & altáribus sacris recépta veritátis tuæ communióne reddátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde fedet ibidem Pontifex super faldistorio, & accepta mitra interrogat illum iterùm de Fide Catholica, dicens :

Credis in Deum Patrem omnipoténtem, Creatórem cæli & terræ?

Re-

Respondet ille:

Credo.

Interrogatio.

Credis & in Jesum Christum ejus Filium unicum,
Dominum nostrum, natum & passum?

Respondet:

Credo.

Interrogatio.

Credis in Spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam
Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem
peccatorum, carnis resurrectionem, & vitam
aeternam post mortem?

Respondet:

Credo.

Postea interrogat Pontifex:

Homo, abrenuntias satanae & angelis ejus?

Respondet:

Abrenuntio.

Interrogatio.

Abrenuntias etiam omni sectae gentilitatis, vel haereticae pravitatis, sive Judaicae superstitionis?

Respondet:

Abrenuntio.

Interrogatio.

Vis esse & vivere in unitate sanctae Fidei Catholicae?

Respondet:

Volo.

Tunc deposita mitra surgit Pontifex, & reconciliatus accedit ad pedes ejus, coram eo genuflectens. Pontifex vero imponit manum dexteram super caput illius, dicens:

Oramus.

Domine Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui dignatus es hunc famulum tuum ab errore gentilitatis, vel mendacio haereticae pravitatis, sive Judaicae superstitionis clementer eruire, & ad Ecclesiam tuam sanctam revocare: tu, Domine, emitte in eum Spiritum sanctum paraclitum de caelis.

R. Amen.

Spiritum sapientiae & intellectus. R. Amen.

Spiritum consilii & fortitudinis. R. Amen.

S pf-

Spíritum sciéntiæ & pietátis . *R.* Amen.

Adimple eum lúmine splendóris tui, & in nómine ejúsdem Dómini nostri Jesu Christi signétur signo Cru **+** cis in vitam ætérnam . *R.* Amen.

Post hæc si reconciliatus sit is, qui præcipuus & notabilis fautor schismatis extitit, genuflexus, ut suprà, facit publicè professionem, & abjuratió-nem, Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens.

EGo **N.** comperto divisiónis láqueo, quo tené-bar, diútina mecum deliberação pertráctans, prona & spontánea voluntáte ad unitátem Sedis Apostólicæ, divína grátia duce, revérsum sum: ne verò non pura mente, seu simuláta revérsum existi-mer, spóndeó sub órdis mei casu & anathématis obligatióne, atque promitto tibi, **tali** Epíscopo, & per te sancto Petro Apostolórum príncipi, atque sanctíssimo in Christo Patri, & Dómino nostro, Dómino **N.** Papæ **N.** & successóribus suis, me numquam quorúmlibet suasió-nibus, vel quocúmque álio modo, ad schisma, de quo Redemptóris no-stri grátia liberánte eréptus sum, reversúrum; sed semper in unitáte Ecclésiæ Cathólicæ, & in com-munióne Románi Pontíficis per ómnia permansúrum: unde jurans dico per Deum omnipoténtem, & sancta Dei Evangé-lia, me in unitáte & com-munióne præmissis inconcússè mansúrum. Et si (quod absit) ab hac me unitáte áliqua occasi-one vel arguménto divísero, perjúrii reátum incúrrens ætérnæ obligátus poenæ invéniam, & cum auctóre schismatis hábeam in futúro sæculo porti-onem.

Deinde super librum Evangeliorum, quem Pon-tifex ante se tenet apertum, ponit ambas manus extensas, junctis digitis, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, & hæc sancta Dei Evan-gé-lia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit reconciliatus, & discedit.

Si verò reconciliatus fuerat hæresiarcha, seu præcipuus auctor alicujus hæresis, omíssa promís-sione præcedente, facit sequentem, genuflexus co-ram Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

E go

Ego **N.** cognoscens veram Catholicam & Apostolicam Fidem, anathematizo hic publice omnem hæresim, præcipue illam de qua hæctenus extiti infamatus, quæ astruere conatur **hoc, vel illud.** Consentio autem sanctæ Romænæ Ecclesiæ, & Apostolicæ Sedi: ore & corde profiteor me credere **sic, vel sic,** & eamdem Fidem tenere quam sancta Romæna Ecclesiæ auctoritate Evangelica & Apostolica tenendam tradit. Jurans hoc per sanctam Homousion, id est, ejusdem substantiæ Trinitatem, per sacrosancta Evangelia Christi; eos autem qui contra Fidem hanc vénerint, cum dogmatibus & sectatoribus suis ætérno anathémate dignos esse pronuntio. Et si ego ipse, (quod absit,) aliquando contra hæc aliquid assentiri, aut prædicare præsumpsero, canonum severitati subjaceam.

Et mox ambas manus extensas, digitis non disjunctis, ponit super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se apertum tenet, dicens:
Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit ipse reconciliatus, & discedit.

DE ITINERATIONE

Prælatorum.

Prælatus incipiens iter agere, antequam equum ascendat, inchoat hanc Antiphonam:

In viam pacis.

Canticum Zachariæ. Luc. i.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suæ:

Et erexit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os Sanctórum, * qui à sæculo sunt, prophetarum ejus:

Salutem ex inimicis nostris, * & de manu ómnium, qui odérunt nos:

Ad

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris : *
& memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum , quod juravit ad Abraham patrem nostrum , * daturum se nobis :

Ut sine timore , de manu inimicorum nostrorum liberati , * serviamus illi ,

In sanctitate & iustitia coram ipso , * omnibus diebus nostris .

Et tu puer , Propheta Altissimi vocaberis : * præ-
ibis enim ante faciem Domini parare vias ejus :

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus , * in re-
missionem peccatorum eorum :

Per viscera misericordiae Dei nostri : * in quibus
visitavit nos , oriens ex alto :

Illuminare his , qui in tenebris , & in umbra
mortis sedent : * ad dirigendos pedes nostros in
viam pacis .

Gloria Patri , &c. **S**icut erat , &c.

**Deinde dicit totam Antiphonam , & alia se-
quentia .**

IN viam pacis & prosperitatis dirigat nos omni-
potens & misericors Dominus , & Angelus Rá-
phael comitetur nobiscum in via , ut cum pace ,
salute & gaudio revertamur ad propria .

Kyrie eléison .

Christe eléison .

Kyrie eléison .

Pater noster , **reliqua secretò : deinde dicit :**

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem .

R. Sed libera nos à malo .

Ÿ. Salvos fac servos tuos .

R. Deus meus sperantes in te .

Ÿ. Mitte nobis Domine auxilium de sancto .

R. Et de Sion tuere nos .

Ÿ. Esto nobis Domine turris fortitudinis .

R. A facie inimici .

Ÿ. Nihil proficiat inimicus in nobis .

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis .

Ÿ. Benedictus Dominus die quotidie .

R. Prósperum iter faciat nobis Deus salutarium
nostrorum .

Ÿ. Vias tuas Domine démonstra nobis .

R. Et sémitas tuas édoce nos .

Ÿ. Uti-

- V.** Utinam dirigantur viæ nostræ.
R. Ad custodiendas justificationes tuas.
V. Erunt prava in directa.
R. Et áspera in vias planas.
V. Angelis suis Deus mandávit de te.
R. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
V. Dómine exáudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spírítu tuo.

Oremus.

Deus, qui filios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te, stella duce, pandísti: tribue nobis quæsumus iter prósperum, tempúsque tranquillum; ut Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pèrgimus locum, ac demum ad æternæ salutis portum pervenire feliciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldaórum edúctum, per omnes suæ peregrinationis vias illæsum custodísti: quæsumus, ut nos famulos tuos custodire dignéris: esto nobis, Dómine, in procíntu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia & frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitate præsidium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut te duce quò téndimus, prósperè perveniámus, & demum incólumes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus Dómine, supplicationibus nostris, & viam famulórum tuórum in salutis tuæ prosperitate dispóne: ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietates tuo semper protegámur auxílio.

Presta quæsumus omnipotens Deus: ut familia tua per viam salutis incédât, & beáti Joánnis præcursóris hortaménta sectándo, ad eum, quem prædixit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Tum dicit Pontifex:

V. Procedámus cum pace.

R. In nómine Dómini.

Et discedunt.

O R.

AD RECIPIENDUM

Proceffionaliter Prælatum ,
vel Legatum.

CUm Prælatus vel Legatus civitatem aliquam vel oppidum infigne est ingreffurus, proceffio Cleri ex more loci ordinata cum Cruce procedit illi obviàm extra portam urbis, & cum Legatus, five Prælatus advenerit, Prælatus ejus loci indutus amictu, ftola, pluviali, & mitra pretiofis, five primam dignitatem habens, indutus superpelli-
ceo, & pluviali pretiofo offert venienti crucem of-
culandam, quam Legatus feu Prælatus ex equo, vel fi maluerit, descendens in terram super tape-
tem stratum genuflexus devotè osculatur. Tum, fi intrans est Epifcopus, vel Major, aut Presbyter, vel Epifcopus Cardinalis, Cantores incipiunt, & profequuntur Antiphonam ton. 2.

Sacérdos & Póntifex, & virtútum ópifex, pastor bone in pópulo fic placuífti Dómino.

Vel dicatur Refponforium ton. 8.

Ecce Sacérdos magnus, qui in diébus fuis plácuít Deo: * Ideò jurejurádo fecit illum Dóminus cré-
fcere in plebem fuam. V. Benediétionem ómnium Gén-
tium dedit illi, & testaméntum fuum confirmávit fu-
per caput ejus. * Ideò. G'loria Patri. * Ideò.

Si verò Legatus recipiendus fit Diaconus Cardi-
nalis, cantatur Refponforium ton. 7.

Fidélis namque & prudens dispensátor in magni patrifamílias domo constitútus erat: * Ut conser-
vis fuis mensúram trítici erogáret.

V. Pro falúte & augméto gregis sibi commíssi cu-
ra pervígili folícitus erat. * Ut conservis.

Si autem duo, vel plures reciperentur Legati, etiam fi non effent Epifcopi, vel Presbyteri Car-
dinales, cantatur Antiphona ton. 8.

Vos eftis cives Sanctórum, & doméftici Dei, fu-
perædificáti fupra fundaméntum Apoftolórum & Prophetárum.

Pontif. Rom.

S

In

In porta autem urbis consueverunt Magistratus illius obviare Legato, vel Prælato primò intranti, ac illum benignè suscipere & associare, ac baldachinum super eum deferre. Incoepta Antiphona, processio, quæ locum habere debet immediatè ante crucem Prælati, nisi intersint Canonici Cathedralis Ecclesiæ, ordine suo progreditur, & cantantur post dictas Antiphonas, seu Responsoria, alia Cantica, vel Hymni, prout magis placebit, usque ad Ecclesiam maiorem, seu principalem loci. Si verò processioni intersint Canonici Ecclesiæ Cathedralis, illi soli possunt ire post crucem Legati immediatè ante eum. Equitantes verò omnes equitare debent ante processionem; togati verò debent Legatum, seu Prælatum sequi. Cùm Prælatus, seu Legatus descenderit, & intrat portam majoris seu principalis Ecclesiæ, Prælatus Ecclesiæ, seu maiorem dignitatem habens, indutus, ut suprà, detecto capite offert illi aspersorium cum aqua benedicta, quod Prælatus seu Legatus accipiens aspergit primò seipsum, deinde alios. Tum idem Prælatus Ecclesiæ, seu primam dignitatem habens, offert ei naviculam, aliquo alio Sacerdote superpelliceo induto thuribulum porrigente, & Legatus, seu Prælatus imponit incensum, & statim Prælatus Ecclesiæ, seu dignitatem habens incensat ipsum Prælatum, seu Legatum stantem cooperto capite, more consueto. Deinde procedunt ad altare majus Ecclesiæ, & ibi super faldistorio ante infimum gradum altaris parato procumbit, & orat Prælatus, seu Legatus. Interim verò Prælatus Ecclesiæ, seu dignitatem maiorem habens, stans in cornu Epistolæ altaris versus ad orantem detecto capite, dicit:

Ps. Protéctor noster aspice Deus.

R. Et respice in faciém Christi tui

Cum omnibus sequentibus, si receptus sit Prælatus, aut Legatus, Episcopus vel Presbyter Cardinalis. Si verò sit Diaconus Cardinalis, omisso versu præcedente, dicit sequentes tantum:

Ps. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Mitte ei Dómine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

Ps. Ni-

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Omnipotens sempiternus Deus, qui facis mirabilia magna solus, prætende super hunc famulum tuum, & cunctas congregationes illi commissas, Spiritum gratiæ salutaris: & ut in veritate tibi compláceat, perpétuum ei rorem tuæ benedictionis infunde. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His dictis, Cantores cantant aliquam Antiphonam eis magis placentem de Sancto Patrono Ecclesiæ cum versiculo de eodem Sancto. Et cum dicitur versiculus, surgens Prælatus vel Legatus ascendit ad altare, osculaturque illud in medio, deinde procedit ad cornu Epistolæ, ubi stans, ad ipsum altare versus, cantat Orationem de dicto Sancto; deinde ad medium altaris revertitur, ubi stans dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Qua data, facit promulgari per unum ex suis, five ex beneficiatis Ecclesiæ Indulgentias, quas ipse interessentibus concedit; deinde Prælatus Ecclesiæ, & alii dimissis paramentis, associant illum usque ad diverforium suum. Cum verò novus Prælatus primò ad Ecclesiam suam veniens recipitur, loco Orationis prædictæ,

Omnipotens sempiternus Deus, &c. dicitur sequens Oratio.

O remus.

Deus omnium fideliū pastor & rector, famulum tuum **N.** quem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest, proficere, ut ad vitam unā cum grege sibi credito perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

O R D O A D V I S I T A N D A S

Parochias.

Pontifex visitaturus Dioecesim & Parochias suas, cum ad civitatem seu oppida suæ Dioecesis pervenerit, recipitur processionaliter eo ordine, prout supra in receptione Prælati, seu Legati dictum est. Hoc solo dempto, quod loco Orationis, Omnipotens sempiternæ Deus, qui facis mirabilia magna, &c. seu Deus omnium, &c. ipso Prælato ante altare in faldistorio genuflectente, dicitur sequens Oratio.

O r é m u s .

Deus humilium visitator, qui eos paterna dilectione consolâris: prætende societati nostræ grâtiâ tuam; ut per eos, in quibus hâbitas, tuum in nobis sentiâmus adventum. Per Christum Dôminum nostrum. *R.* Amen.

Qua finita, Pontifex surgens ascendit ad altare majus, osculaturque illud in medio, & ibidem populo solemniter benedicit.

Deinde, vel in medio Missæ, versus ad populum sedens proponit populo causas adventus sui, quibus sacri Canones & Ecclesiasticus ordo hoc fieri præcipiunt propter multa.

Primò ad absolvendas animas defunctorum.

Secundò, ut sciat, & videat qualiter Ecclesia ipsa spiritualiter & temporaliter gubernetur; quomodo se habeat in ornamentis; qualiter ibi Ecclesiastica Sacramenta ministrantur, & divina officia peraguntur; quale servitium ibi impenditur; qualis sit vita Ministrorum, & populi; ut ex officio inquisitionis suæ, per eum, si qua in præmissis corrigenda fuerint, corrigantur & emendentur.

Tertiò ad adulteria, fornicationes, sacrilegia, divinationes, & similia publica in populo punienda, ad quod interdum non sufficiunt Ecclesiarum Rectores; ostendens diligenter populo, quàm damna-bilia, & detestanda sunt crimina ipsa.

Quar-

Quartò propter casus, qui de jure, vel consuetudine, ad Episcopum dumtaxat pertinere noscuntur, quia in Constitutionibus Synodalibus continentur, in quibus nullus alius se intromittere potest; protestans plebi, quòd si quis, vel si qua in aliquo ipsorum casuum, vel in quocumque alio, consilio ejus indiguerit, paratus sit benignè audire, & consilium & absolutionem impendere; ac poenitentiam misericorditer injungere salutarem.

Quintò ad exhibendum Sacramentum Confirmationis, cujus solus Episcopus ordinarius Minister est.

Deinde inducit diligenter populum ad poenitentiam, & instruit in Ecclesiasticis Sacramentis, & in Articulis Fidei; & qualiter debent declinare à malo, & facere bonum; fugere vitia, & sectari virtutes; alteri non facere, quod sibi fieri nolunt. His expletis, fit populi confessio, & absolutio generalis, & indulgentia datur per Pontificem. Post hæc Pontifex, deposita cappa, induitur amictu, stola, pluviali violacei vel nigri coloris, & mitra simplici, & stans cum mitra juxta altare, versus ad populum incipit Antiphonam: **Si iniquitates.**

Posteà cum Ministris seu Capellanis suis dicit Psalmum:

De profundis clamavi ad te Dómine, totum, ut supra in benedictione Abbatis, pag. 93. & in fine, V. Réquiem ætérnam * dona eis Dómine: Et lux perpétua * luceat eis.

Tum dicit totam Antiphonam.

Si iniquitates observáveris Dómine: Dómine quis sustinébit?

Qua dicta, deposita mitra, dicit:

K yrie eléison. Christe eléison.

K yrie eléison.

P ater noster.

Quod secretè completur. Et interim accepto aspersorio, cum aqua benedicta, tertio aspergit ante se, deinde imposito incenso in thuribulo, & illo benedicto, eodem modo incensat. Quo facto, pronuntiat versus:

E t ne nos indúcas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

ψ. In memoria æterna erunt iusti.

R. Ab auditione mala non timebunt.

ψ. A porta inferi.

R. Erue Domine animas eorum.

ψ. Requiem æternam dona eis Domine.

R. Et lux perpétua luceat eis.

ψ. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

ψ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui inter Apostólicos Sacerdotes fámulos tuos Pontificáli fecísti dignitate vigére : præsta quæsumus ; ut eorum quoque perpétuo aggregentur consórtio. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde aqua benedicta, thuriferario, duobus cerofenerariis, cruce & Clero præcedentibus, & cantantibus **Responsorium** :

Qui Lázarum resuscitásti à monuménto foetidum ,
* Tu eis Domine dona réquiem , & locum indulgentiæ .

ψ. Qui ventúrus es iudicare vivos & mórtuos ,
& sæculum per ignem , * Tu eis Domine .

Pontifex cum mitra exit ad Coemeterium , interim dicens cum Ministris suis **Antiphonam** :
Si iniquitates , &c.

Deinde **Psalmum** : De profundis clamávi , totum ut suprà , pag. 93. Et in fine **ψ.** Requiem æternam dona eis Domine : Et lux perpétua * luceat eis .

Et **Antiphona** repetitur :
Si iniquitates observáveris Domine : Domine quis sustinébit ?

Quibus omnibus dictis , cum fuerint in medio Coemeterii, subsistunt suo ordine, & Chorus cantat **Responsorium** :

Libera me Domine de morte æterna , in die illa treménda : * Quando cæli movéndi sunt , & terra : * Dum véneris iudicare sæculum per ignem .

ψ. Tremens factus sum ego , & timeo , dum discussio vénerit , atque ventúra ira . * Quando cæli movéndi sunt , & terra .

ψ. - Dies

V. Dies illa, dies iræ, calamitátis & misériæ, dies magna & amára valdè. * Dum véneris.

V. Réquiem ætérnam dona eis Dómine : & lux perpétua lúceat eis.

Tum repetitur Responsorium :

Líbera me Dómine, &c.

Usque ad primum versum. Interim dum Responsorium repetitur, offertur per digniorem Ecclesiæ navicula, & per alium ex Ministris thuribulum Pontifici ; qui imponit incensum more consueto. Responso repetito, Chorus cantat :

K yrie eléison.

C hriste eléison.

K yrie eléison.

Mox Pontifex, mitra deposita, conveniente voce dicit :

Pater noster, reliqua secreto.

Deinde aspergit, & incensat, prout fecit in Ecclesia. Quo facto, dicit versus :

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed líbera nos à malo.

V. In memória ætérna erunt iusti.

R. Ab auditióne mala non timébunt.

V. A porta inferi.

R. Erue Dómine ánimas eórum.

V. Réquiem ætérnam dona eis Dómine.

R. Et lux perpétua lúceat eis.

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat,

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Deus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulos tuos Sacerdotáli fecísti dignitáte vigére : præsta quæsumus ; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

Deus véniæ largítor, & humánae salútis amátor : quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos, & benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium pervenire concédas.

Deus, cujus miseratione animarum fidelium requiescunt, famulis & famulabus tuis omnibus hic & ubique in Christo quiescentibus, da propitius veniam peccatorum: ut à cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine lætentur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

V. Requiem æternam dona eis Domine.

R. Et lux perpétua luceat eis.

Tum duo Cantores dicunt:

V. Requiescant in pace. **R.** Amen.

Et mox Pontifex, elevata dextera, producit signum crucis ab omni parte super Coemeterium. Tum accepta mitra per Pontificem, revertuntur omnes ad Ecclesiam, ordine quo venerunt, Choro dicente congruenti voce sine nota totum Psalmum:

Miserere mei Deus, * secundum magnam misericordiam tuam, ut supra, pag. 91. cum **V.** Requiem æternam * dona eis Domine. **R.** Et lux perpétua luceat eis.

Quem etiam Pontifex ipse dicit voce demissa cum Ministris, seu Capellanis suis: quibus dictis, & cum ad Chorum ante majus altare pervenerit Pontifex, deposita mitra, stans ibidem in medio, versus ad altare, dicit:

Kyrie eléison

Christe eléison.

Kyrie eléison.

Pater noster, reliqua secreto; deinde dicit:

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animas eorum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Domine, animas famulorum famularumque tuarum, ab omni vinculo delictorum: ut in resurrectionis gloria inter Sanctos & electos tuos resuscitati respirent. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His

His peractis, depositis stola & pluviali nigris, seu violaceis, & assumptis albis, incipit visitationem à sanctissima Eucharistia, ad Baptisterium, inde ad sancta Olea, ad sacras Reliquias, tum ad Altaria & Capellas, & sacras Imagines, item ad Sacristiam, & Coemeterium se confert; post, ad ædes Canonicales, hospitalia, confraternitates, & alia loca pia. Poterit postea Pontifex confirmare pueros, præmissa monitione, & aliis servatis, prout supra in principio de Confirmandis dictum est.

Expedita itaque Confirmatione, & benedictis ornamentis, si qua benedicenda sunt, depositisque indumentis Ecclesiasticis, confessiones, & deinde querelas, si quæ sunt, audit. Tum de conversatione Cleri & populi, ac qualiter spiritualia & temporalia in ipsa Ecclesia ministrantur; & de libris ac ornamentis diligenter de plano inquit.

Peracta demum visitatione illius loci, & omnibus expeditis, cum discedere, voluerit Pontifex, in suo habitu communi accedit ad Ecclesiam, & stans ante altare in cornu Epistolæ versus ad illud, dicit Psalmum: **D**e profundis, pag. 93. totum, cum **R**equiem æternam, & Antiphonam, **S**i iniquitates; deinde dicit: **P**ater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animas eorum.

V. Requiéscant in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O rémus.

Deus, cujus miseratione animæ fidélium requiéscunt, famulis & famulábus tuis ómnibus hic & ubique in Christo quiescéntibus, da propitius véniam peccatórum: ut à cunctis reátibus absolúti, tecum sine fine læténtur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Post hæc discedit, quò voluerit.

O R D O

AD RECIPIENDUM

processionaliter Imperatorem.

Quando Imperator venit ad aliquam urbem, vel oppidum insigne, Clerus urbis obviam venit ei processionaliter, ut dictum est superius de receptione Prælati, vel Legati; tamen extra portam aliquantulum magis remotè, quàm Prælato, & Legato fieri solet. Imperator ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra, super tapete stratum genuflexus osculatur ibidem Crucem, & sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam. Processio præcedit immediatè Imperatorem, & is qui gladium Imperatori præfert, equitat immediatè post Prælatum processionis. Si verò Legatus Apostolicus Imperatorem reciperet, aut cum eo urbem intraret, vel aliàs secum iret, vel equitaret; ille qui gladium Imperatori præfert, & alius Crucem Legati portans, simul ire debent. Crux Legati, quia debetur ei latria, erit à dexteris, & gladius Imperatoris à sinistris. Interim dum procedunt ad Ecclesiam, cantatur Antiphona ton. 8.

Ecce mitto Angelum meum, qui præparabit viam tuam ante facièm meam.

Et post Antiphonam prædictam cantantur Hymni, vel alia Cantica devota, prout magis placebit. Cum Imperator descenderit, & intrat Ecclesiam, Prælatus Ecclesiæ, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere, & procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperator genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato. Prælatus verò Ecclesiæ ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

Ps. Deus iudicium tuum Regi da.

R. Et iustitiam tuam filio Regis.

Ps. Salvum fac **N.** Imperatorem nostrum Dómine.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Mitte ei Dómine auxilium de sancto.

R. Et

R. Et de Sion tuere eum.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
V. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Deus, in cuius manu sunt corda Regum, inclina ad preces humilitatis nostrae aures misericordiae tuae: & Imperatori nostro famulo tuo *N.* regimen tuae sapientiae appone; ut haustis de tuo fonte consiliis, & tibi placeat, & super omnia regna praecellat.

Pratende, Domine quaesumus, famulo tuo *N.* Imperatori nostro dexteram caelestis auxilii: ut te toto corde perquirat, & quae digne postulat, assequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde si Praelatus sit Episcopus, vel Major, stans ante altare benedicit solemniter populo dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Intellige, si non sit praesens Legatus, quia benedictet Legatus, si sit praesens ibi. Qua benedictione data, depositis sacris vestibus, associat Imperatorem usque ad ejus hospitium. Si autem Praelatus ipse non sit Episcopus, vel Major, finitis orationibus praedictis, depositis vestibus sacris, associat, ut supra.

O R D O

AD RECIPIENDUM

processionaliter Regem.

Quando Rex ad aliquam urbem, aut oppidum insigne venit, Clerus processionaliter obviam vadit ei extra portam, ubi Rex ex equo vel (quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexus osculatur Crucem, quae per

Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine supradicto. Interim cantatur Responsorium ton. 8.

V. Elegit eum Dominus, * Et excelsum fecit illum præ Regibus terræ. **V.** Glorificavit eum in conspectu Regum, & non confundetur. * Et excelsum. **V.** Glória Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Et excelsum.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Rex Ecclesiam intrat, Prælatus accepto aspersorio aspergit eum, deinde alios in genere; & procedunt usque ad altare majus, coram quo Rex genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, & orat. Prælatus verò ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Deus iudicium tuum regi da.

R. Et iustitiam tuam filio Regis.

V. Salvum fac Regem nostrum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Fiat pax in virtute tua.

R. Et abundantia in turribus tuis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnis potestas & dignitas famulatur: da huic famulo tuo Regi nostro **N.** prosperum suæ dignitatis effectum, in qua te semper timeat, tibi que jûgiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde Prælatus, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, & ibi populo solemni-ter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Regem usque ad hospitium comitatur.

O R D O

AD RECIPIENDUM

processionaliter Principem
magnæ potentiaæ.

QUando Princeps magnæ potentiaæ ad aliquam urbem, aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviâ venit extra portam. Ubi Princeps ex equo, (vel quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexus osculatur Crucem, quæ per Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium ton. i.

posui adiutorium super potentem, & exaltavi electum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliabitur ei. *Ps.* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. * Manus enim mea. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Manus.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Princeps Ecclesiam intrat, Prælatus accepto aspersorio aspergit eum, deinde alios in genere; & procedunt usque ad altare majus, coram quo Princeps genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, & orat. Prælatus verò ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

Ps. Salvum fac Principem nostrum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

Ps. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non nocébit ei.

Ps. Fiat pax in virtute tua.

R. Et abundantia in turribus tuis.

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oré-

Oremus.

DEus , cui omnis potestas & dignitas famulatur : da huic famulo tuo Principi nostro **N.** prosperum suæ dignitatis effectum , in qua te semper timeat , tibi que jûgiter placere contendant. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde Prælatus , si sit Episcopus , vel Major , accedit ad medium altaris , & ibi populo solemniter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus , Principem usque ad hospitium comitatur.

O R D O

AD RECIPIENDUM

processionaliter Imperatricem ,
vel Reginam.

QUando Imperatrix , vel Regina , ad aliquam urbem , aut insigne oppidum venit , Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Imperatrix , vel Regina ex equo , vel (quod magis convenit) descendens , in terra super tape-te stratum genuflexa osculatur Crucem , quæ per Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium ton. 8.

Ista est speciosa inter filias Jerúsalem. * Sicut vidistis eam plenam charitate & dilectione in cubilibus , & in hortis aromatatum.

✠ Ista est speciosa , quæ ascendit de deserto , de-líciis áffluens. * Sicut. **G**loria Patri , & Fílio , & **S**pirítui sancto. * Sicut.

Deinde cantantur Hymni , vel alia Cantica magis placentia . Cùm Imperatrix , vel Regina Ecclesiam intrat , Prælatus accepto aspersorio aspergit eam , deinde alios in genere ; & procedunt usque ad altare majus , coram quo Imperatrix , vel Regina genufle-ctit super baldachorio ibidem sibi parato , & orat . Præ-latus verò ascendit ad cornu Epistolæ altaris , ubi stans versus ad orantem , detecto capite , dicit :

✠. Sal-

- Ps.* Salvam fac ancillam tuam Domine.
R. Deus meus sperantem in te.
Ps. Mitte ei Domine auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eam.
Ps. Nihil proficiat inimicus in ea.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
Ps. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
Ps. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
Ps. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Deus, cujus providentia in sui dispositione non fallitur, ineffabilem clementiam tuam supplices exoramus: ut sicut Esther Regnam Israeliticæ plebis causa salutis ad Regis Assuëri thalamum regni que sui consortium transire fecisti; ita hanc famulam tuam Christianæ plebis salutis gratia ad gratiam tuam transire facias, ut tibi super omnia jûgiter placere desideret, & te inspirante, quæ tibi placita sunt, toto corde perficiat, & dextera tuæ potentia illam semper hîc, & ubique circumdet. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde Prælatus, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, & ibi solemniter populo benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Imperatricem, vel Reginam usque ad hospitium comitatur.

O R D O

AD RECIPIENDUM

*processionaliter Principissam
magnæ potentia.*

Pincipissa magnæ potentia recipitur processionaliter eo modo & ordine, prout suprà de Imperatrice, vel Regina dictum est; hoc solo excepto, quòd loco Orationis, **D**eus, cujus providentia, &c. dicitur hæc sequens:

O ré-

Quæsumus omnipotens Deus : ut hanc famulam tuam ubique sapientia tua doceat & confortet ; atque eam Ecclesia tua fidèlem semper agnoscant. Per Christum Dòminum nostrum.

R. Amen.

D E O F F I C I O

**quod post Missam solemnem pro
Defunctis agitur.**

IN exequiis alicujus Summi Pontificis , S. R. E. Cardinalis , seu Metropolitanì , aut Episcopi proprii , seu Imperatoris , Regis , vel Ducis magni , aut Domini loci , finita Missa , ordinantur in loco , ubi absolutiones fieri debebunt , in capite loci , in medio , unum faldistorium pro illo qui celebravit , & in quatuor angulis quatuor scabellum . Subdiaconus accipit Crucem processionalem ; unus Acolythus accipit thuribulum cum igne , & naviculam cum thure , & cochleari ; alius Acolythus vas aquæ benedictæ cum aspersorio ; & duo alii Acolythi duo candelabra cum luminaribus ardentibus capiunt . Interim Prælatus , qui celebravit , apud faldistorium prope altare deponit planetam , & si placet , poterit deponere dalmaticam & tunicellam , & accipit pluviale nigrum , & mitram simplicem ; & quatuor alii Prælati (si adsint) accedunt ad Sacristiam , vel alium locum convenientem & propinquum , ubi quilibet eorum accipit super rochetum , vel (si sit Regularis) supra seperpelliceum , amictum , stolam , pluviale nigrum , & mitram simplicem , si ea uti possunt ; sin minus biretum , & omnes sic parati accedunt apud Prælatum celebrantem paratum , cum quo vadunt ad castrum doloris , seu feretrum , aut sepulturam , vel alium locum , in quo absolutiones fieri consueverunt , hoc ordine . Præcedant duo Acolythi , unus cum thuribulo & navicula incensi ; alius cum vase aqua benedicta , & aspersorio ; tum duo alii Acolythi cum duobus aliis candelabris & candelis accensis , in quo-

quorum medio erit Subdiaconus, qui in Missa cantavit Epistolam, paratus deferens Crucem: post eam duo juniores Prælati; deinde duo seniores, & quilibet eorum penes se habebit unum Capellanum superpelliceo indutum, qui mitra sibi serviat, & unum scutiferum, qui cereum accensum portet; ultimo loco incedet Prælatus qui Missam celebravit, ad sinistram habens Diaconum paratum, qui eum comiteretur; & post eum Capellani superpelliceis induti. Si verò non adsint quatuor Prælati, loco deficientium parantur digniores Canonici Ecclesiæ, vel alii in dignitate constituti, supra superpellicea pluvialibus nigris; & ordine supradicto procedunt ad locum absolutionis: ubi cum fuerint, locantur hoc ordine. Thurificarius cum Acolytha deferente aquam benedictam subsistunt in capite loci à parte dextera Acolythi verò ceroferarii ac Subdiaconus cum Cruce vadunt ad pedes loci, & Subdiaconus cum Cruce collocabit se in medio eorum. Junior Prælatus sedebit in scabello in angulo castri doloris ad pedem dexterum; alius post eum in angulo ad humerum sinistrum; tertius in angulo ad pedem sinistrum; quartus qui erit senior, in angulo ad humerum dexterum loci. Celebrans verò sedebit in faldistorio in capite loci in medio, ita ut Crucem directò respiciat. Omnibus sic ordinatis, surget Celebrans detecto capite, omnibus similiter surgentibus, & incipiet in tono Lectionis, absolute Orationem.

Non intres in iudicium cum servo tuo Domine, quoniam nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio: non ergo eum tua, quæsumus, judiciâlis sententia premat, quem tibi vera supplicatio fidei Christiânæ commendat, sed grâtia tua illi succurrênte, mereatur evadere iudicium ultionis, qui dum viveret insignitus est signaculo sanctæ Trinitatis. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Qua finita, omnes sedent coopertis capitibus, & Cantores incipiunt Responsorium ton. 4.

Subvenite Sancti Dei, occurrite Angeli Domini, suscipientes animam ejus, * Offerentes eam in conspectu Altissimi.

ψ. Su-

ψ. Suscipiat te Christus, qui vocavit te: & in finem Abraham Angeli deducant te. * Offerentes eam, &c.

ψ. Requiem æternam dona ei Domine: & lux perpétua luceat ei.

Offerentes eam, &c.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad angulum dexterum capitis, ubi est dignior Prælatus, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo, **R**equiem æternam, &c.

Acolythus dabit naviculam Diacono; & ipse accedet cum thuribulo ante dictum digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

K yrie eléison. **C** hriste eléison.

K yrie eléison.

Et cum dicitur primum **K** yrie eléison, surgunt omnes detectis capitibus, & ultimo **K** yrie eléison, dicto, prædictus dignior Prælatus dicit voce intelligibili:

Pater noster.

Quod secretè complet, & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum mortuorum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in quamlibet parte laterali thuribulum ducens, & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos:

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

ψ. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

ψ. Requiéscat in pace.

R. Amen.

ψ. Dó-

℣. Dómine exáudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Oremus.

DEus, cui ómnia vivunt, & cui non péreunt moriéndó córpora nostra, sed mutántur in mélius: te súpplices deprecámur, ut súscipi júbeas ánimam fámuli tui **N.** per manus sanctórum Angelórum tuórum deducéndam in sinu amíci tui Abrahæ Patriárchæ, resuscitandámque in novíssimo iudícii magni die; & quidquid vitiórum, diábolo fallénte, contráxit, tu pius & miséricors ábluas indulgéndó. Per Christum Dóminum nostrum.

℞. Amen.

Qua finita, omnes sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 4.

Qui Lázarus resuscitásti à monuménto foetidum, * Tu eis Dómine dona réquiem, & locum indulgéntiæ.

℣. Qui ventúrus es iudicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem. * Tu eis.

℣. Réquiem ætérrnam, &c. * Tu eis.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad secundum digniorem Prælatum sedentem in angulo ad sinistrum pedem, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incœpto versiculo R

Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum secundum digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

K yrie eléison.

C hriste eléison.

K yrie eléison.

Et dum dicitur primum K yrie eléison, surgunt omnes detectis capitibus, & ultimo K yrie eléison, dicto, prædictus secundus dignior Prælatus dicit voce intelligibili: P ater noster.

Quod secretè complet, & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans

lans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & similiter Cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens; & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos:

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

FAc, quæsumus Domine, hanc cum servo tuo **N.** defuncto misericordiam: ut factorum suorum in poenis non recipiat vicem, qui tuam in votis tenuit voluntatem; ut sicut hic eum vera fides junxit fidelium turmis, ita eum illic tua miseratio societ choris Angelicis. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 8.

Domine, quando veneris judicare terram, ubi me abscondam à vultu iræ tuæ? * Quia peccavi nimis in vita mea.

V. Commissa mea pavescō, & ante te erubescō: dum veneris judicare, noli me condemnare.

* Quia peccavi.

V. Requiem æternam dona ei Domine, & lux perpetua luceat ei. * Quia peccavi.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad tertium

tium digniorem Prælatum sedentem in angulo ad finistrum pedem, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo **R** *équiem ætérnam, &c.* Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum tertium digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

K yrie eléison.

C hriste eléison.

K yrie eléison.

Et cum dicitur primum **K** yrie eléison, surgunt omnes detectis capitibus, & ultimo **K** yrie eléison, dicto, prædictus secundus dignior Prælatus dicit voce intelligibili: **P** ater noster,

Quod secretò complet; & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens: & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos:

E t ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Dómine ánimam ejus.

V. Requiéscat in pace.

R. Amen.

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O rémus.

I Nclína, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súplices deprecámur:

ut

ut animam famuli tui **N.** quam de hoc sæculo migrare iussisti, in pacis ac lucis regione constituas, & Sanctorum tuorum iubeas esse consortem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 6.

NE recordéris peccata mea Domine, * Dum véneris iudicare sæculum per ignem.

Ps. Dirige Domine Deus meus in conspectu tuo viam meam. * Dum véneris.

Ps. Réquiem æternam, &c. * Dum véneris.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad quartum & juniorem Prælatum sedentem in angulo ad dexterum pedem, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo **R**équiem æternam, &c. Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum quartum digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie eléison.

Christe eléison.

Kyrie eléison.

Et cum dicitur primum **K**yrie eléison, surgunt omnes detectis capitibus, & ultimo **K**yrie eléison, dicto, prædictus quartus Prælatus dicit voce intelligibili: **P**ater noster.

Quod secretè complet; & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit; & similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens; & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos:

E!

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Dómine ánimam ejus.

V. Requiescat in pace. **R.** Amen.

V. Dómine exáudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui **N.** ab omni vínculo delictórum: ut in resurre-
ctiónis glória inter Sanctos & Eléctos tuos resusci-
tátus respíret. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

*Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra,
& Chorus cantat Responsorium ton. 1.*

Libera me Dómine de morte æténa, in die illa
treménda: Quando cæli movéndi sunt & ter-
ra: Dum véneris judicáre sæculum per ignem.

V. Tremens factus sum ego, & tímeo, dum dis-
cússio vénerit, atque ventúra ira. Quando cæli
movéndi sunt & terra.

V. Dies illa, dies iræ, calamitátis & misériæ;
dies magna & amára valdè. Dum véneris.

V. Réquiem æténam, &c. **L**ibera me Dómine.

*Tunc duo Acolythi cum thuribulo & navicula,
& aqua benedicta, & aspersorio accedent ad dexte-
ram Prælati, qui Missam celebravit.*

*Incepto versiculo Réquiem æténam, &c. Aco-
lythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet
cum thuribulo ante dictum Prælatum, qui mini-
strante Diacono naviculam, imponet thus in thu-
ribulum, finito Responsorio, Chorus cantat:*

Kyrie eléison.

Christe eléison.

Kyrie eléison.

*Et cum dicitur primum Kyrie eléison, surgunt
omnes detectis capitibus, & ultimo Kyrie eléison,
dicto, prædictus Prælatus dicit voce intelligibili:*

Pater noster.

*Quod secretè complet, & interim accepto asper-
sorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, asper-
git*

git sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens à sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono à dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & similiter Cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio; in qualibet parte laterali thuribulum ducens; & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante faldistorium stans intelligibili voce dicet versiculos:

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O remus.

Absolve, quæsumus Domine, animam famuli tui **N.** ut defunctus sæculo tibi vivat: & quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu vènia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde dicit idem Pontifex benedicens lectum:

V. Réquiem æternam dona ei Domine;

R. Et lux perpétua luceat ei.

Tum duo ex cantoribus dicunt alta voce:

Requiescat in pace.

R. Amen.

Quo dicto, Prælati ipsi qui mitris utuntur, illas recipiunt, & omnes eo ordine quo venerunt, revertuntur ad sacristiam, vel alium locum idoneum, ubi deponunt sacras vestes, & ad propria quisque revertitur.

Absolutiones istas quatuor vel quinque non semper in omnibus exequiis fieri convenit, sed tantum in primis exequiis, quæ fieri solent post obitum.

In exequiis verò anniversariis non debent fieri hujusmodi quatuor absolutiones, sed una tantum per Prælatum celebrantem, post Missam; vel si adesset castrum doloris, vel alius locus quo eundem esset ad absolvendum, Celebrans solus paratus, ut supra, præcedente Cruce cum omnibus Ministris superius narratis, & sequentibus cum suis Capellanis accedat ad castrum doloris, & ibidem dispositis Ministris, ut supra dictum est, stante ante suum faldistorium in capite lecti dicit Orationem: **N**on intres in iudicium cum servo tuo, &c. in tono prædicto; qua finita sedet, & Chorus canit Responsorium, **L**ibera me, Dómine, &c. & **K**yrie eléison, ut supra.

Prælatus verò imponit incensum, ac aspergit, & incensat lectum ordine, quo supra dictum est; & demum dicit unam ex quinque præfatis Orationibus, quam maluerit; & in fine dicto Responso, **R**équiem ætérnam, &c. ordine, quo venit, revertitur ad Sacristiam, vel alium locum deputatum, & ibidem depositis paramentis, recedit ad propria. Quod similiter servari poterit etiam in primis exequiis, ubi commodè quatuor Prælati, qui post Missam, ut supra dictum est, absolvant, haberi non poterunt.

DE SCRUTINIO

Serotino, quo antiqui utebantur antequam Electum in Episcopum consecraretur.

Scrutinii serotini ordo hic erat. Sabbato ante Dominicam ad consecrandum Electum statutam, hora vespertina Metropolitanus residebat super faldistorium in atrio Ecclesiæ, vel in alio solito, vel quo maluerat loco paratum. Et Suffraganei Episcopi duo ad minùs ad hoc specialiter

Pontif. Rom.

T

con-

convocati, à dextris & sinistris ejus super faldistoria similiter residebant, parati supra rochetum, vel (si essent Regulares) supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, coloris tempori convenientis, mitra, baculum pastorem in sinistra, & libros Pontificales ante se tenentes.

Tunc Archipresbyter, vel Archidiaconus Ecclesiæ, ad quam in crastino consecrandus erat Electus, vel alius juxta morem Ecclesiæ, paratus amictu, alba, cingulo, & pluviali, vel casula, si moris erat, deductus medius inter duos Canonicos ejusdem Ecclesiæ veniebat coram Metropolitano, & flexis à remoto genibus, à Metropolitano benedictionem petebat, dicens in tono Lectionis:

Jube domne benedícere.

Respondabat Metropolitanus sedens eodem tono, voce minori:

Nos regat, & salvet cælestis cõditor aulæ.

Deinde idem Archipresbyter, vel Archidiaconus surgens appropinquabat se paululum, & iterum genuflectens benedictionem simili modo petebat, dicens:

Jube domne benedícere.

Et Metropolitanus respondebat:

Nos Dóminus semper custódiat, atque gubérnet.

Tetiò propinquiùs Metropolitano genuflexus coram illo tertiam benedictionem petebat, dicens:

Jube domne benedícere.

Respondabat Metropolitanus:

Gáudia cælórum det nobis rector eórum.

Benedictione itaque completa, interrogabat eum Metropolitanus coram se genuflexum:

Fili mi, quid póstulas?

Respondabat Archidiaconus:

Ut Deus & Dóminus noster concédât nobis Pastórem.

Interrogatio.

Est de vestra Ecclesiá, vel de ália?

Respondabat:

De nostra.

Interrogatio.

Quid vobis complácuít in illo?

Re-

Respondebat :

Modestia , humilitas , patientia , & cetera virtutes .

Interrogatio .

Habetis decretum ?

Respondebat :

Habemus .

Metropolitanus dicebat :

Legatur .

Tunc proferebatur , & legebatur decretum , hoc modo .

Reverendissimo in Christo Patri Domino **N.** Metropolitanae sedis dignitate conspicuo , Capitulum **N.** Ecclesiae totius devotionis famulatum . Credimus non latere vestram Celsitudinem , quod nostra Ecclesia suo sit viduata pastore . Qua siquidem solatio proprii destituta Rectoris , ne grex Dominicus perfidorum luporum morsibus pateret , & ne improbi fieret praeda raptoris , communi voto atque consensu elegimus nobis in Pontificem **N.** Presbyterum nostrae Ecclesiae , **vel N.** Ecclesiae , **si non sic de ipsa** , virum utique prudentem , hospitalem , moribus ornatum , castum , sobrium , & mansuetum , Deo & hominibus per omnia placentem , quem ad Celsitudinis vestrae dignitatem deducere curavimus ; unanimiter postulantes , & obsecrantes a vestra Reverendissima Paternitate nobis illum Pontificem ordinari ; quatenus auctore Domino , nobis velut idoneus Pastor praesse valeat , & prodesse ; nosque sub ejus sacro regimine Domino semper militare condigne possimus . Ut autem omnium nostrum vota in hanc electionem convenire noscatis , huic Canonico decreto propriis manibus roborando nos subscripsimus .

Et quilibet scribens dicebat :

Ego **N.** scripsi , & subscripsi ,

& sic de aliis . Lecto decreto , prosequabatur Metropolitanus , & dicebat :

Videte , ne aliquam promissionem vobis fecerit , quia simoniacum , & contra Canones est .

Respondebat :

Absit .

Et metropolitanus dicebat :

Ducatur.

Tunc Archidiaconus, vel Archipresbyter, exhibito dicto decreto ipsi Metropolitano, revertebatur cum Canonicis sicut venerant ad vestiarium, & ibi deponebant vestes. Accensis autem cereis, Electus adhuc jejunos pluviali albi coloris, supra superpelliceum paratus ducebatur processionaliter coram Metropolitano, præcedentibus eum Canonicis Ecclesiæ, ad quam erat Electus, Archidiacono & Archipresbytero Ecclesiæ Metropolitanae hinc & inde ipsum deducantibus, qui stans convenienter remotus à Metropolitano, flexis genibus petebat intelligibili voce benedictionem, dicens :

Jube domne benedicere.

Metropolitanus sedens, in eodem tono, voce minori dicebat :

Lux de luce Patris sacro vos lumine lustret.

Deinde surgens, & procedens paululum, iterum genua flectebat, dicens :

Jube domne benedicere.

Metropolitanus respondebat :

Protegat, & salvet nos Christus conditor orbis.

Rursus surgens adhuc paululum appropinquans, & genuflectens, dicebat tertio :

Jube domne benedicere.

Metropolitanus respondebat :

Sedibus à superis veniat benedictio nobis.

R. Amen.

Tum interrogabat eum coram se genuflexum Metropolitanus :

Fili mi, quid postulas?

Respondebat Electus :

Reverendissime Pater, Confratres mei elegerunt me (licet indignum) sibi esse Pastorem.

Interrogatio.

Quo honore funderis?

Respondebat :

Presbyteratus, vel talis.

Interrogatio.

Quot annos habes in Presbyteratu?

Re-

Respondebat :

Decem, vel tot.**S**i verò forsan ipsa die, vel infra breve tempus fuerat ab eo in Presbyterum ordinatus, respondebat :**T**u scis Dómine.

Interrogatio.

Habuísti conjúgium?

Respondebat :

Minimè.**S**i fortè habuerat, & per ipsum Consecratorem ejus electio examinata, & confirmata fuerat, tunc respondebat :**T**u scis Dómine.

Interrogatio.

Disposuísti dómui tuæ?**R.** Dispósui.

Interrogatio.

Qui libri legúntur in Ecclésia tua?**R.** Pentatéuchus, Prophétæ, Evangélium, Epístolæ Pauli, Apocalypsis, & réliqui.

Interrogatio.

Nosti Cánones?**R.** Doce me Dómine.**V**ide cùm Ordinationes féceris, certis temporibus fácias, jejúnio primi, quarti, séptimi, & décimi mensis. Bígamos, sive spúrios, aut curiales, aut de servíli conditióne ad sacros Ordines non promóveas. A simoníaca verò hæresi te omnino custódias. Dábitur tamen tibi edíctum de scrinio nostro, quáliter debeas conversári. Vide autem, ne áliquam promissionem propterea féceris, quia simoníacum, & contra Cánones est.**R.** Absit.

Metropolitanus dicebat :

Tu víderis. Quia ergo ómnium in te vota convéniant, hódie abstinébis, & cras, Deo annuente, consecráberis.**R.** Præcepísti Dómine.**S**ed si expediebat, Metropolitanus dispensabat cum illo, ut comederet, & deputabat ei aliquem discretum de sua Ecclesia Confessorem, cui Consecrandus peccata

sua confitebatur; & mox Consecrando ad terram prostrato, Metropolitanus sedens cum mitra incipiebat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis à templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

Psalms. Exúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus. 106.

Totus dicebatur cum Glória Patri, &c. Deinde repetebatur Antiphona. Qua dicta, Metropolitanus deposita mitra surgebat, & stans versus ad Consecrandum prostratum dicebat:

V. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperántem in te.

V. Esto ei Dómine turris fortitúdinis.

R. A fácie inimíci.

V. Nihil proficiat inimícus in eo.

R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

V. Dómine exáudi oratiómem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, miserére huic fámululo tuo **N.** & dirige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis æternæ; ut, te donánte, tibi plácita cúpiat, & tota virtúte perficiat.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándó proséquere: ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te coepta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde Metropolitanus detecto capite Crucem ante se habens benedicebat populo, dicens:

Sit nomen Dómini, &c.

Qua data, singuli ad propria revertebantur.

Die Dominica, qua Consecratio fieri debebat, parabantur Ecclesia & Capellæ, credentia, paramenta, & omnia alia suprà in principio Consecrationis Electi posita. Deinde veniebant Metropolitanus, Electus, & Episcopi assistentes ad Ecclesiam, & in Capellis suis se induebant, ut suprà, 52. quibus paratis, & Metropolitanus in faldistorio ante

alta-

altare sedente, adducebatur Electus medius inter assistentes Episcopos, & facta reverentia Metropolitano, senior assistentium Episcoporum stans deposita mitra, dicebat:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc presentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Metropolitanus dicebat:

Scitis illum esse dignum?

Respondabat Episcopus:

Quantum humana fragilitas nosse finit, & scimus, & credimus illum dignum esse.

Metropolitanus respondebat:

Deo gratias.

Tunc omnibus sedentibus, ut supra dictum est, Metropolitanus intelligibili voce, & assistentes Episcopi submissa voce faciebant examinationem supra scriptam, videlicet:

Antiquam sanctorum, &c. & omnia alia suo ordine, prout supra sunt ordinata, usque ad finem examinis. 56. Quo completo, & manu Metropolitanum per Electum osculata, idem Electus ante Metropolitanum genuflexus, ante se habens schedulam scriptam jurabat, & prestabat fidelitatis debitæ solitum juramentum Metropolitano in hunc modum.

EGO N. Ecclesiæ N. vocatus Episcopus, promitto in conspectu omnipotentis Dei, atque totius Ecclesiæ, quod ab hac hora in antea fidelis & obediens ero perpetuo more predecessorum meorum, beato N. sanctæque Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam Metropolitanam, & vobis Domino meo N. Dei gratia ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopo, vestrisque successoribus canonicè intrantibus, prout est à sanctis Patribus institutum, & Ecclesiastica ac Romanorum Pontificum commendat auctoritas. Non ero in consilio, aut consensu, vel in facto, ut vitam perdatis, aut membrum, aut capiāmini mala captione. Consilium, quod mihi per vos, aut per litteras, vel per nuntium credituri estis, ad damnum vestrum, me sciēte, nulli pandam. Vocatus ad Synodum veniam, nisi prædictus fuero canonica prædictione. Vos quoque, & nuntios

tios vestros, ac Ecclesiā **N. nominando Ecclesiam Metropolitanam**, quos certos esse cognóvero, in eūdo, stādo, & redeūdo, honoríficè tractābo, & in suis necessitatibus adjuvābo; possessiones verò ad mensam mei Episcopātus pertinentes non vendam, neque donābo, neque de novo infeudābo, vel aliquo modo contra jus, vel consuetudinem Ecclesiæ meæ alienābo, vobis vel vestris successoribus inconsultis.

Deinde librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram eo apertum super genibus tenebat, Electus ambabus manibus supra scripturam tangebatur, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Quo facto, sigillum suum litteræ juramenti hujusmodi pro majori illius robore appendebat, seu appendi faciebat, & eam Metropolitanus tradebat.

Tunc deposita mitra, surgebat Metropolitanus, & faciebat Confessionem, & procedebatur in omnibus & per omnia, prout suprā ordinatum est, usque **Ad multos annos, inclusivè, 59.**

Quo per Consecratum dicto, Metropolitanus tradebat Consecrato edictum scriptum hujusmodi tenoris.

Dilecto nobis fratri & Coepiscopo **N. salutem** in Domino sempiternam, Quoniam, ut credimus, divino te nutu vocante, Capitulum **N. Ecclesiæ** unanimiter elegerunt Rectorem, & ad nos usque perducētes petierunt Episcopum consecrari. Et ideo, auxiliante Domino, testimonium illis reddentibus de conscientia tua, ob utilitatem ipsius, Ecclesiæ, per manus nostræ impositionem te Episcopum consecravimus. Amodò, frater charissime, scias te maximum pondus suscepisse laboris, quod est sarcina regiminis animarum, & commodis servire multorum, omniumque fieri minimum atque ministrum, & pro credito tibi talento in die examinis & judicii rationem redditurum. Nam si Salvator noster dicit: Non veni ministrari, sed ministrare; & animam suam posuit pro ovibus suis: quanto magis nos inutiles servi summi patrisfamilias debemus máximo cum sudore incumbere, oves

Domínicas à summo nobis Pastóre consignátas ad ovíle Domínicum, suffragánte divína grátia, absque morbo vel mácula perdúcere? Exhortámur ergo dilectiónem tuam, ut fidem, quam in exórdio tuæ consecrationis breviter lucidéque digéssimus, illibátam & inviolabíliter custódias; quia fides ómnium virtútum fundaméntum est. Scimus quòd ab infántia sacris es lítteris eruditus, & canónicis institútis edóctus; áttamen breviter ad te nobis dirigéndus est sermo. Ordinatiónes ergo cùm féceris, secúndum Cánones atque Apostólicam Ecclésiám aptis tempóribus fac, id est, mensis primi, quarti, séptimi, & décimi. Vide, ut manus citò némini impónas, neque commúnices peccátis aliénis; bígamos, vel curiáles, aut servum cujúslibet ad sacrum Ordinem nequáquam promóveas, nec neóphytum, ne secúndum Apóstoli senténtiam in supérbiam elátus, in judícium incidat diáboli; sed eos in sacrosáncta Ecclésia ordináre stude, qui ætátem hábeant maturitátis, & apud Deum & hómines fidéliter vixerint, & desin-ceps vívere stúdeant. Et hoc cavéndum est tibi, & quasi venénium pestíferum rejiciéndum, ne avarítia surrípiat cor tuum; ut per quódlibet munus accéptum manus impositionem alicui tríbuas, & in simoníacam hæresim, quam Salvátor noster omnímodè detestátur, in præceps ruas. Meménto quia gratis accepísti, gratis & da; secúndum enim Vatis elóquium: Qui prójicit avarítiam, & excutit manus suas ab omni múnere, iste in excélsis habitábit, muniménta saxórum sublímitas ejus, panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt, Regem in decóre vidébunt óculi ejus. Temetípsum mitem castúmque custódias. In habitáculum tuum aut rarò, aut numquam mulieri sit ingrèssus. Omnes puéllas & vírgines Christi aut æquanímiter ignóra, aut æquanímiter dílige, nec de prætérita castitate confidas, quia neque Samsóne fórtior, nec Davíde sánctior, nec Salomóne póteris esse sapiéntior. Quando autem ob animárum lucrum visitatiónis causa in Collégium, vel infra septa ingrèssus fúeris ancillárum Dei, non solus intróeas, sed tales tecum ádhibe sócios, de quorum contubérnio non dissaméris:

quia oportet Episcopum irreprehensibilem esse, & testimonium habere bonum ad omnes, ut ne quis ex eo scandalumumat; scandalizanti enim unum de pusillis scimus quanta animadversio à Domino comparatur. Prædicationi insta; verbum Dei plebi tibi commissæ affluenter, & mellifluè, ac distinctè, in quantum rore cælesti perfusus fueris, prædicare non desinas. Scripturas divinas sæpius lege; imò (si potest fieri) lectio sancta in manibus tuis maximèque in pectore tuo semper inhæreat, ipsam verò lectionem oratio interrumpat; ad instar namque speculi anima tua in ipsam sedulo respiciat, ut vel quæ incorrècta sunt, corrigat, vel quæ pulchra sunt, ampliùs exornet. Disce quod sapienter doceas, amplectens eum qui secundum doctrinam est, fidèlem sermonem; ut possis exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt, arguere. Permane in his, quæ didicisti, & credita sunt tibi eloquia divinae dispensationis. Paratus semper esto ad satisfactionem. Nec confundant opera tua sermonem tuum, ne cum in Ecclesia tua loqueris, tacitus quilibet respondeat: Cur ergo ipse non facis quod jubes? Recognosce magister, qui turgidum ventrem ferre videris, quomodo mihi de jejuniis prædicas? Furta atque perjuria possunt etiam detestari latrones, & avaritiam cupidi. Vita igitur tua irreprehensibilis fiat, in ipsa filii tui regulam sumant; ex ipsa quidquid in eis minùs corrèctum fuerit, corrigant; ex ipsa videant quod diligant; cernant quod imitari festinent; ut ad exemplum tuum omnes fideli studio vivere compellantur. Sit erga subiectos tuos sollicitudo laudabilis. Exhibeatur cum mansuetudine disciplina, cum discretione corrèctio. Iram benignitas mitiget, benignitatem zelus exacuet; ita & alterum ex altero condiatur, ut nec immoderata ultio, ultrà quàm oportet, affligat, neque iterum frangat rectorem remissio disciplina. Itaque boni te dulcem, pravi asperum sentiant correptorem; in qua videlicet correptione hunc esse ordinem noveris observandum, ut personas diligas, & vitia persequaris, ne si aliter agere fortasse volueris, transeat in crudelitatem corrèctio, & perdas per irremissam iram, quos

quos emendare per discretiōnem debueras. Sic enim vúlnera cōvenit te abscíndere, ut non fácias ulcerári quod sanum esse vidétur; neque si plus, quàm res exégerit, ferrum incisiōnis imprésseris, nóceas, cui prodéssé festinas. Nec dicimus, ut in te delinquentibus non te osténdas ultórem, & vítia nutriri permíttas; sed hortámur, ut in iudicio semper misericórdia misceátur, ut possis cum Prophéta fiduciáliter dicere: Misericórdiam & iudícium cantábo tibi Dómine. Sit in te Pastóris p̄ietas, amabilisque dulcédo, & secúndum canónicas régulas sevéra dístríctio, videlicet, ut innocénter vivéntes leniter fóveas, & inquiétos perfidósque feriéndò à pravitate compéscas. Nullius faciém in iudicio aspicias, ut nec dívitem poténtia sua apud te extóllere possit, nec páuperem propter paupertátem humilitatémque ipsius, exasperatio tua de re quam súggerat, humiliórem reddat. Substántiam Ecclésiæ, quam ad dispensándum súscipis, fidéliter ac discretè erogáre ne dissímules. Scias te aliénium esse dispensatórem, ut in te Domínicum impleátur elóquium, dicens: Fidélis servus & prudens, quem constituit Dóminus super familiam suam, ut det illis escam in témpore. Hospitalitátem sectáre. Misericórdem, prout vires súppetunt, paupéribus te exhibe: quia qui obtúrat aurem ad clamórem eórum, ut non exáudiat; ipse clamábit, & non exaudiétur. Víduæ, órphani, pupillique te benigníssimum Pastórem ac tutórem se habére gáudeant. Opprèssis defénsio tua subvéniat. Illis autem, qui ópprimunt, vigor tuus efficáciter contradícat. Et ita cuncta Deo adjuvánte præmúnias, ut lupo faviens, sequacésve illius adhuc in carne vitam ágéntes, huc illúcque debacchántes, & ánimas innocéntium laniáre cupiéntes, in ovíle Domínicum ingrediéndi ad perdéndas ánimas locum non hábeant. Nullus te favor extóllat, nulla advérsitas átterat, id est, ut nec in prósperis cor tuum elevétur, neque in advérsis in álquo dejiciátur; sed ómnia & in ómnibus cautè & cum discretiōne ágere te vólumus, ut absque reprehensiōne ab ómnibus vívere comprobéris. Sancta Trínitas fraternitátem tuam sua protectiōne incólumem custódiat, ut dum tali

moderamine in Deo nostro onus, quod suscepisti, perégeris, in die æternæ retributionis, eo dicente, audire merearis: Euge serve bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui: Quod ipse tibi præstare dignetur, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Quo tradito, ibunt omnes, quilibet ad locum suum ad se exuendum.

DE BARBA TONDENDA.

Quando primò Clericis barbæ tondentur; dici debet, Pontifice sedente cum mitra, Antiphona.

Sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion, sic descéndat super te Dei benedictio. **Psalmus:** **E**cce quàm bonum, cum Glória Patri, & Sicut erat in principio, &c. prout suprà sub Benedictione Abbatis; pag. 81. **Quo expleto, repetitur tota Antiphona.** Sicut ros Hermon, &c. **Qua finita, Pontifex deposita mitra surgit, & stans versus ad illum dicit:**

Oremus.

Deus, cujus providentia omnis creatúra incrementis adulta congáudet: preces nostras super hunc famulum tuum juvenilis ætatis decóre latántem, & primis auspiciis attondéndum exáudi; ut in ómnibus protectionis tuæ munus auxilio, avoque largiøre provéctus, cælestem bene ✠ dictionem accípiat, & præsentis vitæ præsídiis gáudeat & futuræ. Per Dóminum nostrum Jesum Christum, &c.

DE OFFICIO

431

Psalmistatus.

Psalmistā, id est, Cantor potest sola iussione Presbyteri Officiū suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero:

Vide, ut quod ore cantas, corde credas; & quod corde credis, opéribus cōprobes.

Et si Episcopus Clericus ordinans hæc faciat, benè facit.

Si Officiū Psalmistatus collatum olim fuerit degradando, post degradationem à prima tonsura, si velit Pontifex, dicit:

Quia quod ore cantasti, corde non credidisti, nec opere implevisti; ideo cantandi officium in Ecclesia Dei à te amovemus.

F O R M A C O N F I R M A T I O N I S E T O R D I N U M

UNI TANTUM CONFERENDORUM

ex eodem Pontificali deprompta.

C O N F I R M A T I O U N I U S.

Confirmationi conferendæ necessaria . *Chrisma, Stuppa aut Gossipium ad tergendum frontem ei qui non habet vitram, Bacille cum buccali, Manutergium, Medulla panis.*

Confirmatio necessaria . *Prævia Confessio, Patrinus vel Matrinx, Vittæ lineæ mundæ.*

Pontifex supra Rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum paratus amictu, stola & pluviali albi coloris, cum mitra simplici & baculo pastoralis; vel si hoc Sacramentum minus solemniter conferatur, stola alba supra moxettam, & mitra simplici paratus, accedit ad faldistorium ante medium Altaris, si sit in aliqua Capella, aut in alio convenienti loco sibi paratum, & sedens brevi sermone alloquitur adstantes & Confirmandum quo facto, lavat manus, deinde deposita mitra surgit, & versa facie ad Confirmandum ante se genuflexum, junctis manibus dicit:

Spíritus sanctus supervéniat in te, & virtus Altíssimi custódiat te à peccátis.

R. Amen.

Deinde signans se manu dextera à fronte ad pectus signo Crucis, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dó-

✠. Dóminus vobíscum .

R. Et cum spírítu tuo .

Tum extensis versus Confirmandum manibus, dicit :

Orémus .

OMnípotens sempitérne Deus , qui regeneráre dignátus es hunc fámulum tuum (*vel* hanc fámulam tuam) ex aqua & Spírítu sancto , quique dedísti ei remissionem ómnium peccatórum : emítte in eum (*vel* in eam) septifórmem Spírítum tuum sanctum paráclitum de cælis . R. Amen .

Spírítum sapiéntiæ & intelléctus . R. Amen .

Spírítum consílii & fortitúdinis . R. Amen .

Spírítum sciéntiæ & pietátis . R. Amen .

ADímple eum (*veleam*) Spírítu timóris tui , & consígna eum (*veleam*) signo Cru *✠* cis Christi , in vitam propitiátus ætérmam . Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spírítus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum .

R. Amen .

*Pontifex accepta mitra sedet in faldistorio , & inquisito Confirmandi nomine sibi per Patrinum vel Matrinam flexis genibus præsentati , & summitate pollicis dexteræ manus Chrismate intincta dicit : N. Signo te signo Cru *✠* cis , quod dum dicit , producit pollice signum Crucis in fronte illius ; deinde profequitur :*

*Et confirmo te Chrismate salutis : In nómine Pa *✠* tris , & Fí *✠* lii , & Spírítus *✠* sancti . R. Amen .*

Deinde leviter eum in maxilla cædit dicens : Pax tecum .

Unctione peracta , Pontifex tergit cum mica panis , & lavat pollicem & manus super pelvim , & aqua lotionis cum pane funditur in piscinam sacrarii .

Interim dum lavat manus , legitur à Ministris sequens Antiphona :

Confirma hoc Deus , quod operátus es in nobis à templo sancto tuo , quod est in Jerúsalem . ✠. Glória Patri , &c. Sicut erat , &c.

Deinde repetitur Antiphona ; qua repetita , Pontifex deposita mitra , surgit , & stans versus ad altare , iunctis ante pectus manibus , dicit :

✠. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam .

R. Et

R. Et salutáre tuum da nobis.

V. Dómine exáudi oratiónem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

O rémus.

Deus, qui Apóstolis tuis sanctum dedísti Spírítum, & per eos eorúmque successóres céteris fidélibus tradéndum esse voluísti, réspice propítius ad humilitátis nostræ famulátum: & præsta, ut illíus cor, cuius frontem sacro Chrísmate delinívimus, & signo sanctæ Crucis signávimus, idem Spírítus sanctus in eo (**vel** in ea) supervéniens templum glóriæ suæ dignánter inhabitándo perficiat: Qui cum Patre & eódem Spírítu sancto vivis & regnas Deus, in sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicétur omnis homo, qui timet Dóminum.

Et vertens se ad Confirmatum, & faciens super eum signum Crucis, dicit:

Bene ✠ dícat te Dóminus ex Sion, ut vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ, & hábeas vitam ætérnam. **R.** Amen.

DECLERICO

faciendo.

Tonsuræ conferendæ necessaria. *Forfices pro incidendis capillis, Bacile minus pro illis imponendis, Gremiale.*

Tonfurando necessaria. *Confirmatio antè suscepta, Attestatio Baptismi, Prævia Confessio, Tunica talaris, Superpelliceum, Candella, si intra Missarum solemnias Tonsura recipiatur, Oratio: Dóminus pars hæreditátis, &c. memoriter.*

Si extra Missarum solemnias, quocumque scilicet die, hora & loco minùs solemniter Tonsura conferatur, Pontifex supra rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum stola alba, supra mozettam, & mitra simplici paratus, accedens ad baldistorium ante medium Altaris, si sit in Capella vel in loco convenienti sibi paratum, sedet.

Vel si ante immediatè, vel post Missam privatim cele-

celebratam conferatur, Pontifex deposita planeta, vel ea indutus & mitra simplici, accedens ad faldistorium, ante medium altaris positum, sedet.

¶ Vel denique si Tonsuram tantum in privata Missæ celebratione, cum mitra simplici, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemniam. Pontificaliter paratus conferat Episcopus, in Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, & in aliis Missis, in quibus non dicitur Gloria in excelsis, post Introitum Tonsura conferri debet. In Missis verò de Quatuor Temporibus, de Sabbato sancto, & in aliis Missis in quibus dicitur Gloria in excelsis, dicto Kyrie eleison, ad Tonsuram proceditur.

Pontifice igitur sedente in faldistorio vocatur Tonsurandus nominatim; & respondens Adsum, accedit: tum facta profunda reverentia Pontifici, genuflectit coram illo.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, & dicit:

Y. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc & usque in sæculum.

Y. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

O Remus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum pro hoc famulo suo, qui ad deponendum comas capitis sui pro ejus amore festinat, ut donet ei Spiritum sanctum, qui habitum Religionis in eo in perpetuum conservet, & à mundi impedimento ac sæculari desiderio cor ejus defendat: ut sicut immutatur in vultu, ita dextera manus ejus, virtutis tribuat incrementa, & ab omni cæcitate spiritali & humana oculos ejus aperiat, & lumen ei æternæ gratiæ concedat: Qui vivit & regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Post hæc sedente Pontifice, schola seu Ministri inchoant & prosequuntur Antiphonam & Psalmum sequentes;

Tu es Domine qui restitues hereditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te. *
Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

San-

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Repetitur Antiphona. Tu es Domine, &c.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit Tonsurando extremitates capillorum in quatuor locis, videlicet in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem; deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, & in bacille deponit, dicente eo qui tondetur:

Domine pars hereditatis me, & calicis mei: tu es qui restitues hereditatem meam mihi.

Tonso Clerico, Pontifex deposita mitra surgit, & stans versus ad illum, dicit:

Oremus.

Praesta quæsumus omnipotens Deus: ut hic famulus tuus, cujus hodie comas capitis pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneat, & eum sine macula in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tunc schola seu Ministri inchoant & prosequuntur Antiphonam & Psalmum sequentes, qua incepta: Pontifex sedet cum mitra.

Añs. Hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo: quia hæc est generatio querentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus: * orbis terrarum, & universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * & super flumina preparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus & mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino: * & misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc

Hæc est generatio quærentium eum, * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dóminus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Gloria Patri, &c. **S**icut erat, &c.

Repetitur Antiphona. Hic accipiet, &c.

Qua finita, Pontifex deposita mitra surgit, & conversus ad altare, dicit:

Oremus.

Et Ministri dicunt:

Flectamus gēna.

R. Levate.

Pontifex versus ad Tonsum, dicit:

Adesto Dómine supplicationibus nostris: & hunc famulum tuum bene + dicere dignare, cui in tuo sancto nómine hábitum sacre religionis imponimus; ut te largiente & devótus in Ecclesia tua persistere, & vitam percipere mereatur æternam. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accepta mitra sedet, & acceptum præ manibus superpelliceum Tonsum totaliter induit, dicens:

Induat te Dóminus novum hóminem, qui secundum Deum creatus est, in iustitia & sanctitate veritatis.

Quo expedito, Pontifex deposita mitra surgit, & versus ad illum dicit:

Oremus.

OMnipotens sempitérne Deus, propitiare peccatis nostris, & ab omni servitute sæcularis hábitus hunc famulum tuum emunda: ut dum ignominiam sæcularis hábitus depónit, tua semper in ævum grátia perfruatur; ut sicut similitudinem coronæ tuæ eum gestare facimus in cápite, sic tua virtute hæreditatem subsequi mereatur æternam in corde: Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Dein-

Deinde Pontifex accepta mitra sedet, & Clericum sic alloquitur:

Fili charissime, animadvertere debes, quod hodie de foro Ecclesiæ factus sis, & privilegia clericalia sis sortitus. Cave igitur, ne propter culpam tuam illa perdas; & habitu honesto, bonisque moribus, atque operibus Deo placere studeas: Quod ipse tibi concedat per Spiritum sanctum suum.

R. Amen.

Dic semel septem Psalmos Poenitenciales cum Litanis; Versiculis, & Orationibus, & Omnipotentem Deum etiam pro me ora.

DE MINORIBUS

Ordinibus uni tantum Conferendis.

Minoribus conferendis necessaria. Claves Ecclesiæ in aliqua pelvicula, Campanula, si non adsint campana majores, Codex Lectoris, Liber exorcismorum, *vel Pontificale seu Missale*, Candelabrum cum cereo extincto, Urceolus vacuus, Hostia cum Mappa pro Ordinandi communione, si Ordines intra Missam recipiat.

Ordinando necessaria. Prævia Confessio, in Capillis modestia, Corona minorum Ordinum, Tunica talaris, Superpelliceum, Candela pro Offertorie, si Ordines intra Missam recipiantur.

Si extra Missarum solennia, Dominicis diebus scilicet & festivis in manè tantum, minus solemniter conferantur, Pontifex supra rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum stola alba, supra mozettam, & mitra simplici paratus, accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

¶ Vel si ante immediatè, vel post Missam privatim celebratam conferantur, Pontifex sine, vel cum planeta & mitra simplici accedens ad faldistorium, sedet.

¶ Vel denique si minores tantum Ordines in privata Missæ celebratione, cum mitra simplici, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum

farum solemnia Pontificaliter paratus conferat Episcopus: in Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, & in aliis Missis, in quibus non dicitur Glória in excélsis, post Kyrie eléison, omnes minores Ordines conferantur. In Missis verò de Sabbato sancto, & in aliis Missis, in quibus dicitur Glória in excélsis, eo dicto, ad quatuor minores Ordines proceditur. In Missis autem de Quatuor Temporibus, dicta prima Lectione ordinatur Ostiarius, post secundam Lectionem Lector, post tertiam Exorcista, post quartam Acolythus.

Dum igitur Pontifex ante medium altaris, in baldistorio sibi parato sedet, renibus altari versis, Archidiaconus aut alius Minister vocat Ordinandum dicens:

Accedat qui Ordinándus est ad Officium Ostiariórum.

Mox Notarius appellat eum nomine suo, qui respondens Adsum, accedit, & facta profunda Pontifici reverentia genuflectit coram eo. Tum Pontifex illum admonet dicens:

SUscépturus, fili charíssime, Officium Ostiariórum, vide quæ in domo Dei ágere débeas. Ostiárium opórtet percútere cymbalum & campánam, aperíre Ecclésiám & sacrárium, & librum aperíre ei qui prædicat. Próvide ígitur, ne per negligéntiam tuam, illárum rerum, quæ intra Ecclésiám sunt, áliquíd depéreat; certísque horis domum Dei apérias fidélibus, & semper claudas infidélibus. Stude étiam, ut sicut materiálibus clévis Ecclésiám visíbilem áperis & claudis, sic & invisíbilem Dei domum, corda scílicet fidélium, dictis & exémplic tuis claudas diábolo, & apérias Deo; ut divína verba, quæ audierint, corde retíneant, & ópere cómpleant: Quod in te Dóminus perficiat per misericórdiam suam.

Hujusmodi admonitiones non fiunt Cardinali, nec Episcopo electo.

Deinde claves Ecclesiæ, quas manu dextera tangit Ordinandus, traduntur à Pontifice dicente:

Sic age, quasi redditurus Deo ratiónem pro iis rebus, quæ his clévis recludúntur.

Post hæc Archidiaconus vel alius vices ejus tenens ducit eum ad ostium Ecclesiæ, aut Capellæ, & facit

facit illum claudere & aperire : tradit etiam illi Archidiaconus funem Campanarum , faciens eum campanas , aut illarum defectu campanulam pulsare ; deinde reducit illum ad Pontificem , quo coram Pontifice genua flectente , stans cum mitra Pontifex versus ad ipsum , dicit :

D Eum Patrem omnipotentem , fratres charissimi , suppliciter deprecemur , ut hunc famulum suum bene ✠ dicere dignetur , quem in Officium Ostiariorum eligere dignatus est : ut sit ei fidelissima cura in domo Dei diebus ac noctibus , ad distinctionem certarum horarum , ad invocandum nomen Domini , adjuvante Domino nostro Jesu Christo : Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia secula seculorum .
R. Amen .

Tum mitra deposita , stans Pontifex , & conversus ad altare dicit :

O remus .

Ministri subjungunt :

Flectamus genua .

R. Levate .

Et statim Pontifex conversus ad genuflexum stans sine mitra , dicit :

D Omne sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Ostiariorum : ut inter janitores Ecclesiæ tuæ pareat obsequio , & inter electos tuos partem tuæ mereatur habere mercedis . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia secula seculorum . R. Amen .

DE ORDINATIONE

Lectoris .

Pontifex in baldistorio ante medium altaris posito reassumpta mitra sedet ; tum Archidiaconus vocat Lectorem hoc modo :

Accedat qui Ordinandus est ad officium Lectorum .

Mox per Notarium ut supra nominatum & genuflexum admonet Pontifex dicens :

Eile-

E Lēctus, fili charissime, ut sis Lēctor in domo Dei nostri, officium tuum agnōsce, & imple. Potens est enim Deus, ut augeat tibi grātiā perfectionis aternæ. Lēctōrem siquidem oportet legere ea quæ (**vel** ei qui) prædicat, & lectiones cantare, & benedicere panem, & omnes fructus novos. Stude igitur verba Dei, videlicet Lectiones sacras distinctè & apertè ad intelligentiam & ædificationem fideliū absque omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinārum lectionum incuria tua ad instructionem audientium corrumpatur. Quod autem ore legis, corde credas & opere cōpleas; quatenus auditores tuos, verbo pariter & exemplo tuo docere possis. Ideoque dum legis ista in alto loco Ecclesiæ, ut ab omnibus audiāris & videāris, figurans positione corporali te in alto virtutum gradu debere conversari; quatenus cunctis, à quibus audiris & videris, cælestis vitæ formam præbeas: Quod in te Deus impleat per grātiā suā.

Deinde Pontifex accipit & tradit Ordinando Codicem de quo lecturus est, quem manu dextera tangit, Pontifice interim dicente:

Accipe, & esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter & utiliter implēveris officium tuum, partem cum iis, qui verbum Dei benè administraverunt ab initio.

Stans Pontifex cum mitra conversus ad genuflexum dicit:

O Rémus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem in ordinem Lēctorum dignatur assumere, benedictionem suā clemēter effundat: quatenus legat distinctè quæ in Ecclesiā Dei legēda sunt, & eadem opēribus impleat. Per Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spīritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculōrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare dicit:

O rémus.

Ministri subjungunt:

Flectāmus gēnua.

R. Levāte.

De-

Deinde stans conversus ad Ordinatum genuflexum sine mitra dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Lectoris: ut assiduitate Lectionum instructus sit atque ordinatus, & agenda dicat, & dicta opere impleat, ut in utroque sanctæ Ecclesiæ exemplo sanctitati suæ consulat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

DE ORDINATIONE

Exorcistæ.

Pontifice in faldistorio ante medium altaris posito sedente cum mitra, vocatur Exorcista per Archidiaconum modo consueto.

Accedat qui Ordinandus est ad officium Exorcistarum. Mox per Notarium ut supra nominatum & genuflexum admonet Pontifex dicens:

Ordinandus, fili charissime, in officium Exorcistarum, noscere debes quid suscipis. Exorcistam etenim oportet abjicere daemones, & dicere populo, ut, qui non communicat, det locum; & aquam in ministerio fundere. Accipis itaque potestatem imponendi manum super Energúmenos; & per impositionem manuum tuarum, grátia Spiritus sancti & verbis exorcismi, pelluntur spiritus immundi à corporibus obsessis. Stude igitur, ut sicut à corporibus aliorum daemones expellis, ita ab animo tuo & corpore omnem immunditiam & nequitiam ejicias; ne illi succumbas, quem ab aliis tuo effugas ministerio. Disce per officium tuum vitiis imperare, ne in tuis moribus aliquid sui juris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim rectè in aliis daemonibus imperabis, cum prius in teipso eorum omnimodam superas nequitiam: Quod tibi Dominus agere concedat per Spiritum suum sanctum.

Post hæc acceptum Exorcismi librum tradit Pontifex, vel illius loco Pontificale, seu Missale, & dum

Ordi-

Ordinandus librum tangit manu dextera, dicit Pontifex :

Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energúmenos, sive baptizátos, sive catechúmenos.

Postea itans cum mitra Pontifex conversus ad genuflexum dicit :

Deum Patrem omnipotentem, fratres charíssimi, suppliciter deprecémur, ut hunc fámulum suum bene ✠ dicere dignétur in officium Exorcistárum: ut sit spirituális imperátor ad abigéndoſ dæmones de corpóribus obséſſis, cum omni nequítia eórum multifórmí. Per unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum conversus ad altare deposita mitra, dicit :
Orémus.

Et Ministri : Flectámus gènuá.

R. Leváte.

Mox conversus ad Ordinandum genuflexus dicit :

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, bene ✠ dicere dignáre hunc fámulum tuum in officium Exorcistárum: ut per impositionem mánuum & oris officium, potestátem & impérium hábeat spíritus immúndos coercéndo, ut probábilis sit médicus Ecclésiæ tuæ grátia curatiónum virtúteque cæléſti confirmátus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

DE ORDINATIONE

Acolythi.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris reasumpta mitra sedet, tum Archidiaconus Acolythum vocat dicens:

Accédát qui Ordinándus est ad officium Acolythórum.

Pontif. Rom.

V

Mox

Mox nominatum ut supra & genuflexum admonet Pontifex, dicens:

Suscepturus, fili charissime; officium Acólythi, pensa quod súscipis. Acólythum étenim opórtet ceroferárium ferre, luminária Ecclésiæ accéndere, vinum & aquam ad Eucharistiám ministráre. Stude igitur suscéptum officium dignè implére. Non enim Deo placére póteris, si lucem Deo mánibus præferens, opéribus tenebrárum insérvias, & per hoc áliis exémpla perfidiæ præbeas. Sed juxta quod Véritas dicit: Lúceat lux tua coram homínibus, ut vídeant ópera tua bona, & gloríficent Patrem tuum qui in cælis est. Et secúndum quod ait Apóstolus Paulus: In médio nationis pravæ & pervérse lúceas sicut lumináre in mundo, verbum vitæ cóntinens. Sint ergo lumbi tui præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus tuis, ut sis filius lucis. Abjicias ópera tenebrárum, & induáris arma lucis. Eras étenim aliquándoténebræ, nunc autem lux in Dómino, ut filius lucis ámbula. Quæ sit verò ista lux, quam tantóperè incúlcat Apóstolus, ipse démonstrat, subdens: Fructus enim lucis est, in omni bonitáte, & justítia, & veritáte. Esto igitur sollicitus in omni justítia, bonitáte, & veritáte, ut & te, & álios, & Dei Ecclésiám illúmines. Tunc étiam in Dei sacrificio dignè vinum súggeres & aquam, si tu ipse Deo sacrificium, per castam vitam & bona ópera oblátus fúeris: Quod tibi Dóminus concédât per misericórdiam suam.

Post hæc accipit & tradidit Pontifex Acolytho candelabrum cum candela extincta, quod ipse manu dextera tangit, Pontifice dicente:

Accipe ceroferárium cum céreo, & scias te ad accendénda Ecclésiæ luminária mancipári: In nómine Dómini.

R. Amen.

Tum accipit & tradit urceolum vacuum; quem similiter tangere debet Acolythus, & dicit Pontifex:

Accipe urcéolum, ad suggeréndum vinum & aquam in Eucharistiám Sánguinis Christi: In nómine Dómini. **R.** Amen.

Posteà stans Pontifex cum mitra versus ad eum genuflexum dicit:

Deum

D eum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecamur, ut hunc famulum suum bene ✠ dicere dignetur in ordine Acolythorum: quatenus lumen visibile manibus præferens, lumen quoque spirituale moribus præbeat: Adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex stans sine mitra, & convertens se ad altare, dicit:

O remus.

Et Ministri: Flectamus gēnua.

R. Levate.

Et mox Pontifex conversus ad Acolythum genuflexum, dicit:

D omine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, & Apostolos ejus, in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti, quique ut mortis nostræ antiquum aboleres chirographum, gloriosissimæ illum Crucis vexillo affigi, ac sanguinem & aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Acolythorum; ut ad accendendum lumen Ecclesiæ tuæ, & ad suggerendum vinum & aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia sanctis altaribus tuis fideliter subministret. Accende Domine cor ejus & mentem ad amorem gratiæ tuæ, ut illuminatus vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviat. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

O remus.

D omine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Moysen & Aaron locutus es, ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii: bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum, ut sit Acolythus in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

O remus.

O mni-potens sempitærne Deus, fons lucis, & origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis

Mox nominatum ut supra & genuflexum admonet Pontifex, dicens :

Suscepturus, fili charissime ; officium Acólythi , pensa quod súscipis. Acólythum étenim opórtet ceroferárium ferre, luminária Ecclésiæ accéndere , vinum & aquam ad Eucharistíam ministráre. Stude igitur fuscéptum officium dignè implére. Non enim Deo placére póteris, si lucem Deo mánibus præferens , opéribus tenebrárum insérvias , & per hoc áliis exémpla perfidiæ præbeas. Sed juxta quod Véritas dicit : Lúceat lux tua coram homínibus, ut vídeant ópera tua bona, & gloríficent Patrem tuum qui in cælis est. Et secúndum quod ait Apóstolus Paulus : In médio nationis pravæ & pervérsæ lúceas sicut lumináre in mundo , verbum vitæ cóntinens. Sint ergo lumbi tui præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus tuis, ut sis filius lucis. Abjicias ópera tenebrárum , & induáris arma lucis. Eras étenim aliquándoténebræ, nunc autem lux in Dómino, ut filius lucis ámbula. Quæ sit verò ista lux, quam tantóperè incúlcat Apóstolus , ipse démonstrat, subdens : Fructus enim lucis est, in omni bonitáte, & justítia, & veritáte. Esto igitur sollicitus in omni justítia, bonitáte , & veritáte, ut & te, & álios, & Dei Ecclésiám illúmines. Tunc étiam in Dei sacrificio dignè vinum súggeres & aquam, si tu ipse Deo sacrificium , per castam vitam & bona ópera oblátus fúeris : Quod tibi Dóminus concédât per misericórdiam suam.

Post hæc accipit & tradidit Pontifex Acolytho candelabrum cum candela extincta, quod ipse manu dextera tangit, Pontifice dicente :

Accipe ceroferárium cum céreo, & scias te ad accendénda Ecclésiæ luminária mancipári : In nómine Dómini.

R. Amen.

Tum accipit & tradit urceolum vacuum , quem similiter tangere debet Acolythus, & dicit Pontifex :

Accipe urcéolum, ad suggeréndum vinum & aquam in Eucharistíam Sánguinis Christi : In nómine Dómini. **R.** Amen.

Posteà stans Pontifex cum mitra vérsus ad eum genuflexum dicit :

Deum

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecamur, ut hunc famulum suum bene ✠ dicere dignetur in ordine Acolythorum: quatenus lumen visibile manibus præferens, lumen quoque spirituale moribus præbeat: Adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex stans sine mitra, & convertens se ad altare, dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua.

R. Levate.

Et mox Pontifex conversus ad Acolythum genuflexum, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, & Apostolos ejus, in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti, quique ut mortis nostræ antiquum abolerēs chirógraphum, gloriosissimæ illum Crucis vexillo affigi, ac sanguinem & aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Acolythorum; ut ad accendendum lumen Ecclesiæ tuæ, & ad suggerendum vinum & aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia sanctis altaribus tuis fideliter subministret. Accende Domine cor ejus & mentem ad amorem gratiæ tuæ, ut illuminatus vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviat. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Moysen & Aaron locutus es, ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii: bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum, ut sit Acolythus in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

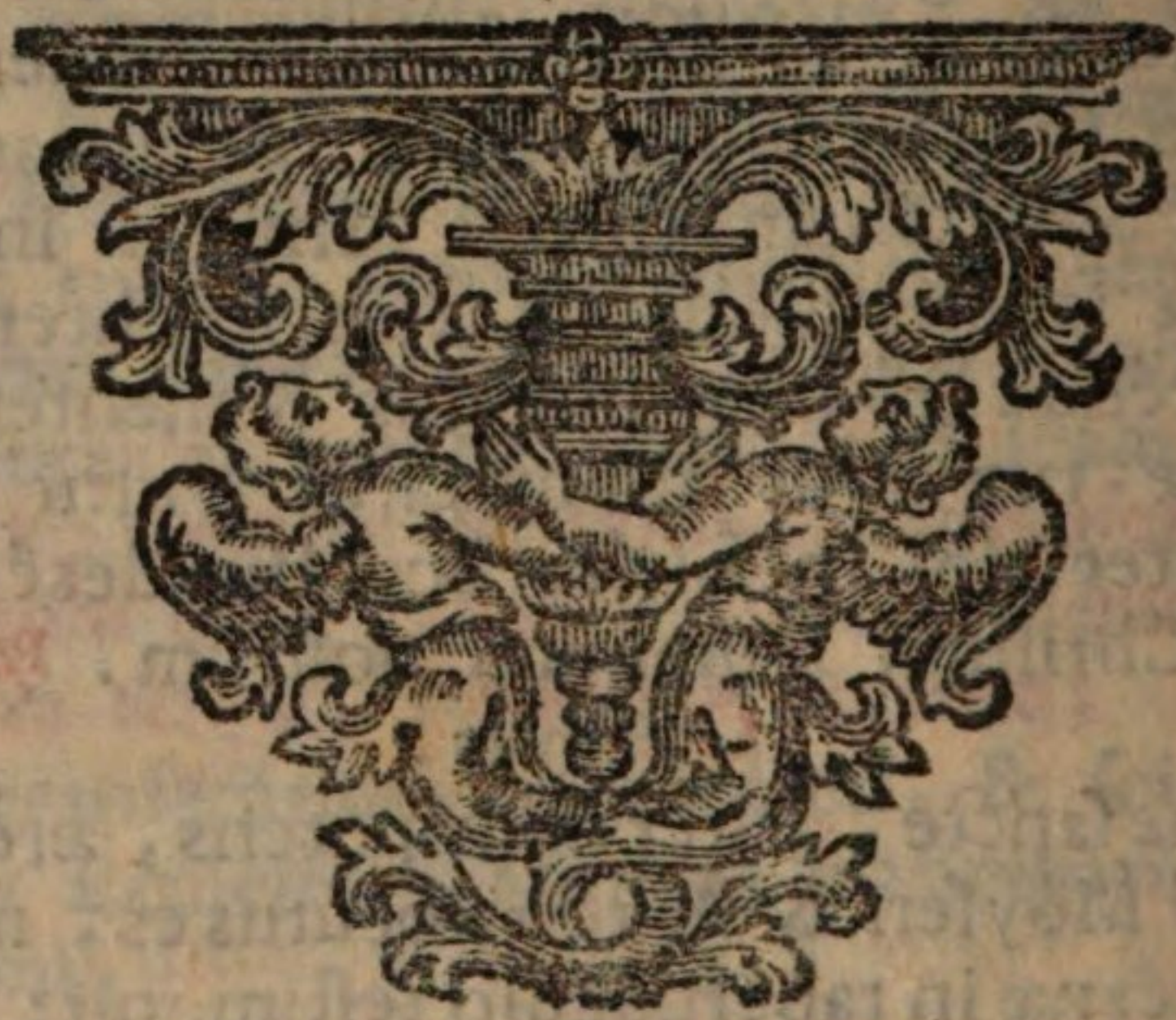
Omnipotens sempiterna Deus, fons lucis, & origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis

mystério redemisti : bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum , quem in officium Acolythorum consecramus , poscentes clementiam tuam , ut ejus mentem & lumine scientiæ illústres , & pietatis tuæ rore irriges ; ut ita acceptum ministerium te auxiliante pérageat , quáliter ad æternam remunerationem pervenire mereatur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex accepta mitra sedet, & ad minores Ordines Ordinatium sic alloquitur:

Fili dilectíssime , diligenter considera Ordines per te susceptos : stude sanctè & religiosè vivere , atque omnipoténti Deo placere , ut grátiam suam possis acquirere , quam ipse tibi per suam misericórdiam concédere dignétur.

Dic semel septem Psalmos Poenitentiáles cum Litaníis, Versículis, & Oratióibus, & Omnipoténtem Deum étiam pro me ora.

DE ORDINATIONE

Subdiaconi.

Missæ celebrandæ pro sacris Ordinibus conferendis necessaria. Altare decentiori Pallio coloris convenientis, Tobaleisque mundis ornatum; Tapete super gradus altaris extendendum; Pulvinus; Faldistorium; Quatuor Candelabra cum Cereis albis; Crux in medio altaris, ad cuius pedem Tabella Secretarum; Tabella Evangelii, In principio, in cornu Evangelii; Pontificalia ornamenta secundum seriem sub initium Missalis descripta, in medio altaris preparata, & oblongo velo coloris paramentorum cooperta; Mitra simplex in medio altaris, Baculus pastoralis, à latere Epistola; Missale cum cussino in cornu Epistola, in quo Missa Diei; Oratio pro Ordinando, Exaudi quæsumus Domine, circa finem Missalis edita, & Commemoraciones, si quæ sint faciendæ, cum signaculis disponantur; Pontificale; Bugia super Credentiam; Calix cum purificatorio mundo desuper; Patena cum duabus Hostiis maioribus; una aut plures Particula ceu Hostia, si pluribus diversi conferuntur Ordines; Palla linea munda, non colorata, aut alterius materie; Velum parvum coloris paramentorum super ipsum Calicem; Bursa desuper ejusdem coloris, habens crucem in medio, & intus Corporale; Pelvicula cum Ampullis vitreis, quantum fieri potest, cum suis operculis, vino & aqua plenis; Bacile cum Buccali Quadruplex, si verò Presbyteratus Ordo conferatur Quintuplex; Manutergium cum modula panis, & dua aut plures Stola pro Sacerdotibus manuum impositionem cum Episcopo facturis; Mappa pro Communionem; Calix cum vino & mappula pro Ordinandi Purificatione post Communionem.

Ordinando Subdiacono. Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra Tempora, Vestis talaris, Modestia in capillis, Corona Subdiaconalis, Prævia Confessio, Amictus, Alba, Cingulum, Manipulus & Tunicella albi coloris, Calix vacuus cum Patena superposita, Bacile cum Urceolis & Manutergio, Liber Epistolarum, Candelæ pro Offertorio.

Pontifex cum Pontificali paratus ut Subdiaconatus Ordinem conferat in Missis de Quatuor Temporibus, dicta quinta Lectione in cornu Epistolæ: In Missis verò & Sabbatis ante Dominicam Passionis, aut Resurrectionis Domini; aut in Missis de festivo die duplici, vel de Dominicis, dicta Collecta cum Oratione pro Ordinatis sub una conclusione, & factis Commemorationibus, si quæ sint faciendæ; accepta mitra accedit ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, & sedet.

Tum Archidiaconus, aut illius locum tenens vocat Ordinandum, & dicit:

Accédât qui Ordinándus est Subdiáconus.

Deinde Notarius sub una ex triplici formula convenienti eum vocat dicens:

N. ad títulum Ecclésiæ **N.** **N.** ad títulum patrimonii sui. **F**rater **N.** professus Ordinis **N.** ad títulum paupertátis.

Ordinandus verò, quisquis sit, respondet, **Adsum**, & accedit versus Episcopum, quem profunda reverentia salutat. Denique stantem Ordinandum Pontifex cum mitra sedens admonet, dicens:

Fili dilectissime, ad sacrum Subdiaconátus Ordinem promovéndus, iterùm atque iterùm consideráre debes atténtè, quod onus hódie ultrò appetis. Háctenus enim liber es, licétque tibi pro arbitrio ad sæculária vota transíre; quod si hunc Ordinem suscéperis, ámpliùs non licébit à propósito resilíre, sed Deo, cui servíre regnáre est, perpétuò famulári; & castitátem, illo áduvánte, serváre oportébit, atque in Ecclésiæ ministério semper esse mancipátum. Proínde, dum tempus est, cógita, & si in sancto propósito perseveráre placet, in nómine Dómini huc accéde.

Hæc admonitio non fit Religiosis.

Illo tunc accedente, & genua flectente coram Pontifice, si sit alius ad altiorem Ordinem promovendus, Archidiaconus vocat eum, dicens:

Accédât qui Ordinándus est Diáconus **vel** Présbyter.

Mox Ordinandus super tapete se prosternit. Pontifex verò, cum Missa fiat sine cantu, super pulvinum genuflectit ante faldistorium, & incipit Litanias, dicens: **K** yrie eléison, proseguendo totas,

tas, prout suprà. 25. genuflexis respondentibus Ministris.

Postquam autem dictum fuerit, U t omnibus fidelibus defunctis, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, & baculum pastorem in sinistra tenens, conversus ad Ordinandum, dicit:

Primò.

U t hunc Eléctum bene ✠ dicere dignéris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundò.

U t hunc Eléctum bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare dignéris.

R. Te rogamus audi nos.

Tertiò.

U t hunc Eléctum bene ✠ dicere, sancti ✠ ncare, & conse ✠ crare dignéris.

R. Te rogamus audi nos.

Si pluribus diversos Ordines conferat Pontifex, supradictam in plurali dabit benedictionem, dicens: U t hos Eléctos, &c. ut suprà. 28.

Deinde reddito baculo pastorali, rursus ante faldistorium genuflectit Pontifex, & perficit Litanias, dicendo, U t nos exaudire, &c.

Quibus finitis, surgens Pontifex cum mitra sedet ut suprà: si verò sit aliquis alius intra eadem Missarum sollemnia Ordinandus, alta voce dicit Archidiaconus aut Capellanus vices illius gerens:

R ecédât in partem qui Ordinandus est Diáconus, vel Présbyter.

Tum Pontifex Subdiaconum ante se genuflexum admonet, dicens:

A ccepturus, fili dilectissime, officium Subdiaconatus, sedulò atténde quale ministérium tibi tráditur. Subdiaconum enim opórtet aquam ad ministérium altáris præparáre, Diácono ministráre, pallas altáris & corporália ablúere, Cálicem & Patenam in usum Sacrificii eidem offérre. Oblationes quæ véniunt in altáre, panes Propositionis vocántur: de ipsis oblationibus tantum debet in altári poni, quantum pópulo possit sufficere, ne áliquíd pútridum in Sacrário remáneat. Pallæ, quæ sunt

in substratório altáris, in álio vase debent lavári, & in álio corporáles pallæ. Ubi autem corporáles pallæ lotæ fúerint, nullum áliud linteámen debet lavári, ipsaque lotiónis aqua in Baptistérium debet vergi. Stude itaque ut ista visibília ministéria, quæ diximus, nítidè & diligentíssimè complens, invisibília horum exémplo perficias. Altáre quidem sanctæ Ecclesiæ, ipse est Christus, teste Joánne, qui in Apocalypsi sua altáre áureum se vidísse pérhibet stare ante thronum, in quo, & per quem oblationes fidélium Deo Patri consecrántur. Cujus altáris pallæ & corporália sunt membra Christi, scilicet fidéles Dei, quibus Dóminus, quasi vestiméntis pretiósus, circúmdatur, ut ait Psalmísta: Dóminus regnávít, decórem indútus est. Beátus quoque Joánes in Apocalypsi vidit Fílium hóminis præcínctum zona áurea, id est, Sanctórum catérva. Si itaque humana fragilitate contíngat in áliquo fidéles maculári, præbenda est à nobis aqua cæléstis doctrínæ, qua purificáti, ad ornámentum altáris, & cultum divíni Sacrificií rédeant. Esto ergo talis, qui Sacrificiis divinis, & Ecclesiæ Dei, hoc est, Córporis Christi dignè servíre váleas, in vera & Cathólica fide fundátus, quóniam, ut ait Apóstolus: Omne quod non est ex fide, peccátum est, schismáticum est, & extra unitátem Ecclesiæ est. Et ideò, si usque nunc fuísti tardus ad Ecclesiám, ámodò debes esse assíduus. Si usque nunc somnoléntus, ámodò vigil. Si usque nunc ebriósus, ámodò sóbrius. Si usque nunc inhonéstus, ámodò castus: Quod ipse tibi præstáre dignétur, qui vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex adhuc sedens accipit, & Ordinando Calicem vacuum tradit cum Patena vacua superposita, quem ille manu dextera tangit, Pontifice interim dicente:

Vide cujus ministérium tibi tráditur: ideò te admóneo, ut ita te exhibeas, ut Deo placére possis.

Et Archidiaconus accipit, & tradit ei Urceolos cum vino & aqua, ac bacile cum manutergio; quæ omnia similiter Ordinandus tangere debet.

Post-

Postea surgit Pontifex, & versus ad populum stans cum mitra dicit:

O Rémus Deum, ac Dóminum nostrum, fratres charíssimi, ut super hunc servum suum, quem ad Subdiaconátus officium vocáre dignátus est, infúndat bene ✠ dictionem suam & grátiam: ut in conspéctu ejus fidéliter sérvians, prædestináta Sanctis præmia consequátur: Adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex dicit:

O rémus.

Et Ministri: Flectámus génua. **R.** Leváte.

Mox Pontifex versus ad Ordinandum genuflexum dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, bene ✠ dicere dignáre hunc famulum tuum, quem ad Subdiaconátus officium elígere dignátus es: ut eum in sacrário tuo sancto strénuum sollicitúmque cæléstis militiæ instituas excubitórem, sanctisque altáribus tuis fidéliter subministret, & requiescat super eum Spíritus sapiéntiæ & intelléctus, Spíritus consílii & fortitúdinis, Spíritus sciéntiæ & pietátis, & répleas eum Spíritu timóris tui; ut eum in ministério divíno confirmes, ut obédiens factó, ac dicto parens, tuam grátiam consequátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Tum Pontifex sedens cum mitra, accipit amictum qui in collo Ordinandi jacet, imponitque super caput ejus, dicens:

Accipe amictum, per quem designátur castigatio vocis: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. **R.** Amen.

Tum immittit Pontifex manipulum in sinistram brachium ejusdem, dicens:

Accipe manipulum, per quem designántur fructus bonórum óperum: In nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. **R.** Amen.

Post hæc Tunica illum totaliter induit, dicens :
Tunica jucunditatis, & indumento lætitiæ induat
 te Dóminus : In nómine Pa ✙ tris, & Fí ✙ lii,
 & Spíritus ✙ sancti.

R. Amen.

Tandem tradit illi librum Epistolarum, quem
 tangit manu dextera, dicente interim Pontifice :

Accipe librum Epistolárum, & habe potestátem le-
 géndi eas in Ecclésia sancta Dei, tam pro vivis,
 quàm pro defúctis : In nómine Pa ✙ tris, &
 Fí ✙ lii, & Spíritus ✙ sancti.

R. Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente, Subdiaconus
 surgit, & facta Pontifici profunda reverentia,
 redit ad locum suum, & genuflectit. Tum Pontifex
 surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi de-
 posita mitra prosequitur Missam.

Lectó autem Offertorio, Pontifex accepta mitra,
 in faldistorio ante medium altaris posito sedet : mox
 Subdiaconus candelam accensam dextera sustinens, si-
 nistra pectori admota, accedit ; tum facta Pontifici
 profunda reverentia, genuflectit, cujus manum dex-
 teram, dum tradit candelam, osculatur : deinde sur-
 git, & facta iterum reverentia, redit ad locum suum.
 Facta Oblatione, Pontifex Annulum & Chirothecas
 deponit, & lotis manibus, resumit Annulum, & sur-
 git : sublatoque faldistorio, accedit ante medium al-
 taris, ubi deposita mitra, prosequitur Missam ; Se-
 cretæ diei Ordinandi Secreta adjuncta, sub uno. Per
 Dóminum, cum aliis Secretis, si quæ sint dicendæ.

Dum Pontifex dicit Orationem, Dómine Jesu Chri-
ste, qui dixisti, &c. Subdiaconus accedit ad dexte-
 ram Pontificis, & Oratione dicta uterque simul of-
 culatur altare, & conversa faciem ad invicem, Pon-
 tifex dat osculum pacis Subdiacono, dicens : Pax
 tecum. Cui ille responder, Et cum spíritu tuo.
 Tum Subdiaconus, facta antè & post profunda re-
 verentia Pontifici, & genuflexione SS. Sacramen-
 to, vadit ad locum suum.

Postquam verò Pontifex se communicaverit, & to-
 tum Sanguinem sumplerit, priusquam se purificet,
 Palla Calix tegitur, & ultra medium Corporalis ex
 parte Evangelii, non extra, ipsum collocatur. Tum

Pon-

Pontifex supponit Patenam Hostiæ, qua communicandus est Ordinatus; qui ante medium altaris accedens, genuflexus dicit intelligibili voce: Confiteor Deo, &c. quo peracto, Pontifex facta genuflexione SS. Sacramento, surgit, & aliquantulum se retrahit ad cornu Evangelii, & versus ad Ordinatum, junctis manibus, dicit, licet unicus sit communicandus.

Misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

R. Amen.

Indulgentiam, ✠ absolutionem, & remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus.

R. Amen.

Tum accedit Ordinatus ad supremum altaris gradum, ubi genuflexus, & communicaturus mappulam recipit. Pontifex verò versus ad altare, facit genuflexionem SS. Sacramento; deinde surgens, sinistra Patenam, dextera verò Hostiam reverenter accipit, quam aliquantulum elevatam tenet super Patenam, & conversus ad Ordinatum in medio altaris, dicit: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: Mox ter subjungit, Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

Tum accedens, Ordinato porrigit SS. Sacramentum, faciens cum eo signum Crucis super Patenam, & simul dicens:

Corpus ✠ Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam æternam, & respondet, Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, & communionem reverenter sumit, ori ejus supposita Patena. Deinde unus Ministrorum purificat Ordinatum Calice, aut alio vase cum vino ad hoc destinato; & cum Ordinatus os ad mappulam extenderit, redit ad locum suum.

Communione peracta, Pontifex colligit fragmenta Patena, quam super Calicem suum extergit, purificationem sumit, cum digitorum ablutione; quo facto, mitram accipit, & lavat manus, quibus exterfis, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolæ Missam profequitur, Postcommunioni diei Ordinandi

Postcommunionem adjuncta sub uno Per Dóminum, cum aliis Postcommunionibus, si quæ sint dicendæ.

Data Benedictione, ut moris est, & reddito baculo pastorali, sedet Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito mox Ordinatus accedit, qui, facta profunda Pontifici reverentia, genuflectit; tum his verbis Subdiaconum aut Diaconum alloquitur Pontifex dicens:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus húmeris tuis impositum: stude sanctè & religiósè vívere, atque omnipoténti Deo placere, ut grátiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per misericórdiam suam concédere dignétur. Ad Subdiaconátum (*vel* ad Diaconátum) ordináte, dic Noctúrnus hujus diéi, & Omnipoténtem Deum étiam pro me ora.

Tum surgit Pontifex, & amoto faldistorio, convertit se ad cornu Evangelii, ubi, deposita mitra, dicit intelligibili voce: Dóminus vobíscum. Deinde Inítium sancti Evangélíi secúndum Joánnem. In principio erat Verbum: & signat tabellam in qua est Evangelium; aut (si deficiat) signat altare & se. Mox acceptis mitra & baculo, prosequitur, factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu altaris, revertitur ad faldistorium, ubi exuitur sacris vestibus. Si verò aliud Evangelium sit dicendum; illud in cornu Evangelii dicit, eoque dicto, recedit ut prius.

455

DE ORDINATIONE

Diaconi.

Missæ celebrandæ pro Diaconatus Ordine conferendo necessaria, **ut supra.** 447.

Ordinando Diacono. *Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra Tempora, Vestis talaris, Modestia in capillis, Corona Diaconalis, Prævia confessio, Amictus, Alba, Cingulum, Manipulus, Stola & Dalmatica albi coloris, Liber Evangeliorum, Candela pro Offertorio.*

Pontifex ritu Pontificali paratus, ut Ordinationem Diaconatus conferat, in Dominicis aut Festivis diebus, aut statutis à jure temporibus, dicta Oratione pro Ordinando, **Exaudi quæsumus Dómine, &c. ut in fine Missalis habetur, cum Oratione diei sub uno Per Dóminum, & factis aliis Commemorationibus, si quæ sint faciendæ, legit Epistolam; qua finita, accipit mitram, & accedens ad balditorium ante medium altaris paratum, sedet.**

Interim promovendus ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum, aut illius locum tenentem vocatur, dicendo:

Accédât qui Ordinándus est ad Diaconátum.

Mox Ordinandus per Notarium nominatus accedit, & facta Pontifici profunda reverentia genuflectit.

Tum Archidiaconus illum offerens Pontifici sub his verbis loquitur, dicens:

Reverendissime Pater, póstulat sancta mater Ecclesia Cathólica, ut hunc præsentem Subdiáconum ad onus Diaconii Ordinétis.

Pontifex interrogat, dicens:

Scis illum dignum esse?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, & scio, & testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Pontifex respondet:

Deo grátias.

Et

Et ad ejus Ordinationem procedit. In primis Pontifex sedens cum mitra Clero populoque annuntiat, dicens:

Auxiliante Dómino Deo, & Salvatóre nostro Jesu Christo, elíginus hunc præséntem Subdiáconum in Ordinem Diaconii. Si quis habet áliquid contra illum, pro Deo, & propter Deum cum fidúcia éxeat, & dicat: verúmtamen memor sit conditionis suæ.

Facta aliquali morula, Pontifex convertit Oratíonem suam ad Ordinandum, quam sic admonet:

Provehéndus, fili dilectíssime, ad Levíticum Ordinem, cógita magnópere ad quantum gradum Ecclesiæ ascéndis. Diaconum enim opórtet ministráre ad altáre, Baptizáre, & Prædicáre. Sanè in véteri lege, ex duódecim, una tribus Levi elécta est, quæ speciáli devotíone tabernáculo Dei, ejúsque sacrificiis, ritu perpétuo deservíret. Tántaque dígnitas illi concéssa est, quòd nullus, nisi ex ejus stirpe, ad divínium illum cultum atque officium ministráturus ascénderet; ádeò, ut grandi quodam privilégio hæreditátis & Tribus Dómini esse mererétur, & dici: quorum hódie, fili dilectíssime, & nomen & officium tenes; quia in ministérium tabernáculi testimónii, id est, Ecclesiæ Dei, elígeris in Levítico officio, quæ semper in procínctu pósita, incessábili pugna contra inimícos dímicat: unde ait Apóstolus: Non est nobis colluctátio advérsus carnem & sánguinem, sed advérsus príncipes & potestátes, advérsus mundi rectóres tenebrárum harum, contra spirituália nequitiæ, in cæléstibus. Quam Ecclesiám Dei, véluti tabernáculum, portáre & muníre debes ornátu sancto, prædicátu divíno, exémplo perfectó. Levi quippe interpretátur ádditus, sive asúptus. Et tu, fili dilectíssime, qui ab hæreditáte patérna nomen áccipis, esto asúptus à carnálibus desidériis, à terrénis concupiscéntiis, quæ mílitant advérsus ánimam. Esto nítidus, mundus, purus, castus, sicut decet místrum Christi, & dispensatórem mystériórum Dei; ut dignè addáris ad númerum Ecclesiástici gradus: ut hæreditas & tribus amábilis Dómini esse mereáris. Et quia com-

miní-

minister & cooperator es Corporis & Sanguinis Domini, esto ab omni illécebra carnis aliénus; sic enim ait Scriptúra: Mundámini qui fertis vasa Domini. Cógita beátum Stéphanum, mérito præcipuæ castitátis ab Apóstolis ad officium istud eléctum. Cura, ut quibus Evangélium ore annúntias, vivis opéribus expónas; ut de te dicátur: Beáti pedes evangelizántis pacem, evangelizántis bona. Habes pedes tuos calceátos Sanctórum exémplis, in præparatióne Evangélii pacis: Quod tibi Dóminus concédât per grátiam suam.

Deinde si non sit Ordinatus Subdiaconus Ordinandus Diaconus se prosternit ad cornu Evangelii, vel ubi genuflectebat. Pontifex verò cum mitra ante faldistorium suum genuflectens recitat Litanias, pag. 25. Ordinandus autem per Pontificem benedicatur, prout suprà, pag. 28. dictum est, in Ordinatione Subdiaconi. Post hæc Ordinando ab accubitu surgente, & tamen genuflexo manente, Pontifex sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur Clerum & populum, dicens:

Commúne votum commúnis Orátio prosequátur: ut hic totíus Ecclésiæ prece, qui ac Diaconátus ministérium præparátur, Levíticæ benedictiónis órdine claréscat; & spirituáli conversatióne præfúlgens, grátia sanctificatiónis elúceat. Præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculórum.

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad Ordinandum, dicit alta voce legendo:

ORémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipoténtem, ut super hunc fámulum suum, quem ad officium Diaconátus dignátur assúmere, benedictiónis suæ grátiam cleménter effúndat; eique consecratiónis indúltæ propítius dona conservet, & preces nostras cleménter exáudiat: ut quæ nostro gerénda sunt ministério, suo benígnus prosequátur auxílio; & quem sacris mystériis exequéndis pro nostra intelligéntia crédimus offeréndum, sua bene **✠**dictiône sanctíficet & confirmet. Per Unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum eo & Spíritu sancto vivit & regnat Deus.

De-

Deinde deposita mitra , & extensis ante pectus manibus dicit :

Per omnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, honórum dator, ordinúmque distribútor, atque officiórum dispósitor, qui in te manens innovas omnia, & cuncta dispónis per Verbum, virtútem, sapiéntiámque tuam, Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, sempitérna providéntia præparas, & singulis quibúsq; temporibus aptánda dispénfas. Cujus corpus, Ecclesiám vidélicet tuam, cæléstium gratiárum varietáte distíctum, suorúmque connéxum distíctiône membrórum, per legem mirábilem totíus compáginis unítum, in augméntum templi tuí créscere dilataríque largírís; sacri múnieris servitútem trinis grádibus ministrórum nómini tuo militáre constituens, eléctis ab inítio Levi filiis, qui in mysticis operatióibus domus tuæ fidélibus excúbíis permanéntes, hæreditátem benedictiόνis ætérnæ sorte perpétua possidérent. Super hunc quoque fámulum tuum, quæsumus Dómine, placátus inténde, quem tuis sacris altáribus servitúrum in officium Diaconátus supplíciter dedicámus. Et nos quidem tamquam hómines, divíni sensus & summæ ratiónis ignári, hujus vitam, quantum póssumus, æstimámus. Te autem Dómine, quæ nobis sunt ignóta non tránseunt, te occúlta non fallunt. Tu cógnitor es secretórum; tu scrutátor es córdium. Tu istius vitam cælésti póteris examináre judício, quo semper prævalet & admíssa purgáre, & ea quæ sunt agénda concédere.

Hic solus Pontifex extensam manum dexteram ponit super caput Ordinandi, dicens :

Accipe Spírítum sanctum, ad robur, & ad résistén-

sténdum diábolo, & tentatióibus ejus: In nómine Dómini.

Posteà prosequitur ut priùs extensam tenens manum dexteram usque in finem Præfationis.

E Mitte in eum, quæsumus Dómine, Spíritum sanctum, quo in opus ministérii tui fidéliter exequéndi septifórmis grátia tuæ múnere roborétur. Abúndet in eo totíus forma virtútis, auctóritas modésta, pudor constans, innocéntiæ puritas, & spirituális observántia disciplinæ. In móribus ejus præcépta tua fúlgeant, ut suæ castitátis exémplo imitatióem sanctam plebs acquirat; & bonum consciéntiæ testimónium præferens, in Christo firmus & stábilis perseveret; dignisque succésibus de inferióri gradu per grátiam tuam cápere potióra mereátur. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex sedens cum mitra, Ordinando ante se genuflexo stolam imponit super humerum sinistrum, dicens:

Accipe stolam ✠ cándidam de manu Dei: adimple ministérium tuum; potens enim est Deus, ut áugeat tibi grátiam suam: Qui vivit & regnat in sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Faciens super Ordinandum signum Crucis; aliquis verò minister reflectet capita stolæ, & alligabit sub brachio dextro.

Deinde Pontifex accipiens Dalmaticam ea totaliter induit Ordinandum, dicens:

Induat te Dóminus induménto salutis & vestiménto lætitiæ, & Dalmática justitiæ circúmdet te semper: In nómine Dómini. **R. Amen.**

Postremò Pontifex accipit, & Ordinando tradit librum Evangeliorum, quem manu dextera tangenti dicit:

Accipe potestátem legéndi Evangélium in Ecclesiá Dei, tam pro vivis, quàm pro defúnctis: In nómine Dómini. **R. Amen.**

Quo factó, Pontifex stans sine mitra, ad altare conversus dicit:

O ré-

Ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Deinde vertens se ad Ordinatam, dicit:

Exaudi, Domine, preces nostras, & super hunc famulum tuum Spiritum tuæ bene + dictionis emitte: ut cælesti munere ditatus, & tuæ majestatis gratiam possit acquirere, & benè vivendi aliis exemplum præbere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater Fidei, Spei, & Gratiæ, & profectuum remunerator, qui in cælestibus & terrenis Angelorum ministeriis ubique dispositis per omnia elementa voluntatis tuæ diffundis effectum: hunc quoque famulum tuum spirituáli dignare illustrare affectu; ut tuis obsequiis expeditus, sanctis altaribus tuis minister purus accrescat, & indulgentia tua purior, eorum gradu, quos Apostoli tui in septenarium numerum beato Stéphano duce ac prævio, Spiritu sancto auctore, elegerunt, dignus existat; virtutibus univèrsis, quibus tibi servire oportet instructus, tibi compláceat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente Diaconus surgit, factaque Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, ibique genuflectit: Pontifex verò surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra prosequitur Missam, & se gerit in Offertorio suscipiendo, & in omnibus aliis, prout habetur suprà, pag. 452. in Ordinatione Subdiaconi.

DE ORDINATIONE

Presbyteri.

Missæ celebrandæ pro conferendo Presbyteratus Ordine necessaria, *ut suprâ*, 447.

Ordinando Presbytero. *Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra Tempora; Vestis talaris; Modestia in capillis; Corona Sacerdotalis; Prævia Confessio; Amictus; Cingulum; Manipulus; Stola & Planeta albi coloris; Oleum Catechumenorum; Calix cum vino & aqua; Patena & Hostia desuper posita; Vittæ lineæ pro sustentandis manibus post Unctionem, si sit consuetudo; Pelvis & Vas aquæ; Medulla panis & Manutergium pro Presbyterandi manuum lotionem; Candela pro Offertorio; Missale ad legendam Missam cum Pontifice; Sacerdos adjuvans in Missæ recitatione.*

Pontifex ornatu Pontificali indutus, ut Ordinem Presbyteratus conferat in Missis de Quatuor Temporibus, & in Dominicis ac Festivis diebus à Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha exclusivè, ante ultimum versum Tractus: In Sabbato verò infra Octavam Pentecostes, & in Festis quæ habent Sequentiam: ante ultimum Sequentiæ versum: In Dominicis autem & Festivis diebus per Annum, & per Adventum ante versum Allelûja, accipit mitram, & accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

Interim ad Ordinem Presbyteratus promovendum Archidiaconus, aut illius locum tenens evocat, dicens:

Accédât qui Ordinandus est ad Ordinem Presbyteratus.

Mox Ordinandus per Notarium nominatus accedit, & facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit.

Tum Archidiaconus illum offerens Pontifici, sub his verbis loquitur, dicens:

Reuerendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesi-

fia

sia Catholica, ut hunc præsentem Diáconum ad onus Presbyterii Ordinétis.

Et Pontifex interrogat, dicens:

Scis illum esse dignum?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse finit, & scio, & testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Pontifex dicit:

Deo grátias.

Et annuntiat Clero & populo, dicens:

QUóniam, fratres charíssimí, rectori navis, & navígio deferéndis, éadem est vel securitátis rátio, vel commúnis timóris; par eórum debet esset senténtia, quorum causa commúnis exístit. Neque enim fuit frustra à Pátribus institútum, ut de electióne eórum, qui ad régimen altáris adhibéndi sunt, consulátur étiam pópulus, quia de vita & conversatióne præsentándi, quod nonnúnquam ignorátur à plúribus, scitur à paucis; & necesse est, ut facílius ei quis obediéntiam exhibeat Ordináto, cui assénsus præbuerít Ordinádo. Hujus síquidem Diáconi in Presbyterum, auxiliánte Dómino, Ordinándi conversátio (quantum mihi vidétur) probáta, & Deo plácita exístit & digna (ut árbitor) Ecclesiástici honóris augméto. Sed ne unum fortásse, vel paucos, aut decípiat assénsio, vel fallat afféctio, senténtia est expeténdá multórum. Itaque, quid de ejus áctibus, aut móribus novéritis, quid de mérito sentiátis, líbera voce tradátis; ac illi testimoniúm Sacerdótii, magis pro mérito, quàm afféctióne áliqua tribuátis. Si quis igitur habet áliquid contra illum, pro Deo, & propter Deum, cum fidúcia éxeat, & dicat: Verúmtamen memor sit conditiónis suæ.

Posteà Pontifex, aliqua interjecta morula, convertens sermonem suum ad Ordinandum, admonet eum, dicens:

COnsecrándus, fili dilectíssime, in Presbyterátus officium, illud dignè suscépere, ac suscéptum laudabíliter éxequi stúdeas. Sacerdótem étérim opórtet offérre, benedícere, præesse, prædicáre,

cáre , & baptizáre . Cùm magno quippe timóre ad tantum gradum ascendéndum est , ac providéndum ut cæléstis sapiéntia , probi mores , & diutúrna iustítiæ observátio ad id eléctos comméndent . Unde Dóminus præcípiens Móysi , ut septuaginta viros de univérso Israel in adjutórium suum elígeret , quibus Spíritus sancti dona divíderet , suggéssit , quos tu nosti , quòd senes pópuli sunt . Tu síquidem in septuaginta viris & sénibus signátus es , si per Spíritum septifórmem , decálogum Legis custódiens , probus & matúrus in sciéntia similiter & in ópere fúeris . Sub eódem quoque mystério & eádem figúra in novo Testaménto Dóminus septuaginta duos elégit , ac binos ante se in prædicatióem misit ; ut docéret verbo simul & facto , minístros Ecclésiæ suæ fide & ópere debére esse perféctos , seu géminæ dilectiόνis , Dei scilicet & próximi virtúte fundátos . Talis itaque esse stúdeas , ut in adjutórium Móysi & duódecim Apostolórum , Episcopórum vidélicet Catholicórum , qui per Móysen & Apóstolos figurántur , dignè , per grátiam Dei , éligi váleas . Hac certè miravarietáte Ecclésiæ sancta circúmdatur , ornátur , & régitur ; cum álii in ea Pontífices , álii minóris órdinis Sacerdótes , Diáconi , & Subdiáconi diversórum órdinum viri consecrántur ; & ex multis , & altérnæ dignitátis membris unum Corpus Christi efficitur . Itaque fili dilectíssime , quem ad nostrum adjutórium fratrum nostrórum arbitrium consecrándum éligit , serva in móribus tuis castæ & sanctæ vitæ integritátem . Agnósce quod agis . Imitáre quod tractas ; quátenus mortis Domínicæ mystérium célebrans , mortificáre membra tua à vítiis & concupiscéntiis ómnibus procúres . Sit doctrína tua spirituális medicína pópulo Dei . Sit odor vitæ tuæ delectaméntum Ecclésiæ Christi ; ut prædicatióne atque exémplo ædífices domum , id est , famíliam Dei , quátenus nec nos de tua provectiόνne , nec tu de tanti officii susceptiόνne damnári à Dómino , sed remunerári pótius mereámur : Quod ipse nobis concédatur per grátiam suam .

R. Amen.

Deinde si non sit Ordinatus Subdiaconus vel Diaconus,

conus, Ordinandus Presbyter se prosternit ad cornu Evangelii, vel ubi genuflectebat: Pontifex verò cum mitra ante faldistorium suum genuflectens recitat Litanias ut suprà, pag. 25. Ordinandus autem per Pontificem benedicitur prout dictum est in Ordinatione Subdiaconi.

Post hæc Ordinando ab accubitu surgente, & ante Pontificem genuflexo manente, Pontifex, cum mitra, stans ante faldistorium suum simul utramque manum super Ordinandi caput imponit nihil dicens: Idemque faciunt post eum omnes Presbyteri præsentés, superpelliceo & stola à collo pendente parati. Quo factò, tam Pontifex quàm Sacerdotes tenent dexterarum manus extensas super illum, dum Pontifex stans, cum mitra, dicit:

O Rémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc fámulum suum, quem ad Presbyterii munus elégit, cæléstia dona multiplícet: & quod ejus dignatione súscipit, ipsíus consequatur auxílio. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Pontifex deposita mitra, conversus ad altare, dicit:

O rémus.

Et Ministri:

*F*lectámus génuá.

R. Leváte.

Et mox conversus ad Ordinandum, dicit:

EXáudi nos, quæsumus Dómine Deus noster: & super hunc fámulum tuum bene ✠ dictiónem sancti Spíritus, & grátia Sacerdotális infúnde virtutem; ut quem tuæ pietátis aspéctibus offérimus consecrándum, perpétua múnieris tui largitáte prosequáris. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

Tunc extensis manibus ante pectus, dicit:

Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Ps. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Ps. Sursum corda,

R. Habémus ad Dóminum.

Ps. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Di-

R. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum & salutàre, nos tibi semper, & ubique gràtias àgere : Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, honorum auctor, & distributor omnium dignitatum, per quem proficiunt univérſa, per quem cuncta firmántur, amplificátis semper in mélius naturæ rationalis incrementis, per ordinem congrua ratione dispositum. Unde & Sacerdotales gradus atque officia Levitarum sacramentis mysticis instituta creverunt; ut cum Pontífices summos regéndis pópulis præfecísſes, ad eórum societátis & óperis adjuméntum, sequéntis ordinis viros, & secúndæ dignitátis elígeres. Sic in erémo, per septuaginta virórum prudentium mentes, Móysi spíritum propagásti; quibus ille adjutóribus usus, in pópulo innúmeras multitudines fácilè gubernávit. Sic & in Eleázarum & Ithamarum filios Aaron patérnæ plenitúdinis abundantiam transfudísti; ut ad hóstias salutáres, & frequentióris officii sacraménta ministérium sufficeret Sacerdotum. Hac providéntia, Dómine, Apóstolis Fílii tui Doctóres fidei cómites addidísti, quibus illi orbem tuum secúndis prædicationibus impleverunt. Quaprópter infirmitáti quoque nostræ, Dómine quæsumus, hæc adjuménta largíre; qui quantò fragilióres sumus, tantò his plúribus indigémus. Da, quæsumus, omnípotens Pater, in hunc fámulum tuum Presbytérii dignitatem; innova in viscéribus ejus Spíritum sanctitátis; ut acceptum à te, Deus, secúndi mériti munus obtíneat, censurámque morum exémplo suæ conversatiónis insínuet. Sit próvidus cooperátor ordinis nostri; lúceat in eo totíus forma justítiæ, ut bonam rationem dispensatiónis sibi crédito reddíturus, ætérnæ beatitúdinis præmia consequátur. Per eúndem Dóminum nostrum Jესum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

His dictis, Pontifex sedet, & accepta mitra reflectit orarium sive stolam ab humero sinistro Ordinandi, capiens partem quæ retrò pendet, & imponens

nens iuper dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modum Crucis, dicens:

Accipe jugum Dómini: jugum enim ejus suáve est, & onus ejus leve.

Tum Pontifex imponit Ordinando Casulam usque ad scapulas, remanentem tamen super humeros complicatam, & à parte anteriori deorsum dependentem, interim dicens:

Accipe vestem Sacerdotálem, per quam cháritas intelligitur: potens est enim Deus, ut áugeat tibi charitátem, & opus perféctum.

R. Deo grátias.

Surgit Pontifex sine mitra, & Ordinando genuflexo dicit:

Deus sanctificatiónum ómnium auctor, cujus vera consecrátio, plénaque benedíctio est: tu, Dómine, super hunc fámulum tuum, quem ad Presbytérii honórem dedicámus, munus tuæ bene ✠ dictiónis infunde; ut gravitáte áctuum & censúra vivéndi probet se seniórem, his institútus disciplínis, quas Tito & Timótheo Paulus expósuit; ut in lege tua die ac nocte méditans, quod légerit, credat; quod credíderit, dóceat; quod docúerit, imitétur; justítiam, constántiam, misericórdiam, fortitúdinem, ceterásque virtútes in se osténdat; exémplo præbeat, admonitióne confirmet, ac purum & immaculátum ministérii sui donum custódiat, & per obséquium plebis tuæ panem & vinum in Corpus & Sánguinem Fílii tui immaculáta benedictiône transfórmet; & inviolábili charitáte in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi, in die justí & æténi judícii Dei, consciéntia pura, fide vera, Spíritu sancto plenus resúrgat. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum Pontifex sine mitra conversus ad altare genuflectit ante faldistorium, mox intelligibili voce incipit primum V. Hymni, Veni, Créator Spíritus: & prosequuntur Ministri cum astantibus, & dicitur usque ad finem.

Fini-

Finito primo *ψ.* seu prima strophe surgit Pontifex & sedet in faldistorio ante medium alteris, & assumpta mitra deponit annulum & chirothecas; resumat annulum, & ponitur ei gremiale sive mapula super gremium à ministro, & Ordinandus accedens, facta profunda reverentia coram eo, genuflectit; & Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit ipsi ambas manus simul junctas, in modum Crucis, producendo cum pollice suo dextro in dictum Oleum intincto duas lineas, videlicet à pollice dexteræ manus, usque ad indicem sinistræ; & à pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ, unguendo mox totaliter palmas, dicens:

Consecrâre & sanctificâre digneris, Dómine, manus istas per istam unctionem, & nostram bene *✠* dictionem. *R.* Amen.

Mox Pontifex producit manu dextera signum Crucis super manus illius quem ordinat, & profectur:

U t quæcúmque benedixerint benedicántur, & quæcúmque consecráverint consecréntur, & sanctificéntur. In nómine Dómini nostri Jesu Christi.

Tum Ordinandus respondet, Amen.

Deinde Pontifex claudit, seu jungit illi manus, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet dexteram super sinistram, alligat; si consuetudo ferat.

Tum Pontifex pollice mica panis exterso, accipit & Ordinando tradit Calicem, cum vino & aqua, & Patenam superpositam cum Hostia, & ipse illam accipit, inter indices & medios digitos, cuppam Calicis & Patenam simul tangens, dum Pontifex dicit:

Accipe potestâtem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrâre, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nómine Dómini.

R. Amen.

His peractis, Ordinandus surgit, & facta Pontifici profunda reverentia, paulum recedit & genuflectit. Pontifex verò amoto annulo, lavat manus cum mica panis, & aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium: tum acceptis chirothecis & annulo, surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita

mitra prosequitur Missam usque ad Offertorium. Interim Ordinatus Sacerdos stans lavat manus cum medulla panis, & aqua benè mundatas extergit linteo illo quo erant ligatæ, vel alia mappula, & aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium; tum genuflectit.

Pontifex autem lecto Offertorio, accipit mitram, & in faldistorio ante medium altaris posito sedet. Mox Ordinatus candelam accensam dextera sustinens, sinistra pectori admota, accedit; tum facta profunda reverentia genuflectit, & Pontificis manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur: deinde surgit, & facta iterum reverentia paulum retrocedens genuflectit; si verò aliquis sit Ordinatus Subdiaconus, aut Diaconus, eadem observat ad oblationem accedens.

Facta oblatione, Pontifex annulum & chirothecas deponit, & lotis manibus resumit annulum, & surgit; tum sublato faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi deposita mitra prosequitur Missam.

Sacerdos autem Ordinatus post Pontificem genuflexus habeat librum coram se dicens: **Suscipe sancte Pater, &c.** & omnia alia de Missa prout dicit Pontifex, qui Secretas morosè, & aliquantulum altè dicat: ita ut Ordinatus Sacerdos possit secum omnia dicere, & præsertim verba Consecrationis, quæ dici debent eodem momento per Ordinatum, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro Ordinato, quæ dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno **Per Dóminum,**

Tuis, quæsumus Dómine, operáre mystériis: ut hæc tibi múnera dignis méntibus offerámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Tum dicit alias Secretas, si quæ dicendæ sint. Dum Pontifex dicit Orationem, **Dómine Jesu Christe, qui, &c.** Ordinatus accedit ad dexteram Pontificis, & Oratione peracta, ambo simul osculantur altare, & conversa facie ad invicem, Pon-
tífex

Presbyteratus uni conferendus,
Pontifex dat osculum pacis Ordinato dicens, **P**^{ax te-}
cum. Cui ille respondet. **E**t cum spiritu tuo.
Tum Ordinatus, facta antè & post profunda reve-
rentia Pontifici, & genuflexione SS. Sacramento,
vadit ad locum suum. Si verò sit aliquis Subdia-
conus, aut Diaconus Ordinatus, eodem ritu pa-
cem à Pontifice recipit.

Postquam verò Pontifex se communicaverit, &
totum Sanguinem sumpserit, priusquam se purifi-
cet, Ordinatus Presbyter, non præmissa Confessio-
ne, nec data Absolutione, (quia concelebrat Pon-
tifici) ad supremum Altaris gradum accedit, ubi
genuflexus mappulam recipit ad Communionem su-
mendam. Interim Pontifex, Hostia consecrata su-
per Patenam posita, genuflectit, surgit, & Pate-
nam sinistra, Hostiam verò dextera reverenter ac-
cipiens convertit se ad Ordinatam Presbyterum,
cui porrigit SS. Sacramentum cum eo faciens si-
gnum Crucis super Patenam & simul dicens:

Corpus ✠ Domini nostri Jesu Christi custodiat te
in vitam æternam. Et respondet, Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem oscu-
latur, & Communionem reverenter sumit, ori com-
municandi supposita Patena. Deinde unus Mini-
strorum purificat Presbyterum Calice ad hoc desti-
nato, vel eo potius quem paulò antè tetigerat, ex
quo vinum cum aqua paratum in purificationem
exhaurit.

Si aliquis Subdiaconus, aut Diaconus ordinatus,
ad Communionem accedit, eo ritu quo dictum est
suprà in Ordinatione Subdiaconi. pag. 453. Com-
munionem peracta, Pontifex colligit fragmenta Pate-
na, quam super Calicem suum extergit, purifica-
tionem sumit, & digitorum ablutionem; quo facto,
accipit mitram & lavat manus; quibus exteris,
statim deposita mitra, stans in cornu Epistolæ, ver-
sus ad illud inchoat, Ministris prosequentibus, Res-
ponsorium, quod à Septuagesima usque ad Pascha
dicitur sine Alleluja.

Iam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia
omnia cognovistis quæ operatus sum in medio ve-
stri, Alleluja. Accipite Spiritum sanctum in vobis
Paráclitum: Ille est quem Pater mittet vobis,

Allelúja. V. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis. Accipite. **G** lória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. Ille est.

Incepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyterum Ordinatam, qui ante altare coram ipso stans profitetur fidem quam prædicaturus est, dicens:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem cæli & terræ. Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum Dóminum nostrum. Qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine. Passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mortuus, & sepúltus. Descéndit ad inferos, tértia die resurréxit à mórtuis. Ascéndit ad cælos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos.

Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiám Cathólicam. Sanctórum Communiónem. Remissiónem peccatórum. Carnis resurrectionem. Vitam ætérnam. Amen.

Quo finito, Pontifex cum mitra sedens super faldistorium, ante medium altaris, imponit ambas manus super caput illius coram se genuflexi, dicens illi:

Accipe Spíritum sanctum, quorum remisieris peccáta, remittúntur eis; & quorum retinúeris, reténta sunt.

Deinde explicans casulam, quam Ordinatus habet complicatam super humeros, ea induit illum, dicens:
Stola innocentíæ induat te Dóminus.

Tum genuflexus adhuc Ordinatus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis interim dicentis:

Si suus sit Ordinarius:

Promíttis mihi, & successóribus meis reveréntiam, & obediéntiam?

Et ille respondet. Promitto.

Si verò Pontifex non est suus Ordinarius, cum manus ejus inter suas tener, ut præfertur; dicit Presbytero Sæculari:

Promíttis Pontífici Ordinário tuo, &c. Sacerdoti verò Regulari, Promíttis Prælato Ordinário tuo, &c.

Pro-

Promittis Pontifici, vel Prælato Ordinário tuo pro tẽmpore existẽti, reverẽtiam, & obediẽtiam?

Et ille respondet, Promitto.

Tum Pontifex, adhuc tenens manus illius inter suas, osculatur ipsum, dicens:

Pax Dómini sit semper tecum. Et ille respondet, Amen.

His expletis, Pontifex sedens cum mitra & baculo admonet eum, dicens:

Quia res, quam tractatúrus es, fatis est periculósa, fili dilectíssime, moneo te, ut diligẽter totíus Missæ órđinem, atque Hóstiæ consecrationem ac fractionem, & communionem, ab áliis jam doctis Sacerdótibus discas, priúsqvam ad celebrándum Missam accédas.

Pontifex surgit cum mitra & baculo, & Presbytero coram eo adhuc genuflexo benedicit, dicens:

Benedíctio Dei omnipotẽtis Pa^{tr}is, & Fi^{li}i, & Spíritus ^{san}cti, descéndat super te, ut sis benedíctus in Ordine Sacerdotáli: & offeras placábiles Hóstias pro peccátis atque offensíonibus pópuli omnipotẽti Deo; cui est honor & glória per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Post hæc depositis baculo & mitra, & amoto faldistorio convertitur ad altare, & prosequitur Missam, dicens in cornu Epistolæ Communionem; & Postcommunioni Missæ diei adjungitur sub una conclusione sequens

Postcommunio.

Quos tuus, Dómine, réficis Sacramẽtis, contínuis attólle benignus auxiliis: ut tuæ redemptionis efféctum, & mystériis capiámus, & móribus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Deinde aliæ Postcommuniones, si quæ sint dicendæ, Tum Pontifex dicit: Ite Missa est, vel Benedicámus Dómino, prout tempus requirit: post hæc, Pláceat tibi sancta, &c. Quo dicto, Pontifex accepta mitra dicit: Sit nomen Dómini benedíctum, & alios v. tum accepto Pastoralí baculo dat solitam benedictionem.

Qua concessa & reddito baculo, sedet Pontifex, & Ordinatam Sacerdotem sub his verbis alloquitur:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum: stude sanctè & religiòse vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gràtiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per misericórdiam suam concedere dignetur.

Dic, post primam tuam Missam, tres alias Missas, videlicet, unam de Spíritu sancto, aliam de beata María semper Vírgine, tertiam pro fidelibus Defunctis, & omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Quod ille devotè suscipit, & responder se facturum.

Verum si pluribus Ordines, sed singulis diversos, contulerit, his verbis eos universim alloquetur

Pontifex, dicens:

Filii dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum: studete sanctè & religiòse vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gràtiam suam possitis acquirere, quam ipse vobis per suam misericórdiam concedere dignetur.

Tum ad singulos ista singulariter dicit:

Clerico.

Ad primam Tonsuram

Promôte.

**IV. Minoribus
initiato.**

**Ad Quatuor Minores Ordines,
Dic semel septem Psalmos Pœ-
nitentiâles cum Litanis,
versiculis, & Oratio-
nibus.**

Promôte.

Subdiacono.

Ad Subdiaconatum,

Ordinate.

Diacono.

**Ad Diaconatum,
Dic Nocturnum hujus diei.**

Ordinate.

Sacerdoti.

**Ad Presbyteratum,
Post Primam tuam Missam dic
tres alias Missas, videlicet,
unam de Spíritu sancto,
aliam de beata María
semper Vírgine, ter-
tiam pro fidelibus
Defunctis:**

Ordinate.

Et omnipotentem Deum etiam pro me orate. Quod illi devotè suscipiunt, & respondent se facturos.

Tum surgit Pontifex, & amoto faldistorio, convertit se ad cornu Evangelii, ubi deposita mitra, di-

cit

cit intelligibili voce : Dominus vobiscum . In-
 tium sancti Evangelii secundum Joannem . In prin-
 cipio erat Verbum , &c. signat tabellam in qua
 est Evangelium , aut (si deficiat) signat altare &
 se . Mox acceptis mitra & baculo , prosequitur .
 Factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu
 altaris , revertitur ad faldistorium , ubi exiit sa-
 cris vestibus . Si aliud Evangelium sit dicendum ,
 illud dicit in cornu Evangelii , eoque dicto , re-
 cedit , ut prius dicitur .

SECUNDA PARTIS

I N D E X

P R I M Æ P A R T I S.

D E Confirmandis.	pag. 1.
De Ordinibus conferendis.	4
De Clericis faciendis.	10
De minoribus Ordinibus.	14
De Ordinatione Ostiariorum.	ibid.
De Ordinatione Lectorum.	16
De Ordinatione Exorcistarum.	18
De Ordinatione Acolythorum.	20
De sacris Ordinibus in genere.	23
De Ordinatione Subdiaconi.	ibid. & seqq.
De Ordinatione Diaconi.	31
De Ordinatione Presbyteri.	37
De Consecratione Electi in Episcopum.	50
Forma Juramenti.	53
Examen.	56
De Pallio.	73
De Benedictione Abbatis.	76
De Benedictione Abbatis auctoritate Apostolica.	84
De Benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii.	105
De Benedictione Abbatis.	110
De Benedictione & Consecratione Virginum.	118
Anathema contra molestantes bona Monialium, vel eas ad malum inducentes.	131
De Benedictione & Coronatione Regis.	134
De Benedictione & Coronatione Reginae.	146
De Benedictione & Coronatione Reginae solius.	149
De Benedictione & Coronatione Reginae, ut Re- gni Dominae.	150
De Benedictione & Coronatione Regis in confor- tem electi.	157
De Benedictione novi Militis.	159
De Creatione Militis Regularis.	162

S E C U N D Æ P A R T I S.

D E Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda.	163
De	

I N D E X.

De Ecclesiæ Dedicatione seu Consecratione .	172
De Altaris Consecratione .	189
De allocutione Episcopi ad fundatores Ecclesiæ super debita donatione Ecclesiæ .	
De Benedictione Tobalearum , Vasorum , & ornamentorum Ecclesiæ , & Altaris consecratorum .	222
De Altaris consecratione , quæ fit sine Ecclesiæ Dedicatione .	225
De Benedictione Tobalearum , Vasorum , & ornamentorum Altaris consecrati .	247
De Altaris Consecratione , cujus sepulchrum Reliquiarum est in medio summitatis stipitis .	250
De Altaris portatilis Consecratione .	252
De Benedictione Coemeterii .	263
De Reconciliatione Ecclesiæ , & Coemeterii .	270
De Reconciliatione Coemeterii , sine Ecclesiæ Reconciliatione .	279
De Consecratione Patenæ & Calicis .	281
De Benedictione Sacerdotalium indumentorum in genere .	283
Specialis Benedictio cujuslibet indumenti .	284
De Benedictione Mapparum , seu Lintheaminum sacri Altaris .	285
De Benedictione Corporalium .	286
De Benedictione novæ Crucis .	287
De Benedictione Crucis pectoralis .	291
De Benedictione Imaginis B. Mariæ Virginis .	295
De Benedictione Imaginum aliorum Sanctorum .	295
De Benedictione sacrorum vasorum , & aliorum ornamentorum in genere .	295
De Benedictione Tabernaculi , seu Vasculi pro sacrosancta Eucharistia conservanda .	296
De Benedictione capsarum pro Reliquiis , & aliis sanctuariis includendis .	297
De Benedictione Signi , vel Campanæ .	299
De Benedictione , & impositione Crucis proficiscen- tibus in subsidium , & defensionem Fidei Chri- stianæ , seu recuperationem Terræ sanctæ .	310
De Benedictione Armorum .	312
De Benedictione Ensis .	313
De Benedictione , & traditione vexilli bellici .	ibid.

I N D E X.

T E R T I Æ P A R T I S.

D E publicatione Festorum Mobilium in Epiphania Domini ordinata pro Anno Domini bissextili 1664.	315
De expulsiōe publicè poenitentium ab Ecclesia, in Feria quarta Cinerum.	316
De Reconciliatione poenitentium, quæ fit in quinta Feria Coenæ Domini.	320
De Officio in Feria quinta Coenæ Domini, cum benedicitur Oleum Catechumenorum, & infirmorum, & conficitur Chrisma.	330
Ordo ad celebrandam Synodum.	343
Forma juramenti Synodalis.	349
Ordo Suspensionis, Reconciliationis, Depositionis, Dispensationis, Degradationis, & Restitutionis sacrorum Ordinum.	363
Degradationis forma.	369
Degradatio ab Ordine Pontificali.	372
Degradatio ab Ordine Presbyteratus.	373
Degradatio ab Ordine Diaconatus.	374
Degradatio ab Ordine Subdiaconatus.	375
Degradatio ab Ordine Acolythatus.	376
Degradatio ab Ordine Exorcistatus.	ibid.
Degradatio ab Ordine Lectoratus.	ibid.
Degradatio ab Ordine Ostiariatus.	377
Degradatio à prima Tonsura.	ibid.
Ordo excommunicandi, & absolvendi.	379
Ordo ad reconciliandum apostatam, schismaticum, vel hæreticum.	387
De Itineratione Prælatorum.	392
Ordo ad recipiendum processionaliter Prælatum, vel Legatum.	395
Ordo ad visitandas Parochias.	398
Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatorem.	404
Ordo ad recipiendum processionaliter Regem.	405
Ordo ad recipiendum processionaliter Principem magnæ potentiae.	407
Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatricem, vel Reginam.	408

Ordo

I N D E X.

Ordo ad recipiendum processionaliter Principissam magnæ potentia.	409
De Officio, quod post Missam solemnem pro De- functis agitur.	410
De scrutinio serotino, quo antiqui utebantur, ante- quam Electus in Episcopum consecraretur.	419
De barba tondenda.	430
De Officio Psalmistatus.	431

A D D I T A M E N T I.

D E Confirmatione unius.	432
De Clerico faciendo.	434
De Minoribus Ordinibus uni tantum conferen- dis.	438
De Ordinatione Lectoris.	440
De Ordinatione Exorcistæ.	442
De Ordinatione Acolythi.	ibid.
De Ordinatione Subdiaconi.	447
De Ordinatione Diaconi.	455
De Ordinatione Presbyteri.	461

F I N I S.

N O S

**NOS FR. JOANNES THOMAS
MASCHERONI**

Sacrae Theologiae Magister, Ordinis Praedicatorum, ac in inclyta Civitate Venetiarum, in totoque ejus Serenissimo Dominio contra Haereticam pravitatem Inquisitor Generalis à Sancta Sede Apostolica specialiter delegatus,

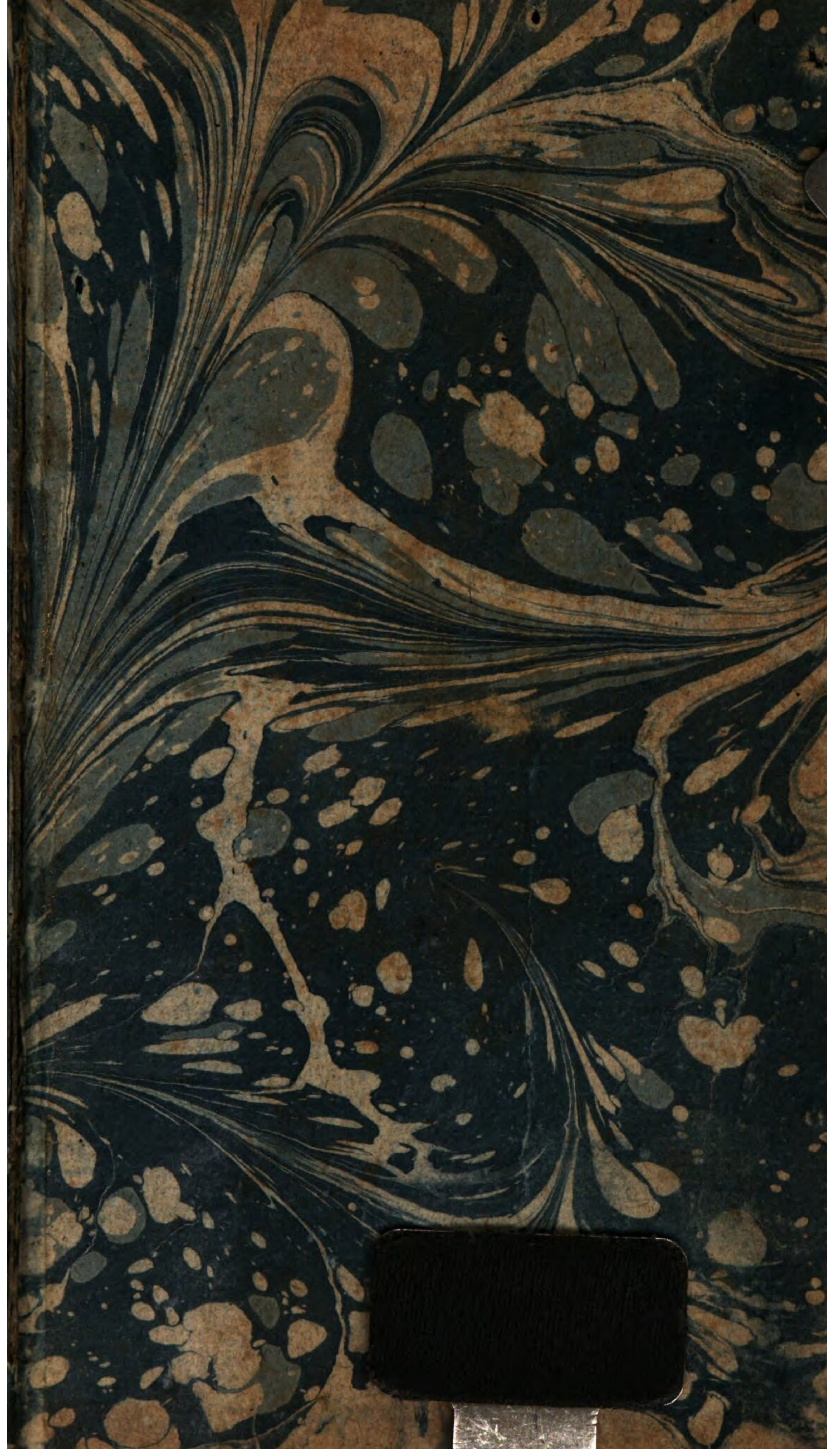
Concedimus licentiam Typographiae Balleanianae publicandi Pontificale Romanum Clementis VIII. ac Urbani VIII. jussu editum, nunc verò à Sanctissimo Domino nostro Benedicto XIV. recognitum & castigatum, &c. ab ipso nuper impressum; collatum enim cum aliis jam impressis & approbatis, inventum est cum eis concordare, &c. In quorum, &c.

Datum Venetiis in Aedibus S. Inquisitionis die 12. Decembris 1774.

*Fr. Joannes Thomas Mascheroni
Inquisitor qui suprà.*

1831/1/1

Benedikt XIV., Papst, 1675-1758

Pontificale Romanum

Venetia 1775

Liturg. 1401 v

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10593069-5